

Makovecz: Válogatott etűdök
Bordogni: Vocalises
Müller: Technikai etűdök III
Blazevich: Etűdök harsonára
Ujfalussy - Steiner: Előadási darabok
Marcello: Szonáták
Vivaldi: Szonáták

Követelmény

A tanuló legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljátszására.

Tudja megvalósítani az előírt dinamikát (pp-ff-ig) az egész hangterjedelemben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

Az eddig elsajátított készségek megőrzése, fejlesztése.

A légzés és levegővezetés terén eddig tanultak elmélyítése, következetes alkalmazása, az előforduló hibák korrigálása.

A további hangszeres fejlődés mellett a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása.

A kamarazenélés és a zenekarban való játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok
Slokar: Hangképző gyakorlatok
Rolf Quinque: ASA method
Stamp: Warm Ups
Colin: Warm Ups
Maggio: Befúvási gyakorlatok
Colin: Skálatanulmányok
Arban: Skálatanulmányok
Arban: Famous Method for Trombone
Colin: Modern Method for Trombone
Müller: Technikai etűdök III
Kopprasch: Technikai etűdök I-II
Bordogni: Vocalises
Lafosse: Complete Method III
Couillaud: 20 etűd
Vobaron: Etűdök I-II.
Clodomier: Etűdök II-III.
Makovecz: Válogatott etűdök I-II.
Corelli: Szonáták

Marcello: Szonáták
Vivaldi: Szonáták
A trombita- és harsonairodalom szólóművei

Követelmény
Díszítések.
Tripla- és/vagy duplanyelv előkészítés.
Rövid előke, dupla előke.
Trilla előkével, utókéval.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok
Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése
- Az eddig elsajátított készségek megőrzése, fejlesztése.
- A légzés és levegővezetés terén eddig tanultak elmélyítése, következetes alkalmazása, az előforduló hibák korrigálása.
- A további hangszeres fejlődés mellett a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása.
- A kamarazenélés és a zenekarban való játék előtérbe helyezése.
- A záróvizsga sikeres letétele érdekében a lehető legtöbb egyéni szereplési lehetőség kihasználása.

Ajánlott tananyag
Steiner: Mindennapi gyakorlatok
Slokar: Hangképző gyakorlatok
Rolf Quinque: ASA method
Stamp: Warm Ups
Colin: Warm Ups
Maggio: Befúvási gyakorlatok
Colin: Skálatanulmányok
Arban: Skálatanulmányok
Arban: Famous Method for Trombone
Colin: Modern Method for Trombone
Müller: Technikai etűdök III
Kopprasch: Technikai etűdök I-II
Bordogni: Vocalises
Lafosse: Complete Method III
Couillaud: 20 etűd
Vobaron: Etűdök I-II.
Clodomier: Etűdök II-III.
Makovecz: Válogatott etűdök I-II.
Corelli: Szonáták
Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

Díszítések.

Tripla és duplanyelv gyakorlatok.

Rövid előke, dupla előke.

Trilla előkével, utókéval.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála

- Egy gyakorlat,

- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kottaolvasás: baritonkürtön a tenorkulcs használatának megismerése, elsajátítása és gyakorlása.

- Díszítések és trillák.

- Az előadott művek levegővel való önálló tagolása.

- Gyors tánc tételek karakterisztikus megoldása.

- Közepesen nehéz etűdök és előadási darabok lapról játszása.

- Az ajkak rugalmasságának és erejének fejlesztése, különböző kötés- és intervallumgyakorlatokkal.

- A zenei anyagban szereplő művek formai elemzése, hangnemi kitérések felismerése.

- Az előforduló tempójelzések ismerete.

- A kamara- és zenekari játék előtérbe helyezése.

- Törekvés a teljes dinamikai skála megvalósítására (pp-ff-ig), különös figyelemmel a szép hangra.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Colin: Kötésgyakorlatok

Arban: Gyakorlatok

Arban: Skálatanulmányok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Clodomir: Etűdök I-II.

Arban: Ritmustanulmányok, díszítés- és trilla-előkészítő tanulmányok, intervallumgyakorlatok

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Makovecz: Válogatott etűdök I.

Müller: Technikai gyakorlatok II-III.

Couillaud: 20 etűd

Marcello: Szonáták

Paudert: Berühmte Arien Kurpiríski: Kavatina Baldassari: Szonáta Barát: Orientale Händel: Hallei szonáta Teleman: B-dúr szonáta Rouger: Velencei karnevál

Követelmény

A díszítések stílusos alkalmazása a gyakorlatokban és előadási darabokban.

Dúr és moll hangsorok másfél oktávon keresztül, hármashangzat-felbontásokkal.

Intervallumgyakorlatok másfél oktávon keresztül.

Barokk, klasszikus vagy romantikus darab stílusos előadása díszítésekkel.

Egyszerű díszítések és trillák.

Kvint-, kvart- és terckötések összekapcsolása, oktávkötések.

Dúr és moll hangsorok másfél oktávon keresztül, terclépések, hármashangzat-felbontások (I-IV-V), hangköztanulmányok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétel kotta nélkül,
- Egy más stílusú előadási darab kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kétoktávós skála, tercskála; a főhármások, a dominánsszeptim hangjainak ismerete és összehasonlításuk.

- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó és rendszerezett ismerete.

- A teljes hangterjedelem birtoklása, kiegyenlített hangerővel és hangszínnel.

- Az ajkak rugalmasságának és erejének fokozása.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Rolf Quinke: ASA method

Colin: Lip flexibilites (válogatva)

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Arban: Skálatanulmányok, kromatikus gyakorlatok, hármashangzat-felbontások

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV.

Clodomir: Etűdök II.

Arban: Ritmustanulmányok, trillák, díszítések

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Makovecz: Válogatott Etűdök

Bordogni: Vocalises

Müller: Technikai etűdök III.

Blazevich: Etűdök harsonára

Ujfalussy - Steiner: Előadási darabok

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

A tanuló legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljátszására.

Tudja megvalósítani az előírt dinamikát (pp-ff-ig) az egész hangterjedelemben.

Az ajakizomzat rugalmasságának és erejének fokozása, a pedálhangoktól a magas regiszterig fokozott figyelemmel a helyes funkciókra és a szép hangra.

A kétoktávós ötképletes skálatanulmányokból egy dúr és egy moll hangsor.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy más stílusú előadási darab kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangterjedelem bővítése, figyelemmel a szép hangra, a tiszta intonációra.
- Kiegyenlített hangzásra törekvés a teljes hangterjedelmen keresztül.
- Skálák két oktávós hangterjedelemben.
- Díszítés előtanulmányok, tripla nyelv tanulmányok.
- A játszott művek alapos ismerete, a zenei műveltség elmélyítése.
- A ritmusértékek, ütemfajták átfogó ismerete.
- A kamarazene és a zenekari játék előtérbe helyezése.
- Technikai virtuozitás és a tenorkulcsban való tájékozódás fejlesztése
- A tanuló eddig megszerzett tudását elsősorban a társas zenélés különböző formációiban (kamara, zenekar) tudja kamatoztatni

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Stamp: Warm Ups

Colin: Warm Ups

Maggio: Befúvási gyakorlatok

Colin: Skálatanulmányok

Árban: Skálatanulmányok

Árban: Famous Method for Trombone

Colin: Modern Method for Trombone

Müller: Technikai etűdök III.

Kopprasch: Technikai etűdök I-II.

Bordogni: Vocalises

Lafosse: Complete Method III.

Couillaud: 20 etűd

Vobaron: Etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III.

Makovecz: Válogatott etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III-IV.

Bhöme: Etűdök

Brandt: Etűdök

Corelli: Szonáták

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

Díszítések.

Tripla- és/vagy duplanyelv előkészítés.

Rövid előke, dupla előke.

Fejlessze a színpadi biztonságot egyéni és társas zenei produkciókban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Technikai virtuozitás

- A tenor- és altkulcsban való tájékozódás

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Stamp: Warm Ups

Colin: Warm Ups

Maggio: Befúvási gyakorlatok

Colin: Skálatanulmányok

Arban: Skálatanulmányok

Arban: Famous Method for Trombone

Colin: Modern Method for Trombone

Müller: Technikai etűdök III.

Kopprasch: Technikai etűdök I-II.

Bordogni: Vocalises

Lafosse: Complete Method III.

Couillaud: 20 etűd

Vobaron: Etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III.

Makovecz: Válogatott etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III-IV.

Bhöme: Etűdök

Brandt: Etűdök

Corelli: Szonáták

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

Díszítések.

Tripla és duplanyelv gyakorlatok.

Rövid előke, dupla előke.

Trilla élőkével, utókéval.

Fejlessze a színpadi biztonságot egyéni és társas zenei produkciókban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála
- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A légzés, levegővezetés terén tanultak elmélyítése, következetes alkalmazása, az előforduló hibák korrigálása.

A hangterjedelem további bővítése, fokozott figyelemmel a szép hangra és a tiszta intonációra.

A kamarazenélés és a zenekari játék előtérbe helyezése.

A tanuló ismerjen különböző

- díszítéseket,
- trillákat,
- előkéket, tripla- és duplanyelves megoldásokat.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- hangszere múltját, irodalmát,
- a kiművelt hangszeres technika alapjait.

Legyen képes

- minden regiszterben kiművelt hang megszólaltatására,
- biztonságos, pontos, hibátlan hangindításra,
- jó legato-technikára,
- dupla- és triplanyelv alkalmazására

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Harsona-Tenorkürt-Baritonkürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

Harsona

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I.: (EMB14143) 20. Andante con moto, 27. Allegretto, 28. Mazurka, 30. Allegro moderato, 31. Allegretto, 32. Allegro moderato nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is (barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható); Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I. EMB14143: 33-35., 37., 38., 44., 46-50. gyakorlatok nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors).
- Egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Tenorkürt

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493) 1-30. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493) 30-53. nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors).
- Egy más stílusú előadási darab.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Baritonkürt

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd; Kopprasch: Technikai etűdök I. füzet (Hofmeister) nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel.

- Két etűd; (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható) Kopprasch: Technikai etűdök 7-22.1 füzet (Hofmeister), Perényi: 347 etűd harsonára 250-270 (EMB14452); Bordogni: Vocalises nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors).
- Egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,

- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

TUBA

A tubatanítás célja feladatai:

- a tanuló egyéni adottságához, képességéhez igazodó módszerek kialakítása - kiemelt figyelmet fordítva az egyéni hangszeroktatásban rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására,
- a helyes légzés, befúvás, testtartás, hangszertartás beállítása, kialakítása,
- a hangszeres játékhoz szükséges motorikus reflexek, motivációs bázis, a naponkénti gyakorlás szükségletének kialakítása,
- a hangszeres játék megvalósításában részt vevő izmok lazaságának, terhelhetőségének tartósabb igénybevétele teljesítéséhez szükséges készségek kialakítása,
- a zenei elképzelések fejlesztése, a zenei előrelátás, a folyamatos kottaolvasás kialakítása,
- a zenei hallás átfogó fejlesztése,
- zenei memória fejlesztése, gyakorlati alkalmazásához szükséges jártasságok kialakítása,
- az egyéni hangszeres tanórákra, kamarazenei, zenekari foglalkozásokra történő önálló felkészülés képességének kialakítása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a tuba történetét, legalább elméletben a különböző hangolású hangszereket
- a tuba a mélyrézfúvósok családjában és különféle együttesekben betöltött szerepét, szakmai lehetőségeit,
- a hangszer irodalmát, a hangszer zenekari-, kamarazenei- és szóló-irodalmának legalább a tananyagban megjelenő részét,
- a tananyagon keresztül a főbb zenei stílusokat,
- a segédfogásokat, alkalmazásuk lehetőségeit a tiszta intonáció és az előforduló díszítések könnyebb megvalósítása érdekében,
- a tuba hazai és külföldi művészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyesen beállított légzéstechnika állandó ellenőrzésének fontosságát,
- a helyes szájtartás, mint a jó befúvási mód (ansatz) alapfeltételének fontosságát,
- a mindennapi gyakorlás - didaktikai és fiziológiai szempontok szerinti - szükségességét,
- a könnyed, felszabadult hangszeres játékmód kialakításának fontosságát.

Fejlessze a tanuló

- hallását, belső hallását, intonációs képességét,

- hangszerteknikai tudását,
- megformáló- és előadói képességét.

Tegye képessé a tanulókat

- a gyakorlás során felmerülő hibák önálló kijavítására,
- a beállított alapfunkciók önellenőrzésére, szinten tartására és javítására
- a tiszta intonációra,
- folyamatos hangszerjátékra, árnyalt és stílusos előadásra,
- a pontos kottaolvasásra, a ritmus, valamint a zenei kifejezések előadásmódjára, illetve a tempóra vonatkozó utasításainak megvalósítására.

- társas muzsikálásra.

Fejlessze és ellenőrizze a különböző funkcionális készségek kialakítását

- a helyes légzést intenzív légzésfejlesztő gyakorlatokkal (hangszerrel és hangszer nélkül);
- a szájizomzatot

Előképző évfolyamok

A tuba oktatásának megkezdésekor kiemelt figyelmet kell fordítani a tanulók fizikai, alkati fejlettségére, alkalmasságára.

Általában 9-10 éves korban éri el testi fejlődésük a hangszeroktatás elkezdéséhez kívánatos szintet. A hangszeres előképző évfolyamok az általános zenei érzék és a hangszeres készségek felmérését, a képességek kibontakoztatását szolgálják.

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A törzshangok olvasása basszuskulcsban.
- Az egész, fél, negyed hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete.
- Az ismétlőjel, záróvonallal, korona, a dinamikai jelek, módosítójelek ismerete.
- A helyes test- és hangszer tartás kialakítása.
- A helyes szájtartás beállítása, a fúvóka helyének kialakítása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Sára J.: Tubaiskola

Követelmény

Az ideális tubahang igényének kialakítása.

Hangterjedelem: E-f-ig a hangok fogásai.

A kottaolvasás basszuskulcsban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A törzshangok olvasása violin- és basszuskulcsban.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete.
- Az ismétlőjel, záróvonal, korona, a dinamikai jelek, módosítójelek ismerete.
- A rézfúvós hangszerek - ezen belül a tuba - felépítésének, megszólaltatási módjának ismerete.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A helyes szájtartás beállítása, a fúvóka helyének kialakítása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Sára J.: Tubaiskola

Követelmény

Az ideális tubahang igényének kialakítása.

Hangterjedelem: E-f-ig a hangok fogásai.

A biztos, folyamatos kottaolvasás basszuskulcsban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A 4/4-es, 2/4-es és 3/4-es ütem
- Az előjegyzések ismerete.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad értékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek.
- A tananyagban előforduló tempójelek, zenei műszavak ismerete.
- A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.
- Memóriafejlesztés: népdalok és előadási darabok kotta nélkül játszása.
- A hangszer felépítése, részei, a megszólaltatás módja.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A helyes légzés beállítása, a rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a légvezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás beállítása, a fúvóka helyének kialakítása, fúvóka-gyakorlatokkal.
- A hangindítás megalapozása.
- A nyelvtechnika megalapozása.
- A legato játékmód alapjainak elsajátítása ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel.
- A nyújtópont alkalmazásának ismerete.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára József: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára (EMB Z 6312)

Brodszky: Régi zene gordonkára (előadásai darabok) (EMB Z 2452)

Követelmény

A megadott hangterjedelmen belül tanult hangszeres gyakorlatok, előadási darabok egyenletes, folyamatos előadása, helyesen kialakított légzés és szájtartás mellett.

A tananyagban előforduló tempójelzések, zenei műszavak ismerete.

A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.

Hangterjedelem: D-a-ig.

Skála: 2#, 2b előjegyzésig, két variációval.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A folyamatos, pontos kottaolvasás kialakítása.
- A dúr és moll hangsor szerkezete, kromatika.
- A helyes test és hangszertartás önellenőrzésének kialakítása.
- A helyes légzés folyamatos ellenőrzése.
- A befűvés, hangindítás mindennapi feladatainak kialakítása.
- A legato játékmód igényes kialakításának elősegítése: ajakrezegetés fűvóka nélkül, fűvókával, valamint zongorával közösen.
- Nyújtópont az egész, fél, negyed értékek mellett.
- A zenei memória fejlesztése, a tananyagból kiválasztott darabok kotta nélküli játéka.
- A tananyagban előforduló tempójelzések, dinamikai előírások, zenei műszavak ismerete.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára József: Tubaiskola (10)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára (EMB Z 6312)

Brodszky: Régi zene gordonkára (előadásai darabok) (EMB Z 2452)

Követelmény

Skálák 2#, 2b előjegyzésig dúrban és mollban, legalább 2 variációval.

Hangterjedelem C-b-ig.

A tanuló legyen képes a tanult etűdöket és előadási darabokat jó szájtartással, jó légzéstechnikával, egyenletes és folyamatos játékkal előadni, elvárható alapvető dinamikai árnyalással.

A végzett tananyagban előforduló tempó, dinamikai jelzések, zenei műszavak ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése.
- Újabb ütemfajták és tempójelzések
- A ritmikai ismeretek bővítése (szinkópa, éles és nyújtott ritmus).
- A hangérték tagolásának szélesítése (tizenhatod értékű hangjegyek és szünetjelek).
- A játékmód további differenciálása.
- A szerkezeti tagolás, da capo, triós forma, a magyar népdal jellemző formái.
- A hangterjedelem bővítése: kontra B-b-ig.
- Memóriafejlesztés: skálák, népdalok, előadási darabok kotta nélküli játéka.
- A dinamikai árnyalások továbbfejlesztése.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten (azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbség felismerése; a periódus).
- A hangképzés, hangindítás, légvezetési technika továbbfejlesztése.
- A manuális technika továbbfejlesztése.
- Az intonáció fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára J.: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola I. (EMB Z 2550)

Előadási darabok gordonkára. 1. kötet (EMB Z 2417), 2. kötet (EMB Z 4480)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Skálák 3#, 2b előjegyzésig, 4 variációval.

Különböző karakterű és ritmikájú etűdök.

Hangterjedelem: kontra B-b-ig.

Előadási darabok.

Különböző játékmódok megvalósítása.

A tanuló legyen képes nyolcadokat és tizenhatodokat, különféle kötéseket tartalmazó gyakorlatok tiszta interpretálására, előadására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek egyéb tagolásának további szélesítése (triola, kvintola, duola).
- A dúr és moll hangsorok 5 variációval.
- Az előadási darabok legfőbb stílusjegyeinek ismerete.
- Újabb ütem fajták és tempójelzések (5/4, 7/8, marcia, meno, mosso, largo, alla breve, stb.)

- Dinamikai differenciálás (pp-ff-ig).
- A zeneművek szerkezeti tagolása (Da capo, triós forma).
- A hangterjedelem bővítése kontra B-től 1 vonalas d-ig.
- A tanult zeneművek elemzése (azonosság, hasonlóság, szekvencia, periódus, különbség felismerése.)
- A társas zenélés megalapozása, két-háromszólamú gyakorlatok játszása.
- Memóriafejlesztés: előadási darabok kotta nélküli játszása.
- Hangképzés, az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül a magabiztos, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása.
- A kialakított intonáció állandó ellenőrzése, a hibák korrigálása.
- Alapvető hangszer karbantartási ismeretek elsajátítása, kisebb hibák kijavítására történő felkészítés.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Sára J.: Tubaiskola

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelmen belül a tanult ritmusok kottahű előadása az előírt tempóban, tiszta intonációval és árnyalt dinamikával.

Dúr és moll skálák 3#, 3b előjegyzésig 5 variációval.

Előadási darabok kotta nélküli játéka.

A társas zenélés követelményeinek ismerete.

A minimális, legalapvetőbb hangszerápolási, karbantartási ismeretek.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála legalább öt képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (kvartola, szextola).
- A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése.
- Az előadási darabok formai elemzése.
- A lapról olvasási készség fejlesztése.
- A memória továbbfejlesztése (előadási darabok, egyes koncert etűdök kotta nélküli játékaival).
- A társas zenélés (kamara, illetve zenekari) elmélyítése.
- Belső igény kialakítása a folyamatos, hibátlan hangszerjáték iránt.
- A hangterjedelem továbbfejlesztése.
- A telt, kiegyensúlyozott, plasztikus hangszerhang kialakítása, a tiszta intonáció állandósítása, valamint könnyed hangszeres játékmód és fúvóstechnika birtoklása.
- A manuális készség továbbfejlesztése (virtuóz etűdök, ujjgyakorlatok segítségével).
- A legato játékmód tökéletesítése a kötésgyakorlatok növelésével.

- A zenei megformáló, kifejező készség fejlesztése,
- Alapvető megjelenési, viselkedési ismeretek, szólista szerepkörben, színpadi körülmények között.

- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás fejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.

- A zenei megformálás igényének fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelemhez igazodó nagyobb terjedelmű, többféle technikai és zenei feladatot tartalmazó etűdök előadása.

Dúr és moll skálák 4#, 4b előjegyzésig.

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás dúrban és mollban.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Két különböző karakterű gyakorlat,

- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (tizenhatod triolák).

- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.

- A dinamikai árnyalás kiszélesítése.

- A hangnemi kitérés, moduláció felismerése.

- A zenei memória továbbfejlesztése.

- A szólista feladatok, ismeretek elmélyítése, a színpadi magatartás tökéletesítése.

- A társas zenélés (kamara, zenekar) fejlesztése, gyakoroltatása.

- Belső igény kialakítása az igényes, pontos hangszerjátékra.

- Hangterjedelem bővítése.

- A legato játékmód tökéletesítése a kötésgyakorlatok növelésével.

- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás továbbfejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.

- A zenei megformálás igényének állandó fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Színvonalas „művészi” megformálást igénylő nagyobb terjedelmű, sokféle zenei feladatot tartalmazó etűdök és előadási darabok játszása.

Egyenletes tempójú skálázás dúrban, mollban 4#, 4b-ig dúrban, mollban, hat variációval.

Magabiztos színpadi fellépés.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A folyamatos, pontos kottaolvasás kialakítása.
- A dúr és moll hangsor szerkezete, kromatika.
- A 3/8, 6/8, -os ütemek.
- A tananyagban előforduló tempójelzések, dinamikai előírások, zenei műszavak ismerete.
- A helyes test és hangszertartás önellenőrzésének kialakítása.
- Nyújtópont az egész, fél, negyed értékek mellett.
- A helyes légzés folyamatos ellenőrzése.
- A befűvés, hangindítás mindennapi feladatainak kialakítása.
- A legato játékmód igényes kialakításának elősegítése: ajakrezegetés fűvóka nélkül, fűvókával, valamint zongorával közösen.
- A zenei memória fejlesztése, a tananyagból kiválasztott darabok kotta nélküli játéka.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára József: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára (EMB Z 6312)

Követelmény

Színvonalas „művészi” megformálást igénylő nagyobb terjedelmű, sokféle zenei feladatot tartalmazó etűdök és előadási darabok játszása.

Egyenletes tempójú skálázás dúrban, mollban.

Magabiztos színpadi fellépés Az „A” tagozat anyagán túl a skálaformációk, skálatanulmányok kibővített alkalmazása, valamint a gyakorlatok könnyített változata helyett a nehezebb megoldás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kibővített képletekkel, variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése.
- Újabb ütemfajták és tempójelzések
- A ritmikai ismeretek bővítése (szinkópa, éles és nyújtott ritmus).
- A hangérték tagolásának szélesítése (tizenhatod értékű hangjegyek és szünetjelek).
- A játékmód további differenciálása.
- A szerkezeti tagolás, da capo, triós forma, a magyar népdal jellemző formái.
- A hangterjedelem bővítése: kontra B-b-ig.
- Memóriafejlesztés: skálák, népdalok, előadási darabok kotta nélküli játszása.
- A dinamikai árnyalások továbbfejlesztése.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten (azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbség felismerése; a periódus).
- A hangképzés, hangindítás, légvezetési technika továbbfejlesztése.
- A manuális technika továbbfejlesztése.
- Az intonáció fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára J.: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola I. (EMB Z 2550)

Lebegyev: Tubaiskola (Muzika Moszkva)

Előadási darabok gordonkára 1. kötet (EMB Z 2417), 2. kötet (EMB Z 4480)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Skálák 2#, 2b előjegyzésig, 4 variációval.

Különböző karakterű és ritmikájú etűdök.

Hangterjedelem: kontra B-b-ig.

Előadási darabok.

Különböző játékmódok megvalósítása.

A tanuló legyen képes nyolcadokat és tizenhatodokat, különféle kötéseket tartalmazó gyakorlatok tiszta interpretálására, előadására.

Skálaformációk, skálatanulmányok kibővített alkalmazása, valamint a gyakorlatok könnyített változata helyett a nehezebb megoldás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kibővített képletekkel, variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek egyéb tagolásának további szélesítése (triola, kvintola, duola).
- A dúr és moll hangsorok 5 variációval.
- Az előadási darabok legfőbb stílusjegyeinek ismerete.

- Újabb ütem fajták és tempójelzések (5/4, 7/8, marcia, meno, mosso, largo, alla breve, stb.)
- Dinamikai differenciálás (pp-ff-ig).

A hangterjedelem bővítése.

- A tanult zeneművek elemzése (azonosság, hasonlóság, szekvencia, periódus, különbség felismerése.)
- A társas zenélés megalapozása, két-háromszólamú gyakorlatok játszása.
- Memóriafejlesztés: előadási darabok kotta nélküli játszása.
- Hangképzés, az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül a magabiztos, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása.
- A kialakított intonáció állandó ellenőrzése, a hibák korrigálása.
- Alapvető hangszer karbantartási ismeretek elsajátítása, kisebb hibák kijavítására történő felkészítés.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Sára J.: Tubaiskola

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelmen belül a tanult ritmusok kottahű előadása az előírt tempóban, tiszta intonációval és árnyalt dinamikával.

Dúr és moll skálák 3#, 3b előjegyzésig 5 variációval,

Előadási darabok kotta nélküli játéka.

A társas zenélés követelményeinek ismerete.

A minimális, legalapvetőbb hangszerápolási, karbantartási ismeretek.

A legato, staccato, játékmód telt, folyamatos, szép tónusú előadása, kottahű tolmácsolása, valamint tercmenetes variáció.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála három képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Két előadási darab különböző zenei korszakból, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (kvartola, szextola).
- A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése.
- Az előadási darabok formai elemzése.
- A lapról olvasási készség fejlesztése.
- A memória továbbfejlesztése (előadási darabok, egyes koncert etűdök kotta nélküli játékaival).
- A társas zenélés (kamara, illetve zenekari) elmélyítése.
- Belső igény kialakítása a folyamatos, hibátlan hangszerjáték iránt.
- A hangterjedelem továbbfejlesztése.
- A telt, kiegyensúlyozott, plasztikus hangszerhang kialakítása, a tiszta intonáció állandósítása, valamint könnyed hangszeres játékmód és fúvóstechnika birtoklása.

- A manuális készség továbbfejlesztése (virtuóz etűdök, ujjgyakorlatok segítségével).
- A legato játékmód tökéletesítése a kötésgyakorlatok növelésével.
- A zenei megformáló, kifejező készség fejlesztése,
- Alapvető megjelenési, viselkedési ismeretek, szólista szerepkörben, színpadi körülmények között.
- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás fejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.
- A zenei megformálás igényének fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelemhez igazodó nagyobb terjedelmű, többféle technikai és zenei feladatot tartalmazó etűdök előadása.

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás dúrban és mollban.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

A díszítés és a trilla megalapozása, a skálák tempójának fokozása.

A tanuló tudja korrigálni hangszerének intonációs hibáit, valamint hangszerét önállóan behangolni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála három képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Két előadási darab különböző zenei korszakból, kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (tizenhatod triolák).

- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.
- A dinamikai árnyalás kiszélesítése.
- A hangnemi kitérés, moduláció felismerése.
- A zenei memória továbbfejlesztése.
- A szólista feladatok, ismeretek elmélyítése, a színpadi magatartás tökéletesítése.
- A társas zenélés (kamara, zenekar) fejlesztése, gyakoroltatása.
- Belső igény kialakítása az igényes, pontos hangszerjátékra.
- Hangterjedelem bővítése kontra.
- A legato játékmód tökéletesítése a kötésgyakorlatok növelésével.
- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás továbbfejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.
- A zenei megformálás igényének állandó fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola 1. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Színvonalas „művészi” megformálást igénylő nagyobb terjedelmű, sokféle zenei feladatot tartalmazó etűdök és előadási darabok játszása.

Magabiztos színpadi fellépés.

A díszítés és a trilla játékának ismerete.

Fokozott tempójú skálázás.

A tanuló ismerje saját hangszerének technikai és intonációs hiányosságait, és azt legyen képes korrigálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála három képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Két előadási darab különböző zenei korszakból, kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a helyes szájtartást, légzéstechnikát, befúvást, hangszertartást, a könnyed hangszeres játékmódot,
- a rokon rézfúvós hangszereket,
- a tuba szerkezeti felépítését, és felhangrendszerét a tanult hangterjedelemben (lehetőleg a 10. felhangig), alkalmazási területeit,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes a tanuló

- ideális tubahang kialakítására, megszólaltatására,
- különböző artikulációs előírások (tenuto, staccato, legato, marcato) és játékmódok megvalósítására,
- a zenei mondanivaló megformálására
- az ajak és a kéz összehangolt munkájának kialakítására,
- a helyes befúvás és légzéstechnika alkalmazására,
- a zenei gyakorlatok, előadási darabok pontos, kottahű előadására,
- az előadási darabok kotta nélküli játszására,
- a gyakorlás során előforduló hibák felismerésére, azok önálló kijavítására,
- a hangszer építéséből fakadó intonációs problémák korrigálására,
- a hangszer önálló behangolására,
- a hangszer szakszerű karbantartására.
- skálázni 4# - 4b előjegyzésig

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Legyen képes

- az tanult anyagban előforduló hangterjedelmen belül kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- az állóképesség növelésére,
- árnyaltabb zenei megformálásokra.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Tuba főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála legalább három variációval.
- Egy gyakorlat; Kietzer: I. kötet (Zimmermann), Sára: Tubaiskola, Jakab Gedeon: Tubaiskola I. kötet 172., 183., 187., 192., gyakorlatainak nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; F. Schubert: Bölcsődal (EMB13114) (169), H. Purcell: Rigaudon (166) nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála dúr és moll változata, legalább három variációval.
- Egy gyakorlat; Kietzer: I. kötet, Sára: Tubaiskola, Jakab G.: Tubaiskola 1 kötet 161., 163., 179., 186. gyakorlatainak nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Vivaldi: Tél, Händel: Bourrée, Corelli: Sarabande és Gavotte nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig az egyes tanulók tudásszintje között jelentős különbség alakulhat ki képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján ezért elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és céljait fogalmazzuk meg.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dinamikai szélsőségek (pp-ff), valamint a köztes árnyalások tudatos alkalmazása.
- A zenei díszítések, trillák tökéletesítése.
- A zenei formák elemzése, modulációk, hangnemi kitérések felismerése, tudatosítása.
- Az előforduló zenei műszavak ismerete, tudatos alkalmazása.
- A zenei memória továbbfejlesztése.
- Különböző karakterek megformálása, stílusos előadása.
- A lapról olvasás fejlesztése.
- Hangszeres játék megvalósításában résztvevő izmok lazaságának, terhelhetőségének, a tartós igénybevétel képességének kialakítása.
- Csoportos együttműködés (kamara, zenekar) szükségességének elmélyítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)

Pejstik - Lengyel: Gordonkamuzsika II. (EMB Z 6748).

Követelmény

A tanuló zenei, technikai felkészültségének megfelelő etűdök, előadási darabok pontos, stílusos előadása.

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig.

Barokk, klasszikus, vagy romantikus darabok, stílusok előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek tagolása és a ritmusformulák átfogó, rendszerezett ismerete.
- A hangterjedelem fokozása egyenletes hangerővel és változatlan hangszínnel.
- A skálatanulmányok bővítése, az alapfunkciók (T-S-D, I-IV-V) beépítésével, alkalmazásával.
- Kromatikus skálagyakorlatok mérsékelt tempóban.
- A formáló- és kifejezőkészség továbbfejlesztése.
- A dinamikai árnyalási képesség fejlesztése.
- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.

- A kamarazenei és zenekari feladatok bővítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)
 Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola II. (EMB Z 2550)
 Kietzer: Tubaiskola I. (Zimmermann)
 D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)
 Barokk szonáták (Marcello, Vivaldi).

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes zenedarabok stílusos, színvonalas eljátszása (kotta nélkül is).
 Skálatanulmányok 6#, 6b előjegyzésig.
 Igényes kamarazenei, zenekari közreműködésre való alkalmasság.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kialakult készségek, képességek továbbfejlesztése.
- A kialakult hangszeres intonációk továbbfejlesztése.
- Skálatanulmányok tovább bővítve nehezebb kötésgyakorlatokkal.
- A zeneelméleti, zeneirodalmi ismeretek elmélyítése a tananyaghoz kapcsolódóan.
- A hangszerhang minőségi továbbfejlesztése.
- A formálóképesség, zenei kifejezőkészség továbbfejlesztése.
- A társas zenélési feladatok növelése, minőségi fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)
 Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)
 Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)
 Lachman: 10 etűd (Hofmeister)
 Gordon Jacob: Szvit tubára (Boosey & Hawke)
 Marcello: Szonáták
 Vivaldi: szonáták

Követelmény

Skálatanulmányok 7#, 7b előjegyzésig.
 A zenei díszítések, előkék, trillák ismerete.
 Szólisztikus feladat ellátása kamaracsoportban zenekarban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az eddig tanult ismeretek összegzése és elmélyítése.
 - A mindennapi zenélés életszükségletté válásának kialakítása, az értelmi, érzelmi kapcsolat elmélyítésével.
 - A lapról játék továbbfejlesztése, a zenemű első látásra történő eljátszása megfelelő zenei és technikai szinten, folyamatos tempóban.
- Az intonáció tökéletesítése a társas zenélés alkalmával, más hangszerekkel való játszás során.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy))
Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)
Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)
Lachman: Etüdök (Hofmeister)
J. Ringleben: „The Storm King” (Carl Fischer Music)
Allan Street: Rondino (Boosey & Hawkes)
Don Haddad: Szvit tubára (Shawnee Press Inc.)
Marcello: Szonáták
Vivaldi: Szonáták
Gordon Jacob: Hat rövid darab (Emerson Edition Ltd)

Követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni készségeinek, képességeinek megfelelő szinten, kottahűen és stílusosan, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dinamikai szélsőségek (pp-ff), valamint a köztes árnyalások tudatos alkalmazása.
- A zenei díszítések, trillák tökéletesítése.
- A zenei formák elemzése, modulációk, hangnemi kitérések felismerése, tudatosítása.
- Az előforduló zenei műszavak ismerete, tudatos alkalmazása.
- A zenei memória továbbfejlesztése.
- Különböző karakterek megformálása, stílusos előadása.
- A lapról olvasás fejlesztése.
- Hangszeres játék megvalósításában résztvevő izmok lazaságának, terhelhetőségének, a tartós igénybevétel képességének kialakítása.
- Csoportos együttműködés (kamara, zenekar) szükségességének elmélyítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)

Pejstik - Lengyel: Gordonkamuzsika II. (EMB Z 6748).

Követelmény

A tanuló zenei, technikai felkészültségének megfelelő etűdök, előadási darabok pontos, stílusos előadása.

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig.

Barokk, klasszikus, vagy romantikus darabok, stílusok előadása.

A tanuló egyéni képességéhez igazodva kiválasztott különböző zenei stílusú, technikailag és zeneileg igényesebb, nehezebb előadási darabok stílusos, karakterisztikus előadása.

A skálagyakorlatok variációkkal bővített előadása.

Művészileg igényesebb kamarazenei, vagy zenekari feladat ellátása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek tagolása és a ritmusformulák átfogó, rendszerezett ismerete.

- Az ismert hangterjedelem egyenletes hangerővel és változatlan hangszínnel.

- A skálatanulmányok bővítése, az alapfunkciók (T-S-D, I-IV-V) beépítésével, alkalmazásával.

- Kromatikus skálagyakorlatok mérsékelt tempóban.

- A formáló- és kifejezőkészség továbbfejlesztése.

- A dinamikai árnyalási képesség fejlesztése.

- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.

- A kamarazenei és zenekari feladatok bővítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola II. (EMB Z 2550)

Kietzer: Tubaiskola I. (Zimmermann)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Barokk szonáták (Marcello, Vivaldi).

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes zenedarabok stílusos, színvonalas eljátszása (kotta nélkül is).

Skálatanulmányok 6#, 6b előjegyzésig.

Igényes kamarazenei, zenekari közreműködésre való alkalmasság.

Szólisztikus feladatok ellátása kamara-, szimfonikus-, illetve fúvós zenekarban.

Skálatanulmányok játszása fokozottabb tempóban.

A hang megszólaltatásában résztvevő izmok lazaságának, terhelhetőségének fokozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kialakult készségek, képességek továbbfejlesztése.
- A kialakult hangszeres intonációk továbbfejlesztése.
- Skálatanulmányok tovább bővítve nehezebb kötésgyakorlatokkal.
- A zeneelméleti, zeneirodalmi ismeretek elmélyítése a tananyaghoz kapcsolódóan.
- A hangszerhang minőségi továbbfejlesztése.
- A formálóképesség, zenei kifejezőkészség továbbfejlesztése.
- A társas zenélési feladatok növelése, minőségi fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)

Lachman: 10 etűd (Hofmeister)

Gordon Jacob: Szvit tubára

Marcello: Szonáták

Vivaldi: szonáták

Követelmény

Skálatanulmányok 7#, 7b előjegyzésig.

A zenei díszítések, előké, trillák ismerete.

Szólisztikus feladat ellátása kamaracsoportban zenekarban.

A zenei díszítések eszköztárának bővítése;

A dupla- és triplanyelv megalapozása;

A nehezebb, bonyolultabb ritmusképletek ismerete, elsajátítása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az eddig tanult ismeretek összegzése és elmélyítése.

- A mindennapi zenélés életszükségletté válásának kialakítása, az értelmi, érzelmi kapcsolat elmélyítésével.
- A lapról játék továbbfejlesztése, a zenemű első látásra történő eljátszása megfelelő zenei és technikai szinten, folyamatos tempóban.
- Az intonáció tökéletesítése a társas zenélés alkalmával, más hangszerekkel való játszás során.
- A zenei előadásmódok, tempójelzések, zenei műszavak bővebb ismerete;
- A zeneirodalom néhány híres tubaszólójának megismertetése

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)
 Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)
 Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)
 Lachman: 10 etűd (Hofmeister)
 J. Ringleben: „The Storm King” (Carl Fischer Music)
 Allan Street: Rondino (Boosey & Hawkes)
 Don Haddad: Szvit tubára Shawnee Press Inc.)
 Marcello: Szonáták
 Vivaldi: Szonáták
 Gordon Jacob: Hat rövid darab (Emerson Edition Ltd)

Követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni készségeinek, képességeinek megfelelő szinten, kottahűen és stílusosan, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

Skálatanulmányok 7#, 7b előjegyzésig.

Szólisztikus feladat ellátása kamaracsoportban zenekarban.

A zenei díszítések eszköztárának bővítése.

A dupla- és triplanyelv használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr vagy moll skála minimum 4 képlettel (kotta nélkül),
- Két különböző karakterű etűd,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje meg a tanuló

- a tuba és a rézfúvós hangszerek rokon vonásait
- a tuba irodalmát,

- a zeneirodalom híres tubaszólóit.

Legyen képes a tanuló

- a technikailag és művészileg igényesebb előadási darabok, kamarazenei és zenekari művek interpretálására,
- a skálaformációkat élénk tempóban, kiegyenlítetten, különböző dinamikai árnyalatokkal 7 #, 7 b előjegyzésig játszani dúrban és mollban egyaránt,

- az általa képzett hangszerhang szépségét, teltségét, plasztikusságát folyamatosan fejleszteni,
- a megtanult előadási darabok közönség előtti színvonalas bemutatására,
- tiszta intonációra, tiszta hangszeres játékra,
- az önálló munkára. Tudja alkalmazni a tanuló
- a hangszerhang képzésének fizikai sajátosságait,
- a különböző zenei utasításokat az előadás módjára, tempójára, dinamikájára vonatkozóan.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- természetes, oldott hangszerkezelésre,
- helyes test- és hangszertartásra,
- a tudatos légzéstechnika alkalmazására.
- a tanár útmutatásai alapján a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.)
- játékában a hangindítás, hangelválasztás és hangbefejezés a stílus és a zenei karakter megkívánta különböző módjait,
- árnyaltabb artikulációra (portato, sfz, martellato),
- a tananyagban szereplő és előadott művekhez szükséges mértékű virtuozításra.

Tudjon kontra F és f között

- kiegyenlítetten,
- különböző dinamikai árnyalatokkal,
- tiszta intonációval,
- megfelelő nyelvtechnikával játszani.
- ismerje az alapvető díszítéseket (trilla, mordent, előke),
- alapszínt a dupla- és tripla nyelv-technikát,
- ismerje fel alkalmazásának lehetőségét a zenekari, a kamarazenei és a szóló művekben.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Tuba főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála, legalább 3 képlettel,
- Egy etűd; Kietzer: Tubaiskola I-II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet (Ed. Simonffy) 291., 297. gyakorlatok nehézségi szintjén.
- Két előadási darab; G. F. Händel: Siciliana, W. A. Mozart: Menuet nehézségi szintjén vagy egy könnyebb barokk szonáta két tétele és egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála, legalább 4 képlettel, mely szekvenciát is tartalmaz

- Egy gyakorlat; Kietzer: Tubaiskola I-II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet (Ed. Simonffy) 291,297 Kopprasch: I. kötet: (Hofmeister FH6045) 3., 8., gyakorlatok nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta két tétele; B. Marcello: F-dúr szonáta, C-dúr szonáta nehézségi szintjén.
- Egy, az előbbtől eltérő stílusú darab; Hidas F.: Három kis tétel tubára nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

AKKORDIKUS TANSZAK

CIMBALOM

A cimbalomtanítás céljai, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a cimbalom történetét, irodalmát, változatait (pl. hackbrett)
- a hangszer akusztikai sajátosságait, a húrok elrendezését
- a cimbalomirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit
- a hangszerkezeléshez vezető mozgásformákat, azok kapcsolatát a zenei elképzelés megvalósításával

Nyújtson gazdag zeneirodalmi ismeretanyagot

- a cimbalom eredeti irodalmából (kortárs zene)
- a népzeneből és népzenei ihletésű művekből
- a zeneirodalom minden korszakának cimbalmon előadható irodalmából

Alakítson ki

- könnyed hangszerkezelést
- helyes pedálhasználatot

Fordítson figyelmet

- a tanult művek stílusos előadására
- árnyalt frazeálására, artikulációra
- a különböző ütésmódokra

- a díszítések biztos ismeretére és pontos megszólaltatására
- a táncrendek elemeire
- a virtuóz játéktechnikára való törekvésre

Segítse készségfejlesztő gyakorlatokkal az ismeretanyag elsajátítását

- valamennyi dūr és moll skála, kromatikus skála, akkordjáték
- lapról olvasás
- transzponálás

Tanítsa meg a hangolási és a legalapvetőbb hangszer karbantartási feladatokat.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg

- hangszerét, a cimbalmot és megszólaltatási módjait,
- a helyes verőtartást és az ütésmódokat,
- a helyes testtartást,
- a kéthangú hangkészlettől eljutva a pentaton, pentachord hangsort,
- a violin- és a basszuskulcsot,
- a 2/4-es, 3/4-es és 4/4-es ütemeket,
- a fél, negyed, nyolcad hangjegyértékeket és a megfelelő szüneteket.

A hangszerkezelés fejlesztése

A helyes testtartás, karhasználat, ütéstechnika, kézrend megismertetése, kialakítása.

Megfelelő metrumérzék kialakítása.

Kettős ütés játszásának gyakoroltatása.

Ajánlott tananyag

Zenei előképzős könyv

Gerencsér - Szeverényi: Cimbalomiskola

Tarjáni - Falka: Cimbalomiskola I.

Megy a gyűrű vándorútra

Forrai K.: Jár a baba

Kerényi: Gyermekjátékok

- Követelmények

Tudjon játszani és énekelni gyermekdalokat, mondókákat, tudja tapsolni és ismerje ritmusukat.

Tudjon gyermekdalokat hallás után eljátszani.

Tegyen képes játékos improvizációra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy népdal, vagy gyermekdal a tanult hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Helyes verőtartás és az ütésmódok.

- Helyes testtartás.
- A pentaton, pentachord hangsor, a dúr hangsor.
- Módosítójelek.
- A violin- és a basszuskulcs.
- A 2/4-es, 3/4-es és 4/4-es ütemek.
- A fél, negyed, nyolcad hangjegyértékek és a megfelelő szünetek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, karhasználat, ütéstechnika, kézrend fejlesztése.
- Megfelelő metrumérzék fejlesztése.
- Egyszerű skálamenetek és kettős ütés játszása.
- Dudakíséret játszása.
- Amennyiben magassága engedi, sajátítsa el a pedálkezelés alapjait.

Ajánlott tananyag

Zenei előképzős könyv

Gerencsér - Szeverényi: Cimbalomiskola

Tarjáni - Falka: Cimbalomiskola I.

Megy a gyűrű vándorútra

Forrai K.: Jár a baba

Kerényi: Gyermekjátékok Népzenei feldolgozások kezdőknek

Követelmények

Tudjon játszani és énekelni gyermekdalokat, tudja tapsolni és ismerje ritmusukat.

Tudjon gyermekdalokat hallás után eljátszani.

Tegyen képes játékos improvizációra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy népdal, vagy gyermekdal a tanult hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Olvasás violin- és basszuskulcsban, legalább két oktáv hangterjedelemben.
- A páros és páratlan metrum ismerete, alkalmazása.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek.
- A Fisz és B módosított hangok ismerete.
- Hangközök (kis és nagy szekund, kis és nagy terc, tiszta kvint és oktáv) ismerete.
- Dallamsorok, motívumok azonosságának felismerése.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai.
- A szerkezet és tagolás alapfogalmai.
- Dinamikai és előadási jelek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, karhasználat, ütéstechnika fejlesztése.
- A pedál használatának bevezetése
- Különböző ütemmódok megismertetése, gyakorlása (legato, staccato, tenuto).

- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.
- A társas muzsikálás kezdetei, a tanár, vagy zongorakísérő közreműködésével.

Ajánlott tananyag

Gerencsér - Szeverényi: Cimbalomiskola
 Tarjáni - Falka: Cimbalomiskola I.
 Szöllős B.: Cimbalommuzsika I
 Barokk táncok gyermekeknek (Nagy Olivér)
 A gyermek Mozart
 Bartók: Gyermekeknek I.
 Bartók: Mikrokozmosz I.
 Weiner: 24 magyar népi tánc
 Balázs - Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, karhasználat, ütéstechika.
 A tanult hangkészlet és ritmusok biztonságos olvasása.
 Gyermekek dalok, ritmikus népdalok és egyszerűbb előadási darabok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két népdal,
- Két könnyű előadási darab kísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Olvasás violin- és a basszuskulcsban, a hangszer teljes terjedelmében.
- Páros és páratlan metrumok érzete.
- Éles és nyújtott ritmus, szinkópa.
- A módosított hangok ismerete.
- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei 2#, 2b előjegyzésig.
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójelek megismerése, alkalmazása a tanult darabokban.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- Azonosság, hasonlóság és különbségek felismerése.
- Régi és új stílusú népdalok, formája
- A hallás utáni játék fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfunkciók (testtartás, ütéstechika) ellenőrzése és fejlesztése.
- Különböző ütésmódok fejlesztése, gyakorlása.
- A pedál használatának fejlesztése
- A skálajáték gyakorlása 2#, 2b előjegyzésig dúrban és mollban.
- Ismerkedés a díszítésekkel.
- Lapról játék.
- Kamarazenélés.
- Ismerkedés a kortárs zenével.

Ajánlott tananyag

Gerencsér - Szeverényi: Cimbalomiskola

Tarján - Falka: Cimbalomiskola I-II.

Szöllős B.: Cimbalommuzsika I-II.

Erdélyi D.: Cimbalomiskola

Régi táncok gyermekeknek

Könnyű zongoradarabok a XVIII. századból (Hernádi)

A gyermek Mozart

Barokk táncok hegedűre (Nagy O., Sándor F.)

Bartók: Gyermekeknek I.

Bartók: Mikrokozmosz I. II.

Kodály: Gyermeztáncok

Papp L: 9 bagatell

Tiszán innen, Dunán túl (150 magyar népdal)

Régi magyar táncok a XVII-XVIII. századból

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, ütéstechnika.

A tanult hangkészlet és ritmusok biztonságos olvasása.

Dúr és moll skálák 1#, 1 b előjegyzésig a hangszer teljes terjedelmében.

Rövidebb etűdök játéka.

Egyszerűbb előadási darabok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két kis előadási darab
- Egy népdal

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismerkedés a változó ütemmel.
- Éles és nyújtott ritmus, szinkópa, triola.
- A Fis, Cisz, Gisz, B, Esz, Ász módosított hangok ismerete.
- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei 3#, 3b előjegyzésig.
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójel alkalmazása a tanult darabokban.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- Biztos lapról olvasás.
- Könnyebb díszítések írásmódja, ritmusa (előke, trilla, mordent).
- Népdaltanulás hallás után.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző ütésmódok fejlesztése, gyakorlása.
- A pedál használatának fejlesztése.
- A skálajáték gyakorlása 3#, 3b előjegyzésig dúrban és mollban.
- Könnyebb díszítések artikulációja.
- Dinamikai árnyalás, crescendo, diminuendo.
- Improvizációs gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Szöllős B.: Cimbalommuzsika I-II.

Spanyol cimbalomdarabok és menüettek

Bach: 13 könnyű zongoradarab

Händel: 16 kis zongoradarab

Régi zene gordonkára (Brodszky)

Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach

Bach: A gyermek Mozart (Hernádi)

L. Mozart: Duók

Bartók: Gyermekeknek I. II. III.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III.

Kodály: Gyermektáncok

Papp L: 9 bagatell

Tiszán innen, Dunán túl

111 népi táncdal

Lajtha: Dunántúli táncok

Követelmények

Lapról olvasás 3#, 3b előjegyzésig.

Dúr és moll skálák 2#, 2b előjegyzésig a hangszer teljes terjedelmében.

Rövidebb etűdök játssza.

Parlando népdalok és egyszerűbb előadási darabok értelmesen tagolt megszólaltatása a már megismert artikulációk és díszítések alkalmazásával.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Különböző metrumok biztos ismerete, a metrikus darabok megoldása.
- A módosított hangok biztos ismerete.
- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei 4#, 4b előjegyzésig.
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójelek értelmezése, alkalmazása a tanult darabokban.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- Bonyolultabb ékesítések (kettős ékesítés, trilla) írásmódja, ritmusa.
- Ismerkedés a népi eredetű műzenével (virágénekek, történelmi dalok, verbunkosok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző ütemmódok készség szintű ismerete, megvalósítása.
- A pedálozási technikák fejlesztése (félpedál, „lebegtetés”)
- A skálajáték gyakorlása 4#, 4b előjegyzésig dúrban és mollban, tercmenet, hármashangzat-felbontások.
- Gyakorlatok a tremolo, a díszítésmódok és az arpeggio játék elsajátításához.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Transzponálás, improvizálás.
- Lapról olvasás.

- Kamarazenélés minél nagyobb mennyiségben.

Ajánlott tananyag

Állaga: Cimbalomiskola III.

Szöllős B.: Cimbalommuzsika I-II.

Eredeti barokk és preklasszikus Hackbrett-muzsika (Conti, Chiesa, Monza Anonymus szonátái, spanyol, olasz szólódarabok, menüettek - Musikverlag Josef PreiRler, München).

Purcell: Zongoradarabok

Couperin: Zongoradarabok

Nagy O.: Barokk táncok

Rameau: 10 zongoradarab

Könnyű zongoradarabok (Hernádi)

Telemann: Hat duett (blockflöte)

Könnyű kamarazene fuvolára (Bántai)

Haydn: Hat szonatina

Könnyű zongoramuzsika (Hernádi)

Könnyű szonatinák (Hernádi)

Beethoven: Écossaise-ek és német táncok

L. Mozart: Duók

Bartók: Gyermeknek I. II. III. IV.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III. IV.

Bartók - Kodály: Húsz magyar népdal

Ádám J.: Virágim, virágim

Ránki: Fekete szőlő

Lendvay: 24 duó

Szokolay: Játék a hangközökkel

Gyöngyvirág (92 magyar népdal)

Rozmaring (91 magyar népdal)

Kuruc dalok teljes gyűjteménye (Állaga Géza)

Lajtha: Dunántúli táncok és dallamok

Követelmények

Lapról olvasás 4#, 4b előjegyzésig.

Dúr és moll skálák 3#, 3b előjegyzésig a hangszer teljes terjedelmében, hármashangzat-felbontások.

Különböző ütésttechnikák alkalmazása.

Pedálózási technika alkalmazása.

Darabok előadása az egyéni képességek függvényében az évfolyam technikai követelményeinek megfelelően.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,

- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanult művek ritmikájának önálló megértése, megoldása.

- Az évfolyamnak megfelelő művek biztos lapról játszása.
- Memóriafejlesztés.
- Az előjegyzések, módosított hangok ismerete
- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójek, díszítések értelmezése, alkalmazása a tanult darabokban.

- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- A barokk és klasszikus zene stílusjegyeinek elemzése, a romantika alapjai
- Friss csárdások esztam kísérete, betűkottáról is.
- Improvizálás, transzponálás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák tercmenetben, hármashangzat-felbontás
- Különböző ütismódok alkalmazásának felismerése, használata. -Megfelelő hangszínek alkalmazása a művekben, zenei igényesség.
- Gyakorlatok a tremolo, a díszítésmódok és az arpeggio játék fejlesztéséhez.
- A kézrend lehetőségeinek fejlesztése.
- A pedálhasználat differenciált fejlesztése.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Improvizálás
- Kamarazenélés

Ajánlott tananyag

Állaga: Cimbalomiskola

Állaga: Válogatott etűdök

Barokk és preklasszikus Hackbrett-irodalom

Francia csembalóművek (Couperin, Rameau, Daquin)

Bartók: Duók

Bartók: Gyermekeknek I. II. III. IV.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III. IV

300 év zongoramuzsikája: Bach-fiúk

300 év zongoramuzsikája: A német későbarokk

300 év zongoramuzsikája: A mediterrán barokk

Telemann: 6 duó

Haydn: „La Roxelane”-variációk

Beethoven: Bagatellek

Cimarosa: Szonáták

Schumann: Jugendalbum

Grieg: Norvég táncok

Grieg: Lírai darabok

Kodály: Epigrammák

Chopin: Mazurkák

Chopin: Keringők

Schubert: Keringők

Lendvay: 24 duó

Szokolay: Játék a hangközökkel

Népdalos füzetekből válogatás

Az 1848-49-es szabadságharc dalai

Magyar zenei ereklyék (Allaga, Huber S. feldolgozásai)

Lajtha: Dunántúli táncok és dallamok

Követelmények

Lapról olvasás.

Dúr és moll skálák a hangszer teljes terjedelmében, tercmenet, hármashangzat-felbontások.

Különböző ütéstechnikák alkalmazása.

Pedálozási technika differenciált alkalmazása.

Darabok előadása az egyéni képességek függvényében az évfolyam technikai követelményeinek megfelelően.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd

- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanult művek ritmikájának önálló megértése, megoldása.

- Az évfolyamnak megfelelő művek biztos lapról játszása.

- Memóriafejlesztés.

- Az előjegyzések, módosított hangok ismerete

- A dúr és a moll hangsor, terc- szext-menet, hármashangzat-felbontás, futam.

- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójelek, díszítések értelmezése, alkalmazása a tanult darabokban.

- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.

- A tanult művek stílusos előadása, elemzése

- Árnyalt frazeálás, artikuláció.

- Díszítések biztos ismerete, játszása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult művek stílusos, szép eljátszásához való ütemmódok alkalmazása, megválasztása.

- Skálajáték, terc-, szext-menet, hármashangzat-felbontás, futam fejlesztése.

- Harmonizálást igénylő népdalok játszása.

- Különböző ütemmódok alkalmazásának felismerése, használata.

- Megfelelő hangszínek alkalmazása a művekben, zenei igényesség.

- Gyakorlatok a tremolo, a díszítésmódok és az arpeggio játék fejlesztéséhez.

- A kézrend lehetőségeinek fejlesztése.

- A pedálhasználat differenciált fejlesztése.

- A dinamikai árnyalás fejlesztése.

- Improvizálás

- Kamarazenélés

Ajánlott tananyag

Allaga: Cimbalomiskola

Allaga: Válogatott etűdök

Barokk és preklasszikus Hackbrett-irodalom

Francia csembaloművek (Couperin, Rameau, Daquin)

Bartók: Duók

Bartók: Gyermekeknek I. II. III. IV.
 Bartók: Mikrokozmosz I. II. III. IV
 300 év zongoramuzsikája: Bach-fiúk
 300 év zongoramuzsikája: A német későbarokk
 300 év zongoramuzsikája: A mediterrán barokk
 Telemann: 6 duó
 Haydn: „La Roxelane”-variációk
 Beethoven: Bagatellek
 Cimarosa: Szonáták
 Schumann: Jugendalbum
 Grieg: Norvég táncok
 Grieg: Lírai darabok
 Kodály: Epigrammák
 Chopin: Mazurkák
 Chopin: Keringők
 Schubert: Keringők
 Lendvay: 24 duó
 Szokolay: Játék a hangközökkel
 Az 1848-49-es szabadságharc dalai
 Magyar zenei ereklék (Allaga, Huber S. feldolgozásai)
 Lajtha: Dunántúli táncok és dallamok

Követelmények

Lapról olvasás.

Dúr és moll skálák a hangszer teljes terjedelmében, tercmenet, szextmenet, hármashangzat-felbontások, futam.

Különböző ütéstechnikák alkalmazása.

Pedálozási technika differenciált alkalmazása.

Darabok előadása az egyéni képességek függvényében az évfolyam technikai követelményeinek megfelelően.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy szonáta- vagy szvit-tétel kísérettel, vagy 1 előadási darab kísérettel,
- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozatos oktatás minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismerkedés a változó ütemmel.
- Éles és nyújtott ritmus, szinkópa, triola.

- A módosított hangok ismerete.
- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójelek alkalmazása a tanult darabokban.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- Biztos lapról olvasás.
- Könnyebb díszítések írásmódja, ritmusa (előke, trilla, mordent).
- Népdaltanulás hallás után.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző ütésmódok fejlesztése, gyakorlása.
- A pedál használatának fejlesztése.
- A skálajáték gyakorlása 3#, 3b előjegyzésig dúrban és mollban.
- Könnyebb díszítések artikulációja.
- Dinamikai árnyalás, crescendo, diminuendo.
- Improvizációs gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Szöllős B.: Cimbalommuzsika I-II.

Spanyol cimbalomdarabok és menüettek

Bach: 13 könnyű zongoradarab

Händel: 16 kis zongoradarab

Régi zene gordonkára (Brodszky)

Bach: Notenbüchlein für Anna Magdaléna Bach

A gyermek Mozart (Hernádi)

L. Mozart: Duók

Bartók: Gyermekeknek I. II. III.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III.

Kodály: Gyermektáncok

Papp L: 9 bagatell

Tiszán innen, Dunán túl

111 népi táncdal

Lajtha: Dunántúli táncok

Követelmények

Lapról olvasás 3#, 3b előjegyzésig.

Dúr és moll skálák 3#, 3b előjegyzésig a hangszer teljes terjedelmében.

Rövidebb etűdök játéka.

Parlando népdalok és egyszerűbb előadási darabok értelmesen tagolt megszólaltatása a már megismert artikulációk és díszítések alkalmazásával.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Különböző metrumok biztos ismerete, a metrikus darabok megoldása.

- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójelek értelmezése, alkalmazása a tanult darabokban.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- Bonyolultabb ékesítések (kettős ékesítés, trilla) írásmódja, ritmusa.
- Ismerkedés a népi eredetű műzenével (virágénekek, történelmi dalok, verbunkosok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző ütémódok készség szintű ismerete, megvalósítása.
- A pedálozási technikák fejlesztése (félpedál, „lebegtetés”)
- A skálajáték gyakorlása 4#, 4b előjegyzésig dúrban és mollban, tercmenet, hármashangzat-felbontások.
- Gyakorlatok a tremolo, a díszítésmódok és az arpeggio játék elsajátításához.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Transzponálás, improvizálás.
- Lapról olvasás.
- Kamarazenélés minél nagyobb mennyiségben.

Ajánlott tananyag

Allaga: Cimbalomiskola III.

Szöllős B.: Cimbalommuzsika I-II.

Eredeti barokk és preklasszikus Hackbrett-muzsika (Conti, Chiesa, Monza Anonymus szonátái, spanyol, olasz szólódarabok, menüettek - Musikverlag Josef Preirler, München).

Purcell: Zongoradarabok

Couperin: Zongoradarabok

Nagy O.: Barokk táncok

Rameau: 10 zongoradarab

Könnyű zongoradarabok (Hernádi)

Telemann: Hat duett (blockflöte)

Könnyű kamarazene fuvolára (Bántai)

Haydn: Hat szonatina

Könnyű zongoramuzsika (Hernádi)

Könnyű szonatinák (Hernádi)

Beethoven: Écossaise-ek és német táncok

L. Mozart: Duók

Bartók: Gyermekeknek I. II. III. IV.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III. IV.

Bartók - Kodály: Húsz magyar népdal

Ádám J.: Virágim, virágim

Ránki: Fekete szőlő

Lendvay: 24 duó

Szokolay: Játék a hangközökkel

Gyöngyvirág (92 magyar népdal)

Rozmaring (91 magyar népdal)

Kuruc dalok teljes gyűjteménye (Allaga Géza)

Lajtha: Dunántúli táncok és dallamok

Követelmények

Dúr és moll skálák a hangszer teljes terjedelmében, hármashangzat-felbontások.

Különböző ütésttechnikák alkalmazása.

Pedálózási technika alkalmazása.

Darabok előadása az egyéni képességek függvényében az évfolyam technikai követelményeinek megfelelően.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanult művek ritmikájának önálló megértése, megoldása.
- Az évfolyamnak megfelelő művek biztos lapról játszása.
- Memóriafejlesztés.
- A dūr és a moll hangsor szerkezete, hangközei
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójelek, díszítések értelmezése, alkalmazása a tanult darabokban.

- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- A barokk és klasszikus zene stílusjegyeinek elemzése, a romantika alapjai
- Friss csárdások esztam kísérete, betűkottáról is.
- Improvizálás, transzponálás.

- A hangszerkezelés fejlesztése
- Skálák, tercmenetben, hármashangzat-felbontás.
- Különböző ütésmódok alkalmazásának felismerése, használata.
- Megfelelő hangszínek alkalmazása a művekben, zenei igényesség.
- Gyakorlatok a tremolo, a díszítésmódok és az arpeggio játék fejlesztéséhez.
- A kézrend lehetőségeinek fejlesztése.
- A pedálhasználat differenciált fejlesztése.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Improvizálás
- Kamarazenélés

Ajánlott tananyag

Allaga: Cimbalomiskola

Allaga: Válogatott etűdök

Brada: 30 etűd

Wohlfart: Etűdök

Barokk és preklasszikus Hackbrett-irodalom

Francia csembalóművek (Couperin, Rameau, Daquin)

Bartók: Duók

Bartók: Gyermeknek I. II. III. IV.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III. IV

300 év zongoramuzsikája: Bach-fiúk

300 év zongoramuzsikája: A német későbarokk

300 év zongoramuzsikája: A mediterrán barokk

Telemann: 6 duó

Haydn: „La Roxelane”-variációk

Beethoven: Bagatellek
Cimarosa: Szonáták
Schumann: Jugendalbum
Grieg: Norvég táncok
Grieg: Lírai darabok
Kodály: Epigrammák
Chopin: Mazurkák
Chopin: Keringők
Schubert: Keringők
Lendvay: 24 duó
Az 1848-49-es szabadságharc dalai
Magyar zenei ereklék (Allaga, Huber S. feldolgozásai)
Lajtha: Dunántúli táncok és dallamok

Követelmények

Lapról olvasás.

Dúr és moll skálák a hangszer teljes terjedelmében, tercmenet, hármashangzat-felbontások.

Különböző ütéstechikák alkalmazása.

Pedálózási technika differenciált alkalmazása.

Darabok előadása az egyéni képességek függvényében az évfolyam technikai követelményeinek megfelelően.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy szonáta- vagy szvit- tétel kísérettel, vagy 1 előadási darab kísérettel,
- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása.

- A tanult művek ritmikájának önálló megértése, megoldása.
- Az évfolyamnak megfelelő művek biztos lapról játszása.
- Memóriafejlesztés.
- A dúr és a moll hangsor, terc- szext-menet, hármashangzat-felbontás, domináns négyeshangzat-felbontás, futam.
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójek, díszítések értelmezése, alkalmazása a tanult darabokban.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.
- A tanult művek stílusos előadása, elemzése
- Árnyalt frazeálás, artikuláció.
- Díszítések biztos ismerete, játszása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult művek stílusos, szép eljátszásához való ütemmódok alkalmazása, megválasztása.
- Skálajáték, terc-, szext-menet, hármashangzat-felbontás, domináns négyeshangzat-felbontás, futam fejlesztése.
- Harmonizálást igénylő népdalok játszása.
- Különböző ütemmódok alkalmazásának felismerése, használata.

- Megfelelő hangszínek alkalmazása a művekben, zenei igényesség.
- Gyakorlatok a tremolo, a díszítésmódok és az arpeggio játék fejlesztéséhez.
- A kézrend lehetőségeinek fejlesztése.
- A pedálhasználat differenciált fejlesztése.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Improvizálás.
- Kamarazenélés.

Ajánlott tananyag

Allaga: Cimbalomiskola

Allaga: Válogatott etűdök

Cramer: Etűdök

Brada: 30 etűd

Wohlfart: Etűdök

Couperin: Pieces de clavecin I-IV.

Dandrieu: Madarak párbeszéde, A tyúk

Corelli: Szonáták

Rameau: Gavott variációkkal

300 év zongoramuzsikája: Bach-fiúk

300 év zongoramuzsikája: A mediterrán barokk

Ph. E. Bach: Fantáziák

Ph. E. Bach: Szvitek

Ph. E. Bach: Szonáták

Scarlatti: Szonáták

Francia csembalomuzsika (Couperin, Rameau, D'Andrieau, Daquin)

Telemann: 6duó

Haydn: „La Roxelane”-variációk

Mozart: Szonáták

Haydn: Szonáták

Beethoven: Bagatellek

Klasszikus szonáták

Schumann: Jugendalbum

Grieg: Norvég táncok

Grieg: Lírai darabok

Chopin: Mazurkák

Chopin: Keringők

Schubert: Keringők

Muszorszkij: A könnycsepp, Meditáció, Varrónő

Bartók: Duók

Bartók: Gyermekeknek I. II. III. IV. V.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III. IV. V.

Seiber M.: 7 kis tánc

Szokolay: Játék a hangközökkel

Láng: Duó

Lendvay: 24 duó

Követelmények

Lapról olvasás.

Dúr és moll skálák a hangszer teljes terjedelmében, tercmenet, szextmenet, hármashangzat-felbontások, domináns négyeshangzat-felbontás, futam.

Különböző ütésteknikák alkalmazása.

Pedálozási technika differenciált alkalmazása.

Darabok előadása az egyéni képességek függvényében az évfolyam technikai követelményeinek megfelelően.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy szonáta- vagy szvit- tétel kísérettel vagy egy előadási darab kísérettel,
- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat A tanuló

- legyen képes a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően megszólaltatni
- rendelkezzen a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrálóképeséggel
- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival
- tudjon dinamikailag árnyalt, kultúrált, kifejező hangot képezni
- rendelkezzen az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges kézrendtechnikával, ütésteknikával
- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.), az új darabok egyszerűbb dallami díszítésére

Ismerje

- a tanult anyagban előforduló tempo- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat
- a cimbalom történetét, rokon hangszereit

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- Egy etűd,
- Egy szonáta- vagy szvit- tétel kísérettel, vagy egy előadási darab kísérettel,
- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

Az alapfokú művészeti követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Cimbalom

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű; Brada vagy Wohlfart könnyebb etűdjei nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab kísérettel vagy egy szonáta- vagy szvit-tétel kísérettel; Conti, Chiesa, Monza, Scarlatti, Haydn, Mozart, Beethoven és mások könnyebb szonátainak nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi vagy kortárs mű; Bartók: Este a székelyeknél, Duók, Weiner: 3 magyar népi tánc, Papp: Bagatellek nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy nehezebb etűd; Brada: 30 etűd, vagy Czerny, Wohlfart nehezebb etűdjei nehézségi szintjén.

- Egy Bach-mű, vagy más barokk szerző műve, vagy egy előadási darab; Scarlatti szonáták, Couperin, Rameau, Dandrieu, Daquin darabjai, pl. Szerelmes dal, Olajütők, La Sophie, Gavotte, A kakukk, Madárlakodalom nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi szerző műve vagy egy kortárs mű; Bartók: Szonatina, Duók, Kurtág: 13 duó, Lendvay: 24 duó, nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A művészeti alapvizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes testtartás, hangszertartás, kéztartás,
- hangminőség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- zenei stílusok és előírások megvalósítása,
- artikulációk és díszítések megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség,
- technikai felkészültség,
- jobb- és balkéz-technika,
- intonáció.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanult művek ritmikájának önálló megértése, megoldása.
- Az évfolyamnak megfelelő művek biztos lapról játszása.
- Memóriafejlesztés.
- A dúr és a moll hangsor, terc- szext-menet, hármashangzat-felbontás, domináns négyeshangzat-felbontás, futam.
- A dinamikai jelek, előadási jelek, tempójelek, díszítések értelmezése, alkalmazása a tanult darabokban.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.

- A tanult művek stílusos előadása, elemzése
- Árnnyalt frazeálás, artikuláció.
- Díszítések biztos ismerete, játszása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult művek stílusos, szép eljátszásához való ütémódok alkalmazása, megválasztása.
- Skálajáték, terc-, szext-menet, hármashangzat-felbontás, domináns négyeshangzat-felbontás, futam fejlesztése.
- Harmonizálást igénylő népdalok játszása.
- Különböző ütémódok alkalmazásának felismerése, használata.
- Megfelelő hangszínek alkalmazása a művekben, zenei igényesség.
- Gyakorlatok a tremolo, a díszítésmódok és az arpeggio játék fejlesztéséhez.
- A kézrend lehetőségeinek fejlesztése.
- A pedálhasználat differenciált fejlesztése.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Improvizálás
- Kamarazenélés

Ajánlott tananyag

Allaga: Cimbalomiskola

Allaga: Válogatott etűdök

Cramer: Etűdök

Couperin: Album

Dandrieu: Madarak párbeszéde, A tyúk

Corelli: Szonáták

Rameau: Gavott variációkkal

300 év zongoramuzsikája: Bach-fiúk

300 év zongoramuzsikája: A mediterrán barokk

Ph. E. Bach: Fantáziák

Ph. E. Bach: Szonáták

Scarlatti: Szonáták

Francia csembalomuzsika (Couperin, Rameau, D'Andrieau, Daquin)

Telemann: 6 duó

Haydn: „La Roxelane”-variációk

Haydn: Szonáták

Beethoven: Bagatellek

Schumann: Jugendalbum

Grieg: Norvég táncok

Grieg: Lírai darabok

Chopin: Keringők

Schubert: Keringők

Bartók: Gyermekeknek I. II. III. IV. V.

Bartók: Mikrokozmosz I. II. III. IV. V

Seiber M.: 7 kis tánc

Szokolay: Játék a hangközökkel

Láng: Duó

Lendvay: 24 duó

Követelmények

Lapról olvasás.

Dúr és moll skálák, a hangszer teljes terjedelmében, tercmenet, szextmenet, hármashangzat-felbontások, domináns négyeshangzat-felbontás, futam.

Különböző ütéstechnikák alkalmazása.

Pedálozási technika differenciált alkalmazása.

Darabok előadása az egyéni képességek függvényében az évfolyam technikai követelményeinek megfelelően.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kamarazenei mű,
- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel,
- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanult művek ritmikájának önálló megértése, megoldása.
- Biztos lapról olvasás.
- Kortárs zenei művek önálló megoldása.
- Árnyalt frazeálás, artikuláció.
- Nagyobb zenei formák megismerése (variációs forma, szvit, concerto).
- A barokk, klasszikus, romantikus zene műfajainak ismerete, elemzése (az előbbieket, valamint a szonátát).
- Improvizálás, transzponálás.
- A kamarazenélés hangsúlyos szerepe.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák, terc-, szext- és oktávmenetben; hármashangzat-felbontás, futam, harmóniafüzér, négyeshangzatok.
- Különböző ütésmódok alkalmazásának felismerése, használata.
- Megfelelő hangszínek alkalmazása a művekben, zenei igényesség.
- Díszítések, tremolo, arpeggio könnyed játszása.
- Önálló kézrend.
- Differenciált pedálhasználat.

Ajánlott tananyag

Allaga: Koncertetűdők

Barokk és preklasszikus Hackbrett-irodalom

Bach: Kétszólamú invenciók

Telemann: 6 duó

Scarlatti: Szonáták

Hanon: Gyakorlatok

Rovelli: Capricen

Cramer: Etűdök

Spanyol folia-dallamok

Vivaldi: C-dúr szonáta (hegedű-oboá)

Vivaldi: a-moll kétmandolinos concerto

Vivaldi: d-moll kéthegeűs concerto

Vivaldi: D-dúr mandolinverseny
Haydn: „La Roxelane”-variációk
Beethoven: Bagatellek
Chopin: Mazurkák
Schubert: Keringők
Bartók: Román népi táncok
Bartók: Szonatina
Bartók: Duók
Lendvay: 24 duó
Stravinsky: Három könnyű darab 2-3. (Waltz, Polka)
Az 1848-49-es szabadságharc dalai
Lajtha: Dunántúli táncok és dallamok

Követelmények

Nehezebb etűd eljátszása (Allaga, Dadák, Rovelli, Cramer).

Különböző stílusú, technikailag komolyabb követelményt állító előadási darabok élményszerű eljátszása (pl. Vivaldi: a moll concerto, Bartók: Szonatina, Román népi táncok, Szokolay: Játék a hangközökkel, Stravinsky: Három könnyű darab - Waltz, Polka).

Önálló kézrend kialakítása, érzékeny és differenciált pedálhasználat.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kamarazenei mű,
- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel,
- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A darabok biztos lapról olvasása, minden stíluskorszakból.
- A tanult művek stílusos előadása, elemzése.
- A zenei formák biztos ismerete, elemzése.
- Árnyalt frazeálás, artikuláció.
- Díszítések biztos ismerete, játszása.
- A kortárs zene ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák biztos játszása, terc-, szext- és oktávmenetek, futamok, hármas- és négyeshangzatok, harmóniafűzés, kromatikus skála.
- A tanult művek stílusos, szép eljátszásához való ütésmódok önálló megválasztása, alkalmazása.
- Helyes pedálhasználat.

Ajánlott tananyag

Allaga: Koncertetűdők
Allaga: Magyar cimbalomverseny
Bach: Angol szvitek - tételek
Händel: Szvitek (zongorára) - tételek
Couperin: Album
Dandrieu: Madarak párbeszéde, A tyúk

Corelli: Szonáták
 Rameau: Gavott variációkkal
 Scarlatti: Szonáták
 Böhm: Perpetuum mobile
 Paganini: 24 capriccio
 Schubert: Keringők
 Muszorszkij: A könnycsepp, Meditáció, Varrónő
 Debussy: Gyermekkuckó
 Schumann: Gyermekjelenetek
 Seiber M.: 7 kis tánc
 Kurtág: 13 duó
 Szokolay: Játék a hangközökkel
 Láng: Duó
 Lendvay: 24 duó
 Balassa: Divertimento
 Kosa: Divertimento
 Stravinsky: Három könnyű darab 2-3. (Waltz, Polka)
 Stravinsky: Rag-Time

Követelmények

Nehezebb etűd eljátszása (Allaga, Dadák, Rovelli, Cramer).

A különböző stílusokban való jártasságot megmutató művek előadása (Bach: Szonáták és partiták szóló hegedűre - egyes tételek - Scarlatti: Szonáták, Händel-szvittek, Mozart- és Haydn-szonáták, Schumann: Kinderszenen - tételek, Chopin: Keringők, Mazurkák, Liszt-karakterdarabok, Bartók: Duók, Román népi táncok, Lendvay: Hangulatok, Hollós M.: Feltekintés egy csillagra, Szokolay: 4 sirató stb.).

Kamarazenélés.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kamarazenei mű,
- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel,
- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Dúr és moll skálák, kromatikus skála.
- A darabok biztos lapról olvasása, minden stíluskorszakból.
- A tanult művek stílusos előadása, elemzése.
- A zenei formák biztos ismerete, elemzése.
- Árnyalt frazeálás, artikuláció.
- Díszítések biztos ismerete, játszása.
- A kortárs zene ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák biztos játszása, terc-, szext- és oktávmenetek, futamok, hármas- és négyeshangzatok, harmóniafűzés, kromatikus skála.

- A tanult művek stílusos, szép eljátszásához való ütemmódok önálló megválasztása, alkalmazása.

- Helyes pedálhasználat.

Ajánlott tananyag

Allaga: Etűdök

Corelli: Hegedűszonáták

Händel: Szvitek

Beethoven: Alia ingherese quasi un capriccio

Chopin: Keringők

Schumann: Gyermekjelenetek

Debussy: Gyermekkuckó

Liszt: Karácsonyfa

Brahms: Magyar táncok

Paganini: 24 capriccio

Debussy: Két arabeszk

Stravinsky: Szerenád A-ban

Joplin: Ragtimes

Borsody: 4 darab cimbalomra és gitárra

Hollós: Feltekintés egy csillagra

Kocsár: Kassák-dalok

Kurtág: Szálkák

Láng: Soliliquium

Lendvay: Dispositioni

Petrovics: Nocturne

Sári: Nyolc duó

Sugár: Tétel

Szokolay: Lamenti

Vajda: Gregorián ének

Vántus: Meditatio

Lajtha: Népzenei monográfiák

Követelmények

Etűd Allaga Hét koncertetűdjéből, vagy az Öt koncertetűdből.

Különböző stílusú, technikailag komoly követelményeket támasztó előadási darabok élményszerű eljátszása (pl. Allaga: Magyar cimbalomverseny, Paganini: 5. caprice, Debussy: Gyermekkuckó 1-1 tétele, Bartók: 15 magyar parasztdal-ból, Lendvay: Dispositioni II. tétel).

A zenei korszakok stílusjegyeinek biztos ismerete.

Ütemmódok, dinamikai árnyalás önálló megválasztása.

Kortárs művek élményszerű megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kamarazenei mű,

- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel,

- Egy XX. századi szerző műve vagy kortárs mű.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanult művek ritmikájának önálló megértése, megoldása.
- Biztos lapról olvasás.
- Kortárs zenei művek önálló megoldása.
- Árnyalt frazeálás, artikuláció.
- Nagyobb zenei formák megismerése (variációs forma, szvit, concerto).
- A barokk, klasszikus, romantikus zene műfajainak ismerete, elemzése (az előbbieket, valamint a szonátát).
- Improvizálás, transzponálás.
- A kamarazenélés hangsúlyos szerepe.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák terc-, szext- és oktávmenetben; hármashangzat-felbontás, futam, harmóniafüzér, négyeshangzatok.
- Különböző ütésmódok alkalmazásának felismerése, használata.
- Megfelelő hangszínek alkalmazása a művekben, zenei igényesség.
- Díszítések, tremolo, arpeggio könnyed játszása.
- Önálló kézrend.
- Differenciált pedálhasználat.

Ajánlott tananyag

Allaga: Koncertetűdök

Barokk és preklasszikus Hackbrett-irodalom

Scarlatti: Szonáták

Francia csembalóművek (Couperin, Rameau, Daquin)

Hanon: Gyakorlatok

Rovelli: Capricen

Cramer: Etűdök

Vivaldi: a-moll kétmandolinos concerto

Vivaldi: D-dúr mandolinverseny

Paganini: Capricciók

Cimarosa: Szonáták

Chopin: Mazurkák

Chopin: Keringők

Schubert: Keringők

Prokofjev: Album

Lendvay: 24 duó

Kósa: Divertimento

Szokolay: Játék a hangközökkel

Stravinsky: Három könnyű darab 2-3. (Waltz, Polka)

Követelmények

Nehezebb etűd eljátszása (Allaga, Dadák, Rovelli, Cramer).

Különböző stílusú, technikailag komolyabb követelményt állító előadási darabok élményszerű eljátszása (pl. Vivaldi: a moll concerto, Bartók: Szonatina, Román népi táncok, Szokolay: Játék a hangközökkel, Stravinsky: Három könnyű darab - Waltz, Polka).

Érzékeny hangszerkezelés.

A zenei karakterek stílusos interpretálása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű,
- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel,
- Egy kortárs szerző műve vagy kamaramű.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A darabok biztos lapról olvasása, minden stíluskorszakból.
- A tanult művek stílusos előadása, elemzése.
- A zenei formák biztos ismerete, elemzése.
- Árnyalt frazeálás, artikuláció.
- Díszítések biztos ismerete, játszása.
- A kortárs zene ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

Skálák biztos és virtuóz játszása terc-, szext- és oktávmenetek, futamok, hármas- és négyeshangzatok, harmóniaafűzés, kromatikus skála.

A tanult művek stílusos, szép eljátszásához való ütemmódok önálló megválasztása, alkalmazása.

Helyes pedálhasználat.

Ajánlott tananyag

Allaga: Koncertetűdök

Allaga: Magyar cimbalomverseny

Bach: Szólószonáta-tételek

Händel: Szvitek (zongorára)

Couperin: Pièces de clavecin I-IV.

Dandrieu: Madarak párbeszéde, A tyúk

Rameau: Gavott variációkkal

Scarlatti: Szonáták

Francia csembalómuzsika (Couperin, Rameau, D'Andrieau, Daquin)

Böhm: Perpetuum mobile

Schubert: Keringők

Muszorszkij: A könnycsepp, Meditáció, Varrónő

Debussy: Gyermekkuckó

Schumann: Gyermekjelenetek

Seiber M.: 7 kis tánc

Kurtág: 13 duó

Szokolay: Játék a hangközökkel

Szokolay: Négy sirató

Láng: Duó

Lendvay: 24 duó

Balassa: Divertimento

Stravinsky: Három könnyű darab 2-3. (Waltz, Polka)

Hollós M: Feltekintés egy csillagra

Követelmények

Nehezebb etűd eljátszása (Allaga, Dadák, Rovelli, Cramer).

A különböző stílusokban való jártasságot megmutató művek előadása (Bach: Szonáták és partiták szóló hegedűre - egyes tételek - Scarlatti: Szonáták, Händel-szvitek, Mozart- és Haydn-szonáták, Schumann: Kinderszenen - tételek, Chopin: Keringők, Mazurkák, Liszt-karakterdarabok, Bartók: Duók, Román népi táncok, Lendvay: Hangulatok, Hollós M.: Feltekintés egy csillagra, Szokolay: 4 sirató stb.). Tremoló és arpeggio játék. Kamarazenélés.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű,
- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel,
- Egy kortárs szerző műve vagy kamaramű.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A darabok biztos lapról olvasása, minden stíluskorszakból.
- A tanult művek stílusos előadása, elemzése.
- A zenei formák biztos ismerete, elemzése.
- Árnyalt frazeálás, artikuláció.
- Díszítések biztos ismerete, játszása.
- A kortárs zene ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák, terc-, szext- és oktávmenetek, futamok, hármas- és négyeshangzatok, harmóniafüzés, kromatikus skála.
- A tanult művek stílusos, szép eljátszásához való ütemmódok önálló megválasztása, alkalmazása.
- Helyes pedálhasználat.

Ajánlott tananyag

Allaga: Etűdök

Bach: Szonáták (fuvola)

Bach: Francia szvitek

Corelli: Hegedűszonáták

Händel: Szvitek

Beethoven: Alla ingherese quasi un capriccio

Chopin: Noktürnök

Schumann: Gyermekjelenetek

Debussy: Gyermekkuckó

Brahms: Magyar táncok

Paganini: 24 capriccio

Debussy: Két arabeszk

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Stravinsky: Szerenád A-ban

Borsody: 4 darab cimbalomra és gitárra

Hollós: Feltekintés egy csillagra

Kocsár: Kassák-dalok

Kurtág: Szálkák

Láng: Soliliquium

Lendvay: Dispositioni
Petrovics: Nocturne
Sári: Nyolc duó
Sugár: Tétel

Követelmények

Etűd Allaga Hét koncertetűdjéből, vagy az Öt koncertetűdből.

Különböző stílusú, technikailag komoly követelményeket támasztó előadási darabok élményszerű eljátszása (pl. Allaga: Magyar cimbalomverseny, Paganini: 5. caprice, Debussy: Gyermekkuckó 1-1 tételle, Bartók: 15 magyar parasztdal-ból, Lendvay: Dispositioni II. tétel).

A zenei korszakok stílusjegyeinek biztos ismerete.

Ütémmodok, dinamikai árnyalás önálló megválasztása.

Kortárs művek élményszerű megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű
- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel
- Egy kortárs szerző műve vagy kamaramű

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A darabok biztos lapról olvasása, minden stíluskorszakból.
- A művek harmóniai és formai szerkezetének tudatos elemzése.
- A kamarazenélés nagy szerepe.
- A tanult művek önálló elképzelése, megtanulása, megoldása.
- Előadói kvalitások előhívása, fejlesztése.
- Zenei képességek (hallás, ritmusérzék, dinamikai és hangszínérzékenység) fejlesztése.
- A zenei fantázia, emlékezet és előadói készség fejlesztése.
- Az improvizációs készség fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A technikai készség fejlesztése, magasabb fokú technikai biztonság megszerzése, (folyamatos, szép hangú skálázás)
- Természetes, oldott hangszerkezelés.
- A belső hangzásigénynek, a művek stílusának megfelelő ütémmodok, kézrendek, pedálozási technika kialakítása.

Ajánlott tananyag

Allaga: Etűdök
Corelli: Hegedűszonáták
Händel: Szvittek
Schumann: Gyermekjelenetek
Debussy: Gyermekkuckó
Brahms: Magyar táncok
Paganini: 24 capriccio
Debussy: Két arabeszk
Stravinsky: Szerenád A-ban

Stravinsky: Rag-Time
Joplin: Ragtimes
Borsody: 4 darab cimbalomra és gitárra
Hollós: Impromptu
Kocsár: Kassák-dalok
Kurtág: Szálkák
Petrovics: Mouvementen Ragtime
Szokolay: Nocturne és capriccio
Vajda: Gregorián ének
Vajda: All That Music
Vántus: Meditatio

Követelmények

Etüd Allaga Hét koncertetűdjéből, vagy az Öt koncertetűdből.

Különböző stílusú, technikailag komoly követelményeket támaztó előadási darabok élményszerű eljátszása (pl. Allaga: Magyar cimbalomverseny, Paganini: 5. caprice, Debussy: Gyermekkuckó 1-1 tétel, Bartók: 15 magyar parasztdal-ból, Lendvay: Dispositioni II. tétel).

A zenei korszakok stílusjegyeinek biztos ismerete.

Ütémódok, dinamikai árnyalás önálló megválasztása.

Kortárs művek élményszerű megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű,
- Egy szabadon választott előadási darab kísérettel,
- Egy kortárs szerző műve vagy kamaramű.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló legyen képes

- a hangok biztonságos megszólaltatására
- önállóan megválasztani az előadandó mű stílusának, jellegének megfelelő zenei kifejezőeszközöket, és játékában alkalmazza ezeket
- a játszott zenei anyagot kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően szólaltassa meg
- az új darabok önálló dallami díszítésére
- megszerzett ismereteinek és hangszerkezelési szintjének megfelelő előadási darabok, kamarazenei szólamok önálló, technikailag és zeneileg igényes elsajátítására, a hibák önálló javítására
- Ismerje a cimbalom történetét, fizikai sajátosságait, irodalmát, különböző műfajokban betöltött szerepét Rendelkezzék
- az egyéni és társas muzsikáláshoz szükséges koncentrálóképesseggel, lapról olvasási készséggel
- egyenletes, laza ütésttechnikával, zenei képzelőerővel.

„B” tagozat (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- hangszer történetét és irodalmát

Legyen képes

- a természetes, könnyed hangszerkezelésre

- megfelelő ütéstechnika alkalmazására
- értelmesen tagolt, kifejező előadásra

Rendelkezzék

- saját adottságainak megfelelő gyakorlási módszerrel
- megfelelő lapról olvasási készséggel

Tudjon

- pontos ritmusban játszani
- dúr és moll hangsorokat játszani 6#, 6b előjegyzésig, terc-, szext- és oktávmeneteket, futamokat, hármas- és négyeshangzatokat

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Cimbalom főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy barokk szonáta, szvit vagy koncert tételpár; Bach hegedű- és cselló szólószonátái, - szvitjei, Francia szvittek, Angol szvittek; Händel szvittek, Vivaldi és Bach-koncertek nehézségi szintjén.

- Szabadon választott előadási darab; Chopin: Keringők, Mazurkák, Schumann: Gyermekjelenetek, Debussy: Gyermekkuckó, Paganini: 24 capriccio, Liszt-karakterdarabok nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi, illetve kortárs magyar szerző műve; Bartók: Kis szvit, Román kolinda dallamok, 15 magyar parasztdal, 3 Csíkmegyei népdal, Borsody: 4 darab cimbalomra és gitárra, Hollós: Impromptu, Kurtág: Szálkák (EMB 7563), Petrovics: Mouvement en Ragtime (EMB 89361246), Szokolay: Nocturne és capriccio, Vajda: Gregorián ének nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy barokk mű; Bach és Vivaldi koncertek, Bach: Olasz koncert, Händel és Corelli concertók nehézségi szintjén.

- Egy nehezebb előadási darab zongorakísérettel; Paganini: Mózes-fantázia, e-moll szonáta, Brahms: Magyar táncok, Monti: Csárdás, Tartini: Variációk egy Corelli-témára, Massenet: Thais meditation, Chopin, Saint-Saëns, Wieniawski, Albeniz művei nehézségi szintjén.

- Egy mű a XX. századi szerzők szóló- és kamaraműveiből, autentikus népzene vagy népzenei ihletésű műzene; Bartók: Szonatina, Kis szvit, 15 magyar parasztdal; Stravinsky: Rag-Time; Joplin: Ragtimes; Kocsár: Kassák-dalok; Lendvay: Dispositioni; Sári: Nyolc duó; Szokolay: Nocturne és capriccio; Vántus: Meditatio nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,

- helyes testtartás, ütéstechnika,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

HARMONIKA

A harmonikatanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a harmonika alapvető sajátosságait, felépítését, működésének elvét, akusztikai sajátosságait, regisztereit, azok elnevezéseit,
- a hangszer történetét, fajtáit, a rokon billentyűs hangszereket.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést

- helyes hangszer-, test-, kar- és kéztartást,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező harmonikahangot,
- sokszínű billentéskultúrát,
- kidolgozott légszekerényvezetést,
- a művek karakterének megfelelő regisztrálási képességet,
- gyors és megbízható regiszterváltási készséget,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- a két kéz függetlenségét,
- a különböző testrészek összehangolt munkáját.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- dúr és moll skálákat különböző tempókban és billentésmódokkal, párhuzamosan és ellenmozgásban, oktáv, terc, szext és decima távolságban,
- hármass- és négyeshangzatokat akkordfogásban, különböző felbontásokban, futamokban, a skálákhoz hasonló módokon,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat,
- technikai gyakorlatokat, etűdöket.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Fejlessze a tanuló

- zenei hallását, a tiszta intonációt, a melodikus, a polifon és funkciós hallást,
- metrum- és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartást,

- hangszerkezelését, technikáját, a kezek függetlenségét az ujjgyakorlatok, etűdök, skálák alkalmazásával,
- légszekrénykezelését,
- muzikalitását a hajlékony dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával, billentéskultúrával.

Tanítsa meg az alapvető karbantartási feladatokat.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A törzshangok olvasása g-kulcsban c1-c2 hangterjedelemben.
- A törzshangok olvasása f-kulcsban c-c1 hangterjedelemben.
- Egész, fél, negyed, nyolcad érték és szünetjel.
- Az egykórusos regiszterek használata (kezdő tanulóknál előnyös).
- A légszekrény-váltás jelei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A szíjak helyes beállítása.
- A lehetőség szerinti helyes hangszertartás és ülés beállítása.
- A jobb és a bal kéz helyes tartásának beállítása.
- Kitarzott hangok játéka azonos hangon, változó hangon.
- Egy levegőre kettő, három, négy legato hang, billentyűn, illetve a balkéz-gombokon, kényelmes hangtartományban.
- Törzshangok a billentyűkön, illetve a balkéz-gombokon.
- Non legato egész és fél ritmusértékű hangok pontos hanghosszúsága.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola I.

Követelmény

Pentachord hangterjedelmű gyakorlatok kitarzott hangokkal, külön kézzel vagy váltott kézzel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két külön kezes vagy kétkezes gyakorlat, gyermek- vagy népdal.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A törzshangok olvasása g-kulcsban c1-g2 hangterjedelemben.
- A törzshangok olvasása f-kulcsban F-c1 hangterjedelemben.
- Egész, fél, negyed, nyolcad érték játéka az előző évinél erőteljesebb hangerővel.
- Az alkalmazott regiszterek kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanuló növekedésének következményeként a szíjak beállításának ellenőrzése.
- A tanuló növekedésének következményeként a helyes hangszertartás és ülés beállítása.

- A jobb és a bal kéz helyes tartásának ismételt beállítása.
- Egy levegőre kettő, három, négy legato hang, billentyűn, illetve a balkéz-gombokon, kényelmes hangtartományban.
- Törzshangok a billentyűkön, illetve a balkéz-gombokon.
- Non legato egész és fél ritmusértékű hangok pontos hanghosszúsága.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola I.

Követelmény

Pentachord hangterjedelmű gyakorlatok kitartott hangokkal, külön kézzel vagy váltott kézzel.

Az év végi vizsga anyaga

- Két külön kezes vagy kétkezes gyakorlat, gyermek- vagy népdal.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A harmonika a hangszerek családjában.
- A harmonika részei és sajátosságai.
- A harmonika kezelésének, gondozásának és karbantartásának legalapvetőbb ismeretei.
- A törzshangok olvasása c'-g2, valamint F-d1 hangterjedelemben.
- A végzett anyagban szereplő módosított hangok ismerete.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad érték és szünetjel.
- A 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- A bal kéz dúr és moll akkordjainak mechanikus jelzése.
- A tagolás alapfogalmai: ütem, ütemvonal, ismétlőjel, korona, záróvonal, a levegőváltás jelei.
- A gyakorlatokhoz kapcsolódó tempójelzések.
- Különböző kitartottságú hangok ismerete, legato, tenuto, staccato.
- Egyes-kettes ujjak ujjalátevése.
- Szükség esetén prima volta, seconda volta.
- Az alkalmazott regiszterek kiválasztásának szempontjai.
- Az egykórusos regiszterek használata (kezdő tanulóknál előnyös).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A szíjak helyes beállítása.
- A helyes hangszertartás és ülés beállítása.
- A jobb és a bal kéz helyes tartásának beállítása.
- Gyakorlatok külön kézzel, unisono és kétszólamú játék dó- és la-pentachord hangkészletben.
- Telt mf alaphang kialakítása.
- A légszekrény helyes kezelésének beállítása, egyenes hangindítás, hangzárás.
- Az utolsó hang légszekrényes zárása.
- Előre megtervezett légvezetés.
- A jobb kéz dallamkísérete dúr és moll akkordokkal.
- A tenuto hangok pontos, egyenletes és megtervezett hanghosszúsága különféle ritmusértékek esetén.
- Különböző dinamika: hangos és halk játék.

Ajánlott tananyag
Bogár I.: Harmonikaiskola I.

Követelmény
Jól beállított hangszertartás, kéztartás.
Előre megtervezett légvezetés.
A jobb kéz dallamának kísérete dúr akkordokkal.
Gyakorlatok kitartott hangokkal, váltott kézzel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Négy kétkezes mű, gyermek- vagy népdal.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése kromatikusan C-c3-ig.
- A tizenhatod érték és szünetjel, a nyújtópont, triola, szinkópa.
- A bal kézdominánsszeptim-akkordjainak mechanikus jelzése.
- Prima volta, seconda volta, da capo al fine utasítások.
- Dúr skálák 2#, 2b előjegyzésig, hármashangzatok.
- A jobb kéz dallamának kísérete a bal kéz dúr szext- és dúr kvartszext akkordjaival, vagyis tercváltó és kvintváltó basszuskísérettel.
- A gyakorlatokhoz kapcsolódó újabb tempójelzések; ritenuto.
- Ujjalátévés, hétfokú dallam.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. Azonosság, hasonlóság, különbség felismerése.
- A crescendo, decrescendo jelek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer- és kéztartás további alakítása.
- Az alaptempók gyorsítása a tanuló készségeivel összhangban.
- A jobb kéz dallamának kísérete dúr, moll, dominánsszeptim akkordokkal, dúr szext és kvartszext fordításokkal.
- Differenciált dinamika: f, mf, p.
- Előre megtervezett légvezetés megnövelt légszekrényutakon.
- A szünet előtti utolsó hang zárása légszekrénnnyel.
- A bal kéz egyszerű dallamjátéka kísérő funkciós környezetben.
- A tanult darabok mintegy harmada fejből megtanulandó.
- A különböző artikulációjú szólamok esetén a hangok hosszúságának pontos beállítása.

Ajánlott tananyag
Bogár I.: Harmonikaiskola I.
Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Követelmény
A jobb kéz ujjalátévés nélküli dallamának kísérete dúr és moll akkordokkal.
Előre megtervezett légvezetés rövidebb légszekrényutakkal.
Telt mf alaphang.

Az utolsó hang légszekrényes zárása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Három gyermekdal vagy népdal.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése kromatikusan C-e3-ig.
- Kettősfogások jobb kézben.
- Dúr skálák 3#, 3b előjegyzésig; dúr hármashangzatok.
- Összhangzatos moll skálák 2#, 2b előjegyzésig; moll hármashangzatok.
- Crescendo - decrescendo.
- A bal kéz hármashangzatainak felismerése kottaképről, a hagyományos lejegyzés megismerése.
- A tanult anyagban szereplő művek formai elemzése, a barokk táncok főbb jellegzetességeinek megismerése.
- A bal kéz módosított hangjainak biztos ismerete.
- A helyes ujjrendkészítés főbb szabályai.
- A 3/8-os, 4/8-os, 6/8-os ütem.
- A harmonika regisztrációs, a regisztrálás mint formaalkotó elem.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A bal kéz dallamjátékának fokozott fejlesztése.
- A jobb kéz kétszólamú játékának kísérete dúr, moll és dominánsseptim akkordokkal, dúr szext és kvartszext fordításokkal.
- Kétszólamú tisztán polifon játék két kézzel.
- Az árnyalt és fokozatos, lépcsők nélküli dinamikai formálás fejlesztése.
- A hosszabb hangok légszekrényes formálása.
- A regisztrálás technikájának fejlesztése.
- Kamarazene az adott lehetőségek szerint.
- Repetíciós technika megvalósítása váltott ujjakkal.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola I.

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök.

Bartók K.: Harmonika átiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Követelmény

A jobb kéz ujjalátévéses dallamának kísérete dúr, moll és dominánsseptim akkordokkal, valamint dúr szext és kvartszext fordításokkal.

Előre megtervezett légvezetés hosszabb légszekrényutakkal.

Differenciált dinamika.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk táncjáték,

- Két előadási darab.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési ismeretek

Ismeretek

- Akkordfogások a jobb kézben.
- Dúr és összhangzatos moll skálák 4#, 4b előjegyzésig, két oktávon keresztül; dúr és moll hármashangzatok.

- Dalforma (ABA), rondóforma.
- A játszott anyag formai elemzése, a tánc típusok jellegzetességeinek megismerése.
- Az alteráció fogalma.
- A hangszer külső karbantartása: a billentyűk, gombok és a légszekrény tisztítása.
- Páratlan nyolcadszámú ütemfajták.
- Bal kézben kíséret moll akkordok kvartszext fordításával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légvezetés állandó fejlesztése.
- A dinamika határainak kiterjesztése f, mf, p, pp.
- A regisztrálás technikájának továbbfejlesztése.
- A rövidebb hangok légszekrényes formálása.
- Basszuskulcsban lejegyzett anyag játéka jobb kézben, a hangmagasságnak megfelelően regisztrálva.
- A skálázás tempójának fokozása, különféle ritmusvariációk.
- Zenei gondolatok légszekrényvel történő indítása, zárása.
- A sforzato technikai megvalósítása, zenei indokoltsága.
- Kisebb terjedelmű klasszikus szonatinák illetve előadási darabok.
- Kamarazene az adott lehetőségek szerint.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola I-II.

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Bartók K.: Harmonikaátiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Bartók K.: Harmonika-album

Lukács D.: Mai magyar szerzők művei harmonikára

Vas G.: Dallamos basszusetűdök

Vas G.: Az ifjú harmonikás I.

Vas G.: Muzsikáló gyermekvilág

Bogár I.: Szonatina-album

Követelmény

Kétszólamú tisztán polifon játék két kézzel.

Barokk táncjáték stílusos előadása.

Basszuskulcsban lejegyzett anyag olvasása jobb kézben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonatina-tétel,

- Egy előadási darab.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése kromatikusan C-a3-ig.
- A dúr és összhangzatos moll skálák, két oktávon keresztül, hármashangzatokkal is.
- Díszítések (trilla, mordent).
- A moduláció fogalma, egyszerű hangnemi kitérések felismerése a tanár segítségével.
- Négyeshangzatok és fordításaik.
- A hangszer belső tisztítása, a jobb és bal kéz mechanika karbantartása.
- Bal kézben kíséret moll akkordok szext fordításaival.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légszekrénytechnikai elemek automatikussá tétele.
- A dinamika határainak kiterjesztése: ff, f, mf, mp, p, pp a tiszta intonáció megtartása mellett.
- A kéztechnikai elemek gyorsítása, elmélyítése, tökéletesítése.
- Hosszabb zenei gondolatok egy légszekrényúttal történő összefogása, tekintettel az ötödik évfolyamban elvárható nagyobb hangszer adta lehetőségekre.
- A hangszínváltók használata.
- Nagyobb terjedelmű klasszikus szonatinák és előadási darabok.
- A futamtechnika és a tempótartási készség fejlesztése.
- Az önálló munka alapjainak lerakása.
- A legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso, parlando stb.) kifejezése.
- Kamarazene lehetőség szerint más hangszerekkel is.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola I-II.

Czerny - Bartók K.: Harmoniketűdők

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok

Bartók K.: Harmonika átiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Bartók K.: Harmonika-album

Lukács D.: Mai magyar szerzők művei harmonikára

Vas G.: Dallamos basszusétűdök

Vas G.: Az ifjú harmonikás I-II.

Vas G.: Muzsikáló gyermekvilág

Bogár I.: Szonatina-album

Követelmény

Differenciált dinamika és artikuláció.

A regiszterkapcsolók stílusos használata.

A légszekrénytechnikai elemek stílusos használata.

Előre megtervezett légvezetés hosszabb légszekrényutak esetén is.

A művek zenei igényének megfelelő tempók, tempótartás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,

- Egy szonatina-tétel,
- Egy előadási darab.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák két oktávon keresztül, hármashangzatokkal.
- A tananyagban előforduló összetettebb zenei formák elemzése, felismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Ez a tanév az elmúlt tanévek zenei és hangszertechnikai ismereteinek összefoglalására, megérlelésére szolgál.
- Virtuózabb jellegű művek, etűdök tempójának gyorsítása, a futamtechnika fejlesztése, tempótartás készségének fejlesztése.
- Törekvés az önálló munkára.
- Kamarazene, lehetőség szerint más hangszerekkel is, minél változatosabb összeállításban.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola II.

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok

Bartók K.: Harmonika átiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Bartók K.: Harmonika-album

Lukács D.: Mai magyar szerzők művei harmonikára

Vas G.: Dallamos basszusétűdök

Vas G.: Az ifjú harmonikás I-II.

Vas G.: Muzsikáló gyermekvilág

Bogár I.: Szonatina-album

Kardos-Veszprémi: Klasszikus táncok és virtuóz darabok harmonikára I.

Követelmény

Helyes hang szertartás, kéztartás.

Telt, erőteljes mf alaphang.

Előre megtervezett légvezetés.

A légszekrénytechnikai elemek automatikus használata.

A záróhangok lég szekrényes zárása.

Differenciált dinamika, valamennyi dinamikai tartomány használata.

A zenei formát visszatükröző légvezetés.

A bal kéz valamennyi funkciójának használata.

Kifejező játékmód, szépen vezetett crescendo, decrescendo ívek.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

A zeneművek stílusának, karakterének megfelelő előadásmód.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonatina-tétel,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozat minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

A „B” tagozat elsődleges célja, hogy a hatodik évfolyamos tanuló megfelelő felkészültséggel rendelkezzen ahhoz, hogy sikeres felvételi vizsgát tegyen a zeneművészeti szakközépiskolák harmonika tanszakára.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése kromatikusan C-d3-ig.
- A dúr skálák felépítése, játéka 2#, 2b előjegyzésig, terc- és szextmozgásban, hármashangzat-felbontással, lehetőség szerint két oktávon keresztül.
- Tizenhatod érték és szünetjel, nyújtópont, triola, szinkópa.
- Prima volta, seconda volta, da capo al fine utasítások.
- A bal kéz dominánsszeptim-akkordjainak mechanikus jelzése.
- Kíséret bal kézzel, dúr szext- és kvartszextakkordokkal, vagyis terc váltó és kvintváltó basszus kísérettel.
- A gyakorlatokhoz kapcsolódó újabb tempó- és karakterjelzések, ritenuto.
- Ujjalátévés, hatfokú dallam.
- A tanult művek formai és harmóniai elemzése a tanuló életkorának és zenei adottságainak megfelelő szinten. Azonosság, hasonlóság, különbség felismerése.
- A crescendo, decrescendo jelek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer és kéztartás hozzáigazítása a tanuló változó fizikai adottságaihoz.
- Az alaptempók gyorsítása a tanuló készségeivel és a játszott művek karakterével összhangban.
- A jobb kéz dallamának kísérete dúr, moll és dominánsszeptim akkordokkal, dúr szext- és kvartszextfordítással.
- A bal kézben a dallamjáték alapjainak a lerakása.
- Differenciált dinamika: f, mf, mp, p dinamikák.
- Előre megtervezett légvezetés megnövelt légszekrényutakon.
- A szünet előtti és a legutolsó hang légszekrényes zárása.
- A kezdőhangok légszekrényes indítása.
- A bal kéz egyszerű dallamjátéka kísérő funkciós környezetben.
- A tanult darabok mintegy harmada fejből megtanulandó.
- Különböző artikulációjú hangok esetén a hangok pontos hosszúsága.

Ajánlott tananyag

Bogár István: Harmonikaiskola I.

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Követelmény

A jobb kéz ujjalátévéses dallamának kísérete dúr, moll és dominánsszeptim akkordokkal.
Előre megtervezett légvezetés.

Telt mf alaphang.

A kezdő- és záróhangok légszekrényes indítása, zárása.

A bal kéz egyszerű dallamjátéka kísérő funkciós környezetben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,

- Három gyermekdal vagy népdal.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

A hangterjedelem kibővítése kromatikusan C-f3-ig.

- Dúr és összhangzatos moll skálák, 3#, 3b előjegyzésig, terc- és szextmozgásban, hármashangzat-felbontással, lehetőség szerint két oktávon keresztül.

- A bal kéz hármashangzatos és négyeshangzatos felismerése kottaképről, a hagyományos lejegyzés megismerése.

- A tanult anyagban szereplő művek formai és harmóniai elemzése, a barokk táncok főbb jellegzetességeinek megismerése.

- A helyes ujjrend készítésének főbb szabályai.

- 3/8-os, 4/8-os, 5/8-os, 6/8-os ütem.

- A harmonika regiszterkapcsolói, a regisztrálás, mint formaalkotó elem.

- A regisztrálás technikájának alapjai.

- Crescendo és decrescendo ívek.

- Kettősfogások jobb kézben.

- Repetíciós technika.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A bal kéz dallamjátékának fokozott fejlesztése.

- A jobb kéz kétszólamú játékának kísérete dúr, moll és dominánsszeptim akkordokkal, dúr szext- és kvartszext fordításokkal, valamint moll kvartszext fordításokkal.

- Kétszólamú tisztán polifon játék két kézzel.

- Az árnyalt és fokozatos, lépcsők nélküli dinamikai formálás fejlesztése.

- Hosszabb, majd rövidebb hangok légszekrényes formálása.

- A regisztrálás technikájának fejlesztése.

- Repetíciós technika megvalósítása váltott ujjakkal.

- Basszuskulcsban lejegyzett anyag játéka jobb kézben, a hangmagasságnak megfelelően regisztrálva.

- Kamarazene az adott lehetőségek szerint.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola I.

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Bartók K.: Harmonika átiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Követelmény

Kétszólamú tisztán polifon játék két kézzel.

A jobb kéz ujjalátévéses, kétszólamú dallamának kísérete dúr, moll és dominánsszeptim akkordokkal, dúr szext- és kvartszext fordításokkal, valamint moll kvartszext fordításokkal.

Előre megtervezett, a művek szerkezetét visszatükröző légvezetés hosszabb légszekrényutakkal.

Differenciált dinamika.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk táncjáték,
- Két előadási darab.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése kromatikusan C-a3-ig.
- Dúr és összhangzatos moll skálák 4#, 4b előjegyzésig, terc és szextmozgásban, hármashangzat felbontással, lehetőség szerint két oktávon keresztül.

- Dalforma (ABA), rondóforma.
- Az alteráció és a moduláció fogalma.
- Díszítések (trilla, mordent).
- Akkordfogások a jobb kézben.
- A többszólamú játék alapjainak lerakása.
- A hangszer külső karbantartása, a billentyűk, gombok és a légszekrény tisztítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálázás tempójának fokozása, különféle ritmusvariációk.
- A légvezetés állandó tökéletesítése.
- Rövid hangok légszekrényes formálása.
- A dinamika határainak kiterjesztése f, mf, mp, p, pp.
- A regisztrálás technikájának továbbfejlesztése.
- Basszuskulcsban lejegyzett anyag játéka jobb kézben, a hangmagasságnak megfelelően regisztrálva.
- Kisebb terjedelmű klasszikus szonatinák, előadási darabok, kétszólamú barokk táncok játéka.
- Zenei gondolatok légszekrénnel történő indítása, zárása, kisebb és nagyobb zenei formák esetén is.
- A pergőjáték fejlesztése.
- A sforzato technikai megvalósítása, zenei indokoltsága.
- Egyszerűbb háromszólamú polifon darabok.
- Kamarazene az adott lehetőségek szerint.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola I-II.

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok

Bartók K.: Harmonika átiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Bartók K.: Harmonika-album

Mai magyar szerzők művei harmonikára

Vas G.: Dallamos basszusétűdök

Vas G.: Az ifjú harmonikás I-II.

Vas G.: Muzsikáló gyermekvilág

Bogár I.: Szonatina-album

Követelmény

Kétszólamú, élénkebb tempójú polifon játék két kézzel.

Lassabb tempójú, egyszerűbb háromszólamú mű.

Barokk táncjáték stílusos előadása.

A jobb kéz élénkebb tempójú, regisztrált, többszólamú játékának kísérete dúr, moll és dominánsseptim akkordokkal, valamint dúr, moll szext- és kvartszext fordításokkal.

Basszuskulcsban lejegyzett anyag olvasása jobb kézben, a megfelelő hangfekvésű regiszterek alkalmazásával.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonatina-tétel,
- Egy előadási darab.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, terc-, szext- és ellenmozgásban, hármashangzat-felbontással, két oktáv hangterjedelemben.
- Négyeshangzatok és fordításaik.
- A hangszer belső tisztítása, a jobb és bal kéz mechanika karbantartása.
- Többszólamú játék.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légszekrénytechnikai elemek automatikussá tétele.
- A dinamika határainak kiterjesztése ff, f, mf, mp, p, pp, a tiszta intonáció megtartása mellett.
- A kéztechnikai elemek gyorsítása, pontosítása.
- Hosszabb zenei gondolatok egy légszekrényúttal történő összefogása, tekintettel az ötödik évfolyamban elvárható nagyobb hangszer adta lehetőségekre.
- A regiszterkapcsolók használata a zenei karakter és a hangfekvés függvényében.
- Nagyobb terjedelmű klasszikus szonatinák és előadási darabok.
- Három- és többszólamú polifon művek.
- A futamtechnika fejlesztése, tempótartás.
- Az önálló munka alapjainak lerakása.
- A legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso, parlando stb.) megalapozása és fejlesztése.
- Kamarazene lehetőség szerint más hangszerekkel is.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola II. kötet

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok

Bartók K.: Harmonika átiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Bartók K.: Harmonika-album

Lukács D.: Mai magyar szerzők művei harmonikára

Vas Gábor: Dallamos basszusétűdök
Vas Gábor: Az ifjú harmonikás I-II
Szonatina-album
Régi angol orgonazene I-VI. (válogatva)
Egyszerűbb kortárs irodalom

Követelmény

Differenciált dinamika és artikuláció.

A regiszterkapcsolók és a légszekrénytechnikai elemek stílusos használata.

Előre megtervezett légvezetés hosszabb légszekrényutak esetén is.

A művek zenei igényének megfelelő tempók, karakterek megvalósítása.

Legalább háromszólamú polifon mű előadása.

Virtuóz, pergőtechnikát igénylő művek előadása. Tempótartás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonatina-tétel,
- Egy előadási darab.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák, két oktávon keresztül, ellenmozgásban, terc- és szextmozgásban.

- A harmonika basszus oldali elrendezésének fokozott kihasználása a „B” tagozatos tanulók valamennyi évfolyamában, a tanulók zeneelméleti tudásának fejlesztésére, elmélyítésére, a tonika, domináns és szubdomináns funkciók játékanak és meghallásának tudatosítására, valamint transzpozíciós feladatokban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanuló önállóságának fejlesztése.
- A zenei-technikai problémák megoldásának szempontjai.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.
- A jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszekrényvezetés, valamint az egyenletesen vezetett crescendo-decrescendo ívek megvalósítása, fejlesztése.
- A művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjai, a regisztrálási technika fejlesztése.
- Igényesebb, gyorsabb tempójú két- és háromszólamú művek előadása, ügyelve a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos, érthető megformálásra.

Ajánlott tananyag

Czerny - Bartók K.: Harmonikaetűdök

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok

Bartók K.: Harmonikaátiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Lukács D.: Mai magyar szerzők művei harmonikára

Bogár I.: Szonatina-album

Kardos-Veszprémi: Klasszikus táncok és virtuóz darabok

Régi angol orgonazene I-VI. (válogatva)
A függelékben található művekből válogatva
Egyszerűbb kortárs irodalom

Követelmény

Helyes hangszertartás, kéztartás.

Telt, erőteljes mf alaphang.

Törésmentes légszekrényváltás, előre megtervezett légvezetés.

A légszekrénytechnikai elemek automatikus használata.

A záróhangok, szünet előtti hangok légszekrényes zárása.

Differenciált dinamika, valamennyi dinamikai tartomány ízléses használata.

A zenei formát visszatükröző légvezetés.

A bal kéz valamennyi funkciójának használata.

Kifejező játékmód, szépen vezetett crescendo, decrescendo ívek.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása.

Pontos levegőgazdálkodás hosszabb légszekrény utak esetén, differenciált dinamika és kifejező játék mellett is.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszekrény technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló egyszerűbb műveket zeneileg és technikailag önállóan is megoldani.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonatina tétel,
- Egy szabadon választott mű.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a zeneművek stílusához jól illeszkedő regiszterek, hangszínek kiválasztásának alapvető szempontjait, a regiszterkapcsolók jeleit, a regiszterek oktávfekvéseit,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Tudja

- hangszerét helyesen tartani,
- a légszekrény-technikai elemeket automatikusan használni.

Legyen képes

- előre megtervezett légvezetéssel játszani,
- a záróhangokat légszekrényrel zárni,
- differenciált dinamika alkalmazására,
- valamennyi dinamikai tartomány alkalmazására,
- a zenei formát visszatükröző légvezetésre,
- a bal kéz valamennyi funkciójának használatára,
- szépen vezetett crescendo, decrescendo ívek megvalósítására,

- a hangszere regisztrálási lehetőségeit kihasználni,
- zeneműveket fejből is előadni.

Rendelkezzék

- évfolyamának megfelelően kiművelt hangszeres technikával,
- helyes kéztartással,
- telt, erőteljes mf alaphanggal,
- kifejező játékmóddal,
- a zeneművek stílusának, karakterének megfelelő előadásmóddal,
- a hangszere karbantartására vonatkozó alapvető ismeretekkel.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- Egy élénk tempójú etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonatina,
- Egy harmonikadarab kortárs szerzőtől,
- Egy szabadon választott mű.

A teljes anyagot kotta nélkül kell előadni.

Az alapfokú művészeti követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Harmonika főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Bartók Karola: Harmonikaetűdök (EMB 4673), 54., 59., 67. számú Czerny-etűd nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű, egy barokk tánc vagy egy prelúdium; Bartók Karola: Harmonika átiratok (Bach és Händel kisebb zongoraművei) 15., 23., 27. nehézségi szintjén.

- Egy szonatina tétel; Bartók Karola-Bogár István Szonatina-album harmonikára (EMB 5267); Beethoven (EMB 5267 kötetben), Steibelt (EMB 5267 kötetben), Haslinger szonatinája (EMB 5267 kötetben) nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Bartók Karola: Kis előadási darabok harmonikára (EMB 5320), Csajkovszkij: Olasz dal, Bogár István: Bolgár tánc, Bartók Karola: Harmonika-album, Schumann: Tüzes lovas nehézségi szintjén.

- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Dúr és összhangzatos moll skálák 6#, 6b előjegyzésig, ellenmozgásban, terc- és szextmozgásban; hármashangzat-felbontások.

- Egy élénk tempójú etűd; Bartók Karola: Harmonikaetűdök (EMB 4673)/65., 71. számú Czerny-etűd nehézségi szintjén.
- Egy többszólamú barokk mű; Bartók Karola: Harmonika átiratok- Bach és Händel kisebb zongoraművei /28., 30., 31. nehézségi szintjén.
- Egy szonatina vagy egy nehezebb szonatina tétel, Bartók Karola-Bogár István: Szonatina-album harmonikára (EMB 5267); Sugár Rezső (EMB 5267 kötetben), Hajdú Mihály (EMB 5267 kötetben), vagy Bogár István szonatinája (EMB 5267 kötetben), Diabelli (EMB 5267 kötetben), Kuhlau szonatinatételei (EMB 5267) nehézségi szintjén.
- Egy harmonikadarab kortárs szerzőtől; Bogár István: Hat kis darab, Kis szvit, Csajkin: Kis rondó (EMB 5320) nehézségi szintjén.
- Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák a teljes klaviatúra hangtartományában.
- Hármashangzat bontások.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete.
- Alapvető hangszerészeti ismeretek, a hangszer külső és belső tisztítása.
- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.
- Ismerkedés a hangszer koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsó fokon megszerzett készségek szinten tartása és tökéletesítése.
- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.
- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.
- A lapról játék fejlesztése, a jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszokrénnyel vezetés, a pontos légszokrénnyel váltás, valamint az egyenletesen vezetett crescendo és decrescendo ívek megvalósítása, fejlesztése.

- Igényesebb, gyorsabb tempójú két-, illetve háromszólamú művek előadása, ügyelve a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos, érthető megformálásra.
- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játéklehetőség szerint.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola II.
 Bogár I.: Szonatina-album
 Vas G.: Az ifjú harmonikás I-II.
 Vas G.: Muzsikáló gyermekvilág
 Bartók K.: Harmonikaetűdök
 Bartók K.: Harmonikaátiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből
 Bartók K.: Harmonika-album
 Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok a magasabb évfolyamok számára
 Lukács D.: Mai magyar szerzők művei harmonikára
 Kardos-Veszprémi: Klasszikus táncok és virtuóz darabok harmonikára I-II.
 Kardos - Veszprémi: Zeitgenössische Spielmusik für Akkordeon I-III. (Hofmeister)
 Dohnányi: Ujjgyakorlatok
 Bertini: 45 tanulmány
 Trevor: Régi angol orgonazene I-VI. (Oxford)
 J. S. Bach: 18 kis prelúdium
 Hübschmann: 3 Miniaturen für Akkordeon (Hofmeister)
 Grudzinski: Szonatina II-III. (lengyel kiadás)
 Havlíček: Koncertetűdök (Cseh állami zeneműkiadó)
 Telemann: D-dúr fuga (Übungswerk, Hugo Hermann feldolgozása, Hohner)
 Weiner L: Rókatánc
 Gerster: Szvit 3 tételben (Neue Spielmusik für Akk. Heft 1., Hohner)
 H. Luck: 5 Spielstücke und Variationen über ein Kinderlied (Leipzig)
 J. S. Bach: Kétszólamú invenciók
 D. Scarlatti: Szonáták
 J. S. Bach: 8 kis prelúdium és fuga orgonára
 Hübschmann: Szonatina (Zeitgenössische Spielmusik Heft 5., Hofmeister)
 H. Luck: Alte und neue Spielstücke Heft 2.
 Köhler: Introdution und Tanz (Konzertante Studien für Akk. Leipzig)
 Köhler: Konzertante Akkordeonmusik International (Leipzig)
 Stracina: Svet a Deti
 Harris: Ostinatók
 Grothe: Norvég népdalok
 Ketelbey: Perzsavásár
 Joplin: Ragtime-ok

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal eredményes megőrzése, lehetőség szerinti továbbfejlesztése.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Törésmentes, pontos légszekrényváltás, megtervezett légszekrényvezetés.

A légvezetés tükrözze vissza a zenei formát.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszokrénny technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló kamarazenei művekben közreműködni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 10-12 perc időtartamú, lehetőleg különböző stílusú, karakterű, valamint tempójú klasszikus zenei anyag koncertszerű előadása.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési ismeretek

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák, a teljes klaviatúra hangtartományában, ellenmozgásban is.
- Hármashangzatok, domináns szeptimakkordok és felbontásaik élénkebb tempóban.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete, szokatlan kétkezes ritmikai képletek megismerése.
- Alapvető hangszerészeti ismeretek, a meglazult síp visszaolvasztása.
- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.
- Ismerkedés a hangszer koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsó fokon megszerzett készségek tökéletesítése.
- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.
- A lapról játék fejlesztése, a jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszokrénnyvezetés, a pontos légszokrénnyváltás, valamint az egyenletesen vezetett crescendo és decrescendo ívek megvalósítása, fejlesztése.
- A művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjai, a regisztrálási technika fejlesztése.
- Igényesebb, gyorsabb tempójú két-, illetve háromszólamú művek előadása, ügyelve a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos, érthető megformálásra.
- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játék lehetőség szerint.

Ajánlott tananyag

Vas G.: Az ifjú harmonikás I-II.

Bartók K.: Harmonikaetűdök

Bartók K.: Harmonikaátiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Bartók K.: Harmonika-album

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok a magasabb évfolyamok számára

Kardos-Veszprémi: Klasszikus táncok és virtuóz darabok harmonikára I-II

Bertini: 45 tanulmány

Trevor: Régi angol orgonazene I-VI. (Oxford)

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Hübschmann: 3 Miniaturen für Akkordeon (Hofmeister)

Grudzinski: Szonatina II-III. (lengyel kiadás)

Havlíček: Koncertetűdök (Cseh állami zeneműkiadó)

Brehme: Szvit 4 tételben (Trossingen Musik, Hohner)
 Telemann: D-dúr fuga (Übungswerk, Hugo Hermann feldolgozása, Hohner)
 Weiner L: Rókatánc
 Gerster: Szvit 3 tételben (Neue Spielmusik für Akk. Heft 1., Hohner)
 H.Luck: 5 Spielstücke und Variationen über ein Kinderlied (Leipzig)
 J. S. Bach: Kétszólamú invenciók
 J. S. Bach: 8 kis prelúdium és fuga orgonára
 Hübschmann: Szonatina (Zeitgenössische Spielmusik Heft 5., Hofmeister)
 L.von Knorr: Szvit (Hohner, Trossingen)
 H.Luck: Alte und neue Spielstücke Heft 2.
 Köhler: Introdution und Tanz (Konzertante Studien für Akk. Leipzig)
 Brehme: Herbstelegie und Capriccio (Trossingen, Hohner)
 Hübschmann: Musik für Akkordeon
 Hübschmann: Konzertante Akkordeonmusik International (Leipzig)
 Stracina: Svet a Deti
 Trojan: Tarantella
 Harris: Ostinatók
 Helmesberger: Ball-Szene
 Joplin: Ragtime-ok

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal lehetőség szerinti továbbfejlesztése a tanuló zenei ízlésének figyelembevételével.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Törésmentes, pontos légszekrényváltás, megtervezett légszekrényvezetés.

Pontos levegőgazdálkodás hosszabb légszekrényutak esetén.

A légvezetés tükrözze vissza a zenei formát.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszekrénytechnikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló kamarazenei művekben való közreműködésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 12-15 perc időtartamú, lehetőleg különböző stílusú, karakterű, valamint tempójú klasszikus zenei anyag koncertszerű előadása.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák a teljes klaviatúra hangtartományában, ellenmozgásban, és tercmozgásban.

- Hármashangzat, domináns- és szűkített szeptimakkordok és felbontásaik.

- Shake technika.

- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete, szokatlan kétkezes ritmikai képletek megismerése, időosztásának kiszámolása.

- A nyelvsípek tulajdonságai, a hangmagasság hangerőfüggése mély és magas sípoknál.

- Alapvető hangszerészeti ismeretek, szelepcsere.

- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.
- Ismerkedés a szokatlan felépítésű hangszerek koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.
- A lapról játék fejlesztése, a jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszekrényvezetés, a pontos légszekrényváltás, valamint az egyenletesen vezetett crescendo és decrescendo ívek megvalósítása, fejlesztése.
- A művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjai, a regisztrálási technika fejlesztése.
- Igényesebb, gyorsabb tempójú két-, illetve háromszólamú művek előadása, ügyelve a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos, érthető megformálásra.
- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játék lehetőség szerint.

Ajánlott tananyag

Vas G.: Az ifjú harmonikás I-II.

Vas G.: Muzsikáló gyermekvilág

Vas G.: Harmonikaátiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Vas G.: Harmonika-album

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok a magasabb évfolyamok számára

Kardos-Veszprémi: Klasszikus táncok és virtuóz darabok harmonikára I-II.

Kardos - Veszprémi: Zeitgenössische Spielmusik für Akkordeon I-III. (Hofmeister)

Dohnányi: Ujjgyakorlatok

Bertini: 45 tanulmány

Trevor: Régi angol orgonazene I-VI. (Oxford)

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Hübschmann: 3 Miniaturen für Akkordeon (Hofmeister)

Grudzinski: Szonatina II-III. (lengyel kiadás)

Havlíček: Koncertetűdök (Cseh állami zeneműkiadó)

Brehme: Szvit 4 tételben (Trossingen Musik, Hohner)

Telemann: D-dúr fuga (Übungswerk, Hugo Hermann feldolgozása, Hohner)

Weiner L: Rókatánc

Gerster: Szvit 3 tételben (Neue Spielmusik für Akk. Heft 1., Hohner)

H. Luck: 5 Spielstücke und Variationen über ein Kinderlied (Leipzig)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: 8 kis prelúdium és fuga orgonára

Hübschmann: Szonatina (Zeitgenössische Spielmusik Heft 5., Hofmeister)

L. von Knorr: Szvit (Hohner, Trossingen)

H. Luck: Alte und neue Spielstücke Heft 2.

Köhler: Introduktion und Tanz (Konzertante Studien für Akk. Leipzig)

Brehme: Herbstelegie und Capriccio (Trossingen, Hohner)

Hübschmann: Musik für Akkordeon

Reinbothe: Konzertante Akkordeonmusik International (Leipzig)

Stracina: Svet a Deti

Trojan: Tarantella

Helmesberger: Ball-Szene
Mitscha: Szvit
Joplin: Ragtime-ok

Követelmény

Az előző évfolyamokban elért színvonal lehetőség szerinti továbbfejlesztése a tanuló zenei ízlésének figyelembevételével.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Törésmentes, pontos légszekrény váltás, megtervezett légszekrény vezetés.

Pontos levegőgazdálkodás hosszabb légszekrény utak esetén, differenciált dinamika és kifejező játék mellett is.

A légvezetés tükrözze vissza a zenei formát.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszekrény technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló egyszerűbb műveket zeneileg, technikailag önállóan megoldani.

Legyen képes kamarazenei művek előadására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 12-15 perc időtartamú, lehetőleg különböző stílusú, karakterű, valamint tempójú klasszikus zenei anyag koncertszerű előadása.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák 6[#], 6b előjegyzésig, a teljes klaviatúra hangtartományában, ellenmozgásban, terc- és szextmozgásban.

- Hármashangzat, domináns- és szűkített szeptimakkordok és felbontásaik élénkebb tempóban.

- Shake technika élénkebb tempóban és erőteljesebb hangerővel.

- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete, élénk tempójú biztos játéka.

- A nyelvsípek tulajdonságai, a hangmagasság hangerőfüggése mély és magas sípoknál.

- Alapvető hangszerészeti ismeretek, a hangszer hangolásának alapjai.

- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.

- Ismerkedés a különféle gombos és konverteres harmonikák koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.

- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.

- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.

- A lapról játék fejlesztése, a jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszekrény vezetés, a pontos légszekrény váltás, valamint az egyenletesen vezetett crescendo és decrescendo ívek megvalósítása, fejlesztése.

- A művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjai, a regisztrálási technika fejlesztése.

- Igényesebb, gyorsabb tempójú többszólamú művekelőadása, ügyelve a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos, érthető megformálásra.
- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játék lehetőség szerint.

Ajánlott tananyag

Bogár I.: Harmonikaiskola II.

Bogár I.: Szonatina-album

Bogár - Bartók K.: Társas zene 2-3-4 harmonikára

Vas G.: Az ifjú harmonikás I-II.

Bartók K.: Harmonikaetűdök

Bartók K.: Harmonika átiratok Bach és Händel kisebb zongoraműveiből

Bartók K.: Harmonika-album

Czerny - Bartók K.: Gyakorlatok a magasabb évfolyamok számára

Kardos-Veszprémi: Klasszikus táncok és virtuóz darabok harmonikára I-II.

Kardos - Veszprémi: Zeitgenössische Spielmusik für Akkordeon I-III. (Hofmeister)

Bertini: 45 tanulmány

Trevor: Régi angol orgonazene I-VI. (Oxford)

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Hübschmann: 3 Miniaturen für Akkordeon (Hofmeister)

Grudzinski: Szonatina II-III. (lengyel kiadás)

Havlíček: Koncertetűdök (Cseh állami zeneműkiadó)

Brehme: Szvit 4 tételben (Trossingen Musik, Hohner)

Telemann: D-dúr fuga (Übungswerk, Hugo Hermann feldolgozása, Hohner)

Weiner L: Rókatánc

Gerster: Szvit 3 tételben (Neue Spielmusik für Akk. Heft 1., Hohner)

H. Luck: 5 Spielstücke und Variationen über ein Kinderlied (Leipzig)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: 8 kis prelúdium és fuga orgonára

Hübschmann: Szonatina (Zeitgenössische Spielmusik Heft 5., Hofmeister)

L. von Knorr: Szvit (Hohner, Trossingen)

H. Luck: Alte und neue Spielstücke Heft 2.

Köhler: Introduktion und Tanz (Konzertante Studien für Akk. Leipzig)

Brehme: Herbstelegie und Capriccio (Trossingen, Hohner)

Hübschmann: Musik für Akkordeon

Reinbothe: Konzertante Akkordeonmusik International (Leipzig)

Stracina: Svet a Deti

Trojan: Tarantella

Helmesberger: Ball-Szene

Mitscha: Szvit

Ketelbey: Perzsavásár

Joplin: Ragtime-ok

Követelmény

Az előző évfolyamokban elért színvonal lehetőség szerinti továbbfejlesztése egy harmonikus zenei összkép kialakítása.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Törésmentes, pontos légszekerény váltás, megtervezett légszekerény vezetés.

Pontos levegőgazdálkodás hosszabb légszekerény utak esetén, differenciált dinamika és kifejező játék mellett is.

A légvezetés tükrözze vissza a zenei formát.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszekerény technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló egyszerűbb műveket zeneileg, technikailag önállóan megoldani.

Legyen képes a tanuló kamarazenei művek előadásában közreműködni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 12-15 perc időtartamú, lehetőleg különböző stílusú, karakterű, valamint tempójú klasszikus zenei anyag koncertszerű előadása.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A harmonika fejlődése az utóbbi évtizedekben különféle hangszertípusok irányába is differenciálódott. A követendő irányokat a nagy nemzetközi harmonikaversenyek eredményei jelölik ki, hiszen a hangszerjátékosok érdeklődése a versenyeken tendenciózus sikereket elért hangszerfajták irányába fordul. A hagyományos „Standard-basszusos” billentyűs harmonikák klasszikus zenei alkalmazása megteremtette a kromatikus balkezű harmonikák kifejlesztése iránti igényt, és ezek a harmonikafélék az 1970-80-as évektől a középfokú harmonikaoktatás alapvető hangszerfajtáivá váltak. Fontos, hogy ezek a hangszerfajtáknak az elsajátítása nem igényel a szokásostól eltérő pedagógiai irodalmat, a hangszer megszólaltatásának technikai, zenei törvényszerűségei (de belső felépítése, sípjai és hangzása is) megegyeznek a hagyományos harmonikák kezelésének szabályaival, viszont e hangszerek a billentyűs harmonikától mintegy másfél oktávval nagyobb hangterjedelme, az akkordban lefogható

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák a teljes klaviatúra hangtartományában a S.B. (Standard Basszus) manuálon.
- Kromatikus skála terc- és szextmozgásban a B.B. (Bariton Basszus) manuálon.
- Hármashangzatok és felbontásaik a teljes klaviatúra hangtartományában.
- Ismerje meg a tanuló a bariton balkezes koncertharmonika zenei és technikai sajátosságait.
- Ismerje meg a tanuló a B.B. manuál használatát.
- Ismerje meg a tanuló a szép hangon való játék alapjait.
- Ismerje a tanuló a játszott művek formai struktúráját.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete.
- Alapvető hangszerészeti ismeretek, a hangszer külső és belső tisztítása.
- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.
- Ismerkedés a hangszer koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsó fokon megszerzett készségek szinten tartása és tökéletesítése.
- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.

- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.
- A lapról játék fejlesztése, a jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszekrény vezetés, a pontos légszekrény váltás.

- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játék lehetőség szerint.

Ajánlott irodalom

Dohnányi: Ujjgyakorlatok

Bertini: 45 tanulmány

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok

Szabolcsi Bence: A XVI. és XVII. század magyar tánczenéje

Bach-Bartók: Tizenhárom könnyű kis zongoradarab

Trevor: Régi angol orgonazene

Lukács Dénes: Darabgyűjtemény

T.Lundquist: Allerlei

A.Gröthe: Norvég népdalok

Harris: Accordion Miniatures

Bartók Béla: Gyermekeknek

Bartók Béla: Duók

Stracina: Svet a Deti

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal eredményes megőrzése, lehetőség szerinti továbbfejlesztése.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Törésmentes, pontos légszekrény-váltás, megtervezett légszekrény-vezetés.

Tudja a légszekrény-kezelés technikai alapjait, tudjon egy zenei gondolatot légszekrénnel indítani, zárni.

Ismerje és legyen képes a legfontosabb zenei karakterek alkalmazására.

Legyen képes dinamikai és karakterváltásokra.

A légvezetés tükrözze vissza a zenei formát.

Legyen képes a zenei tartalom kifejezésének igényével, a tempo, a karakter és a stílus követelményeinek megfelelően előadni a műveket.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszekrény-technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló kamarazenei művekben közreműködni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd
- Kis darabok a B.B. manuálon.
- Egy kortárs harmonikadarab a S.B. manuálon.
- Egy szabadon választott mű

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési ismeretek

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák, a teljes klaviatúra hangtartományában, ellenmozgásban is a S.B. manuálon

- Dúr skálák B.B. manuálon.
- Hangszerfajta váltása esetén a már elért színvonal mielőbbi elérése, ill. meghaladása.
- Hármashangzatok, domináns szeptimakkordok és felbontásaik élénkebb tempóban.
- Ismerje a tanuló a gyors kéztechnika alapjait, a kéz tizenhatod mozgású egyenletes vezetését, az ujjak alacsony, aktív, pontos munkáját.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete, szokatlan kétkezes ritmikai képletek megismerése.
- Alapvető hangszerészeti ismeretek, a meglazult síp visszaolvasztása.
- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.
- Ismerkedés a hangszer koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsóbb évfolyamokban megszerzett készségek szinten tartása és tökéletesítése.
- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.
- Legyen képes a gyors, törésmentes légszekevény-váltásra és megtervezett légszekevény-vezetésre,
- Legyen képes a már tanult légszekevény-technikai elemek gyorsabb alkalmazására.
- A lapról játék fejlesztése, a jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszekevény-vezetés, a pontos légszekevény-váltás, valamint az egyenletesen vezetett crescendo és decrescendo ívek megvalósítása, tökéletesítése.
- A művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjai, a regisztrálási technika fejlesztése.
- Igényesebb, gyorsabb tempójú két-, illetve háromszólamú művek előadása, ügyelve a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos, érthető megformálásra.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit. Az adott zenei tartalom színes, érzelmgazdag megszólaltatásának igénye irányítsa hangszerez mozgásait.
- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játék lehetőség szerint.

Ajánlott tananyag

Dohnányi: Ujjgyakorlatok

Bertini: 45 tanulmány

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok

D. Scarlatti: 150 szonáta

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvit tételek

J. S. Bach: Angol szvit tételek

Bartók Béla: Duók

Szabolcsi Bence: A XVI. és XVII. század magyar tánczenéje

Bach-Bartók: Tizenhárom könnyű kis zongoradarab

Trevor: Régi angol orgonazene

Szolotarjov: Gyermekszvitek

H. Brehme: Szvit

T. Lundquist: Allerlei

T. Lundquist: Kétszólamú invenciók
T. Lundquist: Botany Play
J. D. Berlin: Szonatina
A. Gröthe: Norvég népdalok

Követelmény

Az alsóbb évfolyamokban elért színvonal eredményes megőrzése, lehetőség szerinti továbbfejlesztése a tanuló zenei ízlésének figyelembevételével.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Törésmentes, pontos légszekrény-váltás, megtervezett légszekrény-vezetés. Pontos levegőgazdálkodás hosszabb légszekrény-utak esetén.

A légvezetés tükrözze vissza a zenei formát.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszekrény-technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló egyszerűbb műveket zeneileg, technikailag önállóan megoldani.

Legyen képes kamarazenei művek előadására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd
- Egy kétszólamú, élénkebb tempójú barokk mű.
- Egy kortárs harmonikadarab
- Egy szabadon választott mű

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatosmoll skálák a teljes klaviatúra hangtartományában, ellenmozgásban, és tercmozgásban a S.B. manuálon
- Összhangzatos moll skálák a B.B. manuálon.
- Hármashangzatok, domináns- és szűkített szeptimakkordok és felbontásaik.
- Ismerje meg a tanuló az önálló munka alapjait.
- Shake technika.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete, szokatlan kétkezes ritmikai képletek megismerése, időosztásának kiszámolása.
- A nyelvsípek tulajdonságai, a hangmagasság hangerőfüggése mély és magas sípoknál.
- Alapvető hangszerészeti ismeretek, szelepcsere.
- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.
- Ismerkedés a szokatlan felépítésű hangszerek koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsóbb évfolyamokban megszerzett készségek szinten tartása és tökéletesítése.
- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.

- A lapról játék fejlesztése.
- A jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszékély-vezetés, a pontos légszékély-váltás, valamint az egyenletesen vezetett crescendo és decrescendo ívek megvalósítása, fejlesztése.
- Legyen képes a már tanult légszékély-technikai elemek gyorsabb alkalmazására.
- A művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjai, a regisztrálási technika fejlesztése.
- Legyen képes a három-illetve négyszólamú művek előadására, a többszólamú művekben a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos érthető megformálásra.
- Legyen a tanulónak igénye a zeneművek ideális megformálása.
- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játék lehetőség szerint.

Ajánlott tananyag:

Dohnányi: Ujjgyakorlatok

Bertini: 45 tanulmány

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok

D. Scarlatti: 150 szonáta

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvit tételek

J. S. Bach: Angol szvit tételek

Trevor: Régi angol orgonazene

Frescobaldi: Liber organi

J. D. Berlin: Szonatina

Bartók Béla: Gyermekeknek

Bartók Béla: Duók

J. Matys: Prelúdium és variációk

Szlotarjov: Gyermekszvit

H. Brehme: Szvit

H. Brehme: Paganiniana

T. Lundquist: Kétszólamú invenciók

T. Lundquist: Botany Play

Haydn: Darabok zenélő órára

Beethoven: Darabok zenélő órára

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal lehetőség szerinti továbbfejlesztése a tanuló zenei ízlésének figyelembevételével.

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Legyen képes törésmentes, pontos légszékélyváltásra, megtervezett légszékélyvezetésre.

Legyen képes pontos levegőgazdálkodásra hosszabb légszékélyutak esetén, differenciált dinamika és kifejező játék mellett is.

A légvezetés tükrözze vissza a zenei formát.

Tudjon a tanuló ritmikailag pontos, stílusos díszítéseket játszani.

Tudjon nagyobb terjedelmű műveket előadni.

Legyen képes a szubjektív zenei élményét átélten, esztétikailag igényesen kifejezni.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszékélytechnikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló egyszerűbb műveket zeneileg, technikailag önállóan megoldani.

Legyen képes kamarazenei művek előadására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kétszólamú, élénkebb tempójú barokk mű,
- Egy háromszólamú, kontrapunktikus barokk mű,
- Egy kortárs harmonikadarab,
- Egy szabadon választott mű.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és összhangzatos moll skálák, két oktávon keresztül, ellenmozgásban, terc- és szextmozgásban a S.B. manuálon.
- Skálák a B.B. manuálon
- Hármashangzat, domináns- és szűkített szeptimakkordok és felbontásaik.
- Shake technika.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete.
- A nyelvsípek tulajdonságai, a hangmagasság hangerőfüggése mély és magas sípoknál.
- Alapvető hangszerészeti ismeretek, a meglazult síp visszaolvasztása, szelepcsere, a hangszer külső és belső tisztítása.
- A zenei műveltség elmélyítése ismeretterjesztő könyvek, hangverseny-látogatások, hangfelvételek stb. segítségével.
- Ismerkedés a hangszer és a különféle hangszertípusok koncertirodalmával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsóbb évfolyamokon megszerzett készségek szinten tartása és tökéletesítése.
- A tanuló önállóságának fejlesztése, a zenei és technikai problémák megoldásának szempontjai.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Skálák, etűdök és virtuóz technikát igénylő darabok tempójának fokozása.
- A lapról játék fejlesztése.
- A jó levegőgazdálkodás, az egyenletes légszekerény-vezetés, a pontos légszekerény-váltás, valamint az egyenletesen vezetett crescendo és decrescendo ívek megvalósítása hosszú légszekerény-utak esetén is.
- A művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjai, a regisztrálási technika fejlesztése.
- Legyen képes a három-illetve négyszólamú művek előadására, a többszólamú művekben a tiszta szólamvezetésre, a pontos tagolásra, a világos érthető megformálásra több tételes változatos karakterű művek esetén is.
- Rendszeres kamarazenélés, lehetőleg más hangszerekkel is.
- Zenekari játék lehetőség szerint.

Ajánlott tananyag

Dohnányi: Ujjgyakorlatok

Bertini: 45 tanulmány

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok

D. Scarlatti: 150 szonáta

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvit tételek

J. S. Bach: Angol szvit tételek
 J. S. Bach: Tokkáták
 J. S. Bach: Triószonáták
 J. S. Bach: Wohltemperiertes Klavier
 J. S. Bach: Prelúdiumok és fűgák
 Trevor: Régi angol orgonazene
 Frescobaldi: Liber organi
 J. D. Berlin: Szonatina
 Bartók Béla: Gyermekeknek
 Bartók Béla: Duók
 J. Matys: Prelúdium és variációk
 V. Trojan: A lerombolt katedrális
 Szolotarjov: Gyermekszvit
 H. Brehme: Szvit
 H. Brehme: Paganiniana
 T. Lundquist: Kétszólamú invenciók
 T. Lundquist: Botany Play
 W. Jacobi: Koncertrondó
 Haydn: Darabok zenélő órára
 Beethoven: Darabok zenélő órára
 Bogár István: Toccata és fűga

Követelmény

Különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadása lehetőleg kotta nélkül.

Törésmentes, pontos légszekrény-váltás, megtervezett levezetés.

Pontos levegőgazdálkodás hosszabb légszekrény-utak esetén, differenciált dinamika és kifejező játék mellett is.

Legyen képes a tanuló saját kézzalkatának megfelelő, célszerű ujjrendet készíteni.

Legyen képes a tanuló a zeneművek szerkezetét tükröző megtervezett légszekrény-vezetést készíteni.

A regisztrálás lehetőségeinek kihasználása.

Tudja a tanuló a tanult kéz- és légszekrény-technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Legyen képes a tanuló egyszerűbb műveket zeneileg, technikailag önállóan megoldani.

Legyen képes kamarazenei művekben való közreműködésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy Bach mű,
- Egy barokk szonáta,
- Egy kortárs harmonikadarab.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje és legyen képes megfelelően előadni a kortárs külföldi és magyar szerzők harmonikaműveit.

Legyen képes

- a tanult kéz- és légszekrény-technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani,
- az alapfok évfolyamaiban elért színvonalának eredményes megőrzésére, annak lehetőség szerinti továbbfejlesztésére,
- pontos levegőgazdálkodásra hosszabb légszekrény-utak esetén, differenciált dinamika és kifejező játékmód mellett is,
- különböző korok és stílusok előadási darabjainak ízléses, igényes előadására,
- egyszerűbb műveket zeneileg és technikailag önállóan megoldani,
- kamarazenei művek előadásában közreműködni.

Rendelkezzék

- kiművelt hangszeres technikával,
- helyes kéztartással,
- telt, erőteljes mf alaphanggal,
- kifejező játékmóddal,
- a zeneművek stílusának, karakterének megfelelő előadásmóddal,
- a hangszere karbantartására vonatkozó alapvető ismeretekkel.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- lehetőség szerint a bariton balkezes koncertharmonika zenei és technikai sajátosságait,
- a gyors kéztechnika alapjait, a kéz tizenhatod mozgású egyenletes vezetését, az ujjak alacsony, aktív, pontos munkáját,
- a „shake” technikát,
- a művek karakterének megfelelő regisztrálás szempontjait,
- a hangszer koncertirodalmát,
- a művek harmóniai, formai szerkezetét, valamint a játszott művek stílusjegyeit.

Legyen képes

- a pontos levegőgazdálkodásra, egyenletes légszekrény-vezetésre, pontos, gyors, törésmentes légszekrény-váltásra, valamint egyenletesen vezetett crescendo, decrescendo ívek megvalósítására,
- két-, három-, illetve négyszólamú művek előadására,
- saját kézalkatának megfelelő, célszerű ujjrendeket készíteni,
- a többszólamú művekben tiszta szólamvezetésre, pontos tagolásra, világos, érthető megformálásra,
- művészi kifejezőmód, megfelelő stílusismeret és technikai felkészültség birtokában zenei élményt nyújtani,
- kifejező és dinamikailag árnyalt hangon játszani,
- a zeneművek érzelmi tartalmát átélni,
- szubjektív zenei élményét esztétikailag igényesen kifejezni,
- olyan művészi szándékú kifejezőmódra, amely összefüggő egységben tükrözi zenei tudását, képzelőereje fejlettségét, valamint előadókészsége érettségét.

Tudja a tanult kéz- és légszekrény-technikai elemeket egy meggyőző zenei kifejezés szolgálatába állítani.

Tudjon

- nagyobb terjedelmű műveket előadni,
- kamarazenében - lehetőleg más zenekari hangszerekkel - közreműködni,
- műveket önállóan is elsajátítani,
- ritmikailag pontos, stílusos díszítéseket játszani,

- pontosan kottát olvasni a zenei karakter, a hangok, a ritmus, az ujjrend, a légvezetés, a regisztrálás pontos figyelembevételével.

Legyen igénye a zeneművek ideális megformálására.

Rendelkezzék megfelelő alaptónussal.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Harmonika főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Különböző stílusú, karakterű, valamint tempójú klasszikus zenei anyag; Czemy: G-dúr etűd 74.; G.F. Händel: d-moll Courante; Kabalevskij: Scherzo (EMB 5320 kötetben); Bogár István: Hat kis darab (EMB 14372 kötetben) nehézségi szintjén.

- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy reneszánsz blokk; Szabolcsi Bence: A XVI. és XVII. sz. magyar tánczenéje c. munkájából, Chorea 20, Alia 43, Tantz 52 nehézségi szintjén.

- Két szonáta vagy toccata; D. Scarlatti, Seixas, Carvalho műveiből, D. Scarlatti: a-moll szonáta, d-moll szonáta, D-dúr szonáta, Seixas: h-moll toccata, Carvalho: g-moll toccata nehézségi szintjén.

- Három szvit-tétel vagy egy fuga; J. S. Bach műveiből, h-moll francia szvitből Allemande, Menuet, Gavotte; c-moll fuga nehézségi szintjén.

- Egy mű a Trevor-kiadású Régi angol orgonazene c. füzetekből, vagy egy Frescobaldi Canzona; John James: a-moll voluntary, Anonymous: Cornet voluntary, Starling Goodwin: Cornet voluntary nehézségi szintjén.

- Két harmonikadarab kortárs szerzők műveiből; W. Jacobi: Rondó, H. Brehme: Szvit, Bogár István: Toccata és fuga, Szolotarjov: Ferraponti kolostor nehézségi szintjén.

- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,

- helyes test- és kéztartás,

- hangminőség, billentés,

- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,

- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,

- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges speciális taneszközök
Lehetőleg 1-1 120, 80 és 40 basszusos harmonika a tanteremben.

HÁRFA

Az alapfokú művészetoktatás hárfa tantárgyának hangszere a kampós (ír) - hárfa és a pedálos (koncert) hárfa.

A hárfatanítás általános céljai, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a hangszer lehetőségeit, saját irodalmát és a hárfa is játszható egyéb művek minél szélesebb körét;
- hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait, a hárfairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő pozíciót, test-, és kéztartást, technikát, helyes pengetést, kampó és pedál-kezelést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező hangot,
- differenciált hangindítást, elválasztást és takarást,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- az eredeti irodalom mellett más zenei korszakok műveinek megismertetésére
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulót a hangszer karbantartására, ápolására.

Előképző évfolyamok

Az előképző célja a tanuló hangszeres készségének, zenei érzékének felmérése, a hangmagasság, ritmus iránti fogékonyságának, zenei memóriájának fejlesztése.

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer felépítése, részei.
- Hallás utáni dalkeresés a hárfa több kezdőhangról.
- Hangsorok a kéthangú hangkészlettől a pentatonon át a pentachordig.

- A negyed és nyolcad érték, és szünetjeleinek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes testtartás, kéztartás, az ujjak elhelyezése a húrokon.
- A húr helyes megszólaltatása, a hang képzése.
- Az ujjak mozgásának egymástól való függetlenítése.
- Az ujjrend alapjainak megtanulása.
- A kötésmód elsajátítása.
- Az ujjak előkészítése a húrokon.

Ajánlott tananyag:

D' Vente: „Tirol-i-hárfa” iskola

S. Milligan: Fun from the first I. kötet

Bartók: Mikrokozmosz I.

Követelmény

Ujjgyakorlatok, szekvenciák játszása.

Gyermekdalok, népdalok hárfázása egyszerű kísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két könnyebb váltott kezes, vagy két kezes (unisono) gyakorlat.

Gyermekdalok vagy népdalok.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer felépítése, részei.
- Gyermekdalok és népdalok tanítása a gyermek dalkincsére építve.
- Hallás utáni dalkeresés a hárfán több kezdőhangról.
- A törzshangok fokozatos bemutatása.
- Hangsorok a kéthangú hangkészlettől a pentatonon át a pentachordig.
- A metrum érzetének kialakítása.
- Nyolcad, negyed, fél, egész értékű hangjegy és szünetjel.
- 2/4 és 4/4 ütembeosztás.
- Egyszerű kíséret játszása (pl. dudabasszus)

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes testtartás, kéztartás, az ujjak elhelyezése a húrokon.
- A húr helyes megszólaltatása, a hang képzése.
- Az ujjak mozgásának egymástól való függetlenítése.
- Az ujjrend alapjainak megtanulása.
- A kötésmód elsajátítása.
- Az ujjak előkészítése a húrokon.
- A pengetés fejlesztése, az ujjak egyenletes erő kifejtése.
- A tanult gyermekdalok hangkészletének megfelelő ujjgyakorlatok, szekvenciák tanulása.

Ajánlott tananyag:

D' Vente: „Tirol-i-hárfa” iskola

S. Milligan: Fun from the first I. kötet

Bartók: Mikrokozmosz I.

Követelmény

Ujjgyakorlatok, szekvenciák játszása.

Gyermekdalok, népdalok hárfázása egyszerű kísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két könnyebb váltott kezes, vagy két kezes (unisono) gyakorlat.

Gyermekdalok vagy népdalok.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hárfa kialakulásának rövid története.
- A hangszer felépítése és részei.
- A kampós és a pedálos hárfák közti különbség, a kampók és a pedálok szerepe.
- A metrum érzetének kialakítása.
- Nyolcad, negyed, fél, egész értékű hangjegy és szünetjel.
- 2/4 és 4/4 ütembeosztás.
- A tempó elképzelése és tempótartás.
- Előjegyzések és módosítójelek.
- Dó- és lá-pentachord,-pentaton.
- A dúr és a moll skála felépítése.
- Hármashangzat és megfordításai.
- A formai tagolódás felismerése.
- Dinamikai jelek, zenei szakkifejezések.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hárfa megfelelő helyzete, ülés a hárfánál, helyes testtartás.
- A törzs, a fej, a vállak, a karok helyzete és működése.
- Kéztartás, a lábak elhelyezése.
- A pengetés fejlesztése, az ujjak egyenletes erő kifejítése.
- Alá- és fölétevés, skálajáték.
- Az akkordjáték alapjainak elsajátítása, húrok pengetése egyszerre két, majd három ujjal, felbontás.
- Ellenmozgás.
- Oktávjáték.

Ajánlott tananyag:

S. Milligan: Fun from the first II. kötet

Ankvan Campen: Tutor for Celtic harp I.

Mcsedelov: Iskola 1-2. osztály

Fausto Dias: Caderno I.

Calvo-Manzano: Arpa I.

Követelmény

Rövid terjedelmű, skálamozgást vagy akkordfelbontást tartalmazó etűdök és előadási darabok játéka Bemard Andres: Marelles nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy gyermekdal,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hárfa felépítése, szerkezete, sajátosságai.
- A hangszer kezelése, rendben tartása.
- A kampók vagy a pedálok használatának fejlesztése.
- Előjegyzések.
- 3/4 és 6/8 ütembeosztás.
- A tizenhatod érték és szünetjel.
- Pontozott ritmusok.
- Triola.
- Adominánsszeptim-akkordés megfordításai.
- Az előforduló jelek, zenei szakkifejezések ismerete, helyes kiejtése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak mozgásának továbbfejlesztése, egymástól való függetlenítése.
- Törekvés a kiegyenlített hangzásra.
- A hangzásigény fejlesztése.
- Hármashangzat játéka akkordban, felbontásban, futamban.
- Csúszás két húron első és negyedik ujjal.
- Takarás.
- A kezek függetlenítése: dinamika, a dallam kiemelése, éneklő legato játékmód.

Ajánlott tananyag:

Ank van Campen: Tutor for Celtic harp II.

Rollin: Mcsedelov: Iskola 1-2. osztály

Calvo-Manzano: Arpa II.

Zabel: Methode für Harfe

H. Renie: Complete Méthod for Harp

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: Les petits pas /12 kis tánc/

Hasselmans: Trois petites pi?ces

Követelmény

Tizenhatod mozgást, pontozott ritmusokat tartalmazó etűd játéka az alábbi sorozatokból:

- Alberti: 12 etűd
- Bemard Andres: Charades
- Nadermann: 15 etűd

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer sajátosságai.
- A pedáltechnika fejlesztése.
- Páros és páratlan ütem.
- Felütés.
- Tizenhatod és harmincketted érték és szünetjel.
- Triola, szinkópa, pontozott ritmusok.
- Tonika, domináns, szubdomináns; a vezetőhang fogalma.
- Könnyebb díszítések és trillák megoldása (ujjazat, váltott kéz).
- A szonátaforma vázlatos ismertetése, szonatina elemzése.
- Zenei szakkifejezések ismerete.
- A lapról olvasás gyakorlása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése.
- Hármass- és négyeshangzat-gyakorlatok, a futamjáték fejlesztése.
- Étouffé.
- Prés de la table.
- Glissando.
- Takarás (ujj, tenyér, simító tenyér).

Ajánlott tananyag:

Schuecker: Melodien Album

Ank van Campen: Tutor for Celtic harp II.

Calvo-Manzano: Arpa III.

Mcsedelov: Iskola 3-4. osztály

Parfenov: Hárfaiskola

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: La Gimblette

Követelmény

Hosszabb terjedelmű, változatosabb ritmusképleteket tartalmazó etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Snoer: Harfenstudien im arpeggierten Stile op. 42
 - Schuecker: Thema mit Variationen
 - Alberti: 10 études progressives et techniques
- Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismertének további fejlesztése.
- Különféle ütembeosztások.
- Kevésbé ismert ritmusképletek elsajátítása.
- A négy fő zenei stílus jellemzői.
- A legfontosabb zenei formák megismertetése.
- Motívum, frázis, periódus, szekvencia.
- Igényesebb frazeálás és artikuláció megkövetelése.
- A művekkel kapcsolatos zenei szakkifejezések, jelzések.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése: differenciáltabb pengetésmód kifejlesztése a regiszterek hangzásbeli különbségeinek megszüntetésére.
- Dominánsseptim, kadencia (akkord, felbontás, futam, arpeggio).
- Üveghang (szimpla, dupla, akkord).
- A trillajáték fejlesztése, enharmonikus hang beiktatása.

Ajánlott tananyag:

Mcsedlov: Iskola 3-4. osztály

Grossi: Metodo per arpa

Vita: Technikai gyakorlatok

Pozzoli: 50 technikai gyakorlat

Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat

Parfenov: Hárfaiskola

Schuecker: Melodien Album

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: Automates; Aquatintes

Követelmény

Egy adott technikai feladatot (pl. üveghang, csúszás) feldolgozó, nagyobb terjedelmű etűd játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochsa: 50 leçons progressives
- Bochsa: 40 célèbres études pour la harpe op. 318
- Nadermann: 30 Fortschreitende Etüden

Az etűdökhöz hasonló nehézségű, különböző stílusú előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismeretének további tökéletesítése.

- Változó ütemek.
- Nehezebb ritmusok önálló feldolgozása és tudatosítása.
- Otthonosság a hangnemekben, moduláció.
- Az eddig megismert zenei korszakok stílusjegyeinek alaposabb ismerete.
- A barokk, klasszikus, romantikus, impresszionista és XX. századi művek formáinak, tempó, dinamikai és egyéb jelzéseinek ismerete.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése, a tempó fokozása.
- Hármass- és négyess- hangzatok, kadencia virtuózabb játszása.
- Modern zenei effektusok megismerése.
- Kamarazenélés a technikai felkészültségnek megfelelő fokon.

Ajánlott tananyag:

Mcsedelov: Iskola 5. osztály

Parfenov: Hárfaiskola

Grossi: Metodo per arpa

Mcsedelov: Ujjgyakorlatok

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

Holy: Technische Studien für Harfe

F. Dias: Válogatás klasszikus darabokból

Követelmény

Mérsékelt tempójú, nehezebb ritmusképleteket tartalmazó, fejlettebb pedáltechnikát igénylő etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Zabel: Schule für Harfe I-IV. kötet
 - Nadermann: 24 Praeludium
- Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanultak további elmélyítése, gazdagítása.
- Fokozottabb igény a stílusos muzsikálásra.
- Ösztönzés a szép hangzás továbbfejlesztésére.
- Értelmes és tudatos formálás.
- A helyes tempó és dinamika megválasztása.
- Az enharmónia fogalma és kivitelezése a hangszeren.
- Önálló ujjrend készítése.
- A legcélravezetőbb gyakorlási módok megtalálása.
- A kottaolvasási készség állandó fejlesztése.
- A társas zene rendszeres művelése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az összes dúr és moll skála.
- Az eddig tanult hármashang- és négyeshangzat, kadencia-gyakorlatok technikai tökéletesítése.
- Ujjgyakorlatok a trilla és a pergő játék kifejlesztéséhez.
- A modern zenei effektusok technikai kivitelezésének fejlesztése.
- A pedáltechnika további csiszolása.

Ajánlott tananyag:

Mcsedelov: Iskola 6. osztály

Grossi: Metodo per arpa

Holy: Technische Studien für Harfe

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

F. Dias: Válogatás klasszikus darabokból

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Godefroid: Szólódarabjai

Ibert: En baroque le soir

Követelmény

Virtuózabb technikát igénylő (pl. trilla), modern zenei effektusokat is alkalmazó nagyobb terjedelmű etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Nadermann: 18 Etüden für die höhere Ausbildung
- Bochs: 18 études pour harpe

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hárfa felépítése, szerkezete, sajátosságai.
- A hangszer kezelése, rendben tartása.
- A pedálok használatának fejlesztése.
- Előjegyzések, a kvintkör ismerete.
- 3/4 és 6/8 ütembeosztás.
- A tizenhatod érték és szünetjel.
- Pontozott ritmusok.
- Triola.
- Dominánsszeptim-akkord és megfordításai.
- Két- és háromtagú formák.
- Előforduló jelek, zenei szakkifejezések ismerete, helyes kiejtése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak mozgásának továbbfejlesztése, egymástól való függetlenítése.
- Törekvés a kiegyenlített hangzásra.

- A hangzásigény fejlesztése.
- Hármás- és négyeshangzat játszása akkordban, felbontásban, futamban, arpeggióban.
- Csúszás két húron első és negyedik ujjal.
- Takarás.
- A kezek függetlenítése: dinamika, a dallam kiemelése, éneklő legato játék.

Ajánlott tananyag:

Ankvan Campen: Tutor for Celtic harp II.

Rollin: Mcsedelov: Iskola 1-2. osztály

Calvo-Manzano: Arpa II.

Zabel: Methode für Harfe

H. Renie: Complete Method for Harp

Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat

Holy: Technische Studien für Harfe

D. Burton: Händel album for Harp

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: Ribambelle

Követelmény

Akkordfelbontást, arpeggiót, oktávmozgást, csúszást tartalmazó etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Snoer: Harfenstudien im arpeggierten Stile op. 42
- Schuëcker: Thema mit Variationen
- Alberti: 10 études progressives et techniques
- B. Andres: Charades

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer sajátosságai.
- A pedáltechnika fejlesztése, modulációk megoldása.
- Páros és páratlan ütem.
- Felütés.
- Tizenhatod és harmincketted érték, szünetjel.
- Triola, szinkópa, pontozott ritmusok.
- Dúr és moll tonalitás.
- Tonika, domináns, szubdomináns; a vezetőhang fogalma.
- Zárlatok felismerése.
- A frazeálás és artikuláció fokozott tudatosítása a darabok értelmes előadása érdekében.
- Könnyebb díszítések és trillák megoldása (ujjazat, váltott kéz).
- A szonátaforma vázlatos ismertetése, szonatina elemzése.
- Zenei szakkifejezések.

- A lapról olvasás gyakorlása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése.
- Hármashang- és négyeshangzat-gyakorlatok, a futamjáték fejlesztése.
- Étouffé.
- Prés de la table.
- Glissando.
- Takarás (ujj, tenyér, simító tenyér).

Ajánlott tananyag:

Schuecker: Melodien Album

Ankvan Campen: Tutor for Celtic harp II.

Calvo-Manzano: Arpa III.

Mcsedelov: Iskola 3-4. osztály

Parfenov: Hárfaiskola

Holy: Technische Studien für Harfe

Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: La Gimblette, Aquatintes

Követelmény

Nagyobb hangterjedelmű, futamjátékot, étouffét, glissandót tartalmazó etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochsa: 50 lecons progressives
- Nadermann: 30 Fortschreitende Etüden

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga: Négy különböző korból származó mű:

- Egy etűd,
- Egy barokk tétel,
- Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismertének további fejlesztése.
- Különféle ütembeosztások.
- Kevésbé ismert ritmusképletek elsajátítása.
- A négy fő zenei stílus jellemzői.
- A legfontosabb zenei formák megismertetése.
- Motívum, frázis, periódus, imitáció, szekvencia.
- Frazéálás és artikuláció igényesebb megkövetelése, agogika.
- A művekkel kapcsolatos zenei szakkifejezések, jelzések.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése: differenciáltabb pengetésmód kifejlesztése a regiszterek hangzásbeli különbségeinek megszüntetésére.

- Dominánsszeptim, kadencia (akkord, felbontás, futam, arpeggio).
- Üveghang (szimpla, dupla, akkord).
- Hangközcsúsztatás (a hüvelyk csúszik, a többi vált).
- A trillajáték fejlesztése, enharmonikus hang beiktatása, bisbigliando.

Ajánlott tananyag:

Mcsedlov: Iskola 3-4. osztály

Grossi: Metodo per arpa

Pozzoli: 50 technikai gyakorlat

Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat

Holy: Technische Studien für Harfe

Parfenov: Hárfaiskola

Schuecker: Melodien Album

Dussek: Hat Szonatina

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: Automates

Bartók/Würtzler Seven pieces for harp

Bach/Etchevery Pieces

Követelmény

Egy adott technikai feladatot (pl. üveghang, csúsztatás, trilla, bisbigliando) feldolgozó, nagyobb terjedelmű etűd játszása az alábbi sorozatokból:

- Zabel: Schule für Harfe I-IV. kötet
- Nadermann: 24 Praeludium

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

Négy különböző korból származó mű:

- Egy etűd,
- Egy barokk vagy klasszikus tétel,
- Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismeretének további tökéletesítése.
- Változó ütemek.
- Nehezebb ritmusok önálló feldolgozása és tudatosítása.
- Otthonosság a hangnemekben, moduláció.
- Az eddig megismert zenei korszakok stílusjegyeinek alaposabb ismerete.
- A barokk, klasszikus, romantikus, impresszionista, és XX. századi művek formáinak, tempó-, dinamikai és egyéb jelzéseinek ismerete és megvalósítása.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése, a tempó fokozása.
- Hármás- és négyeshangzat, kadencia virtuózabb játssza.
- Modern zenei effektusok megismerése és azok technikai kivitelezése (pl. pedálgliissando, körömgliissando stb.).
- Közreműködés kamarazenében a technikai felkészültségnek megfelelő fokon.

Ajánlott tananyag:

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

Mcsedelov: Iskola 5-6. osztály

Grossi: Metodo per arpa

Pozzoli: Studi di media difficulta per arpa

Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat

Holy: Technische Studien für Harfe

Grandjany: Preludes

B. Andres: La Gimblette;

Kodály(Salvi) Children's dances

Tournier: Palettes

Követelmény

Nehezebb ritmusképleteket tartalmazó, pergőbb játékot, fejlettebb pedáltechnikát igénylő etűdök játssza az alábbi sorozatokból:

- Bochsa: 25 Exercice op. 62
- Posse: Sechs kleine Etüden

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

Négy különböző korból származó mű:

- Egy etűd,
- Egy barokk vagy klasszikus tétel,
- Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játsszani.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanultak további elmélyítése, gazdagítása.
- Önállóságra nevelés.
- Fokozottabb igény a stílusos muzsikálásra.
- Ösztönzés a szép hangzás továbbfejlesztésére.
- Értelmes és tudatos formálás.
- A helyes tempó és dinamika megválasztása.
- Az enharmónia fogalma és kivitelezése a hangszeren.
- Önálló ujjrend készítése.
- A legcélravezetőbb gyakorlási módok megtalálása.
- A kottaolvasási készség állandó fejlesztése.
- A társas zene rendszeres művelése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az összes dúr és moll skála.
- Az eddig tanult hármas- és négyeshangzatok, kadencia-gyakorlatok technikai tökéletesítése.
- Ujjgyakorlatok a trilla és a pergőbb játék kifejlesztéséhez.
- A modern zenei effektusok technikai kivitelezésének fejlesztése.
- A pedáltechnika további csiszolása.

Ajánlott tananyag:

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9

Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

B. Andres: Danses d'automne

Követelmény

Virtuózabb technikát igénylő, különféle díszítéseket alkalmazó, igényes szólamvezetést kívánó etűdök és darabok játszása az alábbi sorozatokból.

- Nadermann: 18 Etüden für die höhere
- Bochs: Celebres études pour la harpe I. /op. 318

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

Négy különböző korból származó mű:

- Egy etűd,
- Egy barokk vagy klasszikus tétel,
- Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló

- legyen képes a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva megszólaltatni

- rendelkezze a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrálóképeséggel

- legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására, a kampók vagy a pedálok biztonságos kezelésére

- legyen jártas vagy az ír hárfa (kampós), vagy a koncert hárfa (duplapedálos) használatában

- tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező hangon játszani

- rendelkezze az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges technikával,

- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.)

- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival

- tudjon önállóan hangolni

- felkészültségének szintjén, tudjon kamarazenei együttesben vagy zenekarban közreműködni

Ismerje

- a hangszer ápolásának karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,

- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a hárfa történetét,
- a hárfa szerepét különböző zenei korszakokban.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- tudásáról számot adni nagyobb lélegzetű művek koncertszerű körülmények között történő bemutatásával.

Az alapfokú művészeti követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hárfa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Nadermann: 15 etűd/5., 6., Bochsa: 40 celebres études pour la harpeop. 318(Leduc) nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű; Bach: Lant preludium, Bach: Fantázia B-dúr., Händel: Prelúdium B-dúr nehézségi szintjén.

- Egy szonáta; Dusik: 6 szonatina nehézségi szintjén.

- Egy szabadon választott darab; Durand: Chaconne, Godefroid: Dal szöveg nélkül nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd; Nadermann: 30 fortschreitende Etuden, Heller: Six études, Posse: Sechs kleine Etuden nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű; Ph. E. Bach: Solfeggio nehézségi szintjén.

- Egy szonáta; Dusik 6 szonatina nehézségi szintjén.

- Egy szabadon választott darab; Tournier: Lolita a táncosnő, Debussy: A lenhajó lány nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes testtartás, hangszertartás, kéztartás,
- hangminőség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- zenei stílusok és előírások megvalósítása,

- artikulációk és díszítések megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség,
- technikai felkészültség,
- jobb- és balkéz-technika,
- intonáció.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességük, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Az oktatás célja az egyéni hangszertudás, és a kamarazenei illetve a zenekari játék fejlesztésén át, a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9

Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa

B.Andres: Amorphoses

B. Andres: Epices I.

Dussek: Trois sonates

Händel: Klavierwerke III - suites et pieces

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe II. /op. 318
- Nadermann: Etudes et Preludes I.

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: minden változatban, választott hangnemben
- Egy etűd
- Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is Az előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

A különböző XX-XXI. századi zenével kapcsolatos tudnivalók.

A hangszerkezelés fejlesztése

Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.

Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9

Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa

B. Andres: Epices II.

Händel: Album

Pescetti: Sei sonata per clavicembalo

Reschowsky: Két hárfadarab

Arányi: zólók hárfára

Albeniz: Spanish music for the harp

Követelmény

Etűdök játssza az alábbi sorozatokból:

- Nadermann: Etudes et Preludes II.
- Nadermann: Sept sonates progressives op. 92
- Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.
- Önálló hangolás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála, minden változatban választott hangnemben,
- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűdök és előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

- A játszott anyaghoz kapcsolódó ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

Krumpholtz: Quatre sonates, op. 12

Watkins: Dance suite
Hasselmans: Album pour la harfe
Rössler: Six harp sonatas op. 2

Követelmény

Etűdök játssza az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harfe /op. 62
- Labarre: Grande études pour la harfe /op. 30

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrozás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála, minden változatban választott hangnemben,
- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűdök és előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

- A játszott anyaghoz kapcsolódó ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások gyakorlása, a pengetés erejének fokozása a tónus növelése a lazaság megtartásával.

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trnecsek, Pierne, Paris-Alvars, Parfenov,

Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játssza az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harfe I. /op. 34
- Godefroid: 20 Melodikus etűd

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrozás

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála, minden változatban választott hangnemben,
- Egy etűd,

- Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.
- Az etűdök és előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét, ezért az „A” tagozatnál bővebb, átfogóbb tananyagot kell elvégezniük.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.
- Egyenletes játék, kiegyenlített hangzás, egységes tempó.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.,
- Hosszabb zenei gondolatok önálló technikai megoldása, alkalmazása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, és feltételezhetően kamaraegyüttesben vagy zenekarban is.

Ajánlott tananyag

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9

Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa

B.Andres: Amamorphoses

B. Andres: Epices I.

Dussek: Trois sonates

Händel: Klavierwerke III - suites et pieces

Követelmény

Etűdök játéka az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe II./op. 318

- Nadermann: Etudes et Preludes I.

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrcsere.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiók, futamok, kadencia,
- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab,
- Egy kamaramű.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése. A különböző XX-XXI. századi zenével kapcsolatos tudnivalók.

Törekedni a memorizálás biztonságára.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Hosszabb lélegzetű etűdök technikailag pontos megoldása.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trnecsek, Pierne, Paris-Alvars, Parfenov, Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Nadermann: Etudes et Preludes II.
- Nadermann: Sept sonates progressives op. 92
- Thomas: Selected studies for the harp

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrozás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiók, futamok, kadencia,

- Egy etűd,
- Két különböző korú, karakterű előadási mű,
- Kamaramű.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

- Tanult művek stílusos, élményszerű előadása, a tanult zenei kifejezőeszközök felhasználásával.

- A tanult ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, egységes tempójú alkalmazási képessége, stílusos használata.

- Hagyományos lejegyzésű és különleges ma született XX-XXI. századi művekkel kapcsolatos tudnivalók, azok tanári segítséggel való megfejtése és a megoldások alkalmazása a hangszeren.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon. Az előző években tanult skálák, bejátszási gyakorlatok tempójának fokozása.

- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság.

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen
Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises
Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trneczek, Pierne, Paris-Alvars, Parfenov, Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe /op. 62
- Labarre: Grande études pour la harpe /op. 30
- Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.
- Önálló hangolás, húrozás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiók, futamok, kadencia,

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab / lehetőleg az egyik: XX-XXI. századi mű/tétel,
- Kamaramű.

Az etűd és a modern mű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

- Ismerje a különböző zenei korok stílusát, a kortárs zene előadási stílusát.

- A játszott anyaghoz kapcsolódó ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb. önálló, pontos értelmezése.

- Rendelkezzék megfelelő önállósággal, koncentrációs készséggel

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az összes hangszer specifikus technika ismerete, elsajátítása, csendes pedálhasználat

- A tanult artikulációk és a belőlük alkotott különböző hangindítások gyakorlása, a pengetés erejének fokozása a tónus növelése a lazaság megtartásával.

- Jó lapról olvasási képesség.

- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen
Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises
Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trneczek, Pierne, Paris-Alvars, Parfenov, Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe I. /op. 34
- Godefroid: 20 études mélodiques pour la harpe

- Bach-Grandjany: 12 Etudes for Harp op. 45
Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.
- Önálló hangolás, húrozás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiók, futamok, kadencia,
 - Egy etűd,
 - Két különböző karakterű előadási darab (kamaraművek).
- Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a hangszer biztos kezelésére,
- a dallamívek kirajzolására, árnyalt dinamikai megoldásokra, a harmóniaváltások érzékeltetésére.

Ismerje

- hangszer történetét és irodalmát,
- és alkalmazza a tipikus hárfahangzásokat (étouffé, üveghang, pr?s de la table, arpeggio, csúszások, kéz- és pedál-glissando stb.).

Legyen képes igényes tónusú, zengő, zajmentes hárfajátékra.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudását koncertszerű körülmények között bemutatni.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hárfa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Nadermann: 18 Etuden für die höhere Ausbildung, Godefroid: 20 études mélodiques pour la harpe nehézségi szintjén.
 - Egy barokk mű; Händel: Chaconne, Pachelbel: Canon nehézségi szintjén.
 - Egy szonáta; Parry: Sonata D-dúr, Rössler-Rosetti: Sonata D-dúr nehézségi szintjén.
 - Egy szabadon választott darab; Tedeschi: Pattuglia spagnoula op. 31., Hassalmanns: Priere, Verdalle: Sevillana op.27., Farkas: Régi magyar táncok (EMB 8627) nehézségi szintjén.
 - Egy kamaramű; J. Bosch: Passacaille for Violin and Harp nehézségi szintjén.
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd; Boscha: 50 celebres études pour la harpe op. 34. (Leduc) nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű; Händel: Passacaille, (Leduc, Zimmermann) J. S. Bach: C-dúr Andante nehézségi szintjén

- Egy szabadon választott mű; Schuëcker: Mazurka, Debussy: Holdfény, Tournier: Jazz-Band, Maros: Szvit hárfára nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Debussy: Rêverie for Violin and Harp, Mel Bonis: Mélisande pour 2 harpes nehézségi szintjén. Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes testtartás, hangszertartás, kéztartás,
- hangminőség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- zenei stílusok és előírások megvalósítása,
- artikulációk és díszítések megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség,
- technikai felkészültség,
- jobb- és balkéz-technika,
- intonáció.

A tananyag feldolgozásához szükséges speciális taneszközök

Megfelelő minőségű hárfa / legalább egy kampós hárfa, lehetőség szerint több méretben, az eltérő termetű tanulók tanításához.

GITÁR

Az alapfokú művészetoktatás „klasszikus gitár” tantárgyának hangszere a hat húros, nylonhúrozású, hagyományos akusztikus gitár.

A gitártanítás céljai, feladatai

Tanítsa meg:

- A gitár részeit, felépítését, akusztikai sajátosságait.
- A gitár különböző behangolási módjait.
- A gitárjáték alapvető technikai elemeit: apoyando, tirando, arpeggio, törtaakkordok fekvésváltás, kötések, barré, valamint a tompítás különféle lehetőségei jobb- és balkézzel egyaránt.
- A gitáriradalomban előforduló egyéb effektusok: üveghang (flageolet), glissando, tompított pengetés (etouffe), rasgueado, ütés, dobolás (tamb.) kivitelezését.
- A legato, tenuto, portato, staccato játékmód alkalmazásával az artikuláció megvalósítását.
- A játszott művek karakterének, tempó és dinamikai jellegzetességeinek kifejezését.
- A gitáron megszólaltatható főbb zenei stílusok előadási sajátosságait.
- A gitár, mint kísérőhangszer lehetőségeit: a leggyakrabban előforduló akkordokat és akkordfűzéseket.
- A hangszer karbantartási feladatok elvégzését.

Alakítsa ki és tudatosítsa az alábbiakat:

- Helyes test-, hangszer- és kéztartás.
- Laza kar- és ujjtechnika.
- A két kéz pontosan összehangolt mozgása.
- Helyes fogástechnika, differenciált pengetés.
- Összességében könnyed hangszerkezelés.

Gyakoroltasson rendszeresen:

- Az adott technikai elem tanításának megfelelő mechanikus ujjgyakorlatokat, mozdulatsorokat.
- Az elméleti ismeretekkel összhangban hangsorokat, skálákat, különböző pengetési- és ritmusvariációkkal is.
- Arpeggio gyakorlatokat.
- A felmerülő technikai problémának megfelelő etűdöket.

Ösztönözze a tanulókat:

- Játéktechnikájuk folyamatos fejlesztésére, gondozására, ezen belül kiemelten a szép gitárhangszín kialakítására.
- Céltudatos gyakorlási módszer kialakítására.
- A rendszeres társas muzsikálásra.

Fordítson figyelmet:

- A precíz hangszerhangolásra.
- A művek igényes kidolgozására technikai és zenei szempontból egyaránt.
- A tudatos zenei memorizálásra.
- A lapról játékra, mindig az előző év nehézségi szintjén gyakoroltatva.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg - életkorának megfelelő szinten - a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- A megtanult törzshangok ábécés nevei.
- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása.
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása üres húrokon, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával. (Bal, majd jobb kézzel.)
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.

Ajánlott tananyag

Puskás T.: Gitáriskola

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I.
Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal

Követelmények

Kétféle ritmusértéket (negyed, nyolcadot) tartalmazó egyszólamú gyermekdalok és egyszerű népdalok játéka legalább pentaton, pentachord hangterjedelemben.

Olyan könnyű gyakorlatok elsajátítása, melyekben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két népdal, illetve gyermekdal,
- Egy könnyű etűd, vagy előadási darab, melyben gyakran fordulnak elő üres húrok.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg - életkorának megfelelő szinten- a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- Forte és piano.
- Az ütemhangsúly.
- A megtanult törzshangok ábécés nevei.
- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása.
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása üres húrokon, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- Ostinato és dudabasszus kíséret
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával. (Bal, majd jobb kézzel.)
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.
- Hangos-halk játék. Hangsúlyos hang játéka.
- A többszólamúság lehetőség szerinti megtanítása együttpengetés nélkül.

Ajánlott tananyag

Puskás T.: Gitáriskola

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I.

Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal

Követelmények

Kétféle ritmusértéket (negyed, nyolcadot) tartalmazó egyszólamú gyermekdalok és egyszerű népdalok játéka legalább pentaton, pentachord, hexachord hangterjedelemben.

Népdalfeldolgozások ostinato, vagy dudabasszus kísérettel.

Olyan könnyű darabok elsajátítása, melyekben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két népdal, illetve gyermekdal,
- Két etűd, vagy előadási darab, melyben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- Pontozott hangok, nyújtott és éles ritmus.
- Primo-secondo, Da Capo al Fine.
- A dinamika fogalma. Forte, mezzoforte és piano.
- Az ütemhangsúly.
- A megtanult hangok ábécés nevei, előjegyzések, módosított hangok.
- Kis- és nagyszekund.
- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása, stabilizálása
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- A többszólamúság megtanítása együttpengetés nélkül, majd együttpengetéssel.
- Együttpengetés két ujjal, különböző variációkban.
- Kétszólamú dallam-kíséret játék együttpengetéssel
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával.
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.
- Előjegyzés nélküli modális hangsorok játéka az első fekvésben.
- Módosított hangok tanulása a zenei anyagnak megfelelően. C-dúr, G-dúr, F-dúr, a-moll, e-moll, d-moll hangsorok játéka az első fekvésben.
- Tanítsuk meg a zenei nyitás-zárás és a helyes hangsúlyok alkalmazását. Dinamikai váltás tanítása.

Ajánlott tananyag

Puskás T.: Gitáriskola

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I. II.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok I.

Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal

Fodor - Marnitz - Vass: Gitáros képeskönyv

Követelmények

Egyszólamú népdalok eljátszása p, illetve i-m-a ujjakkal, tirando, vagy apoyando, váltott pengetéssel.

Könnyű kétszólamú népdalfeldolgozások és előadási darabok együttpengetéssel.

A többszólamúság megjelenésével - az egész tanulási folyamatban - ügyeljünk a gondos szólamvezetésre a ritmusértékek szólamonkénti pontos betartásával.

Könnyű arpeggio pengetésű etűdök, előadási darabok sok üres húrral.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy magyar népdal,
- Egy etűd, melyben megtalálható az arpeggio valamilyen formája,
- Két előadási darab, melyben megvalósul az együttlpengetéses kétszólamúság.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tanítsuk meg a darabokban előforduló új ütembeosztásokat (3/8, 6/8)
- A darabokban előforduló hangnemek ismerete.
- Ismerje a tanuló a tizenhatod értékű hangot és szünetjelet, a pontozott nyolcadértéket, a triolát és a szinkópát.
- Fontos a tanult darabok szerkezeti (formai) elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Játsszon a tanuló kétoktávós F- és G-dúr skálát az első fekvésben.
- Gyakoroltassunk egy-egy húron kromatikus ujjgyakorlatokat.
- A második fekvés és az egyszerű fekvésváltás megismerése.
- A kettősfogások gyakorlása, fejlesztése.
- Az együttlpengetés és az arpeggio továbbfejlesztése könnyű kétszólamú darabokban.
- Kezdjük el az artikuláció tanítását és alkalmazását a művekben.
- Tanítsuk meg és alkalmazzuk a hangszínváltást.
- Tanítsuk meg a természetes üveghangokat a XII. érintőnél.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola II., III.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok II., III.

Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képeskönyv

Követelmények

Könnýű kétszólamú darabok eljátszása.

Az arpeggio pengetés egyszerű darabokban (pl. Carulli, Carcassi, Sor).

Lapról játék az előző év nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismerje meg a tanuló a gitár rövid történetét.
- A darabokban előforduló hangnemek ismerete.
- A darabokban előforduló összetettebb ritmusképletek ismerete.
- A dúr és moll hármashangzat felépítése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A scordatura használatának bevezetése; folytatása a további években.

- Tanítsuk meg az ötödik fekvés hangjait.
- Játsszassuk a kétoktávós G-dúr skálát második fekvésben és a C-dúr skálát ötödik fekvésben, harmadik húrról indítva.
- Tanítsuk meg és gyakoroltassuk a legegyszerűbb kötéseket bal kézzel (elpengetés, ráütés), és alkalmazni könnyű darabokban.
- Fontos a hármashogások tanítása és gyakorlása.
- Tanítsuk meg a kisbarrét 2, majd 3 húron.
- Tanítsunk egyszerű mechanikus ujjgyakorlatokat ismétlődő mozgásokkal.
- Tanítsuk meg a természetes üveghangokat az V. és VII. érintőknél.
- Fontos a sul ponticello és sul tasto játék, továbbá a dinamikai árnyalás (crescendo, diminuendo) megvalósítása.
- Kezdjük el a nem kívánt hangösszezsengések tompítását, kezdetben a domináns-tonika zárlatokban. (Pld. üres húron E-A,A-D)
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok tanítása és játéka az ötödik fekvésig.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III., IV
 Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok II-IV.
 Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képekönyv
 Repertoire gitarra (Ed. Mus. Z.14445)

Követelmények

Egy adott technikai problémát feldolgozó etűd megvalósítása (pl. kötés, kisbarré).
 Az első fekvés összekapcsolása más fekvésekkel egy mérsékelt tempójú etűdben, vagy előadási darabban.
 Könnyű táncjáték jellegzetességeinek megvalósítása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző jellegű előadási darab.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A modális hangsorok ismerete. Egyszerű harmóniai elemzés a tanár irányításával.
- Adominánsszeptim-akkord megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Kezdjük el a prim és oktávhangolás tanítását üveghangokkal.
- Tanítsuk meg az hetedik fekvés hangjait.
- Kötések továbbfejlesztése (elpengetés, ráütés), és alkalmazása a darabokban. Játsszani kell könnyű ékesítéseket is (pl. előke).
- Négyeshogások bevezetése.
- A barré továbbfejlesztése. Akkord fogások kis/tört barréval.
- Vibrato megtanítása.
- Tanítsuk meg a kétoktávós fekvésváltásos C-dúr skálát. Transzponáltassuk a G-dúr skálát a hetedik fekvésig.

- Folytassuk a nem kívánt hangösszezsengések tompításának tanítását.
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése a hetedik fekvésig.
- Tört-akkord játék megtanítása.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III-V.
 Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok IV-VI.
 Repertoire gitarra (Ed. Mus. Z.14445)
 F. Sor Op. 31-35.
 Puskás: Klasszikus etűdök gitarra
 Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak
 Brouwer: Etűdök I-V.

Követelmények

Reneszánsz, barokk tánctételek és klasszikus darabok stílusos megszólaltatása.
 Terjedelmesebb etűd megtanulása.
 Rövid, könnyű XX. századi vagy kortárs darabok megtanulása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangszertörténeti ismeretek gyarapítása.
- Harmóniai elemzés az évfolyamnak megfelelő elméleti ismeretek alapján, a tanár irányításával.
- Beszélgetés a romantikus és a XX. századi zenéről a tanult darabok alapján.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a kilencedik fekvés hangjait.
- Kötéses díszítések továbbfejlesztése.
- Gyakoroltassuk a kromatikus skálákat és hétfokú hangsorokat egy húron, fekvésváltással.
- Mechanikus kézügyesítők folyamatos gyakorlása.
- Kezdjük el a 6 húros nagybarré tanítását.
- A tört-akkord játék továbbfejlesztése.
- Folytassuk a nem kívánt hangösszezsengések tompításának tanítását a balkéz bevonásával is.
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése a kilencedik fekvésig.
- Lényeges az ujjrendezés alapelveinek rendszeres megbeszélése.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola IV-V.
 Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok V-VIII.
 Repertoire gitarra (Ed. Mus. Z.14445)
 F. Sor Op. 31-35.

Puskás: Klasszikus etűdök gitárra
Aguado: Etűdök I.
Marschner, Mertz, Paganini és Tarrega könnyebb darabjai.
Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak
Brouwer: Etűdök VI-X.
Bartók-Szendrey: Gyermekeknek-ből könnyebb tételek.
A Musica per Chitarra sorozat kiadványaiból az évfolyam nehézségi szintjének megfelelően válogatva.

Követelmények
Mérsékelt tempójú etűd, amely magasabb fekvéseket is érint.
Klasszikus táncművek (pld. Sor Walzer) előadása.
Romantikus, (pld. Marschner: Bagatell) és XX. századi, vagy kortárs darabok (Pld. Brouwer Etűd VI-X.) eljátszása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga
- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik romantikus, XX. századi, vagy kortárs darab.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok
Hangszeres és zenei ismeretek átadása
- A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.
- Ismerje fel a tanuló a főbb zenei korszakokat stílusjegyeik alapján.
- Legyen képes a zenei formák (szvit- és szonátaművek) szerkezetének felismerésére és a tempók megállapítására tanári segítséggel.

A hangszerkezelés fejlesztése
- Tanítsuk meg a háromtávós dúr- és moll skálákat (E-dúr, e-moll).
- Stabilizáljuk, erősítsük meg a nagybarrét.
- Mechanikus kézgyógyító folyamatos gyakorlása.
- Törekedjünk a nem kívánt hangösszezsengések tompításának még differenciáltabb kivitelezésére.
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése.
- Az önálló az újrendezés alapelveinek kialakítása.

Ajánlott tananyag
Aguado: Etűdök
Carcassi Etűdök op. 60
Giuliani: Etűdök
Nagy E. - Mosóczi M.: Gitáriskola V.
Szendrey-Karper L.: Gitárgyakorlatok VII-VIII.
Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)
Régi spanyol muzsika
Bach - Szendrey: 20 könnyű darab Bartók - Szendrey: Gyermekeknek Frescobaldi: Táncok és ária variációkkal stb. F. Sor: Etűdök op. 35, op. 31 Fodor - Marnitz - Vass: Klasszicizmus
Brouwer: Etűdök VI-X. Faragó: Musica Ficta Pavlovits Dávid gitárdarabjai.

Követelmények

Tudni kell a barokk szvit két különböző karakterű (gyors, lassú) tételét helyes tempóarányokkal játszani.

Tanuljon meg a tanuló egy terjedelmesebb, vagy élénkebb tempójú etűdöt is.

Játsszon a romantikus, XX. századi, és kortárs zeneszerzők műveiből.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,

- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik romantikus, XX. századi, vagy kortárs darab.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozatos oktatás minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismerje a tanuló a 2/2, 3/8, 6/8-os ütembeosztást.

- Tanítsuk meg 3#, 2b előjegyzésig a dúr és moll hangnemeket.

- Ismerje a tanuló a dinamikai árnyalást (crescendo, diminuendo).

- Ismerje a prím, szekund, terc, kvart, kvint, oktáv hangközöket.

- Tanítsuk meg a tizenhatodértéket és -szünetet; a triolát és a szinkópát, valamint a pontozott nyolcadot.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a kis barré-t. Rendszeresen gyakoroltassuk a kromatikus skálát az I. fekvésben.

- Tanítsuk meg a kétoktávos G-dúr skálát (üres húrok használata nélkül), különböző ritmusképletekkel is.

- Ismerni kell az I. fekvés teljes hangkészlete mellett az V. fekvés törzshangjait is.

- Játsszassunk kettős- és hármasfogásokat is.

- Kapcsoljuk össze az első fekvést más fekvésekkel is.

- Tovább kell fejleszteni az arpeggio-játékot.

- Asul ponticello és sul tasto játék megvalósítása fontos.

- Gyakoroltassuk a staccato portato és tenuto játékot is.

- Tanítsuk a hangolást, prím és oktáv hangközökkel.

- Ismertessük meg a tanulót a természetes üveghangokkal.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola II-IV.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok II-IV.

Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képekönyv

Követelmények

Az arpeggio pengetés megvalósítása egyszerű etűdben (Carcassi, Carulli, Sor).

A dinamikai árnyalás gyakorlati megvalósítása.

Az első fekvés más fekvéssel való összekapcsolása egyszerű etűdben vagy előadási darabban.
A reneszánsz táncok jellegzetességeinek megfigyelése.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,
- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tanítsuk meg a modális hangsorokat, hogy a darabokban megjelenő modális fordulatokat megmutathassuk.

- Ismerni kell a dúr és moll hangsorokat 4#, 4b előjegyzésig.
- Ismertessük meg a tanulókkal a szext és szeptim hangközöket.
- Elméleti szinten foglalkozzunk a dúr és moll hármashangzat és dominánsszeptim-akkord felépítésével.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Fontos a fekvésváltás továbbfejlesztése; a kromatikus és diatonikus skála fekvésváltással.
- Tanítsuk meg a kétoktávos C-dúr skálát, játszassuk a G-dúr skálát különböző fekvésekben.
- Gyakoroltassuk a kötést bal kézzel (ráütés, elpengetés), különféle kombinációkkal.
- Ismertessük meg a tanulóval az előkét és az utókát.
- Tanítsuk meg a kis, tört, és nagy barré-t.
- Kezdjük el gyakoroltatni a tremolo pengetést és az arpeggio-játék különféle változatait.
- Gyakoroltassuk a IX. fekvés hangjait.
- Alkalmazzuk a vibratot. Fejlesszük a dinamikai árnyalás minőségét.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III-V.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok IV-VI.

Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)

F. Sor Op. 31-35.

Puskás: Klasszikus etűdök gitárra

Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak

Brouwer: Etűdök I-V.

Követelmények

Barokk és klasszikus táncjátékok díszítése.

Nehézségi szint: Brescianello, G. Sanz és könnyebb Weiss darabok, Sor: Etűdök op. 31, op. 35 sorozat és Walzerek.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,
- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tudatosítsuk az ujjrendezés alapelveit.
- Végeztessünk a tanulókkal harmóniai elemzést egyszerű darabokban, tanári segítséggel.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Fontos a kromatikus skálák és a kézügyesítő (ujjfüggetlenítő), gyorsító gyakorlatok különböző fajtáinak gyakoroltatása.
- Tanítsuk meg a háromoktávos E-dúr skálát.
- Fejlesszük tovább a díszítési technikát.
- Mutassuk meg az üveghangképzés további lehetőségeit.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola IV-V.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok V-VIII.

Repertoire gitárra (EMB Z. 14445)

F. Sor Op. 31-35.

Puskás: Klasszikus etűdök gitárra

Aguado: Etűdök I.

Marschner, Mertz, Paganini és Tarrega könnyebb darabjai.

Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak

Brouwer: Etűdök VI-X.

Bartók-Szendrey: Gyermekeknek-ből könnyebb tételek.

Követelmények

Különböző fekvések használata etűdökben.

Klasszikus táncétel, romantikus vagy impresszionista darabot, illetve rövid XX. századi műveket stílushű előadása.

Nehézségi szint: Aguado: Etűdök, Carcassi: Etűdök op. 60, Ponce: Prelűdök stb.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,
- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismeretek felhasználásával önállóan végezzen a tanuló formai, és harmóniai elemzést.
- Tanulja meg a tanuló elméleti szinten a hármashang- és négyeshangzatok megfordításait.
- Tanítsuk a zenei formákat (pl. szvit, szonáta) és azok szerkezetét és a tempójellegzetességeket.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a háromoktávos e-moll skálát, továbbá a modális hangsorokat egy húron, egy oktáv hangterjedelemben, valamint az egészhangú skálára épített különféle hangközmeneteket, változatos pengetési módokkal, kézügyesítő és gyorsaságfejlesztő gyakorlatokkal.

- A tanulóknak törekedni kell az önálló, tudatos ujjrendezés kialakítására és a gyakorlás módszerességére.

Ajánlott tananyag

Aguado: Etűdök

Carcassi: Etűdök op. 60

Giuliani: Etűdök

Nagy E. - Mosóczi M.: Gitáriskola V.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok VII-VIII.

Repertoire gitarra (Ed. Mus. Z.14445)

Régi spanyol muzsika

Bach - Szendrey: 20 könnyű darab

Bartók - Szendrey: Gyermekeknek

Frescobaldi: Tánccok és ária variációkkal stb.

F. Sor: Etűdökop. 35, op. 31

Fodor - Marnitz - Vass: Klasszicizmus

Bartók-Szendrey: Gyermekeknek

Brouwer: Etűdök VI-X.

Faragó: Musica Ficta

Követelmények

Játsszon a tanuló reneszánsz műveket.

Tudja előadni helyes tempóaránnnyal a barokk szvit két különböző karakterű (gyors, lassú) tételét.

Tanuljon meg a tanuló legalább egy terjedelmes etűdöt is.

Szólaltasson meg legalább egy mérsékelt tempójú romantikus művet.

Nehézségi szint: L Milan pavane-jai, de Visée táncételei, könnyű Tarrega-, Marschner-darabok, Carcassi: Etűdök op. 60.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,

- Egy etűd,

- Három különböző jellegű darab.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszeres továbbfejlődés mellett fontos a zenei tájékozottság elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

- Szükséges a darabok szerkezeti, formai elemzése (barokk szvit, fuga, klasszikus szonáta stb.).

Lényeges a darabok önálló kiválasztása és megtanulása a tanár felügyelete mellett.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Fontos a technikafejlesztés kézerősítő és gyorsaságfejlesztő gyakorlatokkal. Lényeges a hangminőség állandó javítása.

- Játsszunk kromatikus skálát; dúr, moll és modális skálákat többféle hangnemben.

- Tanítsunk tercskálákat.

- Az egészhangú skálára épített valamennyi hangköz gyakorlása változatos pengetési módokkal. Cél: a játékbiztonság és állóképesség növelése.
- A tanuló ismerje meg a gitárjáték különleges effektusait: rasgueado, étouffé, kopogás.

Ajánlott tananyag

Carcassi: Etűdök op. 60, Capricciók

Giuliani: Etűdök

Legnani: Capricciók

Repertoire gitarra (Ed. Mus. Z.14445)

Dowland: Táncok és Fantáziák

Bach: Sonate e Partite könnyebb tételei

Bach: Lantművek (Sárközy) könnyebb tételei

Giuliani: Szonáta op. 15.

Napoleon Coste: Etűdök, előadási darabok

Tarrega: Mazurkák, Tango

A Musica per Chitarra Mertz kötetei

Könnyű koncertdarabok gitarra (Mosóczi-Nagy)

Bartók-Szendrey: Gyermekeknek

Villa-Lobos: e-moll Prelűd

Brouwer: Etűdök XI-XV.

XX. századi magyar szerzők darabjai (pld. Farkas Ferenc)

Kortárs szerzők (pld. Pavlovits Dávid gitárdarabjai.)

Követelmények

Különböző karakterű, nehezebb barokk táncművek előadása.

Technikafejlesztés gyors előadási darabokkal, illetve etűdökkel.

Nehézségi szint: Bach-szvittek/partiták könnyebb táncművei, Legnani, Sor darabjai, Carcassi: Etűdök op. 60, Brouwer-etűdök, Villa-Lobos-prelűdök.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,
- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló rendelkezzen a gitárjátékhoz szükséges koncentrációképességgel.

Alkalmazza a tanulmányai során elsajátított zenei és technikai ismereteket. Különböző stílusú darabok önálló feldolgozásával és memorizálásával artikulált, dinamikailag árnyalt hangszerjátékot valósítson meg.

Ismerje

- a gitár hangjait, tudja hangszerét behangolni,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Ismerje és készségszinten alkalmazza a gitárjáték alapvető technikai elemeit:

- a fekvésjátékot, fekvésváltást,

- a kis és nagy barré-t,
- a kötéseket (ráütés, elpengetés),
- a dallamjátékot apoyando és tirando pengetéssel,
- az akkordfelbontás (arpeggio) különböző formáit,
- a törtakkord megszólaltatását,
- a nem kívánt hangösszezsengések tompítását (jobb és bal kézben egyaránt).

Legyen képes különböző játékmódok megvalósítására:

- dallam akkordkísérettel (pl. Neusiedler-darabok),
- harmóniafelbontásos játék (pl. Carcassi, Diabelli, Giuliani),
- egyszerű többszólamú darabokban szólamvezetés, dallamkiemelés (pl. Losy, Campion, Robert de Visée).

Rendelkezzék az egyszerű kortárs darabok (pl. Borsody, Brouwer) eljátszásához szükséges zenei alapismeretekkel és technikai készségekkel.

Repertoárjának egy részét tudja kotta nélkül játszani.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- G-dúr, C-dúr skála 2 oktávon, háromoktávos E-dúr skála, transzponálva, repetíciós pengetéssel is, kromatikus skálák, arpeggio-gyakorlatok,
- 2 etűd (pl. Carcassi: Etűdök op. 60),
- 1 vagy 2 reneszánsz vagy barokk mű,
- XX. századi művek (pl. Bartók - Szendrey).

A választott etűdök tartalmazzanak egymástól eltérő technikai feladatokat. A teljes anyagot kotta nélkül kell előadni.

Az alapfokú művészeti követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gitár főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- 3 oktávos dúr, vagy moll skála fekvésváltással, váltott pengetéssel, közepes tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással.

- Egy klasszikus etűd; Sor: Op. 31., Op. 35., Carcassi: Op. 60./2., 3., 6., 7. etűdök nehézségi szintjén.

- Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken: Reneszánsz zene: pld. Reneszánsz magyar táncok gitárra (Edition Simonffy 151)

Barokk zene: pld. Brescianello, Weiss táncjátéka, Bach: Notenbüchlein für A. M. Bach átiratai (Nagy-Mosóczi:

Gitáriskola V., Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet.)

Klasszikus zene: pld. Carulli: Larghetto alla siciliana (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./78.) Carcassi: Capriccio (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./50.) Sor: Allegretto (Szendrey: Gitárgyakorlatok VI./1.)

Romantikus zene: pld. Marschner: Bagatelle (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./79.)

XX. századi / Kortárs zene; Bartók-Szendrey: Gyermeknek-ből könnyebb darabok: 1-5., 10. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I./5., 8. (EMB Z. 8883) (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola IV./48.) Brouwer: Estudios sencillos I-X. nehézségi szintjén.

„B” tagozat

- 3 oktávós dúr, vagy moll skála fekvésváltással, ritmusvariációval, gyorsabb tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással, gyorsabb tempóban.

- Egy klasszikus etűd; Carcassi: Op. 60./8-17. etűdök nehézségi szintjén.

- Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken: Reneszánsz zene: pld. Luis Milan: 6 Pavane

Barokk zene: pld. J. Dowland: Seven Pieces, Robert de Visée: d-moll Szvit tételei, Bach: Sonate e Partite, Lantművek könnyebb tételei.

Klasszikus zene: pld. Sor: Menüettek, Keringők, Giuliani: C-dúr Szonáta op. 15.

Romantikus zene: pld. Tarrega könnyebb darabjai (Mazurkák)

XX. századi / Kortárs zene; Bartók-Szendrey: Gyermeknek-ből 6., 13., 17., 21. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I., II. (EMB Z. 8883, Z. 12065) Brouwer: Estudios sencillos VI-XV. nehézségi szintjén.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése. Szólamvezetés elemzése egyszerűbb reneszánsz fantáziákban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek esetleges hiányosságainak pótlása, kéztartás(ok) szükség szerinti korrigálása.

Ajánlott tananyag

Carcassi: Op. 60

Sor: Etűdök Op. 29.

Adrian Le Roy: Fantáziák és táncok

Losy, Roncalli, Brescianello többtételes művei
Carcassi, Carulli, Giuliani szonátatételei.
Ponce: Prelűdök
Brouwer: Etűdök XI-XX.
Könnyű kortárs művek (Farkas, Sári, Szokolay, Kováts)

Követelmények

A tanuló legyen képes a technikai és zenei felkészültségének megfelelő darabokban a szólamvezetések pontos megvalósítására.

Igényszint támasztása a játéktisztaság tökéletesítésére, különös tekintettel a tompításokra.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd
- Három különböző stílusú előadási darab.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló ismereteit a barokk zenében. (Szvit, fantázia)
- Elevenítsük fel ismereteit a klasszikus formatan terén. (Szonáta és rondóforma)

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek továbbfejlesztése.
- Skálagyorsítás, az arpeggio gyakorlatok gyorsítása.
- Bonyolultabb ujjfüggetlenítő gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Carcassi: Etűdök Op. 60

Sor: Etűdök Op. 29.

Giuliani: Etűdök Op. 48.

Brouwer: Etűdök, könnyebb előadási darabok

Mudarra és Narvaez fantáziák

Bach: Lantművek tételei

Weiss: Szvit tételek

Sor: Menüettek

Ponce: Prelűdök

Villa-Lobos: Prelűdök

Bartók-Szendrey: Gyermekeknek

Kortárs zene a technikai szintnek megfelelően.

Követelmények

A tanuló ismerje a játszott művek szerkezetét, stílusjegyeit.

Az előadásmód fejlesztése a zenei tartalom egyre színesebb megszólaltatásának irányába.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismertessük meg a tanulót a variációs művek jellegzetességeivel (barokk, klasszikus)
- Fejlesszük készségeit a romantikus és impresszionista művek előadásának terén.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult gyakorlatok rendszeres ismétlése, a hiányosságok pótlása.
- Gyorsaságfejlesztő gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Sor: Etűdök Op. 29

Coste: Etűdök Op. 38.

Tarrega, Sagreras, Pujol etűdök.

Bach: Lantszvitek, csellószvit-átiratok tételei.

Diabelli: Szonáták

Giuliani és Sor könnyebb variációs művei.

Lauro: Vals-ok

Barrios kisebb művei.

Követelmények

Legyen képes a tanuló többtételes, változatos karakterű művek kifejező előadására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló tudását a modern művek jellegzetességeiben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az esetleges technikai hiányosságok pótlása.
- A tanult gyakorlatok tökéletesítése és gyorsítása.
- Nehezebb ügyesítő gyakorlatok a technikai elemek kombinálásával.
- Tanítsuk a modern művekben előforduló hangeffektusokat.

Ajánlott tananyag

Sagreras, Pujol, Villa-Lobos etűdök

Reneszánsz táncok és fantáziák

Bach: Lantszvitek, csellószvit-átiratok tételei

Giuliani, Sor és Coste szonáták, variációk

Albeniz, Barrios, Tarrega, Torroba, Turina darabjai

Villa-Lobos: Choros

Leo Brouwer gitárdarabjai

Követelmények

Legyen képes a tanuló többtételes, változatos karakterű művek kifejező előadására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,

- Három különböző stílusú előadási darab.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése.
- Szólamvezetés elemzése reneszánsz és barokk művekben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek esetleges hiányosságainak pótlása, kéztartás(ok) szükség szerinti korrigálása.
- Mechanikus ügyesítő, erősítő és gyorsító gyakorlatok kibővítése.

Ajánlott tananyag

Carlevaro: Serie didactica para guitarra

Scott Tennant: Pumping nylon

Carcassi: Op. 60

Sor: Etűdök Op. 29.

Adrian Le Roy: Fantáziák és táncok

Losy, Roncalli, Brescianello többtétéles művei

Carcassi, Carulli, Giuliani szonátatétellei

Ponce: Prelűdök

Brouwer: Etűdök XI-XX.

Könnyű kortárs művek (Farkas, Sári, Szokolay, Kováts)

Követelmények

A tanuló legyen képes a technikai és zenei felkészültségének megfelelő darabokban a szólamvezetések pontos megvalósítására.

Igényszint támasztása a játéktisztaság tökéletesítésére, különös tekintettel a tompításokra.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló ismereteit a barokk zenében. (Szvit, partita, fantázia, fuga)
- Elevenítsük fel ismereteit a klasszikus formában. (Szonáta és rondóforma)
- Részletesen elemezzünk egy klasszikus szonátatételt.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek továbbfejlesztése.
- Skálagyorsítás, az arpeggio gyakorlatok gyorsítása.
- Bonyolultabb ujjfüggetlenítő gyakorlatok.
- Mechanikus ügyesítő, erősítő és gyorsító gyakorlatok kibővítése.

Ajánlott tananyag

Carlevaro: Serie didactica para guitarra

Scott Tennant: Pumping nylon

Carcassi: Etűdök Op. 60

Sor: Etűdök Op. 29.

Giuliani: Etűdök Op. 48.

Brouwer: Etűdök, előadási darabok

Mudarra és Narvaez fantáziák

Bach: Lantművek tételei

Weiss: Szvit tételek

Sor: Menüettek

Ponce: Prelűdök

Villa-Lobos: Prelűdök

Bartók-Szendrey: Gyermekeknek

Kortárs zene a technikai szintnek megfelelően.

Követelmények

A tanuló ismerje a játszott művek szerkezetét, stílusjegyeit.

Fejlődjön játéka a zenei tartalom egyre színesebb megszólaltatásának irányába.

Legyen képes adottságainak megfelelően intenzív zenei gesztusok megvalósítására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismertessük meg a tanulót a variációs művek jellegzetességeivel (barokk, klasszikus)
- Fejlesszük készségeit a romantikus és impresszionista művek előadásának terén.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult gyakorlatok rendszeres ismétlése, a hiányosságok pótlása.
- Gyorsaságfejlesztő gyakorlatok.
- Erősítő gyakorlatok a kéz állóképességének növelésére.

Ajánlott tananyag

Carlevaro: Serie didactica para guitarra

Scott Tennant: Pumping nylon

Sor: Etűdök Op. 29

Coste: Etűdök Op. 38.

Tarrega, Sagreras, Pujol etűdök.

Bach: Lantszvitek, csellószvit-átiratok

Weiss: Passacaglia

Diabelli: Szonáták

Giuliani és Sor könnyebb variációs művei.

Lauro: Vals-ok Barrios művei.

Követelmények

Legyen képes a tanuló többtétéles, változatos karakterű művek kifejező előadására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló tudását a modern művek jellegzetességeiben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az esetleges technikai hiányosságok pótlása. A tanult gyakorlatok tökéletesítése és gyorsítása
- Nehezebb ügyesítő gyakorlatok a különböző technikai elemek kombinálásával.
- Személyre szabott bemelegítési szisztéma kidolgozása.
- A modern művekben előforduló hangeffektusok megszólaltatásának tökéletesítése.

Ajánlott tananyag

Carlevaro: Serie didactica para guitarra

Scott Tennant: Pumping nylon

Luigi Biscaldi: Esercizi speziali di virtuosismo

Sagreras, Pujol, Villa-Lobos etűdök

Reneszánsz táncok és fantáziák kapodaszter használatával is.

Bach: Lantszvittek, csellószvit-átiratok tételei.

Giuliani, Sor és Coste szonáták, variációk.

Albeniz, Barrios, Tarrega, Torroba, Turina darabjai

Villa-Lobos: Choros

Különböző hangeffektusokat tartalmazó XX. Századi, vagy kortárs darabok (pld. Brouwer, Pataticich Iván gitárdarabjai.)

Követelmények

A tanuló legyen képes hangszertechnikájának önálló fejlesztésére.

Gazdag hangszínek és karakterek megvalósítására.

Többtétéles szvit vagy szonáta megtanulására.

Könnyebb barokk versenymű egy tételének előadására.

A kortárs zenében előforduló hangeffektusok kivitelezésére.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló legyen képes tanulásának önálló folytatására, a zenei önképzés megvalósítására. Legyen olyan hangszerkezelési képességek birtokában, mely alkalmassá teszi az amatőr társas zenélésben felszabadult, aktív részvételre.

„B” tagozat (Az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló jusson olyan hangszeres és előadói készségek birtokába, mely elérhetővé teszi számára a zenei pálya választásának lehetőségét, továbbtanulást magasabb iskolatípusokban.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gitár főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Három oktávos dúr-vagy moll skála, vagy tercskála.

- Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 (Universal) nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből (EMB 12378) nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 (EMB 12963) nr. 20., 21., Leo Brouwer VI-XV. nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet többtételű; reneszánsz és barokk darabok; John Dowland: Táncok és Fantáziák (EMB 8769), J. S. Bach: Könnyű táncjátékok, Lantszvittek (EMB 13184), klasszikus és romantikus darabok: F. Carulli (EMB8821), Giuliani (EMB 12182, EMB8931, EMB8932), F. Sor művei (EMB8799, 14445 kötetben, Ricordi, Universal); Carulli, Johann Kaspar Mertz: Románok (EMB 13519 kötetben), F. Tarrega: Marieta, Rosita; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelud II. V. nehézségi szintjén

- Egy kamaramű; Scarlatti: Öt Szonáta két gitárra (Fodor-Mosóczi) nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Három oktávos dúr-vagy moll skála, vagy tercskála, szextskála

- Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 24., 25.; F. Sor: Zwölf Etuden op. 29 (Universal) nr. 4., Giuliani: Etűdök gitárra op. 48. (EMB 12963) nr. 22., 23., 24., Villa-Lobos: Etűdök nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet egy szvit vagy versenymű több tétele, vagy egy szonáta, a másik egy kortárs mű; reneszánsz szerzők: Bakfark Bálint (EMB 7031, EMB 7793, EMB 12033), J. Dowland: Luis Milan, Gaspar Sanz, Frescobaldi művei (EMB 13248), J. S. Bach: Lantszvittek (EMB 13184), csellósztvittek tételei, valamint szonáták és partiták tételei; Fernando Sor szonátái; romantikus szerzők, pl. F. Tarrega Romantikus darabok (EMB 8327) J. K. Mertz (EMB 13157, EMB 13519) továbbá Moreno-Torroba, Manuel de Falla, Isaak Albéniz, Augustin Barrios Mangoré művei; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelüdek, Choros nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Vivaldi könnyebb versenyművei, Giuliani: Duo Concertante per flauto e chitarra, Joplin: Ragtime nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,

LANT

A lant hangszer tanulására a gitár tantárgy alapfokú 4. évfolyamának elvégzése után van lehetőség.

A gyakorlati tárgy heti óraszámja A tagozaton 2*30 perc, B tagozaton 2*45 perc.

Elméleti tantárgyai megegyeznek a gitár főtárgy mellett kötelező, illetve kötelezően választható, választható tantárgyakkal.

Az európai zene történetében a gitár és a lant a 13. századtól párhuzamosan fejlődött, hangolásuk, játékmódjuk évszázadokon át megegyezett, de a manapság is olyan nagy a hasonlóság, hogy a lantművek többsége jól játszható a gitáron. A gitárosok által játszott 16-18. századi repertoár java a lantirodalomból származik, ahol mintegy 200 lantkomponista műveivel számolhatunk, de ennek az anyagnak az előadásmódját, díszítési technikáját csak a lantos szemszögből lehet stílusosan elsajátítani.

A lant, mint a gitár rokonhangszere hasonlóan alkalmas kamaramuzsikálásra, reneszánsz- és barokk vokális, illetve hangszeres művek kíséretére. A barokk kamarazenéléshez a gitárosok számára is elengedhetetlen a számozott basszus (contunio játékmód) használata, aminek megfelelő elsajátításához szükséges egy lantoktató segítsége.

A magyar zenetörténetben évszázadokon keresztül kiemelkedő szerepe volt a lantnak a históriás dalok (Tinódi Lantos Sebestyén) versénekek (Balassi Bálint) és egyházi népénekek kíséretében is. A régi típusú és reneszánsz kori népdalok kíséretére, népi hangszeres muzsikában is ideális partnernek bizonyult.

Két, Európa-szerte ismert lantkomponistával büszkélkedhetünk, Bakfark Bálint és a Pozsonyból Nürnbergbe vándorolt Hans Newsidler, így fontos, hogy nekik emléket állítva a magyarországi zeneoktatásban az a lant megfelelő módon helyet kapjon.

Évfolyamok: 2+4, melyből az első az alapfokú, a második a továbbképző évfolyamokat jelöli

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A tanuló ismerkedjen meg a lant részeivel.

A tabulatúra (lant-kotta) rendszer ismertetése (francia, olasz, német, spanyol).

A szimbólumok, ütemmutató (páros, páratlan), ritmus jelek, mint a pontozott hangjegyek, nyújtott- és éles ritmus, hangok tartása, szünetjelek, átkötött hangok ábrázolás a tabulatúrában.

A kórusok számozása, elnevezése, jobb és bal kéz ujjazatának jelei.

A hangok ábécés neveinek megtanulása a hangszeren.

A hangszer behangolásának módjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

Helyes testtartás, hangszertartás különböző módjai, a kéztartás kialakítása, stabilizálása.

Dupla húr (kórus) átpengetése (p-i-vel, m-i-vel). Szabad pengetés (tirando).

A figueta technika elsajátítása. Pengetések p-i-vel. Szabad pengetés (tirando).

Hangsúlyrendek a pengetésben.

Páros és páratlan ütemű dalok pengetési rendje.

Ráhúzott pengetés (apoyando) megtanítása az alsó kórusokon p-vel.

Kis arpeggio pengetés i-m-a ujjakkal.

Könnyű arpeggio gyakorlatok üres kórusokon p-i-m, valamint p-i-m-a ujjakkal.

Együttpengetés két ujjal (p-m-mel).

Ajánlott tananyag

Kónya István: Reneszánszlant metodika (20 db egyszólamú dal, népdal)

Kónya István: Reneszánszlant antológia (87 db lantmű)

Követelmények

Egyszólamú középkori, reneszánsz kori dallamok és régi stílusú magyar népdalok eljátszása p-i, és m-i ujjakkal (tirando), váltott pengetéssel, valamint az alsó kórusokon p-vel (apoyando).

Kromatikus skála az 1. fekvésben, egyoktávós hangsorok az 1. és a 2. fekvésben (eleinte a hangok duplázásával).

Könnyű kétszólamú művek együttpengetéssel (p-m-i-vel).

Az év végi vizsga javasolt anyaga

-három egyszólamú dallam előadása p-i-vel, és m-i-vel, valamint p-vel

- egy előadási darab együttpengetéssel

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Az 1. évfolyamon tanult egyszólamú dalok, dallamok gyakorlása az 1-3 kóruson, kottaképből is, violin-kulcsban.

Reneszánsz kori hangszeres formák megismertetése.

Fontos a darabok szerkezeti (formai) elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

Dallamok játékában a p-i (figueta) és az m-i váltogatása.

Együttpengetés és figueta váltakozása.

Két kórus átpengetése p-vel.

Bal kéz 2-4. és 3-4. ujjainak kombinációs gyakorlatai.

A kettősfogások gyakorlása, fejlesztése. F-dúr, G-moll decima skála.

A könnyebb arpeggiók elsajátítása.

Lantos arpeggio beépítése a kétszólamú játékba.

Miután már ismerjük a 6 kórus hangjait, és tudunk 3 kórust egyszerre pengetni, elkezdjük az egyszerűbb, alap hármás dúr és moll akkordok tanulását.

Játsszon a tanuló kétoktávós B- és G-dúr skálát az 1. fekvésben és C-dúr skálát a 2. fekvésben.

Gyakoroltassunk egy-egy húron kromatikus ujjgyakorlatokat. Az egyszerű fekvésváltás megismertetése.

Az együttpengetés továbbfejlesztése könnyű kétszólamú darabokban.

Kezdjük el az artikuláció és hangszínváltás tanítását és alkalmazását a művekben.

Lényeges az ujjrendezés alapelveinek rendszeres megbeszélése.

Ajánlott tananyag

Kónya István: Reneszánszlant metodika

Kónya István: Reneszánszlant antológia

Követelmények

Könnyű kétszólamú darabok eljátszása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

-három különböző karakterű darab

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga időtartama

minimum 10 perc

A vizsga anyaga

- 1 technikai gyakorlat

- 2 különböző karakterű reneszánsz előadási darab bemutatása

A vizsga értékelése:

- technikai és hangszerkezelés alapjainak bemutatása (skála, arpeggio)

- stílus, előadásmód

Választható tananyagtartalom az alapfokú 1-2. évfolyamon: barokk lant

Barokklant - 1. évfolyam

Fejlesztési gyakorlatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A tanuló ismerkedjen meg a barokklant részeivel.

A lant-kotta, a francia tabulatúra rendszer ismertetése.

A szimbólumok, ütemmutató (páros, páratlan), ritmus jelek, mint a pontozott hangjegyek, nyújtott- és éles ritmus, hangok tartása, szünetjelek, átkötött hangok ábrázolás a tabulatúrában.

A kórusok számozása, elnevezése, jobb és bal kéz ujjazatának jelei.

A hangok ábécés neveinek megtanulása a hangszeren.

A hangszer behangolásának módjai.

Skálák és harmóniák az alap hangnemekben.

A hangszerkezelés fejlesztése

A helyes testtartás, hangszertartás különböző módjai, a kéztartás kialakítása, stabilizálása.

Dupla húr (kórus) átpengetése (m-i-vel). Szabad pengetés (tirando).
Ráhúzott pengetés (apoyando) megtanítása az alsó kórusokon p-vel.
Gyakorlatsorok a basszushúrokon, üres kórusokon.
Gyakoroltassunk a felső 2 kóruson kromatikus ujjgyakorlatokat.
Könnyű arpeggio gyakorlatok üres kórusokon, és akkordokkal, p-i-m-a ujjakkal.
Barokklantos arpeggio, separe fajták.
Együttpengetés két ujjal (p-m-mel). Skálák játszása basszussal.
Tanítsuk meg és gyakoroltassuk a legegyszerűbb kötéseket bal kézzel (elpengetés, ráütés), és alkalmazzuk dallamok kivitelezésére.

Ajánlott tananyag

Toyohiko Satoh: Method for the Baroque lute (Tree-Edition, München)

Követelmények

A basszus kórusok megtalálása kéznézés nélkül.

Egyszerűbb kétszólamú művek, és táncok.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

-három egyszerűbb táncétel

Barokklant - 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Barokk-kori hangszeres formák és lantos komponisták megismertetése. Hangszertörténeti ismeretek gyarapítása.

Barokk táncok, szvít-tételek, tánckarakterek megismerése és kielemezése a tanárral.

Fontos a darabok szerkezeti (formai) elemzése is.

Egyszerűbb, alap hármas dúr és moll akkordok elsajátítása.

Ismerje meg a tanuló a lantok történetét a klasszika koráig bezárólag.

Miután az előadási műveket tabulatúrából játszunk, fontos a darabokban előforduló harmóniák felismerése, és a harmóniai történéseket követése a játék során.

Ujjtágító gyakorlatok a 6 kóruson, ez több hónapra lebontva.

Hangolási rendszerek: ókori, reneszánsz és barokk kori hangolási rendszerek története.

A kiegyenlített és a jól temperált hangolási rendszerek számításai.

Érintők beállítása a különböző hangolási rendszerekben.

Húrok ideális magasságának és feszültségének beállítása táblázatok és programok segítségével.

A barokk előadási gyakorlat, a különböző stílusok megbeszélése a tanárral.

Barokk kori német, illetve francia díszítés fajták, arpeggiók, separék, és az inegal játékmód megismertetése.

A hangszerkezelés fejlesztése

A kettősfogások gyakorlása, fejlesztése, terc és decima skála.

Az egyszerű fekvésváltás megismertetése.

Gyakoroltassuk tovább a legato kötéseket bal kézzel (elpengetés, ráütés), és alkalmazzuk a művek díszítésére is.

Barokk kori díszítés fajták gyakorlása a táncételekben.

Személyre szabott bemelegítési szisztéma kidolgozása.

Ajánlott tananyag

Toyohiko Satoh: Method for the Baroque lute (Tree-Edition, München)

Követelmények

Tudni kell egy barokk táncsvit két vagy három különböző karakterű tételét helyes tempóarányokkal, stílusosan kidiszítva játszani.

Tanuljon meg a tanuló egy terjedelmesebb, vagy élénkebb tempójú művet.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

-három különböző stílusú előadási szóló darab

Továbbképző évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg a tanuló a lantok történetét a reneszánsz korig bezárólag.

A 4-6. kórus hangjainak olvasása már basszus (F) kulcsban is.

A dúr és moll hármashangzat felépítése, alap akkordok váltása (I-IV-V-I).

Miután az előadási műveket tabulatúrából játsszuk, fontos a darabokban előforduló harmóniák felismerése és a harmóniai történések követése.

A hangszerkezelés fejlesztése

Együttpengetés és figueta váltakozásának fejlesztése.

Könnyebb kétszólamú előadási darabok.

Játék a basszus húrokon csak p-vel, valamint figueta-val (p-i).

A korábban már megtanult dalok, dallamok és skálák játsszása kottából F kulcsban.

Két oktávós skálák játsszása a 6 kóruson, C-, G-dúrban és A-mollban, először tabulatúrából, majd két vonalrendszerből is (violin-és basszus kulcsban).

Tanítsuk meg az 5. fekvés hangjait az 1-3. kóruson.

Skálák a felsőbb fekvésekben az 1-3. kóruson.

Tanítsuk meg és gyakoroltassuk a legegyszerűbb kötéseket bal kézzel (elpengetés, ráütés), és alkalmazni könnyű darabok díszítésére. Egyszerűbb díszítés fajták kivitelezése.

Arpeggio típusok tovább fejlesztése.

Pengetési gyakorlatok, arpeggiók ének és hangszer kíséretéhez, és egyéb kamarajátékhoz.

Dinamikai árnyalás (crescendo, diminuendo) megvalósítása.

Ajánlott tananyag

Kónya István: Reneszánszlant metodika

Kónya István: Reneszánszlant antológia

Követelmények

Közepes kétszólamú darabok eljátszása.

Könnyű táncjátékok jellegének megvalósítása.

Fekvésváltás.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- három különböző jellegű darab

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A modális hangsorok ismerete. Egyszerű harmóniai elemzés a tanár irányításával.

Eddig megismert lantkomponisták bemutatása, valamint a reneszánsz hangszeres zenei formák elemzése.

Ismerkedés különböző nyomtatású, eredeti francia típusú tabulatúrákkal, azokból való játék kezdete.

Bergamasca akkordsor (I-IV-V-I) alap hangnemekben.

Reneszánsz-kori díszítések ismertetése.

A hangszerkezelés fejlesztése

Ujjtágító gyakorlatok a 6 kóruson, ez több hónapra lebontva.

Kis barré gyakorlása a 2-3. kóruson.

Figuetta váltása felső, illetve alsó szólamokban.

Nagy barré megtanulása.

Ismerkedés imitációs formákkal. A fantázia, korai toccata és ricercar előadása, a szólamindítások kivitelezése.

Játék magasabb fekvésekben, fekvésváltások gyakorlása. Új hangsorok tanulása felsőbb fekvésekben is.

Lantduók tanulása, amikben elkezdhetjük az együtt-játékot, és tovább fejleszthetjük a figuetta technikát, valamint a kíséret esetében az akkordváltásokat.

Skálák gyorsítása.

Kamara művek, ahol alap akkordokat kell játszani ismétlődő basszushangokra.

Különböző típusú groundok lantkíséréttel. Egy énekes vagy egy másik hangszer kíséréte, kamarazenélés.

Kötések továbbfejlesztése (elpengetés, ráütés) és alkalmazása a darabokban. Előkéek és trillák használata a korábban tanult művekben.

Kétoktávós fekvésváltásos hangsorok, C-,G- F- és D-dúr skála.

Ajánlott tananyag

Kónya István: Reneszánszlant metodika

Kónya István: Reneszánszlant antológia

Követelmények

Reneszánsz hangszeres formák, táncok stílusos megszólaltatása.

Közepes nehézségű, kétszólamú imitációs darabok eljátszása.

Előadási darabok fekvésváltással.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- három különböző jellegű darab

- egy lantduó

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Hangszertörténeti ismeretek gyarapítása.

Harmóniai elemzés a tanár irányításával

A két vonalrendszer együttes olvasása (violin és basszus kulcsban).

Már korábban elsajátított könnyebb kétszólamú művek két vonalrendszerből történő eljátszása.

Az olasz típusú tabulatúra megismerése.

Lantos hangnemek, dúr és moll akkordok megtanulása.

A reneszánsz kori ornamensek és diminúciók megismertetése.

Hangszerkezelés fejlesztése

Könnyebb skálák, előadási művek tanulása olasz típusú tabulatúrából.

Ismétlődő basszushangokra írott harmóniák, groundok gyakorlása, mint bergamasca, passamezzo antico, passamezzo moderno, romanesca, folia.

A diminúciós technika elsajátításának kezdetei, az ehhez szükséges improvizációs gyakorlatok megismertetése.

Kötések, díszítések továbbfejlesztése.

Gyakoroltassuk a kromatikus skálákat és a hétfokú hangsorokat az első 3 kóruson, és a fekvésváltást különféle ujjrendekkel.

Mechanikus ügyesítő és erősítő gyakorlatok a kéz állóképességének növelésére.

Korabeli páratlan ritmusú dallamok előadása figuetával.

C-,F- és B-dúr sext skála.

Szólamvezetés a többszólamú művekben.

Ajánlott tananyag

Kónya István: Reneszánszlant metodika

Kónya István: Reneszánszlant antológia

Követelmények

Reneszánsz hangszeres formák, táncok stílusos megszólaltatása.

Előadási darabok fekvésváltással.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- egy imitációs mű
- egy tánc kidíszítve
- egy lantduó

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.

A tanuló legyen képes a zenei formák (táncpárok) szerkezetének felismerésére és a tempók megállapítására tanári segítséggel.

Reneszánszlantra írott hangszeres formák elemzése: tánczene, intavolációk, ricercar, fantázia, variáció sorozat, lantdalok.

Számozott basszus, continuo alapok, a számozott basszus története. A harmóniák korabeli jelölése és kivitelezésük. Szext, szeptim, kvártszext, kvintszext, domináns szeptim, szekund, szűkített és bővített akkordok, és a zárlatok fajtái.

Korabeli forrásokban található leírások, hasznos tanácsok, szakirodalmak átbeszélése.

Régi magyar énekek kísérete, a népdalok leíratlan kísérete, azok megharmonizálása.

Hangolási rendszerek: ókori, reneszánsz és barokk kori hangolási rendszerek története, hangolások számításai. Püthagorasz hangrendszer, középhangos, kiegyenlített, jól temperált hangolás.

Érintők beállítása a különböző hangolási rendszerekben.

Húrmagasság és a húrok ideális feszültségének beállítása táblázatok és programok segítségével.

Hangszerkezelés fejlesztése

Tanítsuk meg a két- és háromoktávos dūr- és moll skálákat.

Bonyolultabb ügyesítő, erősítő, gyorsító és ujjfüggetlenítő gyakorlatok kibővítése.
Személyre szabott bemelegítési szisztéma kidolgozása.
Az önálló ujjrendezés alapelveinek kialakítása.
Skálák improvizatív körülírása.
Terc-skálák B-, C- és G-dúrban.
Eredeti tabulatúrákból való játék: szóló lantművek és lantdalok.
Számozott basszus gyakorlása korabeli anyagból is.
Reneszánsz kori dalok kísérete, énekessel való gyakorlása.
Reneszánsz stílusú diminúciós gyakorlatok és az improvizáció továbbfejlesztése.

Ajánlott tananyag

Kónya István: Reneszánszlant metodika

Kónya István: Reneszánszlant antológia

Követelmények

Legyen képes egy reneszánsz tánc szvit két vagy három különböző karakterű tételét helyes tempóarányokkal játszani, valamint 2-3 szólamú imitációs művet előadni.
Tanuljon meg a tanuló egy terjedelmesebb, vagy élénkebb tempójú művet.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

Két különböző stílusú előadási szóló darab (egy imitációs és egy tánc).

Egy kamaramű: másik hangszeres vagy énekes kísérete (lant dal vagy magyar ének, népdal stílusos kísérete).

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló rendelkezzen a lantjátékhoz való koncentráció képességgel.

Alkalmazza a tanulmányai során elsajátított zenei- és technikai ismereteket. Különböző stílusú darabok önálló feldolgozásával és memorizálásával artikulált, dinamikailag átnyalt hangszerjátékot valósítson meg.

Ismerje

a lant hangjait, tudja hangszerét behangolni,

-a tanult anyagban előforduló jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését.

- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Ismerje és készségszinten alkalmazza a lantjáték alapvető technikai elemeit:

-a fekvésjátékot és fekvésváltást

- a kis- és nagybarré-t,

- a kötéseket (ráütés, elpengetés),

- a dallamjátékot a tirondo és apoyandó pengetéssel

- az appoggio különböző formáit,

- a tört akkord (separé) megszólaltatását.

Legyen képes különböző játékmódok megvalósítására:

Dallam akkordkísérettel (pl. Newsidler darabok)

-egyszerű többszólamú darabokban szólamvezetés, dallamkiemelés (Fr. da Milano. L Milan stb.)

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga időtartama
minimum 10 perc

A vizsga anyaga

- 2 oktávós dúr és moll skálák fekvésváltással, váltott pengetéssel (m-i, p-i-vel), közepes tempóban, ritmusvariációkkal vagy kromatikus sláka 1 húron fekvésváltással.
- Három különböző stílusú előadási darab bemutatása a következő nehézségi szinteken, Luis Milan, Fr. Da Milano, H. Newsidler, J. Dowland

A vizsga értékelése:

- technikai felkészültség,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása
- állóképesség

ÜTŐ

Az ütőhangszer tanítás feladatai

Az ütőhangszerek sokszínűségéből és zeneirodalmi sajátosságaiból eredően a kamarazenélés lehetőségeinek megteremtése a hangszerstanulás kezdetén.

A társas muzsikálás elősegítése.

Az egymáshoz való alkalmazkodásra és egymásra figyelésre nevelés.

Ismertesse meg a tanulókkal

- az ütőhangszercsalád leggyakrabban használatos tagjait,
- a különböző ütőhangszerek megszólaltatásának módját,
- a helyes ütéstechnikákat,

Fordítson figyelmet

- a helyes test-, és kéztartás kialakítására,
- pontos tempótartásra,
- a különböző hangszerek speciális technikai elemeinek alkalmazására,
- a precíz, pontos ritmikai megoldásokra, külön figyelemmel a legáltalánosabb ütőhangszeres elemekre,
- az eltérő kézrendi megoldásokra,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítására,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,

- a művek zeneileg igényes kidolgozására.

Végeztessen az egyes zenei kíséret-formákhoz szükséges improvizációs gyakorlatokat.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Az általános iskola 1-2. évfolyamába járó gyermekek számára. Az egyéni foglalkozás mellett célszerű az együttes játékot is elkezdni.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek, hangszerkezelés, technika.

- Dallamhangszeren 2-3 hang hangkészletű gyermekdalok.
- Ritmushangszereken a negyed érték, a nyolcad pár és a negyed szünet.
- Bevezetés a 4/4-es számolásba.
- A kottaolvasás gyakorlása a fenti ritmusokkal.
- Kamarazene-jellegű együttes játék a szaktanár ötletei alapján.

Ajánlott tananyag

Balázs - Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Balázs - Kósa - Zempléni: Csengő-bongó

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Követelmény

Ritmusgyakorlat

Ritmus-duó.

Egyszerű gyermekdal eljátszása dallamhangszeren.

Nagyon könnyű szöveg megszólaltatása kamaraegyüttesben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kisdob gyakorlat, vagy duó,
- Egy kis hangkészletű gyermekdal eljátszása dallamhangszeren.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A leggyakrabban használt hangszerek ismerete.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad, pontozott fél és negyed érték és a megfelelő szünetek.
- Metrum: páros és páratlan löktetésű metrumok (4/4 és 12/8 stb.), egyszerű váltakozó ütem.
- Záróvonal, ismétlőjel, f, mf, mp, p dinamika, és crescendo, decrescendo, marcato.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes testtartás.
- „Szimmetrikus” verőfogás.
- Váltott kézzel való játék.
- Három dobon való játék (Technikai gyakorlatok).
- Különböző menzúrájú dallamhangszereken való játék.
- Különböző verők használata.

Ajánlott tananyag

Balázs - Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Balázs - Kósa - Zempléni: Csengő-bongó

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Követelmény

Ritmusgyakorlat (a tanult anyagból).

Ritmus-duó.

Egyszerű gyermekdal eljátszása dallamhangszeren.

Nagyon könnyű szólam megszólaltatása kamaraegyüttesben.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kisdob gyakorlat, vagy duó,

- Egy kis hangkészletű gyermekdal eljátszása dallamhangszeren.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az együttes játékban előforduló hangszerek ismerete.
- A tizenhatod, a pontozott nyolcad érték és szünet.
- Aszimmetrikus metrumok (5/8, 7/8).
- Dinamika: ff, pp, sf.
- Prima és seconda volta, da capo, dal segno, fermata.
- A játszott művekben előforduló tempójelzések ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kisdob megfelelő magasságának beállítása.
- Helyes verőfogás.
- Kar és csukló használat.
- Ejtegetés.
- Nyolcados technikai gyakorlatok.
- Az együttes játékban előforduló hangszerek megszólaltatása.
- Hangszerek és verők váltása az együttes játékban.
- Egyszerűbb kézrendi problémák ismerete és megoldása.
- Különböző hangszínek előállítása és felismerése a hangszerek különböző verőkkel való megszólaltatása révén.

Ajánlott tananyag

Balázs - Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Balázs - Kósa - Zempléni: Csengő-bongó

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Morris Goldenberg: Snare Drum for Beginners

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütős ABC

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Vigdorovits: Kisdobiskola

Követelmény

Ritmusgyakorlat és duó előadása a tanult anyagból.

Dallamhangszeren népdal vagy egyszerű előadási darab eljátszása zongorakísérettel vagy együttesben.

Egyszerű szólam megszólaltatása kamaraegyüttesben (hangszerváltás, verőváltás).

Mozgáskoordináció: kéz-lábmozgások összehangolása (lábmérőhöz felezés, harmadolás, negyedelés)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kisdob gyakorlat,

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - vagy lehet kamaramű is.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az együttes játékban előforduló hangszerek ismerete.

- A triola (nyolcad- és tizenhatod-triola).

- Hangsorok (dallamhangszeren), 2#, 2b előjegyzésig.

- Azonosságok és hasonlóságok felismerése a tanult darabokban.

- A periódus értelmezése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az együttes játékban előforduló hangszerek megszólaltatása.

- Szélsőséges dinamikák alkalmazása.

- A kisdob-tremolo előkészítése.

- Pattintott dupla ütések kisdobon.

- Paradiddle kézrendek.

- Tizenhatodos technikai gyakorlatok.

- Hangsúlyozás.

- Open Stroke Rolls.

Ajánlott tananyag

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Morris Goldenberg: Snare Drum for Beginners

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütős ABC

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Követelmény

Ritmusgyakorlat és duó előadása a tanult anyagból.

Dallamhangszeren megszólaltatott előadási darabok zongorakísérettel vagy együttesben.

Nehezebb szólamok megszólaltatása kamaraegyüttesben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kisdob gyakorlat vagy duó,

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - vagy lehet kamaramű is.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Bonyolultabb ritmuskombinációk felismerése és megoldása.

- Harmincketted, „nagy-triola”, alla breve.

- Hangsorok (dallamhangszeren), 4#, 4b előjegyzésig.

- Tanult dallamhangszeres művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten; zenehallgatás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Nyitott és zárt ütés.

- Closed Stroke Rolls.

- Előkéek (egyes-, kettes-, hármas-, négyes előke kötve).

- Rövid tremolo, hangsúlyos tremolo, egyenletes tremolo, indítás, lezárás.

- Skála-gyakorlatok megszólaltatása dallamhangszeren.

- Dallamhangszeren egyszerű kétszólamú játék.

- A vibrafon-pedál kezelése (lehetőség szerint).

Ajánlott tananyag

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény

Előkéket tartalmazó gyakorlatok eljátszása.

Hosszabb lélegzetű előadási darabok megszólaltatása dallamhangszeren.

Nehezebb szólamok eljátszása kamaraegyüttesben.

Rövid rudimental szóló kisdobon.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Előkéket, tremolokat tartalmazó kisdob szólógyakorlat vagy duó,
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - vagy lehet kamaramű is.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A basszuskulcs ismerete.
- Az „egy ütésben” való gondolkodás elsajátítása.
- Változó tempók alkalmazása.
- Egyszerűbb díszítések ismerete és alkalmazása dallamhangszeren.
- A játszott anyag formai elemzése.
- Zenehallgatás, hangverseny-látogatás.
- Ismerkedés zeneszerzők életével, munkásságával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tremolo gyakorlati tökéletesítése.
- Különböző dinamikák alkalmazása tremolóval.
- Hármashangzat-felbontások dallamhangszeren, kiütött tremolo alkalmazása.
- Változó tempók megvalósítása önállóan és együttesben.
- Az üstdob kezelése, hangolása.
- Kézrendek az üstdobokon.
- Az üstdob kicsengésének megfelelő időben és módon történő lefogása.
- Üstdobtremolo (kiütött tremolo).

Ajánlott tananyag

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény

Tremolós gyakorlatok megszólaltatása.

Hangszerváltások együttesben.

Üstdob-gyakorlatok megszólaltatása.

Az üstdob pontos hangolása, együttesben való alkalmazása.

Tremolós üstdob-gyakorlatok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Előkéket, tremolokat tartalmazó üstdob gyakorlat,
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - vagy lehet kamaramű is.

5. évfolyam „A” tagozat

Az első négy évfolyam alapozó időszakának elvégzése után, a tanszak speciális státuszából; sokrétűségéből, összetettségéből fakadóan lehetőséget kell biztosítani a tanulóknak a differenciálódásra. Az 5. évfolyamtól vagy a dobolást preferálja a tanuló, (pl. drum set) vagy a dallamhangszereken való játékot (pl. vibrafon, marimba). Ezen a szinten már nem lehet elvárni, hogy valaki a különböző technikai, intonációs és zenei felkészültséget igénylő, több ezer féle ütőhangszer mindegyikén kimagasló teljesítményt nyújtson. Ennek megfelelően kell értelmezni az alábbi követelmények - és a hangszerkezelés meghatározását, tekintettel a jelentős egyéni különbségekre.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Kétszer pontozott ritmusok, kvintola, szeptola.
- A különböző ütemfajták és ritmuskombinációk átfogó ismerete.
- A megfelelő kézrend kialakításának készsége a zenei és technikai követelmények szerint.
- Dobszerelés ismerete.
- A „kétszólamú” hangsúly-játék.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Drum Set játék:
- Helyes test- és verőtartás.
- Ütésterületek meghatározása.
- Paradiddle kézrendek alkalmazása a dobszerelésen.
- Egyszerűbb függetlenítések.

Ajánlott tananyag

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvalára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény

Játék dobszerelésen:

- hangsúlyok kiosztva,
- kisdob-nagydobjáték: parallel -, ill. komplementer szólamok

A szerzett készségeknek megfelelő szintű művek előadása dallamhangszeren.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kisdob-nagydobjáték, vagy hangsúly-játék dobszerelésen kiosztva.
- Egyszerűbb függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, vagy
- Hosszabb lélegzetű előadási darabok megszólaltatása dallamhangszeren, zongorakísérettel, vagy lehet kamaramű is. (Pl. 2 tétel vagy egy kamaramű és egy zongorakíséretes előadási darab.)
- Egy kisdob, vagy egy üstdob gyakorlat.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A rendelkezésre álló összes hangszer ismerete.
- Hangsorok (dallamhangszeren) 5#, 5b előjegyzésig.
- Tájékozódás az ütőhangszeres irodalomban.
- Alapfokú zenetörténeti ismeretek, a társzművészetekkel való kapcsolatok.
- A dobszerelés szerepe a könnyűzenében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Egyszerűbb 3-4 verős feladatok megoldása dallamhangszeren.
- Egyszerűbb tánczenei alaptitmusok megszólaltatása dobszerelésen.
- Bonyolultabb mozgáskoordinációt igénylő feladatok megoldása (pl. kíséretjáték lábcin-szólammal, szólisztikus játék kétlábas kíséretszólammal)
- Kiütött előkék.

Ajánlott tananyag

Balázs: Három burleszk

Balázs: Nyolc trió ütőhangszerekre

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Sigfrid Fink: Percussion Studio

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra

Kósa: Ötös játék

Kósa: Régi zene hangolt ütőhangszerekre

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: A triótól az oktettig

Vivaldi: Four Seasons

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény

A szerzett készségeknek megfelelő nehézségű, hosszabb lélegzetű mű stílushű megszólaltatása dallamhangszeren (pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon).

Dobszerelésen tánczenei-vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal. (periodikus tagolás)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Dobszerelésen tánczenei-, vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal. Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.

- Függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.

- Egy dallamhangszeres mű, vagy kisdob szólódarab, vagy

- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren, (Pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon)

- Egy kamaramű, vagy egy zongorakíséretes előadási darab.

- Egy kisdob, vagy egy üstdob gyakorlat.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

A „B” tagozaton tanuló tanulók átlagosnál jobb képességei, és a rendelkezésre álló magasabb óraszám lehetővé teszi számukra a zenei ismeretek megszerzése és hangszerkezelés fejlesztése terén, hogy az „A” tagozatos tanulókhoz képest nagyobb mennyiségű anyagot sajátítsanak el, magasabb szinten.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Bonyolultabb ritmuskombinációk felismerése és megoldása.

- Harmincketted, „nagy-triola”, alla breve.

- Hangsorok (dallamhangszeren), 4#, 4b előjegyzésig.

- Tanult dallamhangszeres művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten; zenehallgatás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Nyitott és zárt ütés

- Closed Stroke Roll

- Előké (egyes-, kettes-, hármas-, négyes előke kötve).

- Rövid tremolo, hangsúlyos tremolo, egyenletes tremolo, indítás, lezárás.

- Nehezebb skála-gyakorlatok megszólaltatása dallamhangszeren.

- Különböző hangszer-kombinációk kezelése, gyors hangszerváltások és gyors verőváltások alkalmazása.

- Dallamhangszeren egyszerű kétszólamú játék.

- A vibrafon-pedál kezelése (lehetőség szerint).

Ajánlott tananyag

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Vivaldi: Four Seasons

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény

Előkéket tartalmazó gyakorlatok eljátszása.

Hosszabb lélegzetű előadási darabok megszólaltatása dallamhangszeren.

Nehezebb szólamok eljátszása kamaraegyüttesben.

Rövid rudimental szóló kisdobon.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Előkéket, tremolokat tartalmazó kisdob szólógyakorlat vagy duó.

- Egy rövid rudimental szóló kisdobon.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora kísérettel.

- Egy kamaramű.

- Dúr és moll skálák 4#, 4b előjegyzésig, tercmenetekkel is.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A basszuskulcs ismerete, olvasása.

- Az „egy ütésben” való gondolkodás elsajátítása.

- Változó tempók alkalmazása.

- Egyszerűbb díszítések ismerete és alkalmazása dallamhangszeren.

- A játszott anyag formai elemzése.

- Zenehallgatás, hangverseny-látogatás.

- Ismerkedés zeneszerzők életével, munkásságával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tremolo gyakorlati tökéletesítése.

- Különböző dinamikák alkalmazása tremolóval.

- Hármashangzat-felbontások dallamhangszeren, kiütött tremolo alkalmazása, hangok lefogása.

- Változó tempók megvalósítása önállóan és együttesben.
- Árnyalt dinamika alkalmazása.
- Az üstdob kezelése, hangolása.
- Kézrendek az üstdobokon.
- Az üstdob kicsengésének megfelelő időben és módon történő lefogása.
- Üstdobtremoló (kiütött tremoló).

Ajánlott tananyag

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel
 Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
 Eckehard Keune: Kleine Trommel
 Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel
 Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
 Kupinszkij: Előadási darabokxilofonra
 Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.
 Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
 Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára
 Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.
 Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde
 Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre
 Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek
 Zempléni: A triótól az oktettig
 Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény

Tremolós gyakorlatok megszólaltatása.
 Bonyolultabb hangszer váltások együttesben.
 Üstdob-gyakorlatok megszólaltatása (lehetőség szerint 3-4 hangszeren is).
 Az üstdob pontos hangolása, együttesben való alkalmazása.
 Tremolós üstdob-gyakorlatok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy tremolós üstdob-gyakorlat (lehetőség szerint 3-4 hangszeren).
- Számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon. (pl. Wilcoxon 150-ből az 1-20.)
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora kísérettel.
- Egy kamaramű.

5. évfolyam „B” tagozat

Az első négy évfolyam alapozó időszakának elvégzése után, a tanszak speciális státuszából; sokrétűségéből, összetettségéből fakadóan lehetőséget kell biztosítani a tanulóknak a differenciálódásra. Az 5. évfolyamtól vagy a dobolást preferálja a tanuló, (pl. drum set) vagy a dallamhangszereken való játékot (pl. vibrafon, marimba). Ezen a szinten már nem lehet elvárni, hogy valaki a különböző technikai, intonációs és zenei felkészültséget igénylő, több ezer féle ütőhangszer mindegyikén kimagasló teljesítményt nyújtson. Ennek megfelelően kell értelmezni az alábbi követelmények- és a hangszerkezelés meghatározását, tekintettel a jelentős egyéni különbségekre.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Kétszer pontozott ritmusok, kvintola, szeptola.
- A különböző ütemfajták és ritmuskombinációk átfogó ismerete.
- A megfelelő kézrend kialakításának készsége a zenei és technikai követelmények szerint.
- Dobszerelés ismerete.
- A „kétszólamú” hangsúly-játék.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Drum Set játék:
- Helyes test- és verőtartás.
- Ütésterületek meghatározása.
- Paradiddle kézrendek alkalmazása a dobszerelésen.
- Egyszerűbb függetlenítések.

Ajánlott tananyag

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Kupinszkij: Előadási darabokxilofonra

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény Játék dobszerelésen:

- hangsúlyok kiosztva
 - kisdob-nagydobjáték: paralel -, ill. komplementer szólamok
- Kétszólamú játék dallamhangszeren.

A szerzett készségeknek megfelelő szintű művek előadása dallamhangszeren.

Rudimental szóló dobszerelésen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kisdob-nagydobjáték, vagy hangsúly-játék dobszerelésen kiosztva.
- Egyszerűbb függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.
- Rudimental szóló dobszerelésen.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű. vagy
- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren, zongora kísérettel.
- Egy kamaramű.

- Egy tremolós üstdob-gyakorlat (lehetőség szerint 3-4 hangszeren), vagy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon. (pl. Wilcoxon 150-ből a 20-40.)

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A rendelkezésre álló összes hangszer ismerete.
- Hangsorok (dallamhangszeren) 5#, 5b előjegyzésig.
- Tájékozódás az ütőhangszeres irodalomban.
- Alapfokú zenetörténeti ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok.
- A dobszerelés szerepe a könnyűzenében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- 3-4 verős feladatok megoldása dallamhangszeren.
- Egyszerűbb tánczenei alapritmusok megszólaltatása dobszereléssel.
- Bonyolultabb mozgáskoordinációt igénylő feladatok megoldása (pl. kíséretjáték lábcin-szólammal, szólisztikus játék kétlábás kísérőszólammal)
- Kiütött előkék.

Ajánlott tananyag

Balázs: Három burleszk

Balázs: Nyolc trió ütőhangszerekre

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Sigfrid Fink: Percussion Studio

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Kósa: Ötös játék

Kósa: Régi zene hangolt ütőhangszerekre

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Vivaldi: Four Seasons

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény

A szerzett készségeknek megfelelő nehézségű, hosszabb lélegzetű mű stílushű megszólaltatása dallamhangszeren, kotta nélkül (Pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon).

Dobszerelésen tánczenei-, vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal (periodikus tagolás).

Szólójáték dobszerelésen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Dobszerelésen tánczenei-, vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal (lehet élő- vagy rögzített zenéhez is).
- Függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.
- Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, tercmenetekkel is (célszerű az előadott darabok hangnemében), vagy
- Egy Hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren, zongorakísérettel. (Pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon.)
- Egy kamaramű.
- Egy Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, tercmenetekkel is (célszerű az előadott darabok hangnemében).
- Egy tremolós üstdob-gyakorlat (lehetőség szerint 3-4 hangszeren).
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon (pl. Wilcoxon 150-ből a 30-50.).

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- az alapfokú művészeti iskolában használatos ütőhangszereket, ezek magyar és leggyakrabban használt idegen nyelvű elnevezéseit,
- a különböző ütőhangszerek megszólaltatásának módját, a helyes ütéstechnikákat,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes a tanuló

- kotta hű játékra és lapról olvasásra folyamatos, mérsékelt tempóban,
- árnyalt dinamikák alkalmazására, a hangszínbeli különbségek felismerésére és megvalósítására,
- különböző végtagjainak összehangolt mozgására, illetve függetlenítésére
- a speciális technikai elemek alkalmazására a különböző hangszereken (tremolo, előkék, egyszerű függetlenítés),
- hosszabb zenei gondolatok összefogására, a művek értelmes, tagolt előadására,
- az üstdob önálló hangolására,
- a különböző ütőhangszerek eltérő kézzel való problémáinak megoldására,
- rugalmas beilleszkedésre kamarazenei együttesbe,
- céltudatos, módszeres gyakorlásra
- pontos tempótartásra.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

- legyen képes a tanuló hosszabb zenei gondolatok összefogására, a művek értelmes, tagolt előadására
- legyen képes a tudásáról pódiumon is számot adni.

Az alapfokú művészeti követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Ütő főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két dobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola (Hofmeister) 10., 16., 18., 29., 36., II. rész 11., 17., 27.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 48., 69., 127., 145., 173. nehézségi szintjén.

- Egy dallamhangszeres mű; Vivaldi: Largo; Bononcini: Allegro; Haydn: Szerenád nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Krell-Holzmann: Cake Walk Parádé; Camidge: Sonatina; Gebauer: Duó; Pleyel: Menuetto; Larson: Mexikói szvit; Zempléni L: Párok; Váray L: Gukhe/low drums szólam; Jack McKenzie: Három tánc, Bartók Béla: Gyermekeknek 1.,2.,3., Mikrokozmosz nehézségi szintjén.

- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két kisdobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola (Hofmeister) 19., 20., 22., 24. (4/8), 31., 37., II. rész 2., 5., 14.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 67., 75., 108., 150., 153., 146. nehézségi szintjén.

- Egy skála hármashangzat-felbontással.

- Egy dallamhangszeres mű; Bach: h-moll szvit/1 tétel; Hacsaturján: Rózsalányok tánca; Rameau: Gavotte; Händel: a-moll menüett (EMB 13379) HWV 602, 603 nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; J. S. Bach: Kétszólamú invenciók, Zempléni L.: Üzenetek (EMB 14569) - Hét SMS-tanulmány dobokra/1 tétel; Váray L.: Gukhe/high drum szólam; Balázs O.: Nyolc trió (EMB 6063) 5., 6. nehézségi szintjén.

- Egy periódusnyi zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról-balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszereken (tremoló, előkék),

- több verővel való játék dallamhangszeren,

- különböző hangszer-kombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,

- előadásmód,

- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,

- változó tempók önállóan és együttesben,

- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,

- alkalmazkodóképesség,

- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig az egyes tanulók tudásszintje között jelentős különbség alakulhat ki képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján. Ezt a különbséget a továbbképző osztályokban növelheti a közismereti iskolákban jelentkező eltérő mértékű terheléstől és az iskolán kívüli más elfoglaltság mértékétől függő gyakorlási idő, valamint a zenetanulás eltérő iránya és célja. Vagy az egyéni hangszertudás fejlesztése, vagy a kamarazenei illetve a zenekari játék fejlesztése kerül előtérbe. Ezért elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és céljait fogalmazzuk meg.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- Az ütőhangszerek népes családjának minél szélesebb körű ismerete.
- A Drum Set szerepe a zenekarokban.
- A leggyakoribb Drum Set notációk.
- Dúr és moll hangnemek 7#, 7b előjegyzésig.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes ülémód és verőtartás megtalálása.
- A laza ütéstechnika kialakítása. (A kar, csukló és az ujjak szerepe)
- Nyomott és pattintott előkék alkalmazása (2-3-4-es).
- Double Paradiddle.
- Egykezes hangsúlyvezetés (jobb, - ill. bal kézzel) mint építkezési forma a Drum Set szólójátékban.
- Pedálok használata dobszerelésen.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Balázs: Nyolc trió ütőhangszerekre

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time

Siegfried Fink: Timpani Suite

Siegfried Fink: Percussion Studio

David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)

Alice Gomez: Raindance

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Korsakov: A dongó

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

David Mancini: Suite for Timpani

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum

Telemann: Könnyű szonáták

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Vivaldi: Four Seasons

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Zivkovic: Funny Marimba

Követelmény

Az alapfokú zeneiskolai tanulmányok során szerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése és elmélyítése.

A tanuló képességeihez mért zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.

Kisdob darabok előadása rudimental technikával.

Egykezes hangsúlyozás dobszerelésen kiosztva, kétlábas ostinato szólamokkal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kíséret, illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)

- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.

- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.

vagy

- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. barokk szonáta, versenymű.)

- Egy kamaramű.

- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.

- Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.

- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.

- Újabb és újabb ütőhangszerek megismerése a több ezres kínálatból, megszólaltatásuk módjának megismerése (intonáció).

- Eligazodás az ütőhangszerek irodalmában gyakrabban előforduló különböző notációkban.

- A Double Stroke Roll és a Press Roll fogalma.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az úgynevezett összetett darabok esetén a különböző hangszerek összeállításának megtervezése, bonyolultabb kézrendek alkalmazása.

- 3-4 verővel való játék dallamhangszereken.

- A dinamikai és hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.

- Ritmusjáték három különböző hangszeren (pl. Bass Drum - Hi Hat ütve - Snare Drum) páros- és paratlan osztásban. (Nesztor: Skálagyakorlatok)

- A Double Stroke Roll és a Press Roll alkalmazása.

- Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time

Siegfried Fink: Timpani Suite

Sigfrid Fink: Percussion Studio

David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)

Alice Gomez: Raindance

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

David Mancini: Suite for Timpani

Markovich: Team Work

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum

Telemann: Könnyű szonáták

Vivaldi: Four Seasons

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Zivkovic: Funny Marimba

Követelmény

A szerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése és elmélyítése.

A tanuló képességeihez mért zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.

Előadási darab értelmes, tagolt, árnyalt megszólaltatása.

Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darabok előadása kisdobon.

Megfelelő hangtónus kialakítása dobszerelésen.

Komplementer játék három eltérő dinamikájú hangszeren, páros vagy páratlan osztásban, periodikus tagolással. (Bass Drum - Hi Hat ütve - Snare Drum)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kíséret illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)

- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű, vagy

- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. 4 verős Musser-etűdök, versenyművek.)

- Egy kamaramű.

- Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.

- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A zeneirodalom jelentős zenekari műveinek ismerete, az ütős - elsősorban üstdob- - szólamok megszólaltatásához szükséges tájékozottság.

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.

- Latin ütőhangszerek ismerete.

- Polimetria ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- 3-4 timpanis játék technika fejlesztése.

- Stabil tempótartás metronómmal.

- Speciális ütőfajták intonálása latin hangszereken. (Conga, Bongó)

- Poliritmikus függetlenítések dobszerelésén, (lábak páros, kezek páratlan osztásban játszanak és viszont: pl. 2 a 3-hoz, stb.)

- A seprűjáték alapjai: speciális ütéstechnika.

- Módszeres gyakorlási stratégiák önálló alkalmazása.

- A dobszerelés hangolása.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time

Siegfried Fink: Timpani Suite

Siegfried Fink: Percussion Studio

David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)

Alice Gomez: Raindance

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Korsakov: A dongó

David Mancini: Suite for Timpani

Markovich: Team Work

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum

Telemann: Könnyű szonáták

Vivaldi: Four Seasons

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Zivkovic: Funny Marimba

Zivkovic: Trio per Uno

Követelmény

Az eddig megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.

A tanuló képességeihez mért zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.

Magabiztos kottaolvasás basszuskulcsban.

Bonyolultabb etűd vagy szólam előadása 3 vagy 4 timpanin.
Autentikus latin ritmusok 2 congán, alapszinten.
Seprűvel való játék dobszerelésen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kíséret illetve szólójáték dobszerelésen, seprűvel is. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)
- Autentikus latin ritmusok 2 congán, ill. szólójáték rögtönzése.
- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill.

kamaramű, vagy

- Egy Hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren.
- Egy kamaramű.
- Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.
- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- A zeneirodalom jelentős zenekari műveinek ismerete, az ütős szólamok megszólaltatásához szükséges tájékozottság.
- A bartóki zene hangrendszere, ütőhangszerekre írt műveinek ismerete.
- Ismerkedés a jazz-szel és az értékes könnyűzenével.
- Improvizáció.
- Az előadott zeneművek formai és harmóniai szerkezetének ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Szóló és akkordjáték dallamhangszeren 4 verővel.
- Stabil tempótartás „belső metronóm”-mal.
- Esztétikus cintányér „sound” kidolgozása megfelelő ütéstechnikával.
- A seprűjáték különböző mozgásformáinak (körzés - ütés, húzás - ütés) összehangolása egymással, illetve a nagydob - lábcin szólamokkal.
- Improvizációs készségfejlesztés különböző ütőhangszereken.
- Társas zenélés különböző formációkban: kamarazene, szimfonikus zenekar, fúvószenekar, stb.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time

Siegfried Fink: Timpani Suite

Sigfrid Fink: Percussion Studio

David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)

Alice Gomez: Raindance

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel
 Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
 Korsakov: A dongó
 David Mancini: Suite for Timpani
 Markovich: Team Work
 Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
 Clair Omar Musser: 120 etűd marimbára
 Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
 J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum
 Telemann: Könnyű szonáták
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
 Zivkovic: Funny Marimba
 Zivkovic: Trio per Uno

Követelmény

A szerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése és elmélyítése.
 A tanuló képességeihez mért zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.
 Négyverős előadási darab értelmes, tagolt, árnyalt megszólaltatása dallamhangszeren.
 Különböző zenekarokban önálló kíséret - ill. szólójáték dobszerelésen.
 „Ad Libitum” - dobszólo szerelésen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Különböző zenekarokban önállóan kidolgozott kíséret - ill. szólójáték dobszerelésen, seprűvel.
- „Ad Libitum” - dobszólo szerelésen.
- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű. vagy:
 - Egy négyverős előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren.
 - Egy kamaramű.
 - Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.
 - Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét. Ebből következik, hogy az „A” tagozatnál bővebb, átfogóbb tananyagot kell elvégezniük magasabb szinten. Itt nyílik igazán lehetőség arra is, hogy megismertessük a legkorszerűbb játékmódokat, mint pl. a Moeller-féle ütésteknikát, az ujjmozgások kidolgozását, a kar -, a csukló -, és az ujjak mozdulatainak összehangolását, hogy elsajátítsunk modern gyakorlási metodikákat; pl. playback „minus one”-os felvételekhez, számítógépes zenei programok alkalmazása, hogy megfelelően kiválasztott zenei anyagok hallgatásával elmélyedjünk az improvizációk gyakorlásában, stílusok elemzésében.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanult zenei ismeretek rendszerezése, összegzése.

- Az eddig megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.
- Korszerű gyakorlási módok megismerése.
- Az ütőhangszerek népes családjának minél szélesebb körű ismerete.
- Dúr és moll hangnemek 7#, 7b előjegyzésig.
- A leggyakoribb Drum Set notációk.
- A Drum Set szerepe a zenekarokban.
- Sajátos stílusjegyek felismerése, ezek megvalósítása az előadásban.
- Különböző, korhű díszítésfajták megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes ülés mód és verőtartás megtalálása.
- A laza ütéstechnika kialakítása.
- Ujjmozgások kidolgozása, a kar, a csukló és az ujjak mozdulatainak összehangolása.
- Stabil tempótartás metronómmal.
- Az előkék és a főhang megfelelő arányának megtalálása.
- Nyomott és pattintott előkék alkalmazása (2-3-4-es).
- Egykezes hangsúlyvezetés (jobb-, ill. bal kézzel) mint építkezési forma a Drum Set szólójátékban.
- Pedálhasználat dobszerelésen felemelt és fektetett sarokkal.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Sonate e Partite per violino solo

Balázs: Nyolc trió ütőhangszerekre

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time

Siegfried Fink: Timpani Suite

Sigfrid Fink: Percussion Studio

David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)

Alice Gomez: Raindance

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba Vibraphone

Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Korsakov: A dongó

David Mancini: Suite for Timpani

Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for snare Drum

Telemann: Könnyű szonáták

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Vivaldi: Four Seasons

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Zivkovic: Funny Marimba

Követelmény

Az alapfokú zeneiskolai tanulmányok során szerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése és elmélyítése.

A kiválasztott zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.

Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása minden hangszercsoportban.

Többféle - nyomott és pattintott - előkéket tartalmazó kisdob darab előadása.
Egykezes hangsúlyozás dobszerelésen kiosztva, kétlábás ostinato szólammal - improvizálva is.

Kidolgozott pedáljáték lábcintányéron, felemelt sarokkal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kíséret, illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is, vagy
- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. barokk szonáta, versenymű.)
- Egy kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
- Egy set-up szólódarab.
- Üstdob darab 3-4 timpanin.
- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó szóló darab előadása kisdobon.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Kitekintés a kortárs zenei irányzatok irányába.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- Újabb és újabb ütőhangszerek megismerése a több ezres kínálatból, megszólaltatásuk módjának megismerése (intonáció)
- Eligazodás az ütőhangszerek irodalmában gyakrabban előforduló különböző notációkban.
- A kortárs zene notációs sajátosságai.
- A Double Stroke Roll és a Press Roll fogalma.

A hangszerkezelés fejlesztése

- 3-4 verővel való játék dallamhangszereken.
- A vibrafon-pedál, és a hangok verővel történő lefogásának alkalmazása a magas szintű zenei kifejezés szolgálatában.
- A Double Stroke Roll és a Press Roll alkalmazása.
- Korszerű gyakorlási metodikák elsajátítása: pl. playback „minus one”-os felvételekhez.
- Az úgynevezett összetett darabok esetén a különböző hangszerek összeállításának megtervezése, bonyolultabb kézrendek alkalmazása.
- Aszimmetrikus ütésmagasságok megtalálása a különböző hangszerek hangerejéhez alkalmazkodva.
- Ritmusjáték szerkesztése és improvizálása három különböző hangszeren (pl. Bass Drum-Hi Hat ütve-Snare Drum) páros - és paratlan osztásban. (Nesztor: Skálagyakorlatok)
- Dinamikai és hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Sonate e Partite per violino solo
 Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis
 Steve Davis: Masters of Time
 Siegfried Fink: Timpani Suite
 Siegfried Fink: Percussion Studio
 David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)
 Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone
 Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba
 Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
 Eckehard Keune: Kleine Trommel
 Korsakov: A dongó
 David Mancini: Suite for Timpani
 Markovich: Team Work
 Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara
 Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
 J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum
 Telemann: Könnyű szonáták
 Vivaldi: Four Seasons
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
 Zivkovic: Funny Marimba
 Zivkovic: Trio per Uno

Követelmény

A szerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése és elmélyítése.

Magabiztos lapról olvasási készség.

Előadási darab értelmes, tagolt, árnyalt megszólaltatása.

Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darabok előadása kisdobon.

Megfelelő hangtónus kialakítása dobszerelésen.

Komplementer játék három eltérő dinamikájú hangszeren, páros és páratlan osztásban, periodikus tagolással, improvizálva is. (Bass Drum - Hi Hat ütve - Snare Drum)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kíséret, illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)

- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű. vagy

- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. 4 verős Musser-etűdök, versenyművek.)

- Egy kamaramű.

- Egy set-up szólódarab.

- Üstdob darab 3-4 timpanin.

- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó szóló darab előadása kisdobon.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Zenei stílusok és improvizációk elemzése megfelelően kiválasztott zenei anyagok meghallgatásával.

- A zeneirodalom jelentős zenekari műveinek ismerete, az ütős - elsősorban üstdob- - szólamok megszólaltatásához szükséges tájékozottság.

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.

- Latin ütőhangszerek elmélyültebb ismerete, különféle lejegyzések.

- Polimetria ismerete.

- A „relax” és „drive” érzet fogalma és megvalósítása a ritmusjátékban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Moeller-féle ütéstechika.

- 3-4 timpanis játéktéchnika.

- Speciális ütőfajták intonálása latin hangszereken. (Conga, Bongó)

- A dobszerelés hangolása.

- Poliritmikus és polimetrikus függetlenítések dobszerelésén, (lábak páros, kezek páratlan osztásban játszanak és viszont: pl. 2 a 3-hoz, 3/8 - 4/4 egy időben, stb.)

- A seprűjáték alapjai: speciális ütéstechika.

- Módszeres gyakorlási stratégiák önálló alkalmazása.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Sonatee Partite per violino solo

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time

Siegfried Fink: Timpani Suite

Sigfrid Fink: Percussion Studio

David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Glentworth: Blues for Gilbert

Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Korsakov: A dongó

David Mancini: Suite for Timpani

Markovich: Team Work

Morleo: Escher Prelude per Vibrafono

Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum

Telemann: Könnyű szonáták

Vivaldi: Four Seasons

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Zivkovic: Funny Marimba

Zivkovic: Trio per Uno

Követelmény

Az eddig megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.

Magabiztos kottaolvasás basszuskulcsban.

Bonyolultabb etűd vagy szólam előadása 3 vagy 4 timpanin.

Autentikus latin ritmusok 2 congán, alapszinten (esetleg szólójáték).

Seprűvel való játék dobszerelésén.

Poliritmikus - és polimetrikus függetlenítési gyakorlatok dobszerelésén, (lábak páros, kezek páratlan osztásban játszanak és viszont: pl. 2 a 3-hoz, 3/8 - 4/4 egy időben, stb.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kíséret illetve szólójáték dobszerelésén, seprűvel is. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)
- Autentikus latin ritmusok 2 congán.
- Szólójáték rögtönzése latin ütőhangszereken.
- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű, vagy
 - Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren.
 - Egy kamaramű.
 - Egy set-up szólódarab.
 - Egy üstdob darab 3-4 timpanin.
 - Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó szóló darab előadása kisdobon.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- A zeneirodalom jelentős zenekari műveinek ismerete, az ütős szólamok megszólaltatásához szükséges tájékozottság.
- A bartóki zene hangrendszere, ütőhangszerekre írt műveinek ismerete.
- Ismerkedés a jazz-szel és az értékes könnyűzenével.
- Improvizáció.
- Az előadott zeneművek formai és harmóniai szerkezetének ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Szóló- és akkordjáték dallamhangszeren 4 verővel.
- Stabil tempótartás „belső metronóm”-mal.
- Többszörös piano játék megvalósítása.
- Az összes ismert kisdob-tremoló alkalmazása; nyomott, pattintott, számozott.
- Különböző modern technikák ismerete és alkalmazása dobfelszerelésén.
- Esztétikus cintányér „sound” kidolgozása megfelelő ütéstechnikával.
- Swinges, ill. latinos frazeálás.
- A seprűjáték különböző mozgásformáinak (körzés - ütés, húzás - ütés) összehangolása egymással, illetve a nagydob - lábcin szólamokkal.
- Improvizációs készségfejlesztés különböző ütőhangszereken.
- Társas zenélés különböző formációkban: kamarazene, szimfonikus zenekar, fúvószenekar, stb.

Ajánlott tananyag

J.S. Bach: Sonatee Partite per violino solo

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time
 Siegfried Fink: Timpani Suite
 Sigfrid Fink: Percussion Studio
 David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)
 Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone
 Glentworth: Blues for Gilbert
 Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba
 Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
 Eckehard Keune: Kleine Trommel
 Korsakov: A dongó
 David Mancini: Suite for Timpani
 Markovich: Team Work
 Morleo: Escher Prelude per Vibrafono
 Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara
 Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
 J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum
 Telemann: Könnyű szonáták
 Vivaldi: Four Seasons
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
 Zivkovic: Funny Marimba
 Zivkovic: Trio per Uno

Követelmény

Színvonalas pódiumi szereplés, zenekari - és szólójáték. A választott zenei anyag stílushű, értelmesen tagolt előadása.

A szerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése és elmélyítése.

Igényes intonáció, magas szintű pedálkezeléssel.

Négyverős előadási darabok értelmes, tagolt, árnyalt megszólaltatása dallamhangszeren.

Virtuóz szólódarab kisdobon.

Különböző zenekarokban önálló kíséret - ill. szólójáték dobszerelésen.

Seprűvel való játék, különböző stílusokban.

„Ad Libitum” - dobszóló szerelésen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Különböző zenekarokban önállóan kidolgozott kíséret, ill. szólójáték dobszerelésen, seprűvel, „Ad Libitum” - dobszóló szerelésen.

- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó darab előadása kisdobon.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű, vagy

- Egy négyverős előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren.

- Egy kamaramű.

- Egy set-up szólódarab.

- Egy üstdob darab 3-4 timpanin.

- Különböző tremolókat (nyomott, pattintott, számozott) tartalmazó, virtuóz szóló darab előadása kisdobon. (pl. Markovich: Tornado, Stamina, Novotny: Minutes of News)

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

„A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a legfontosabb ütőhangszerek múltját, származását, fejlődését,
- az ütőhangszerek irodalmát.

Legyen képes a tanuló

- szép és kifejező hang képzésére a különféle ütőhangszereken,
- nagyobb lélegzetű, összetett feladatot tartalmazó etűdök és előadási darabok

megszólaltatására,

- sűrű, egyenletes, árnyalt dinamikájú tremolo alkalmazására a különböző hangszereken,
- zeneileg és technikailag tudatos, módszeres gyakorlásra, a művek önálló megtanulására,
- értelmes, tagolt, kifejező előadásmódra.
- stílushű előadásmódok alkalmazására kíséret, illetve szóló funkcióban
- poliritmikus, illetve polimetrikus játéokra

Rendelkezzék a tanuló

- megfelelő technikai felkészültséggel, előadói és formáló készséggel,
- egyszerű improvizációhoz szükséges képzelőerővel,
- biztos zenei memóriával és koncentrálóképeséggel,
- kamarazenéléshez és zenekari játékhöz szükséges lapról olvasási készséggel,
- megfelelő gyakorlási módszerekkel, amelyekkel a megfelelő technikai készenlét gyorsan elérhető,

- tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Legyen képes a tanuló

- stílushű előadásmódok alkalmazására zenekarban kíséret-, ill. szóló funkcióban
- poliritmikus, ill. polimetrikus játékra
- a tanuló legyen képes tudását pódiumon is bemutatni közreműködőként, vagy önálló koncertet adni.

Rendelkezzék

- olyan biztos hangszertudással, előadói készséggel, zenei ismeretekkel, amelyek birtokában zenei pályára is irányítható

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Ütőhangszerek

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két kisdobgyakorlat, vagy 1 kisdob- és 1 üstdobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola/II. (Hofmeister) rész 16., 18., 35.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 84., 135., 148., 161., 176.; Knauer: Üstdobgyakorlatok (Hofmeister) 6., 11., 15., 20. gyakorlat nehézségi szintjén.

- Egy dallamhangszeres mű; Dvorak: Humoreszk, Mozart: Török induló, Weiner: Rókatánc, Haydn: Magyar rondo nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Bartók Béla: Gyermeknek, Mikrokozmosz, Evelyn Glennie: Kis imádság, Joplin: Ragtime (Hofmeister) - Percherine, Entertrainer, John O'Reilly: Három epizód, G. d. Monica: Movi-rock, Steve Reich: Zene fadarabokra, Balázs O.: Nyolc trió (EMB 6063)/1 tétel, Siegfried Fink: Trommeltanz/Junior's beat nehézségi szintjén.

- Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A megszólaltatott gyakorlatok száma változtatható, de a vizsgázó ritmus- és dallamhangszeres műveket is szólaltasson meg. A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

- Dobszerelésen tánczenei-, latin-, swing-, vagy rock kíséret, zárlat improvizációkkal, élő vagy rögzített zenei alapra. (A zenemű formájának megfelelő periodikus tagolással.)

„B” tagozat

- Két kisdobgyakorlat vagy 1 kisdob- és 1 üstdobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola/II.(Hofmeister) rész 20., 21., 26., 29., 30.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 83., 97., 138., 147., 158.; Knauer: Üstdobgyakorlatok (Hofmeister): 14., 19., 24., 27., 33., 46.; S. Fink: Kisdobszvit (Zimmermann - Marcia nehézségi szintjén.

- Egy skála hármashangzat-felbontással (4#, 4b-től).

- Egy hosszabb lélegzetű mű megszólaltatása dallamhangszeren (pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele); J. S. Bach: a-moll partita, Rimszkij-Korszakov: Dongó (Hofmeister), Gounod: Faust/Tánc no.6, Vivaldi: a-moll hegedűverseny, Musser: Etűdök/1 tétel, Bach: Seven chorales/1 korál, Luis Milan: Pavana, Händel: Spanish Royal Marsh, Haydn: Sonata no. 9. Hob XVI/4, W. Kraft: Francia szvit, M. Getano: Multiple Episode, Cserepnynin: Szonatina, S. Fink: Etudes in Jazz nehézségi szintjén.

- Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

- Dobszerelésen bármilyen stílusú leírt, vagy rögtönzött szóló (minimum 32 ütem terjedelemben),

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról-balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszeren (tremoló, előkék),

- több verővel való játék dallamhangszeren,

- különböző hangszer-kombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,

- előadásmód,

- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,

- változó tempók önállóan és együttesben,

- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,

- alkalmazkodóképesség,

- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges speciális taneszközök

Megfelelő méretű és akusztikájú, hangszigetelt tanterem, jól hangolt zongorával, vagy pianínóval.

Hangszerállomány:

- egy pár üstdob,

- 2 xilofon (kétsoros, háromtávós),
- harangjáték,
- vibrafon,
- marimba vagy basszus metallofon
- 1 nagydob (zenekari), 2 kisdob (húros),
- 5-6 tom-tom, 3-4 bongo,
- 3-4 függesztett réztányér, 1 pár összeüthető réztányér,
- tam-tam vagy/és gong,
- dobfelszerelés,
- „apró” hangszerek: triangulumok, kasztanyett, csörgődobok, claves (több), temple-block-sor, kolompok, fadobok, csörgők, ostor, kereplő stb.,
- lehetőség szerint Orff-hangszergarnitúra (kromatikus dallamhangszerek).

Verők: valamennyi hangszerhez, többféle keménységű, különböző anyagból készült verők. Megfelelő hangszerállványok, kottatartó (legalább 6 db kamarázáshoz). Szerszámok, eszközök a hangszerek javításához, karbantartásához.

Minimális hangszerállomány ütőtanszak indításához:

- 2 dallamhangszer (zenekari méret),
- dobfelszerelés,
- külön húros kisdob,
- „apró” hangszerek (lehetőség szerint).

BILLENTYŰS TANSZAK

ZONGORA

A zongoratanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a zongora alapvető sajátosságait, felépítését, működésének elvét (kalapács-mechanika, pedálszerkezet, hangolás), akusztikai sajátosságait,
- a hangszer gazdag irodalmának legjelentősebb zeneszerzőit és előadóművészeit,
- a hangszer kialakulásának vázlatos történetét.

Alakítson ki

- a testrányoknak megfelelő elhelyezkedéssel természetes hangszerkezelést,
- megfelelő kéztartást,
- független játszóapparátust (ujjak, kar), a kezek önállóságával,
- rugalmas, laza ízületeket (váll, könyök, csukló, ujjtő),
- az adottságok alapján kiegyenlített zongoratechnikát (sima pozícióváltást, a kezek ügyes alá- és fölétevéését),
- differenciált billentést, ujjvégérzetet.

Tegye képessé a tanulókat arra, hogy

- tudjon a billentyűzet teljes terjedelmében tájékozódni és azon játszani,

- tudja a zongorajáték alapelemeit, játékformáit (skála, hármashangzat, futam, kettősfogas, tremolo, trilla, díszítés), a billentésmódokat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,
- tudja a zongorapedálokat megfelelően használni,
- a mű mondanivalójának megfelelően tudja kifejező hangon, hangszínben, hangerőben, gazdagon megszólaltatni a hangszert, a zenei karaktereket megvalósítani,

Fejlessze a tanuló

- muzikalitását a hajlékony, dinamikában árnyalt dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával, billentéskultúrával,
- zenei hallását, a tiszta intonációt, a melodikus, a polifon és funkciós hallást,
- metrum- és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartását,
- kottaolvasási készségét, lapról játékát, memóriáját,
- hangszerkezelését, technikáját az ügyesítő, az ujjgyakorlatok, etűdök, skálák alkalmazásával.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Az életkori és egyéni sajátosságok miatt a haladás üteme személyre szabott. Az oktatási programot és az alkalmazott tanári módszert az éneklésre, az ösztönösségre és a gyermeki alkotófantáziára alapozva kell kialakítani.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- a hangszer vázlatos megismerése,
- tájékozódás a billentyűzeten (fehér-fekete billentyűk, regiszterek stb.),
- gyermekdalok tanulása,
- elemi ritmusképletek ismerete (belső löktetés érzete),
- azonosság, különbözőség felismerése a feldolgozott zenei anyagban,
- az elemi szintű kottaolvasás előkészítése.

Hangszerkezelés és technika:

- készségfejlesztő játékok,
- a non legato, legato játék alapjai,
- a kézfüggetlenítés előkészítése,
- különböző kifejezésmódok, érzelmek, hangszeres megvalósítása játékos formában,
- kortárs zene játékelemeinek előkészítése,
- egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.

Ajánlott tananyag

Aszalós T.: A zongorázó gyermek I., III. kötet

Kurtág Gy.: Játékok I., VI.

Papp L: Zongora ABC

Követelmény:

Helyes ülés mód.

Néhány mondóka, gyermekdal, dallam kifejező hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkézes változatban.

Elemi hangszerkezelési ügyesség kialakulása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Három darab (az egyéni fejlődéstől függően adjon értékelhető keresztmetszetet az elsajátított hangszerkezelés alapelemeiről)

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- tájékozódás a billentyűzeten (fehér-fekete billentyűk, regiszterek stb.),
- gyermekdalok tanulása,
- elemi ritmusképletek ismerete (belső löktetés érzete),
- azonosság, különbözőség felismerése a feldolgozott zenei anyagban,
- elemi szintű kottaolvasás.

Hangszerkezelés és technika:

- készségfejlesztő játékok,
- a non legato, legato, staccato játék alapjai,
- a kézfüggetlenítés előkészítése,
- különböző kifejezőmódok, érzelmek hangszeres megvalósítása játékos formában,
- kortárs zene játékelemeinek előkészítése,
- egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.

Ajánlott tananyag

Aszalós T.: A zongorázó gyermek I., III. kötet

Kurtág Gy.: Játékok I., VI.

Papp L: Zongora ABC

Lakos A.: Zongoraiskola

Követelmény:

Helyes ülés mód.

Néhány mondóka, gyermekdal, dallam kifejező hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkézes változatban.

Elemi hangszerkezelési ügyesség kialakulása.

Kottaolvasás kezdő szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három darab (az egyéni fejlődéstől függően adjon értékelhető keresztmetszetet az elsajátított hangszerkezelés alapelemeiről)

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Az 1. évfolyam tanterve a 8 éves tanulók (általános iskola 3. évfolyam) életkori sajátosságainak figyelembevételével készült.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- ismerkedés a zongorával (a hangszer felépítése, működése stb.),

- dallamsorok, motívumok azonosságának, hasonló részek különbözőségeinek felismerése (kérdés-felelet),
- kulcsok, előjegyzések, módosítójelek,
- ütemmutatók: 2/4, 3/4, 4/4,
- pentachord, pentaton,
- dúr és moll hangsor, vezetőhang,
- hangközök: oktáv, kvint, kvart, szekundok, tercek,
- hangjegyértékek (egész, fél, negyed, nyolcad), szünetjelek,
- nyújtópont (fél és negyed érték mellett), nyújtott, élesritmus, triola,
- kottaolvasás hangnévvel, ritmusban,
- a kottában előforduló zenei műszavak, jelzések értelmezése,
- tájékozottság a magyar gyermek- és népdalokban (sorszerkezet),
- a klasszikus zenei stílus alapjai,
- a kortárs zene néhány alapeleme, notációja,
- formálás: indítás-lezárás.

Hangszerkezelés, technika:

- helyes ülés mód,
- a kar és az ujjak együttműködése, a kezek függetlenítése ritmikában, billentésben,
- a staccato és a legato játékmód különböző formái,
- a pozícióérzet, a pozíciós ujjrend kialakítása,
- az ujjalátevés előkészítése,
- pentachordok, skálajáték külön kézzel, kettősfogások, a kisakkord,
- unisono, tükörijáték, dudabasszus.

Ajánlott tananyag

Aszalós T.: A zongorázó gyermek I-II. (Choral Kft. 1991.)

Bartók: Mikrokozmosz I.

Czövek: Zongoraiskola I. (Zeneműkiadó)

Haydn: Hat kis menüett zongorára (Csurka M., EMB)

Kabalevskij: 12 könnyű zongoradarab (Moszkva)

Könnnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)

Kurtág Gy.: Játékok I-II., VI. (EMB)

Magyar szerzők könnyű zongoradarabjai (Váczi)

Papp L: Zongora ABC

Papp L: 27 kis zongoradarab

Régi táncok gyermekeknek (Hernádi Lajosné, Hajdú Anna, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné)

Teőke M.: Találkozások a zongoránál

Teőke M.: Válogatott etűdök I.

Türk, D. G.: Gyermekévek (Sármai, EMB)

Zongoraiskola I. (Hernádi Lajosné, Inselt Katalin, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, Máthé Miklósné,

Zeneműkiadó 1964.)

Aszalós T.: A zongorázó gyermek III. (1995)

Majkapar: Első lépések

Teőke M.: Egy-mással (Akkord)

Türk, D. G.: Négykezes zongoradarabok gyerekeknek (Csurka M.)

Weiner: 3 kis négykezes darab

Követelmény

Egyszerű népdalfeldolgozások, négykezesek.

A megismert stílusokat képviselő művek kottahű megszólaltatása.

Kottaolvasás violin- és basszuskulcsban.

A tudásszintnek megfelelő zenei anyag egy részének memorizálása, az otthoni gyakorlás kialakítása.

A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három mű kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előzőekben tanultak ismételése,
- a dúr és moll hangsor szerkezete, hangközei, hármashangzat,
- tonika, domináns, szext, szeptim hangközök
- nyújtópont nyolcad után, szinkópa, triola, új ütemmutatók,
- a zenei építkezés alapkövei (periódus, visszatérés, két- és háromtagú forma),
- barokk és klasszikus táncok, azok főbb jellemvonásai,
- lapról játék egy szólamban,
- jelek, idegen kifejezések ismerete.

Hangszerkezelés, technika:

- a kezek függetlenítése (dallam és kíséret),
- dúr és moll skála, külön kézzel,
- kisakkord és fordításai (kézalkattól függően a későbbiekben nagy akkord), kettősfogás, hármashangzat-felbontás,
- etűdjáték (a zenei anyaghoz kapcsolódóan).

Ajánlott tananyag

Aszalós T.: A zongorázó gyermek I-II. (Choral Kft. 1991.)

Bartók: Mikrokozmosz I.

Czövek: Zongoraiskola I. (Zeneműkiadó)

Haydn: Hat kis menüett zongorára (Csurka M., EMB)

Kabalevskij: 12 könnyű zongoradarab (Moszkva)

Könnnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)

Kurtág Gy.: Játékok I-II., VI. (EMB)

Magyar szerzők könnyű zongoradarabjai (Váczi)

Papp L: Zongora ABC

Papp L: 27 kis zongoradarab

Régi táncok gyermekeknek (Hernádi Lajosné, Hajdú Anna, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné)

Teőke M.: Találkozások a zongoránál

Teőke M.: Válogatott etűdök I.

Türk, D. G.: Gyermekévek (Sármai, EMB)

Zongoraiskola II. (Hernádi Lajosné, Inselt Katalin, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, Máthé Miklósné, Zeneműkiadó 1964.)

Aszalós T.: A zongorázó gyermek III. (1995)
Majkapar: Első lépések
Sári J.: Lépésről lépésre
Sugár R.: Magyar gyermekdalok (EMB)
Teőke M.: Egy-mással (Akkord)
Türk, D. G.: Négykezes zongoradarabok gyerekeknek (Csurka M.)
Weiner: 3 kis négykezes darab

Követelmény:

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző karakterű barokk, klasszikus, XX. századi művek.

A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző stílusú mű kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek anyagának ismételése, továbbfejlesztése,
- a szubdomináns funkció, kvintkör/kvintoszlop,
- hangnemi változások megfigyelése,
- új metrumok (3/8, 6/8),
- a szonatinaforma vázlatos ismerete,
- az előforduló jelek, idegen kifejezések ismerete,
- a romantika előkészítése karakterdarabokkal,
- a zenei memória fejlesztése.

Hangszerkezelés, technika:

- kézfüggetlenítés, a polifon játék továbbfejlesztése,
- éneklő (cantabile) billentés, a pergő (leggiero) játék megalapozása a repetíció előkészítése
- skálajáték: a korábbi elemek bővítése,
- az Alberti- és a keringőbasszus előkészítése,
- pedálhasználat (utánnyomásos, előrenyomott),
- etűdjáték a zenei anyaghoz kapcsolódva,
- négykezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék,
- a hangerő megfelelő alkalmazása,
- kortárs zene előadásának eszköztára (könyökös, tenyeres stb)

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I. (Csurka M.)

J. S. Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)

J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach (Urtext)

J. S. Bach: Az első Bach-tanulmányok (Teőke M., EMB 1980)

Bartók: Gyermekeknek I., III.

Bartók: Mikrokozmosz II.
 Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok I.
 Greccsanyinov: Gyermekalbum
 Kadosa P.: 55 kis zongoradarab
 Kodály: Gyermektáncok (Zeneműkiadó)
 Könnyű szonatinák zongorára
 Majkapar: Kis zongoradarabok
 W. A. Mozart: Klavierstücke (Nannerls Notenbuch, Londoner Skizzenbuch) (Könemann Music, Budapest)
 W. A. Mozart: A gyermek Mozart (Hernádi, Zeneműkiadó)
 Schumann: Jugend Album
 Teőke M.: Válogatott etűdök III.
 Weiner: 20 könnyű zongoradarab
 Haydn: Deutsche Tänze
 Magyar szerzők négykezes zongoradarabjai (Váczai)
 Muzsikáljunk együtt I. (Szávai-Veszprémi)
 Thern K.: Magyar induló hat kézre (Aszalós T.)
 Teőke M.: Találkozások a zongoránál

Követelmény

Pontos kottaolvasás, ritmikusság, tempótartás.

Felszabadult játszóapparátus.

Az évfolyam zenei követelményeit kifejező különböző stílusok ismerete és játéka: barokk, klasszikus (triós forma vagy szonatina), karakterdarab, XX. századi mű,

A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző stílusú és karakterű mű, kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előzőek ismételése, bővítése,
- a kottakép tudatos és helyes megvalósítása, tájékozottság a fő stílusokban,
- a polifon hallás finomítása,
- új metrumok (5/8, 2/2, változó ütem), parlando játék,
- vázlatos formai, harmóniai elemzések.

Hangszerkezelés és technika:

- skálajáték több oktávon keresztül, különböző dinamikával, hármashangzat, futam, repetíció,
- a pergő technika fejlesztése, ékesítések,
- Alberti- és keringő-basszus,
- pedálhasználat (együttnyomott),
- etűdjáték a zenei anyaghoz is kapcsolódva,
- négy- és hatkezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék.

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I-II. (Csurka M, EMB)
J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach (Urtext)
Bartók: Gyermekeknek I-III.
Bartók: Mikrokozmosz II-III.
Beethoven: Leichte Meisterwerke für Klavier (Csurka M.)
Csajkovszkij: Jugend Album
Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok
Greccsanyinov: Gyermekalbum.
Haydn-Varró: 4 igen könnyű menüett
Kabalevskij: Válogatott zongoradarabok
Kadosa P.: 55 kis zongoradarab
Kodály: Gyermektáncok
Könnyű szonatinák zongorára (Munkaközösség)
Könnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)
Majkapar: Kis zongoradarabok
W.A. Mozart: A gyermek Mozart (Hernádi) (Zeneműkiadó)
Schubert: Táncok
Schumann: Jugend Album
Zongoráskönyv (Bognár, Darvas, Hortobágyi)
Leichte Klaviermusik für vier Hände (Kováts G, EMB)
Magyar szerzők négykezes zongoradarabjai I-II. (EMB)
Muzsikáljunk együtt I-II. (Szávai - Veszprémi)
Ránki Gy.: Két bors ökröcske - Mese zenével

Követelmény

Tudatos memorizálás.

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző stílusok ismerete és játéka: barokk, klasszikus, romantikus, XX. századi, és kortárs művek.

Önállóan megtanult művek.

A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

A tanuló tudja a műveket megfelelő tempóban, stílusosan előadni.

Legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző stílusú és hangulatú mű kotta nélkül, benne egy barokk mű és klasszikus szonatina tétel előadása.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek anyagának ismételése, rendszerezése, bővítése,
- a tanult művek alapvető formái, harmóniai elemzése a tanár irányításával,
- kromatikus hangsor, dominánsszeptim, szűkített és bővített akkord,
- rondóforma.

Hangszerkezelés, és technika:

- az előző években tanult billentésmódok, játékformák tudatos alkalmazása,

- skálajáték 2-4 oktávon keresztül, kromatikus skála, hármashangzat, futam, akkord,
- etűdjáték a zenei anyaghoz is kapcsolódva,
- négy- és hatkezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék.

Ajánlott irodalom

A klasszika mesterei (Csurka M., EMB)

Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

Bartók: Gyermekeknek III.

Bartók: Mikrokozmosz III-IV.

Czerny: 160 rövid gyakorlat op. 821

Csajkovszkij: Jugend Album

Kabalevszkij: Válogatott zongoradarabok

Könnnyű szonatina album

Mozart: 10 könnyű tánc (Hernádi)

Scarlatti: Klavierbüchlein

Schubert: Táncok (EMB)

Repertoire 3.

Muzsikáljunk együtt II. (Szávai-Veszprémi)

Bizet: Gyermekjátékok

Mozart: Részlet a Figaro házasságából (Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.)

Weiner: Lakodalmas

Követelmény:

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző stílusú és karakterű művek előadása az évfolyamnak megfelelő szintű hangszerkezeléssel.

Önállóan megtanult művek, a tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű,
- Egy szonatina tétel,
- Egy előadási darab.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- variáció, invenció,
- új stílus előkészítése: impresszionizmus,
- a hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló önálló formai és harmóniai elemzés,
- kottában előforduló jelek, zenei műszavak ismerete.

Hangszerkezelés, és technika:

- az eddig tanultak tudatos, önálló alkalmazása,
- skálajáték, hármashangzat- és négyeshangzat-futam, kettősfogás oktávmenet (kézalkattól függően)

- különböző billentésfajták ismerete,
- zongorapedálok használata.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

J. S. Bach: Kétszólamú Invenciók

Bartók: Gyermekeknek IV-IV.

Bartók: Mikrokozmosz IV-V.

Bécsi mesterek könnyű zongoradarabjai (Csurka M.)

Czerny-Bertini: Etűdök zongorára (Hajdú Anna, Hernádi Zsuzsa, Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, EMB 1957)

Grieg: Lyrische Stücke (T. Zászkaliczky)

Könnnyű variációk zongorára (Csurka M.)

Majkapar: Variációk

W. A. Mozart: 6 bécsi szonatina

Mendelssohn: Lieder ohne Worte

Mendelssohn: Gyermekdarabok

Scarlatti: Klavierbüchlein

Scarlatti: Szonáták

Schumann: Jugend Album

Brahms: Magyar táncok zongorára I-II. (EMB)

Könnnyű négykezesek Couperin-től Mozart-ig (Peters)

Meister für die Jugend (Peters)

Schubert: Originalkompositionen für Klavier 4 Händen I-II. (Peters)

Követelmény:

Természetes hangszerkezelés.

Zenei stílusismeret, a játszandó művek értelmes előadása.

Zenei karakterek megoldása.

Pedálok helyes használata.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű (J. S. Bach mű ajánlott),
- Egy klasszikus szonatina tétel,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- a dúr és a moll hangsor összefüggései, vezetőhang, hármashangzat,
- tonika, szubdomináns, domináns, kvintkör/kvintoszlop,
- új ritmusok (pontozott ritmus, triola, szinkópa), 3/8-os, 6/8-os ütemek, felütés,
- a kortárs zenei notáció ismereteinek bővítése,
- az előforduló jelek, idegen szavak ismerete,
- a tanult művek formai elemzése (két- és háromtagú forma, periódus, visszatérés),
- a formálási készség fejlesztése,

- alapfokú polifon játékkészség és hallásfejlesztés,
- lapról játék egyszerű ellenszólammal,
- karakterdarabok, a romantika előkészítése,
- parlando játékmód, zenei deklamáció.

Hangszerkezelés, technika:

- a pódiumképesség megalapozása,
- a kezek függetlenítése magasabb igénnyel ritmikában, artikulációban és dinamikában,
- skálajáték (dúr, moll), kettősfogás, kis akkord, hangzatfelbontás és -megfordítás,
- éneklő billentés (cantabile), a pergő játék előkészítése,
- pedálozás (a testi felépítéstől függően): utánnyomósos, előre nyomott, tompító pedál,
- etűdök (klasszikus és modern).

Ajánlott tananyag

Aszalós T.: A zongorázó gyermek II.

Bartók: Mikrokozmosz I-II.

Bartók: Gyermekeknek I.

Borsody L: Címkék

Bozay A.: Medáliák

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok I.

Czövek: Zongoraiskola I. (Zeneműkiadó)

Haydn: 6 kis menüett zongorára (Csurka M.)

Könnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)

Kurtág Gy.: Játékok I-II.

Magyar szerzők könnyű zongoradarabjai (Váczi)

Papp L: Első játékok a zongorán

Papp L: Meseképek

Papp L: Zongora ABC II.

Régi táncok gyermekeknek

Szabó F.: Válogatott zongoradarabok (Inselt K.)

Tarka-barka gyűjtemény (Teőke M.)

Teőke M.: Találkozások a zongoránál

Teőke M: Barátom a zongora

Teőke M.: Válogatott etűdök II.

Türk, D. G.: Gyermekévek (Sármai)

Weiner: Magyar népi muzsika

Zongoraiskola II. (Hernádi Lajosné, Inselt Katalin, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, Zeneműkiadó 1965.)

Sári J.: Lépésről lépésre

Szőnyi E.: Kis kamarazene

Türk, D. G.: Négykezes darabok gyerekeknek (Csurka M.)

Weiner: Három kis négykezes darab

Ez a kottaanyag felhasználható a kamarazene tantárgy tanításához is.

Követelmény:

Folyamatos kottaolvasás.

A tanult zeneművek, karakterdarabok, barokk/J. S. Bach, klasszikus, Bartók és egyéb XX. századi, kortárs (köztük virtuóz jellegű) művek stílushű megszólaltatása.

A tananyag körülbelül fele fejből játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy karakterdarab,
- Egy könnyű bécsi klasszikus mű,
- Egy népdal- vagy gyermekdal-feldolgozás.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek anyagának ismétlése, továbbfejlesztése, bővítése,
- a polifon játék és hallás továbbfejlesztése,
- dúr és moll tonalitás, hangnemek és hangnemváltások, zárlatok felismerése,
- új ritmusok, metrumok (5/8, 2/2), változó ütem,
- a szonátaforma vázlatos ismerete,
- új stílus: romantika,
- a memória és az állóképesség fejlesztése,
- parlando játék.

Hangszerkezelés, technika:

- a kezek függetlenítése: azonos kézzel dallam és kíséret,
- éneklő legato fokozott igényvel,
- a pergő játék fejlesztése,
- skálajáték (több oktávon): az eddigi formákon kívül futam,
- a repetíció előkészítése, ékesítések,
- Alberti- és keringő-basszus,
- pedálhasználat (utánn nyomásos, együtt nyomásos, előre nyomott),
- etűd (klasszikus, modern),
- négy- és hatkezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék ellenszólammal.

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I. (Csurka M.)

Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)

Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach (Urtext)

Bach: Az első Bach-tanulmányok (Teóke M., EMB 1980)

Bartók: Gyermekeknek I-III.

Bartók: Mikrokozmosz II-III.

Csajkovszkij: Gyermekalbum

Greccsanyinov: Gyermekalbum

Greccsanyinov: Gyöngyszemek

Kadosa P.: 55 kis zongoradarab

Kadosa P.: Népdalszvit

Kodály: Gyermektáncok (Zeneműkiadó)

Könnnyű szonatinák zongorára

Kis zongoradarabok

Majkapar: Prelűdök (pedálgyakorlatok) (orosz kiadás)

Mozart: A gyermek Mozart (Hernádi)

Preklasszikus zongoramuzsika (Csurka M., EMB)
Schumann: Jugend Album
Teőke M.: Válogatott etűdök
Weiner: 20 könnyű zongoradarab
Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.
Beethoven: Deutsche Tänze
Diabelli: 6 szonatina
Diabelli: Könnyű négykezesek
Haydn: Deutsche Tänze
Magyar szerzők négykezes zongoradarabjai (Váczi)
Martin: École de Piano
Mozart: Kontratáncok
Mozart: 6 ländlerische Tänze
Muzsikáljunk együtt I. (Szávai-Veszprémi)
Them K.: Magyar induló hat kézre (Aszalós T.)
Türk, D. G.: Négykezes darabok gyerekeknek
Türk D. G.: 30 Tonstücke

Követelmény:

Zongorázás könnyed folyamatossággal.

A kotta helyes olvasása és megszólaltatása.

Önállóan megtanult darabok.

Megfelelő koncentráció, a tananyag körülbelül fele fejből játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év vég vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű, (ajánlott J. S. Bach mű)
- Egy bécsi klasszikus mű vagy szonatina-tétel,
- Egy karakterdarab vagy romantikus mű,
- Egy XX. századi mű.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

Az előzőek ismételése, bővítése, az ismeretek rendszerezése.

A tanult művek formai, harmóniai elemzése a tanár irányításával.

Dominánsszeptim, szűkített, bővített akkord, kromatikus hangsor.

Rondóforma, polifon művek.

Hangszerkezelés, technika:

- skálajáték 2-4 oktávon, kromatikus skála, hármass- és négyeshangzat-felbontás és fordításai, akkord, futam,
- biztonságos kézzel megcélzott hangok, ugrások,
- a pedál differenciált alkalmazása.

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I-II. (Csurka M. EMB)

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

Bartók: Gyermekeknek I-II.
 Bartók: Mikrokozmosz III-IV.
 Bartók: 10 könnyű zongoradarab
 Beethoven: Leichte Klavierstücke
 Csajkovszkij: Jugend Album
 Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok I.
 Czerny: 160 rövid gyakorlat op. 821
 Grecsanyinov: Gyermekalbum
 Hacsaturján: Gyermekalbum I-II.
 Kabalevskij: Válogatott zongoradarabok
 Kodály: Gyermektáncok (pl. 3, 7)
 Könnyű szonatinák zongorára
 Könnyű variációk zongorára (Csurka M.)
 Majkapar: Kis zongoradarabok
 Mozart: Salzburger Tanzbüchlein
 Prokofjev: Kindermusik
 Schubert: Táncok
 Schumann: Jugend Album
 Soproni J.: Jegyzetlapok I-IV. (EMB)
 Tarka-barka gyűjtemény (Teőke M.)
 Teőke M.: Válogatott etűdök
 Balassa S.: Bagatellek op. 17/a, b, c
 Durkó Zs.: Gyermekzene
 Kocsár-művek (15 kis zongoradarab)
 Zongoráskönyv (Bognár, Darvas, Hortobágyi)
 Bizet: Négykezesek (Gyermekjátékok)
 Diabelli: Négykezes szonatinák
 Dvorak: Második szláv tánc
 Muzsikáljunk együtt II. (Szávai-Veszprémi)
 Ránki Gy.: Két bors ökröcske - Mese zenével
 Romantikus zongorazene négy kézre.

Követelmény

Értelmes, muzikális formálás, tudatos és önálló munka.

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező művek előadása.

Bach- vagy más barokk mű, teljes szonatina, romantikus, XX. századi (kortárs és Bartók), virtuóz jellegű művek.

A tananyag körülbelül fele kotta nélkül játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év vég vizsga ajánlott anyaga:

- Egy barokk mű (ajánlott J. S. Bach-mű),
- Egy szonatina-tétel,
- Egy könnyű romantikus darab,
- Egy XX. századi mű.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek ismereteit kiegészítve: variáció, invenció, szvit, Scarlatti szonáta,
- a zenei stílusokhoz megfelelő billentés és hangszínek alkalmazása,
- a formai tagolódás és a belső tartalom értéke és éreztetése,
- a hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés,
- új stílus: az impresszionizmus előkészítése,
- a polifon hallás állandó jellegű művelése.

Hangszerkezelés, technika:

- az előző években tanultak önálló és tudatos alkalmazása,
- skálajáték (két kézzel, ellenmozgásban, négy oktávon keresztül),
- dominánsseptim, szűkített szeptimakkord, futam, oktáv, tört oktáv (kézalkattól függően), tremolo,
- pedál (a darab stílusához, karakteréhez igazodó, mind önállóbb használat),

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I. (Csurka M. EMB)

A klasszika mesterei (Csurka M. EMB)

Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)

J. S. Bach: Kis fűgák

Bartók: Gyermekeknek III-IV.

Bartók: Mikrokozmosz IV-V

Chopin Mazurkák

Couperin: 12 zongoradarab

Czerny: Etűdök op. 821

Czerny- Bertini: Etűdök

Debussy: A kis néger

Haydn: Szonáta 1/a, 1/b (Urtex)

Mendelssohn: Lieder ohne Worte

Mendelssohn: Gyermekdarabok

Mozart: 6 bécsi szonáta

Scarlatti: Szonáták

Schubert: Táncok (EMB)

Ránki Gy.: Két bors ökröcske (mese zenével)

Ravel: Lúdanyó meséi

Ravel: A Szép és a Szörny

Schubert: Originalkompositionen für Klavier 4 Händen I-II. (Peters)

Weiner: Lakodalmas

Követelmény

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező művek stílusos előadása.

Bach-vagy más barokk mű, Scarlatti szonáta, klasszikus szonatina vagy szonáta, romantikus, XX. századi (kortárs és Bartók) mű.

A metrum, ritmus, valamint a tempótartás pontossága.

Az anyag körülbelül fele kotta nélkül játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű (J. S. Bach-mű),
- Egy szonatina vagy könnyű szonáta tétel,
- Egy romantikus mű,
- Egy XX. századi mű.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddigi ismeretek összefoglalása,
- Új stílus: az impresszionizmus,
- A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló önálló formai és harmóniai elemzés.

Hangszerkezelés, technika

- Skála, hármashangzat, futam felgyorsítása
- Az eddig tanultak továbbfejlesztése fokozott igényességgel,
- Az agogika önálló alkalmazása,
- Zenei stílusjegyek alkalmazása.

Legyen képes:

- Hajlékony dallamformálásra,
- Technikájának kiegyenlítetttségét ellenőrizni,
- Hangok közötti kapcsolat megteremtésére, összefoglalására,
- A zongoramű struktúrájának megértésére és kifejezésre juttatására,
- Önálló tanulására.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

J. S. Bach: 15 kétszólamú invenció (Solymos, Urtext EMB)

Bartók: Gyermekeknek IV.

Bartók: Mikrokozmosz IV-VI.

Chopin: Mazurkák

Chopin: Keringők

Czerny- Bertini: Etűdök zongorára

Czerny: A kézügyesség iskolája I.

Hacsaturján: Gyermek album

Haydn: Sämtliche Klaviersonaten (Landon, WUE, EMB)

Könnnyű variációk zongorára (Csurka M.)

Mozart: 6 bécsi szonatina

Majkapar: Variációk

Scarlatti: Szonáták (Urtext, Editio Musica Budapest)

Korai német zongoramuzsika (Könemann Music Budapest)

Debussy: Children's Corner (6056)

Introduction to Polyphonic Playing (A. Lakos)

First Concert Pieces I. G. Frescobaldi - C. Ph. E. Bach (A. Lakos)

Sonatinen I-II. (A. Kemenes)

Grieg: Lyrische Stücke (T. Zászkaliczky)

Chr. Bach: Duetti

Brahms: Magyar táncok zongorára I-II. (EMB)
Csajkovszkij-, Wagner-átiratok (Aszalós: A zongorázó gyermek III.)
Frank Martin: Drei leichte Klavierstücke (Universal 1988)
Mozart: Leichte Sonatinen für Klavier (Peters)

Követelmény

Kottahű zongorázásra való törekvés,

Eddig tanult stílusok önálló, igényes megszólaltatása: önállóan megtanult darabok.

A tananyag körülbelül fele kotta nélkül játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű,
- Egy szonatina vagy szonáta tétel,
- Egy romantikus darab,
- Egy XX. századi vagy impresszionista mű.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszer alapvető sajátosságait, működési elvét (kalapács-mechanika, pedál szerkezet, húrozat, hangolás, rezonáns szekrény),
- a zongorairodalom legjelentősebb alkotóit és alkotásait,
- a kottában előforduló jeleket és zenei műszavakat, a hangszerre vonatkozó speciális utasításokra (pl. una corda, prol. ped.),
- a kortárs zenei notáció alapvető jelzéseit,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- természetes hangszerkezelésre és az ehhez szükséges gyakorlatok elvégzésére,
- egyenletes és helyes tempóban, pontos ritmusban zongorázni,
- tudatos, önálló gyakorlásra,
- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) használni,
- a játszandó zongoraművek értelmes tagolására,
- a zenei karakterek megvalósítására,
- a zongorapedálok használatára (elő-, után- és együtnyomás),
- életkorának és képességeinek megfelelően a zongorázandó anyag kottahű, stílusos, dinamikaileg változatos és kifejező előadására,
- az együttzenélésre (négykezes, hatkezes, kézzongorás darab, zongorakíséret).

Rendelkezzék

- biztonságos kotta- és lapról olvasási készséggel,
- adottságainak megfelelő zenei memóriával,
- képességei alapján kiművelt zenei hallással.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a tanulandó zenemű formáját és vázlatos harmóniai szerkezetét,

Legyen képes

- a kottában előforduló jelek, zenei műszavak és a hangszerre vonatkozó speciális utasítások (pl. una corda, prol. ped.), értelmezésére és használatára

- a kortárs zenei notáció alapvető jelzéseinek használatára

- tudatos, önálló gyakorlásra

- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,

Rendelkezzék

- biztos zenei memóriával és technikai tudással

Az alapfokú művészeti követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Zongora főtárgy „A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A 4 stíusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab;

Ajánlott művek: Bach: 18 kis prelúdium (EMB1879) 13, 15, 18, Händel: Válogatott darabok (EMB 4250, EMB 6990, EMB 6991, EMB 4321, EMB 13165), Telemann: Kezdők zongoramuzsikája (EMB 13452) nehézségi szintjén.

- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, könnyebb variáció;

Ajánlott művek: Könnyű szonatinák (EMB 2719), 15 könnyű szonáta, Szonatina album (EMB 1280), Clementi: C Op. 36 (Ricordi) Nr. 3., Haydn: D Hob. XVI/4, (Universal) Beethoven: 6 könnyű variáció egy svájci népdalra, Csúrka: Szonatina-gyűjtemény (EMB 14412) nehézségi szintjén.

- Romantikus mű;

Ajánlott művek: Schumann: Emlékezés (EMB 13543 kötetben), Színházi utóhangok, Csajkovszkij: Édes álmodozás (EMB 6715 kötetben), Pacsirtadal (EMB 6715 kötetben), Schubert: Táncok (EMB 13212), Keringők (EMB 7355) nehézségi szintjén.

- XX. századi, vagy kortárs mű;

Ajánlott művek: Bartók Béla: Mikrokozmosz III. 84 Multság, 90 Oroszos 91-92, Kromatikus invenció IV/97 Notturmo, Kodály: Gyermektáncok (Boosey & Hawkes) 5-10 nehézségi szintjén.

A három mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab:

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel

Ajánlott művek: J.S. Bach: 18 kis prelúdium (EMB 1879) 9, 16, 17, Kétszólamú invenciók (EMB 6912) C, a, F nehézségi szintjén.

- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció;

Ajánlott művek: 15 könnyű szonáta, Haydn: Szonáták A Hob. XVI/12, (Universal) E Hob. XVI/13, (EMB 3658 kötetben) D Hob. XVI/14, (Universal) Mozart: 6 bécsi szonatina (EMB 2395), Beethoven: Szonatinák (EMB 8648), Grazioli: G-dúr Szonáta nehézségi szintjén.

- Romantikus mű;

Ajánlott művek: Schumann: Fantáziatánc (Peters), Chopin: Keringők (EMB 6787) a, h, nehézségi szintjén.

- XX. századi, vagy kortárs mű;

Ajánlott művek: Bartók: Mikrokozmosz IV. 100 népdalféle, 109 Bali szigetén, Mikrokozmosz: V 128, Dobbantós tánc, Kurtág: Játékok (EMB 8377, EMB 8378, EMB 8379) nehézségi szintjén.

A vizsgaműsorban legyen egy éneklő és egy virtuóz jellegű darab. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, hangszerkezelés fejlesztése

- A kifejezőmódok sokszínűségére való törekvés,
- A barokk (német és francia) díszítések játéka,
- A csembaló hangzás megjelenítése és billentésbeli sajátosságai,
- A teraszos dinamika megoldása.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Kis prelúdiumok és fűgák

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)

Cimarosa: Szonáták

Mozart: Rondo D-dúr K. 485

Beethoven: Hat bagatell op. 126

Beethoven: Écossaises

Schubert: Ländler

Mendelssohn: Lieder ohne Worte
 Schumann: Kinderszenen
 Chopin: Mazurkák
 Smetana: Zongoradarabok. 1
 Csajkovszkij: Évszakok
 Grieg: Norwegische Tänze
 Debussy: Children's Corner
 Dohnányi: Induló
 Bartók: Gyermeknek I-IV.
 Bartók: Mikrokozmosz V-VI
 Bartók: Szonatina
 Bartók: Három rondó népi dallamokkal
 Kodály: Hét zongoradarab
 Prokofjev: 10 zongoradarab op. 12
 Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc
 Huszár: Csillagszóró (Teőke M.: Tarka-barka gyűjtemény)
 Bizet: Gyermekjátékok
 Csajkovszkij: Diótörő: Babák tánca (Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.)
 Debussy: Kis szvit
 Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Ismerje a főbb harmóniai elemeket.

A zongoraművek különböző karakterjegyeit, a hozzákapcsolódó hangszerezési megoldásokkal.

A tananyag körülbelül egyharmadát kotta nélkül játszandó.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három különböző stílusú mű (barokk, klasszikus szonáta tétel, előadási darab)

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A barokk szvit ismerete,
- A díszítések stílushű alkalmazása,
- A klasszika zenei stílusjegyeinek ismerete
- A polifon hallás fejlesztése,

Hangszerkezelés, technika fejlesztése

- Különböző legato billentésmódok alkalmazása,
- A gyorsaság fejlesztése,
- Egyenletes aprótechnika megvalósítása,
- A szabad trilla játék kialakítása.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvitek

Händel: Suiten (Peters)

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)
 Cimarosa: Szonáták
 Mozart: Rondo D-dúr K. 485
 Beethoven: Hat bagatell op. 126
 Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármay)
 Schubert: Ländler-ek, écosse-ek, keringők, menüettek
 Mendelssohn: Lieder ohne Worte
 Schumann: Kinderszenen
 Chopin: Keringők
 Chopin: Mazurkák
 Smetana: Zongoradarabok. 1
 Csajkovszkij: Évszakok
 Grieg: Norwegische Tänze
 Debussy: 2 Arabesque (E-dúr, G-dúr)
 Dohnányi: Induló
 Bartók: Gyermeknek I-IV.
 Bartók: Mikrokozmosz V-VI
 Kodály: Hét zongoradarab
 Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc
 Huszár: Csillagszóró (Teőke M.: Tarka-barka gyűjtemény)
 Csajkovszkij: Diótörő: Babák tánca (Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.)
 Debussy: Kis szvit
 Grieg: Peer Gynt szvit

Követelmény

A skála különböző billentésmódokban történő eljátszása.

Alkalmazása a zenei stílusokban.

Zenei karakterek megvalósítása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három különböző stílusú mű (lehetőleg az egyik romantikus mű)

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A romantika zenei stílusjegyeinek ismerete,
- A XX. századi notáció ismerete.

Hangszerkezelés, technika

- Stílusnak megfelelő zongorabillentés kialakítása, igényes pedál használata,
- Dallam és kíséret érzékeny megvalósítása,
- Legyen képes virtuózabb technikai megoldásokra.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Háromszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvitek

Haydn: D-dúr és G-dúr zongoraverseny
 Haydn: Szonáták
 Beethoven: Szonáták
 Schubert: Moments musicaux
 Schumann: Kinderszenen op. 15
 Chopin: Keringők
 Liszt: Etűdök (Zempléni)
 Brahms: Keringők op. 39
 Grieg-művek: Lírikus darabok
 Debussy: Preludes I-II.
 Rachmaninov: Két fantasztikus tánc
 Mikrokozmosz V-VI.
 Bartók: Négy sirató ének
 Kodály: 7 zongoradarab
 Lutostawski: Bukoliki
 Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig
 Liszt: Részlet Mozart: a Varázsfuvola című operából (Mező, EMB)
 Liszt: Karácsonyfa (Kováts G., EMB)
 Lutostawsky: Album for the Young (Chester Music)

Követelmény

Helyes pedálozás.

A művek értelmes előadása.

A zeneműveknek megfelelő billentésmód kialakítása.

A helyes tempók alkalmazása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű
- Egy szonáta tétel
- Egy előadási darab

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek és hangszerkezelés fejlesztése

- A trilla játék barokk zenében beosztott, a romantikus művekben ú. n. szabad trilla,
- A romantikus szólamvezetés,
- Parlando, rubato deklamációja,
- Modális hangsorok ismerete.
- A barokk szvit tételeket,
- Modális hangsorokat.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Háromszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvit

Mozart: Szonáták

Beethoven: Szonáták

Schubert: Moments musicaux

Schumann: Novelletten op. 21

Chopin: Mazurkák
Chopin: Prelűdök
Liszt: Consolations
Liszt: Etűdök (Zempléni)
Brahms: Keringőköp. 39
Debussy: Preludes I-II.
Bartók: Mikrokozmosz V-VI.
Bartók: Kolindákl.
Kodály: 7 zongoradarab
Lutostawski: Bukoliki
Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig
Liszt: Részlet Mozart: a Varázsfuvola című operából (Mező, EMB)
Liszt: Karácsonyfa (Kováts G., EMB)

Követelmény

Zenei karakterek hangszín és tempóbeli megvalósítása.
Érzékeny zenei kíséret kialakítása.
A különböző billentésmódok megfelelő alkalmazása.
Stílushű előadása a műnek.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű
- Egy szonáta tétel
- Egy előadási darab

Továbbképző évfolyam „B” tagozat

Ezek a tanulók nem zenei jellegű tanulmányaik mellett meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét. Ebből következik, hogy az „A” tagozatnál bővebb, átfogóbb tananyagot kell elvégezniük.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A barokk zene főbb stílusjegyeinek ismerete,
- Tudja a művet tanári segédlettel, elemezni,
- Ismerje fel a harmóniai összefüggéseket,
- Zenei memória fejlesztése.

Hangszerkezelés, technika

- Árnyalt frazeálásra és artikulációra való törekvés,
- Skálajáték különféle módzatai,
- A virtuóz technika alapozása.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók
J. S. Bach: Francia szvittek
Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)
Beethoven: Hat bagatell op. 126

Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármay)
 Schubert: Ländler-ek, écosse-ek, keringők, menüettek
 Mendelssohn: Lieder ohne Worte
 Schumann: Kinderszenen
 Liszt: Etűdök (Zempléni)
 Chopin: Keringők
 Smetana Zongoradarabok. 1
 Csajkovszkij: Évszakok
 Debussy: Children's Corner
 Dohnányi: Induló
 Bartók: Mikrokozmosz V-VI
 Bartók: Három rondó népi dallamokkal
 Kodály: Hét zongoradarab
 Prokofjev: 10 zongoradarab op. 12
 Debussy: Kis szvit
 Grieg: Peer Gynt szvit
 Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Fokozott önállóság a darabok tanulása során. Stílushű előadás a tempónak megfelelően.
 Differenciált pedál használat.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd
- Egy barokk mű
- Egy szonáta tétel
- Egy szabadon választott mű

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A különböző tanult zenei stílusok alapvető jegyeinek ismerete,
- A XX. századi zene jellegzetes notációjának ismerete,
- Zenei memória fejlesztése.

Hangszerkezelés fejlesztése

- A „szép” halk játék technikai megoldása,
- A dallam és kíséret érzékeny megoldása,
- Technika fejlesztése skálák és etűdök alapján.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók
 J. S. Bach: Francia szvit
 Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)
 Beethoven: Hat bagatell op. 126
 Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármay)
 Schubert: Ländler-ek, écosse-ek, keringők, menüettek
 Mendelssohn: Lieder ohne Worte
 Schumann: Kinderszenen

Liszt: Etűdök (Zempléni)
Chopin: Keringők
Smetana Zongoradarabok. 1
Csajkovszkij: Évszakok
Debussy: Children's Corner
Dohnányi: Induló
Bartók: Mikrokozmosz V-VI
Bartók: Három rondó népi dallamokkal
Kodály: Hét zongoradarab
Prokofjev: 10 zongoradarab op. 12
Debussy: Kis szvit
Grieg: Peer Gynt szvit
Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény
Különböző díszítések stílushű alkalmazása.
Az Alberti basszus könnyed és biztonságos játéka.
A polifon hallás érzékenysége.
A zongora hang igényes megszólalására való törekvés.
A kontrollált gyakorlás igénye.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonáta tétel,
- Egy szabadon választott mű.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Ismeretek és hangszerkezelés, technika
- Skálajáték, futamok, akkordtechnika fejlesztése,
 - Játszott művek elemzése,
 - Koncentrált gyakorlás megvalósítása,
 - Alkatnak megfelelően önálló ujjrendek kialakítása.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)
J. S. Bach: Háronszólamú Invenciók
J. S. Bach: Francia szvit
Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)
Mozart: Szonáták
Beethoven: Szonáta
Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármay)
Schubert: Impromptus
Schumann: Kinderszenen
Liszt: Etűdök (Zempléni)
Chopin: Keringők
Chopin: Mazurkák 1

Dohnányi: Induló
Bartók: Mikrokozmosz -V-VI
Bartók: Tizennégy bagatell
Bartók: Három csíkmegyei népdal
Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc
Grieg: Peer Gynt szvit
Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Árnyaltabb hangszínek megoldása, differenciált kíséret alkalmazása.
Tudatos, és érzékeny pedál használata.
Biztonságos technikai tudás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonáta tétel,
- Egy szabadon választott mű.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek, hangszerkezelés, technika

- A modális hangsorok, zenei műformák ismerete,
- A különböző zenei stílushoz illő hangzásbeli, billentésbeli megoldások,
- Virtuóz technikai fejlesztés.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)
J. S. Bach: Háromszólamú Invenciók
J. S. Bach: Francia szvitek
Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)
Mozart: Szonáták
Beethoven: Szonáta
Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármay)
Schubert: Impromptus
Schumann: Kinderszenen
Liszt: Etűdök (Zempléni)
Chopin: Keringők
Chopin: Mazurkák
Dohnányi: Induló
Bartók: Mikrokozmosz - V-VI
Bartók: Tizennégy bagatell
Bartók: Három csíkmegyei népdal
Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc
Grieg: Peer Gynt szvit
Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Képes legyen a tanuló tehetségéhez mérten a mű tudatos interpretációjára.

Legyen állóképessége és biztonságos technikai tudása a tanulónak a nagyobb zenei művek előadásához.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonáta tétel,
- Egy szabadon választott mű.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszere múltját, irodalmát és a jelentősebb külföldi és hazai előadóművészeket (pl. Sz. Richter, Rubinstein, Fischer Annie, Cziffra György...),
- a kottában előforduló jelek és zenei műszavak pontos jelentését, különös tekintettel a zongorára vonatkozó speciális utasításokra.

Legyen képes

- technikai és zenei szempontból tudatos, önálló munkára,
- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,
- saját kézzalkatának megfelelő ujjrendek készítésére,
- a zongorapedálok tudatos használatára,
- a zongoraművek formálására és kifejező előadására.

Rendelkezzék

- olyan zenei műveltséggel, amely képessé teszi az értékes zene befogadására,
- az együttzenélés igényével.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- a zongorázandó anyag kottahű, stílusos, dinamikailag változatos és kifejező előadására,
- skálákat, gyakorlatokat minden hangnemben játszani,
- a különböző játékformákat, játékmódokat a zenei anyagnak megfelelően alkalmazni,
- a zenei karakterek és a hozzájuk kapcsolódó billentésmódok megjelenítésére,
- dinamikailag árnyalt és kifejező hangképzésre,
- a zongorapedálok tudatos és változatos használatára.

Rendelkezzék

- megfelelő hangszeres ügyességgel, virtuozitással,
- biztos memóriával, koncentrálóképeséggel,
- megfelelő lapról olvasási készséggel.

A „B” tagozatos tanuló rendelkezék olyan szintű zongoratudással, hogy zenei képességei alapján - adott esetben - legyen alkalmas szakirányú tanulmányok elkezdésére.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Zongora főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A négy stíusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab vagy szvit-tétel, vagy könnyebb barokk variáció;

Ajánlott művek: Händel: Könnyű zongoradarabok Chaconne (EMB 6991 kötetben), Scarlatti: Szonáta C K.513 h K. 377, (EMB 7817 kötetben) Bach: Francia szvit (EMB 7190) táncjátékok nehézségi szintjén.

- Klasszikus szonáta-tétel;

Ajánlott művek: Beethoven: Szonáta G Op. 49 (EMB 8152) no 2 I tétel, Beethoven: Szonáta G. Op. 79. (Schott); rondók, variációk, bagatellek Beethoven: Bagatelle C Op. 33 (Peters) nehézségi szintjén.

- Romantikus mű;

Ajánlott művek: Schumann: Kinderszenen (EMB 7146), Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül (EMB 7354) 14., 19, Chopin: Mazurka g Op. 67 no. 2 (EMB 6877 kötetben, PWM kötetben) nehézségi szintjén.

- XX. századi, vagy kortárs mű;

Ajánlott művek: Bartók: Mikrokozmosz IV. 102 Felhangok, V.130 Falusi tréfa nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Egy barokk mű; többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit-tétel;

Ajánlott művek: J. S. Bach: h-moll háromszólamú invenció (EMB 6913), Francia szvit (EMB 7190) Esz Allemande, Courande, Sarabande. Scarlatti: A-dúr szonáta K.453. nehézségi szintjén.

- Egy klasszikus szonáta-tétel;

Ajánlott művek: Haydn: Szonáta D Hob. XVI/19 (Peters), Mozart: C-dúr szonáta KV. 309 (EMB 3996 kötetben, EMB 3997 kötetben, Peters kötetben) nehézségi szintjén.

- Romantikus mű;

Ajánlott művek: Liszt-Zempléni: Etűd (EMB 766) 2 a, Liszt: Consolation (EMB 12697) Desz nehézségi szintjén.

- XX. századi, vagy kortárs mű;

Ajánlott művek: Bartók: Szonatina (EMB 117), Mikrokozmosz VI (EMB 130) Hat tánc bolgár ritmusban, Debussy: Arabesque (EMB 6029) E nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

CSEMBALÓ

A csembalótanítás célja a XVI-XVIII. századig terjedő időszak egyik legjelentősebb - a későbbiekben elfeledett, de napjainkban újjáélesztett- billentyűs hangszerén való játék alapfokú elsajátítása.

A csembalótanítás feladatai:

- a csembaló megszólaltatásának és optimális kezelésének alapfokú elsajátíttatása,
- a koronként eltérő hangzásigények, technikai, billentési, artikulációs és ornamentációs elvek megismertetése,
- a koronként változó notáció sajátosságainak felismerése, és a hiteles (fakszimile és urtext) kották iránti igény kialakítása,
- a csembaló mechanikájának, szerkezetének, felépítésének és működési elvének megismertetése,
- a teljes csembalóirodalom - beleértve a XX. századi műveket - megismertetése,
- egyfajta elemző, gondolkodó és szabadon alkotó szemlélet kialakítása, amely nélkülözhetetlen a régi zene előadásában,
- a régi zenét értő módon hallgató és művelő amatőrök nevelése.

Az oktatás ismertesse meg a tanulókkal

- a csembaló történetét, a rokon billentyűs hangszereket,
- a csembaló felépítését és működési elvét (a különböző építéstechnikákra tekintettel),
- a hangszer akusztikai sajátosságait, a regisztereket,
- a csembalóirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit.

Alakítson ki

- könnyed hangszerkezelést,
- helyes test-, kar- és kéztartást,
- sokszínű, kidolgozott játékmód-kultúrát,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- könnyed manuálváltást, a különböző manuálok egy időben történő használatának természetességét.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- dúr és moll skálákat külön kézzel, két kézzel párhuzamosan és ellenmozgásban, különböző tempókban és billentésmódokkal, oktáv, terc, szext és decima távolságban,
- hármashangzatokat akkordfogásban, különböző felbontásokban, futamokban a skálához hasonló módokon,
- technikai gyakorlatokat, etűdöket, ujjgyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző speciális játékmódok elsajátítására, illetve azok megfelelő alkalmazására az adott zenei anyagban

- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a continuo-játék készségének kialakítására és feladataira,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására, stílushű előadására
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Fejlessze a tanuló

- zenei hallását, a melodikus, polifon és funkciós hallást,
- metrum- és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartást,
- hangszerkezelését, technikáját, a kezek függetlenségét az ügyesítő, az ujjgyakorlatok, etűdök, skálák alkalmazásával,
- muzikalitását a hajlékony dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával.

Tanítsa meg a tanulóknak a hangolási és az alapvető karbantartási feladatokat.

Legyen tisztában a leggyakoribb műfajokkal, kompozíciós technikákkal (táncok, polifon-homofon szerkesztés stb.) és azok előadásával.

Tudjon valamennyi hangnemben skálázni három oktávon keresztül, két kézzel, különféle billentésmódokkal (futam, akkord, akkordfelbontás is); tudja a skálákat modern ujjrenddel, de ismerjen meg néhány régi ujjazatot is.

Tudjon akkordokat és több-kevesebb szólamú arpeggiót játszani, egy és két kézzel.

Tegyen szert a korának megfelelő, biztos technikára: a pergő-játék, ugrások (kézkeresztezés), kettősfogások, repetíció, akkordjáték terén.

Ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését, a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Előképző évfolyam

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- a csembaló felépítésének és egyes részeinek megismerése
- a hangszer működési elvének megértése
- a csembaló dinamikai lehetőségeinek megismerése
- különböző billentésmód alkalmazások szükségességének felismerése
- a dúr-moll tonalitás érzékelése
- egyszerű, két- és háromtagú formák felismerése
- hangnemek és hangnemváltozások megfigyelése, tempójelzések értelmezése
- különböző nemzetek zenéjének és azok sajátosságainak megismerése

A hangszerkezelés fejlesztése

Billentés:

- non legato,
- legato

Artikulációs lehetőségek a tanult művek stílusából kiindulva Játékformák:

- skála
- trillamozgás és egyszerű ornamensek
- kettősfogás,
- akkordjáték, hangzatfelbontás

Ajánlott tananyag

Ujjgyakorlatok és kisebb etűdök a felsorolt csembalóiskolákból

I. Alghrimm: Manuale - Der Orgel und Cembalotechnik (Dobiinger)

Kees Rosenhart: The Amsterdam Harpsichord Tutor (Muziekuitgeverij Saul B. Groen - Amsterdam)

Richard Siegel: Apprendre a Toucher le Clavecin I-II (Heugel - Paris)

Maria Boxall: Cembalo-Schule (Schott 6893)

Michel Corrette: Methode - Courte et facile pour apprendre a toucher de Clavecin (Editions Henry Lemoine - Paris)

J. Krieger, D. G. Türk, H. Purcell, M. Corrette, J. Fr. Dandrieu, D. Speer, Chr. Graupner rövidebb, könnyebb táncai és karakterdarabjai

Bartók Béla: Mikrokozmosz I. -válogatás

Követelmények

A helyes kéz- és testtartás kialakítása.

Különböző billentéssel, transzponálással gyakorolt skálák és ujjgyakorlatok.

A tanév során elvégzendő zenei anyag 10-15 tánc és karakterdarabból álljon.

A tanult műveket értelmesen tagolva, kottahűen, metrum- és ritmushűen, a megismert technikák alkalmazásával kell eljátszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három mű (táncok és karakterdarabok), melyek közül legalább egy művet kotta nélkül kell előadni.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- egyszerű, két- és háromtagú formák felismerése,
- a dúr-moll tonalitás érzékelése,
- T, S, D - vezetőhang - zárlatok felismerése,
- kvint kör,
- hangnemek és hangnemváltozások megfigyelése,
- idegen szavak jelentése és kiejtése,
- artikulációs jelek,
- tempójelzések értelmezése.

A hangszeres készségek fejlesztése

Billentés:

- non legato,
- legato, überlegato,

Artikulációs lehetőségek a tanult művek stílusából kiindulva.

Játékformák:

- skála,
- trillamozgás és egyszerű ornamensek,
- kettősfogás,
- akkordjáték, hangzatfelbontás,
- repetíció: ugyanazon ujjal, ujjváltással.

A kezek függetlenítése:

- mozgó szólam - álló szólam (dallamkíséret),
- polifon zenében - különféle artikulációkkal.

Legyen képes a különböző pontozott ritmusok, valamint a 6/8 és 3/8-os ütembeosztás pontos kivitelezésére. Ismerkedjen meg különböző nemzetek zenéjével és azok sajátosságaival (pl. német, olasz, francia stb.).

Ajánlott tananyag

J. Ph. Rameau: C-dúr menuett (the BPA 3. old.)

F. Couperin: La Charoloise (2. ordre)

Dandrieu: Rondeau (D-dúr) (the BP 55. old.)

Dandrieu: La petit maitre (D-dúr menuett) (ED 80. old.)

Petzold: G-dúr menuett (ED 75. old.)

Petzold: BWV Anh. 114

Petzold: d-moll menuett

Petzold: BWV Ank. II. 132 (Kön. Bach, 15. old.)

Pachelbel: Sarabande (fisz-moll) ED

Händel: Impertinence HWV 494 (IPP, 28. old.)

Kirnberger: Gigue (D-dúr) IPP, 53. old.

J. Chr. Fr. Bach: Schwabisch (Musik. Neb.-Schott, 6. old.)

W. Fr. Bach: G-dúr menuett (Bach's Söhne, 3. old.)

W. A. Mozart: G-dúr menuett K1

W. A. Mozart: B-dúr menuett K3

W. A. Mozart: C-dúr menuett K6/III ab

Frescobaldi: Canzone (IPP, 20. old.)

Corelli: Sarabande e-moll (ED 24. old.)

Diruta: 12 ricercari-válogatás (IPP, 8-11. old.)

Purcell: Hornpipe e-moll (Kön., 31. old.)

Purcell: Rigaudoon in d Z. D227 (43. old.)

J. Clarke: The Prince of Denmark's March (the PB, 16. old.; FCP I/17. old.)

Alghrimm: Manuale 8-14. old., transzponálva is

Követelmények

A csembaló felépítésének és regiszter elnevezéseinek ismerete.

Az elvégzendő anyag 10-15 mű - arányos felosztásban francia, német, angol és olasz zene (táncok, karakterdarabok, polifon szerkesztésű művek).

Skálák, futamok gyakorlása régi és modern ujjrendekkel.

Egyszerűbb díszítések alkalmazása.

Rövidebb művek értelmesen tagolt, zeneileg kifejező előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű darab/táncjáték

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A tanuló tudjon tájékozódni különböző stílusú és nemzetiségű darabok között.
- Ismerje a ritkábban előforduló ütembeosztásokat és a hemiolát.
- Legyen képes áttekinteni egyszerűbb darabok formáját, felépítését.
- Ismerje fel az egyszerűbb táncokat (pl. menuett, gavott).
- Legyen tisztában a polifon és homofon szerkesztési móddal, a frázis, periódus, imitáció és szekvencia fogalmával.
- Legyen képes könnyebb darabokat lapról lejátszani.
- Tanuljon meg regisztert és manuált váltani.
- Legyen képes egyszerűbb dallamok díszítésére - megfelelő helyen -, az eddig megismert és használt ornamensekkel

A hangszeres készségek fejlesztése

Billentés:

- legatissimo,
- legato,
- non legato,
- staccato. Játékformák:
- skála,
- díszítések: trillák (parány), előkék,
- kettősfogás,
- hangzatfelbontás,
- akkord, arpeggio,
- repetíció,
- ugrások.

Kezek függetlenítése:

- több szólam értelmes vezetése ritmus és artikuláció szempontjából,
- kétszólamú játék egy kézzel.

Ajánlott irodalom

Dandrieu: La Gemissante (FCP I, 40. old.)

Dandrieu: Gavotte en Rondeau (ED, 60. old.)

L. Couperin: La Pastourelle (Ferguson-E. French I, 26. old.)

Dieupart: e-moll menuett (Nr. 27.)

Bach: C-dúr kis preludium BWV 924

C. Ph. E. Bach: Solfeggio (Kön. Etüden 92. old.) W. Fr. Bach: d-moll menuett (ED, 92. old.)

J. Pachelbel: C-dúr fuga (IPP, 21. old.)

G. F. Händel: d-moll sarabande (ED, 23. old.)

J. Haydn: Menüettek Hob. IX:3, IX:8 - válogatás

Anon: Courant Fitzwilliam WB II/ 266., (Boxall, 59. old.)

Bull: Preludium (G)-Boxall, 58.old. eredeti ujjrendekkel

Purcell: Prelude for the fingering (Purcell-Kön. 5. old.)

D. Scarlatti: Aria d (II. 32) (The BP 32. old.) Zipoli: Verso IV. (The BP 27. old.) Bertalotti: Solfeggio Nr.2. (ItoPP. 13. old.) Bartók: Mikrokozmosz I. - válogatás Alghrimm: Manuale: ujjgyakorlatok, etűdök

Követelmények

Az elvégzendő anyag 10-15 mű, arányos felosztásban egyes nemzetek zenéjéből.

Egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával.

Az egyszerűbb díszítések megfelelő módon való alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy mű J. S. Bach: Notenbüchlein für A. M. Bach kötetből,
- Egy bécsi klasszikus mű,
- Egy francia karakterdarab / egy angol táncjáték / olasz mű.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A szonáta-, rondó- és a variációs forma ismerete és elemzése.
- Árnnyalt frazeálásra és artikulációra való törekvés.
- Hangnemi, harmóniai összefüggések megértése, a T-S-D-T funkciók alkalmazása gyakorlatban.
- Hármashangzatok megfordításai.
- A francia zenére jellemző inegal játék gyakorlása.

A hangszeres készségek fejlesztése

- Billentés:
- különböző billentési módok megfelelő helyen,
- különböző billentésmódok alkalmazása lassú és gyors tempóban,
- a dinamikai árnyalatok billentéstől való függőségének megfigyelése

Játékformák:

- skála,
- díszítések (francia ornamensek - Couperin, Rameau)
- kettősfogás,
- hangzatfelbontás,
- akkord,
- futam,
- repetíció,
- arpeggio (lassan majd fokozatosan gyorsítva).

Ajánlott tananyag

Dieupart: Menuet en Rondeau (The AH Thor 62. old.)

J. B. de Boismortier: La Nanette 15. old.

J. Ph. Rameau: G-dúr/g-moll menuett (ED 84-85. old.)

H. Scheidemann: Balett (The Amsterdam HT, 42. old.)

C. Ph. E. Bach: G-dúr menuett (FCP I/133. old.)

G. F. Händel: d-moll Sarabande (Fav. Piano Classics I., 38. old.)

J. S. Bach: c-moll kis preludium BWV 999

G.A. Benda: D-dúr szonatina (Sonatinen II/128. old.)

J. K. F. Fischer: G-dúr menuett I, II (16. old)

Anon: Galliard (Ferguson: Early English, I/30. old)

A. Scarlatti: Folia (the BP. 29. old.)

Anon (16th cent.) Saltarello del RE (Ferguson: Early It.I/28. old.)

D. Scarlatti: Larghetto (FCP I/91. old.) Bartók: Mikrokozmosz

Alghrimm: Manuale: etűdök, ujjgyakorlatok

Követelmények

Fokozott önállóság a darabok tanulása során.

Az elvégzendő anyag 10-15 mű, arányos elosztásban az egyes nemzetek zenéjéből.

A tanuló tudjon különbséget tenni a francia és német díszítések között, ismerje azok pontos megnevezését.

Törekedjen a tánctételek stílusos, folyamatos előadására, a súlyos-súlytalan ütemrészek megfelelő alkalmazására.

Fordítson fokozott figyelmet a balkéz hanghosszainak és hangsúlyainak árnyalt játékmódjára a basso continuo játék elvárásai szerint.

A polifon zenében törekedjen az érthető, követhető szólamvezetésre.

Legyen képes a könnyed pozícióváltásra, a kezek ügyes alá- és fölétevésére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy polifon mű,
- Egy táncétel / karakterdarab / szonatina,
- Egy mű Bartók Mikrokozmoszából, vagy más XX. századi szerző műve.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek elmélyítése és fejlesztése.
- Fokozott igény a stílusos muzsikálás, a technikai és elméleti ismeretekkel megalapozott játékra.
- Nagyobb önállóságra való törekvés a zenetanulás minden területén (pl. ujjrendkészítés, dallamok díszítése, artikuláció önálló kidolgozása.)
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességeinek ismerete.

A hangszeres készségek fejlesztése

- Az angol, francia és német zenében használatos leggyakoribb díszítések ismerete.
- Pergő, virtuóz játékmód fejlesztése.
- Könnyed pozícióváltásra való törekvés.
- Az elvégzendő anyag kb. 5-10 mű.

Ajánlott tananyag

L. Couperin: La Pastourelle (the Amsterdam H T II/27. old.)

J. Ph. Rameau Tambourin (FCP I/45. old.)

F. Couperin prelűdök a L'Art de Toucher c. csembalóiskolából J. C. F. Fischer a-moll chaconne (FCP I/25. old.)

J. S. Bach: d-moll kis prelűdium BWV 926 C-dúr kétszólamú invenció BWV 772

G. F. Händel: F-dúr Gigue (VEB-Deutsch 54. old.) J. Haydn: G-dúr menuett (FCP I/8-9)

G. Ph. Telemann: Fantasia in d, TWV 33:2 (FCP I, 30. old)

Purcell: A new Ground (Kön. 64-65. old)

W. Croft: 31. A Scotch Air (II. kötet 39. old.)

D. Cimarosa: Sonata in a (FCP I/20. old.)

C. Seixas: c-moll toccata (the BP 42. old.)

Bartók: Mikrokozmosz

Alghrimm: Manuale: etűdök, ujjgyakorlatok

Követelmények

Legyen képes a tanuló egy kb. 10 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani és megformálni, játék közben önmagát kontrollálni.

Törekedjen a nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek pontos, stílusos és kifejező előadására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy XVII. századi mű,
- Egy polifon szerkesztésű mű,
- Egy karakterdarab, táncjáték vagy szonáta / szonatina XVIII. századi szerzőtől.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A tanuló tudjon tájékozódni különböző stílusú és nemzetiségű darabok között.
- Ismerje a ritkábban előforduló ütembeosztásokat és a hemiolát.
- Legyen képes áttekinteni egyszerűbb darabok formáját, felépítését.
- Ismerje fel az egyszerűbb táncokat (pl. menuett, gavotte).
- Legyen tisztában a polifon és homofon szerkesztési móddal, a frázis, periódus, imitáció és szekvencia fogalmával.
- Legyen képes könnyebb darabokat lapról lejátszani.
- Tanuljon meg regisztrert és manuált váltani.
- Legyen képes egyszerűbb dallamok díszítésére - megfelelő helyen -, az eddig megismert és használt ornamensekkel.

A hangszeres készségek fejlesztése

Billentés:

- legatissimo,
- legato,
- non legato,
- staccato. Játékformák:
- skála,
- díszítések: trillák, előkék,
- kettősfogás,
- hangzatfelbontás
- akkord, arpeggio,
- repetíció,
- ugrások.

Kezek függetlenítése:

- több szólam értelmes vezetése ritmus és artikuláció szempontjából,
- kétszólamú játék egy kézzel.

Tudatosítsa a tanuló a billentés módjától, a hanghossztól és a billentyű elengedésétől függő dinamikai árnyalatokat.

Ajánlott tananyag

Dandrieu: Les Tourbillons (Kön.: Etüden 33. old)
 Dieupart: Menuet en Rondeau F-dúr (The Amsterd. 62.)
 J. S. Bach: d-moll kis preludium BWV 940
 C. Ph. E. Bach: g-moll Polonaise (the BP 18. old.)
 J. Ch. F. Bach: Solfeggio (Etüden, 57. old.)
 J. Pachelbel: Gavotte mit 2 Variationen (FCP I/14. old.)
 G. Fr. Händel: Aria (Presto) (FCP I/74. old.)
 H. Scheidemann: Ballet (The Amst. HT/II, 42. old.)
 Anon: Praeludium Fitz. V. Book (G-dúr) - (Boxall 60 old.)
 Purcell: Rigadoon in C (Purcell-Kön. 12. old.)
 Zipoli: a-moll Allegro (Etüden 90. old.)
 Bertalotti: Solfeggio n. 3, n. 4 (I topp 14-15. old.)
 Cimarosa: G-dúr Sonata (FCP II, 18.)
 A. Scarlatti: Folia (the BP 29. old.)
 Bartók Béla Mikrokozmosz I, II
 Alghrimm: Manuale: etüdök, ujjgyakorlatok

Követelmények

Az elvégzendő anyag 10-15 mű, arányos felosztásban egyes nemzetek zenéjéből.

Egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával.

Az egyszerűbb díszítések megfelelő módon való alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy J. S. Bach kis prelúdium,
- Egy francia karakterdarab,
- Egy angol táncétel / egy könnyű szonáta vagy szonatina.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A szonáta-, rondó- és a variációs forma ismerete és elemzése.
- Árnyalt frazeálásra és artikulációra való törekvés.
- Hangnemi, harmóniai összefüggések megértése, a T-S-D-T funkciók alkalmazása gyakorlatban.

- Hármashangzatok megfordításai, négyeshangzatok.

- Fokozott önállóság a darabok tanulása során.

- A francia zenére jellemző inegal játék gyakorlása

A hangszeres készségek fejlesztése

Billentés:

- különböző billentési módok a megfelelő helyen,
- különböző billentésmódok alkalmazása lassú és gyors tempóban,
- a dinamikai árnyalatok billentéstől való függőségének megfigyelése

Játékformák:

- skála,
- díszítések (francia ornamensek - Couperin, Rameau)
- kettősfogás,
- hangzatfelbontás,

- akkord,
- futam,
- néma ujjváltás
- legatissimo
- repetíció,
- arpeggio (lassan majd fokozatosan gyorsítva).

Ajánlott tananyag

L. Marchand: d-moll menuet (compl. edition 14. old.)
 J. Ph. Rameau: Tambourin (FCP I 45. old.)
 F. Couperin: Allemande (the BP 47. old.)
 J. K. F. Fischer: a-moll Chaconne (FCP I/25. old.)
 J. S. Bach: d-moll kis preludium BWV 926
 W. Fr. Bach-J. S. Bach: g-moll allemande (ED 8. old.)
 G. A. Benda: F-dúr Sonatina (Sonatinen II/112. old.)
 W. A. Mozart: Londoner Skizzenbuch KV15a, 15d; (Könemann - 28, 30. old.)
 J. Barrett: The St. Catherine (Ferguson EE II/58. old.)
 W. Byrd: Jig (The Amsterdam HT, 25. old.)
 H. Purcell: Hornpipe in g (Könemann 32. old.)
 Frescobaldi: Corrente Prima (Fresc. I./84. old.)
 A. Scarlatti: Balletto a-moll (FCP I/24.)
 Bartók: Mikrokozmosz
 Bozzay: Medáliák
 Alghrimm: Manuale: etűdök, ujjgyakorlatok

Követelmények

Fokozott önállóság a darabok tanulása során.

Az elvégzendő anyag 10-15 mű, arányos elosztásban az egyes nemzetek zenéjéből.

A tanuló tudjon különbséget tenni a francia és német díszítések között, ismerje azok pontos megnevezését.

Törekedjen a tánctételek stílusos, folyamatos előadására, a súlyos-súlytalan ütemrészek megfelelő alkalmazására.

Fordítson fokozott figyelmet a balkéz hanghosszainak és hangsúlyainak árnyalt játékmódjára a basso continuo játék elvárásai szerint.

A polifon zenében törekedjen az érthető, követhető szólamvezetésre.

Legyen képes a könnyed pozícióváltásra, a kezek ügyes alá- és fölétevésére.

Tudjon könnyedén manuált váltani és regisztrálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy francia mű,
- Egy Purcell mű/olasz mű,
- Egy Telemann fantázia / J. S. Bach prelúdium,
- Egy XX. századi zeneszerző műve.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek elmélyítése és fejlesztése.

- Fokozott igény a stílusos muzsikálás, a technikai és elméleti ismeretekkel megalapozott játékra.

- Nagyobb önállóságra való törekvés a zenetanulás minden területén (pl. ujjrendkészítés, dallamok díszítése, artikuláció önálló kidolgozása.)

- Az angol, francia és német zenében használatos leggyakoribb díszítések ismerete.

- Régi ujjrendek ismerete és használata.

- Funkciós hallás fejlesztése.

A hangszeres készségek fejlesztése

Törekedjünk

- a lapról játék fejlesztésére,

- az improvizatív díszítések gyakoroltatására,

- a társas zenélés rendszeres művelésére (akár énekessel, más hangszerrel, vagy négykezes formájában).

Ajánlott tananyag

J. Ph. Rameau: a-moll gavotte (Bärenreiter 12. old.)

Daquin: Le Coucou (FCP I/16. old.)

L. Couperin: Branle de Basque (Ferguson: Early French I/7. old.)

E. J. de la Guerre: Rigaudon I&II d-moll (Ferguson: Early French I/46. old.)

J. Pachelbel: f-moll Chaconne (the BP 56. old.)

Gisbert Steenwick: Serband (The Amst. H. T.22. old.)

J. S. Bach: e-moll kis preludium BWV 938

C-dúr kétszólamú invenció BWV 772

J. L. Krebs: Choral - Jesu, meine Freunde (ItoPP 48. old.)

G. Fr. Händel: Fughetta (the BP 24. old.)

Telemann: Courante (the BP 48. old.)

J. Haydn: C-dúr Divertimento (Hob. XVI/8)

Howells Delight: G-dúr (Ferguson: EE I./64. old.)

H. Purcell: A Ground in Gamut (Kön. 66-67. old.)

W. Croft: 31. A Scotch Air (Compl. Edit. II. kötet 39. old.)

D. Cimarosa: Sonata in Es (FCP 1/22.)

G. Frescobaldi: Balletto, Corrente e Passacagli (the BP 75. old.)

D. Scarlatti: Sonata in d (Gavotte) K64 (FCP I/94. old.)

Követelmények:

A tanuló legyen képes egy kb. 15 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani és megformálni, játék közben önmagát kontrollálni.

Törekedjen a nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek pontos, stílusos és kifejező előadására.

Legyen képes a pergő, virtuóz játékmódra.

A vizsgán egy művet kotta nélkül kell játszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy XVII. századi mű,

- Egy polifon szerkesztésű mű,

- Egy francia karakterdarab / egy mű a Bach-fiúktól / Haydn szonátatétel,

- Egy Scarlatti/Soler szonáta.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen tisztában a csembalójáték és a zongorázás közti alapvető különbségekkel, és tudatosan alkalmazza is az eltérő játéktechnikát mindkét hangszernél.

Ismerje a csembalón használatos billentésmódokat, különös tekintettel a könnyed, kizárólag ujjtöbbségből képzett non legatóra és a karsegítség nélküli legatóra.

Ismerje meg - korának megfelelő szinten - a reneszánsz, barokk, valamint a korai klasszikus zenék legfontosabb stílusjegyeit.

Tudjon különbséget tenni különféle nemzetek zenéi között, és ezt alkalmazza az előadásban is.

Legyen tisztában a leggyakoribb díszítésekkel (a korok és nemzetek közti különbségekkel is).

Legyen tisztában a leggyakoribb műfajokkal, kompozíciós technikákkal (táncok, polifon-homofon szerkesztés stb.) és azok előadásával.

Tudjon valamennyi hangnemben skálázni három oktávon keresztül, két kézzel, különféle billentésmódokkal (futam, akkord, akkordfelbontás is); tudja a skálákat modern ujjrenddel, de ismerjen meg néhány régi ujjazatot is.

Tudjon akkordokat és több-kevesebb szólamú arpeggiót játszani, egy és két kézzel.

Tegyen szert a korának megfelelő, biztos technikára: a pergő-játék, ugrások (kézkeresztezés), kettősfogások, repetíció, akkordjáték terén.

Ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését, a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- Egy Couperin-rondeau,
- Egy sarabande és egy menuett Rameau-tól,
- Egy gyors Scarlatti-sonáta,
- Egy mű Bach: Clavierbüchlein für W. Fr. Bach című kötetéből,
- Egy Haydn-sonáta.

A Scarlatti-sonátát fejből kell játszani, a többi mű kottából is előadható.

A tanuló legyen tisztában a csembalójáték és a zongorázás közti alapvető különbségekkel, és tudatosan alkalmazza is az eltérő játéktechnikát.

Az alapfokú művészeti vizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Csembaló főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy XVII. századi mű;

Ajánlott művek: G. Frescobaldi: Corrente e Ciaccona; Balletto, Corrente e Passacagli; Corrente, Gagliarda; (Edizioni Suvini Zerboni-Milano); Byrd (EMB 12030 kötetben), Bull (EMB

12030 kötetben), Farnaby (EMB 12030 kötetben) (Fitzwilliam Virginal Book-Dover); J. J. Froberger: Szvitek (Heugel); J. K. F. Fischer: 9 szvit csembalóra (Schott) nehézségi szintjén.

- Egy polifon szerkesztésű mű;

Ajánlott művek: J. S. Bach: Kétszólamú invenciók BWV 772-786 (Könemann K110); Kis prelúdiumok BWV 924-930, BWV 933-938 (K 110); W. Fr. Bach: Fúgák, polonézok (Peters); Telemann: Fantáziák (Bärenreiter); Ouverturen (Schott); Könnyű fúgák (Schott); G. Fr. Händel: Einzelne Suiten und Stücke (Bärenreiter) nehézségi szintjén.

- Egy XVIII. századi mű;

Ajánlott művek: Fr. Couperin (EMB 4372), J. Ph. Rameau (Heugel), J. B. Boismortier (Leuckartian), Daquin, Dandrieu (Early French Keyboard Music); vagy egy szonáta-tétel: J. Chr. Bach (Henle), C. Ph. E. Bach (Könemann), J. Haydn (Könemann), J. A. Benda (Artia Praga) vagy Scarlatti (EMB 7817, EMB 8268, EMB 8480, EMB 8666), Soler szonáta (Henle) nehézségi szintjén.

A darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy XVII. századi mű;

Ajánlott művek: G. Frescobaldi: Corrente e Ciaccona; Balletto, Corrente e Passacagli; Corrente, Gagliarda; Partite sopra Passacagli; Partite sopra Follia; Partite sopra L'aria della Romanesca (Edizioni Suvini Zerboni - Milano); Byrd (EMB 12030 kötetben), Bull (EMB 12030 kötetben), Farnaby (EMB 12030 kötetben). (Fitzwilliam Virginal Book - Dover); H. Purcell: Ground; Chacone (Könemann); J. J. Froberger: Szvitek (Heugel) Pachelbel: Hexachordum Apollinis (Bärenreiter); D. Buxtehude: Szvitek (Breitkopf); nehézségi szintjén.

- Egy polifon szerkesztésű mű;

Ajánlott művek: J. S. Bach: Kétszólamú invenciók BWV 772-786 (K 110); Fantasie „duobus subiectis” BWV 917 (Peters); Kis prelúdiumok és fugetták BWV 895, 899, 900, 987/a, 901, 902;(K110) W. Fr. Bach: Fúgák, polonézok (Peters); G. Telemann: Fantáziák (Bärenreiter); Ouverturen (Schott); Könnyű fúgák (Schott); G. Fr. Händel: Einzelne Suiten und Stücke (Bärenreiter) nehézségi szintjén.

- Egy XVIII. századi mű;

Ajánlott művek: Fr. Couperin (EMB 43725); J. Ph. Rameau (Heugel); J. B. Boismortier (Leuckartian); Daquin, Dandrieu (Early French Keyboard Music); vagy egy szonáta-tétel, J. Chr. Bach (Henle) C. Ph. E. Bach (Könemann); J. Haydn (Könemann); J. A. Benda (Artia Praga) nehézségi szintjén.

- Egy virtuóz mű; Scarlatti (EMB 7817, EMB 8268, EMB 8480, EMB 8666), Soler szonáta nehézségi szintjén. A darabokat kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése:

- megfelelés az előírt követelményeknek
- technikai felkészültség
- helyes test- és kéztartás
- helyes ritmus és tempó,
- helyes artikuláció és díszítések alkalmazása
- kifejező, stílusos előadásmód
- memória, jó állóképesség

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző „A” tagozatos tanulók számára a zeneiskola alapképzésében elért színvonal megőrzése és fejlesztése a cél. A hangszeres fejlődés mellett ugyanolyan fontos a zenei műveltség elmélyítése, valamint az örömteli muzsikáláshoz való kedv fenntartása.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Az évfolyam zenei anyagának megfelelő játékformák elsajátítása

- A tanuló legyen képes a már megismert stílusokban önállóan is megtanulni egy-egy művet.
- Nagyon fontos a lapról játék fejlesztése, a négykezes játékhoz és kamarazenéhez szükséges alkalmazkodás kitapasztalása és kialakítása.

Hangszeres készségek fejlesztése

- skálák külön kézzel különböző díszítésekkel
- ujjgyakorlatok Fr. Couperin L'Art de toucher...c. csembalóiskolájából
- basso continuo játék alapjai: hármashangzatok és fordításai, kadenciák; ehhez gyakorlatok J. B. Christensen 'basso continuo' iskolájából
- non measure prelude-ök elemzése és játéka

Ajánlott tananyag

- L. Couperin: C-dúr menuett (E. de L'Oiseau-Lyre 27. old)
- Daquin: Rigaudon en Rondeau g-moll /G-dúr (4. old.)
- J. Fr. Dandrieu: Prelude (D) non measure (54. old.)
- J. Ph. Rameau: e/E Rigaudon (30. old.)
- F. Couperin: Second, Troisième prélude
- J. C. F. Fischer: Prelúdiumok és fűgák (300 év-Korai német, 38. old.) J. Pachelbel: Phantasie (300 év, 32. old.)
- G. Böhm: a-moll szvit (EMB, Német zong, 3. old.) Anon: Brande champanje (Boxall 62. old.)
- G. Farnaby: A toye (EMB-Angol-16. old.)
- W. Croft: Ground in c (1/10. old.)
- A. de Cabezón: Duo II. (Boxall 69old.)
- J. P. Sweelinck Malle Sijmon (The Amsterd. II/10. old)

Követelmények

Az elvégzendő anyag 5-10 mű.

A tanuló legyen képes az egyszerűbb non measure prelude-ök harmóniai elemzésére, ami az ilyen típusú művek értelmeseen tagolt előadásához elengedhetetlenül fontos.

Legyen képes egyszerű, többnyire alaphelyzetű akkordokból álló írt reneszánsz táncok basso continuo (csak basszus szólamból olvasott) kíséretének eljátszására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy prelude F. Couperin: L'Art de toucher le clavecin kötetből / egy non measure prelude
- Egy polifon szerkesztésű mű
- Egy szabadon választott mű / kamara

A vizsga anyaga kottából játszható

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az évfolyam zenei anyagának megfelelő játékformák elsajátítása.

- A tanult ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a zenei anyagban található új előadási utasítások ismerete.

- Az állóképesség növelése.

A hangszeres készségek fejlesztése Skálák:

- külön kézzel -díszítve,

- historikus ujjrenddel (pl. angol, francia minta szerint)

- ujjgyakorlatok (Hanon), technikailag nehéz helyek Scarlatti szonátaiból

- basso continuo játék alapjai: szextakkordok kettőzése

- ehhez gyakorlatok J. B. Christensen ' basso continuo' iskolájából, ill. Händel continuo példatárából

Ajánlott tananyag

Dieupart: F-dúr Srabande (48. old.)

J. Ph. Rameau: La Villageoise (34. old.)

F. Couprein: Les Baricades Misterieuses (II/16. old.) E. de la Guerre: Rigaudon I/II (Ferguson I/46. old.)

J. Ch. Fr. Bach: F-dúr menuet (Musikalische Nebenstunden 22. old.)

J. J. Froberger: Suite „Auf die Mayerin” (300 év, Korai német 18. old.)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók - válogatás

W. Byrd: La Volta (Boxall 52. old.)

J. Duphy: C/C Menuets (Heugel, 41. old.)

H. Purcell: Ground in c (Könemann 56. old.)

D. Scarlatti: Szonáták-válogatás

G. B. Pergolesi: Allegretto (EMB, Olasz 40. old.)

Követelmények

A tanuló legyen képes az elsajátított formák gyakorlati alkalmazására.

A megtanult műveket a zenei-érzelmi tartalom kifejezésével adja elő.

Legyen képes a tiszta szólamvezetésre, ismerje a játszott művek harmóniai szerkezetét.

Tudjon az évfolyamának megfelelő szinten könnyebb műveket lapról játszani.

Legyen képes a zárlati harmóniák összekapcsolására (4/3 késleltetés).

Az elvégzendő anyag 5-10 mű.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy francia karakterdarab/egy polifon szerkesztésű mű,

- Egy táncjáték/variációs forma,

- Egy szabadon választott mű/kamara.

A vizsga anyaga kottából játszható

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az előző évfolyamokban elsajátított játékformák továbbfejlesztése.

- A játszott anyag díszítéseinek megfelelő, stílusos kivitelezése.

- Állóképesség fokozása, igény a hibamentes, folyamatos előadás iránt.

- Pergő, virtuóz játék fejlesztése megfelelő gyakorlatokkal.

- Funkciós hallás fejlesztése.

- Különböző stílusú zenei anyag igényes, elméleti ismeretekkel alátámasztott, kifejező előadása.

A hangszeres készségek fejlesztése

- Egyszerűbb diszszonanciák: terc-kvart akkord, kvint-szext akkord és kapcsolási módozataik
- Gyakorlatok G. Fr. Händel példatárából

Ajánlott tananyag

- F. Couperin: Les Moissonneurs (II. kötet, 8. old.) L. Marchand: Gavotte en Rondeau (13. old.)
J. Ph. Rameau: La Triomphante (Heugel 76. old.)
J. S. Bach: f-moll szvit BWV 823
C. Ph. E. Bach: Cantabile (FCP 138. old.)
W. Fr. Bach: G-dúr szonáta (Kalmus Piano Series I.)
J. Chr. Fr. Bach: A-dúr menuett (ML Hours 38. old.)
J. K. F. Fischer: Musikalischer Parnassus - 9 szvit csembalóra, válogatás
J. J. Froberger: Canzone (300 év, Korai német 15. old.)
A. Valente: Lo Ballo dell' Intorcia (Boxall 64. old.)
G. Frescobaldi: Gagliarda prima - quinta Corrente prima-sexta (II Primo Libro...) - válogatás
Orbán György: Minuti - válogatás
Bartók Béla: Mikrokozmosz - válogatás (pl. VI/149, 152)
Petrovics Emil: Négy önarckép álarcban

Követelmények

A tanuló legyen képes különböző karakterű műveket élményszerűen, stílusosan előadni.

Ismerje az alapvető forrásmunkák (Couperin, Rameau, C. Ph. E. Bach traktátusainak) legfontosabb megállapításait és kitételeit az előadásmódra vonatkozóan.

Tegyen szert tapasztalatokra a kamarazenében, aktívan vegyen részt az együttlétszervezésben.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy kisebb szvit (Froberger, Purcell, J. K. F. Fischer stb.) / toccata / karakterdarab,
- Egy Scarlatti, Soler vagy Albero szonáta / klasszikus szonátatétel / variációs forma,
- Egy szabadon választott mű / kamara. A vizsga anyaga kottából játszható.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A zenei anyagban előforduló játékformák tudatos alkalmazása az évfolyamnak megfelelő szinten.

- A tanuló törekedjen a minél nagyobb önállóságra (regisztrálásban, díszítések hozzáadásában).

- A stílushű előadásmód követelményeit igyekezzen igényesen megvalósítani és kifejezésre juttatni.

A hangszeres készségek fejlesztése

- az eddig tanultak gyakorlása és elmélyítése
- gyakorlatok G. Ph. Telemann: Singe-, Spiel- und Generalbaß Übungen c. kottájából

Ajánlott tananyag

- L. Couperin: Prelude non mesuré F-dúr (70. old.)
Fr. Couperin: Huitième prélude (L'Art....)
Fr. Couperin: La Prude (Sarabande) (43. old.)
J. Rameau: a-moll Prélude (non mesuré) (1. old.)
D'Anglebert: g-moll sarabande (35. old.)
Duphy: Gavottes (E,e) (99. old)

J. Titelouze: Ave Maris Stella (Boxall 74.)
 G. Böhm: F-dúr szvit (The B Pian. 82)
 J. Ch. Fr. Bach: A-dúr menuet (ML Hours)
 J. J. Froberger: Canzone
 J. Pachelbel: Arie mit Variationen (300 év, korai német)
 J.S. Bach: Két- és háromszólamú invenciók - válogatás
 C. Ph. E. Bach: Variationen (Fav.P Cl. I/70.old.) G. Ph.
 Telemann: Könnyű fűgák - válogatás J. Haydn: Szonáták - válogatás
 Th. Morley: Alman (EMB, Angol z. muzsika, 23. old)
 W. Byrd: Coranto (ua., 20. old)
 G. Farnaby: The old Spagnoletta (ua. 27. old.)
 G. Frescobaldi: Aria detta balletto (II libro primo 95. old)
 G. Frescobaldi: Partite sopra Folia
 Soler: Due Sonate (EMB Das Mediterran, 22. old)
 D. Scarlatti: Albero Szonáták - válogatás

Követelmények

A tanulónak legyen áttekintése a csembaló repertoárjáról, ismerje a legfontosabb zeneszerzőket, előadóművészeket.

Legyen jártas a barokk zene formavilágában, ismerje a csembalóirodalom nagy részét képező táncok (szvitek) fejlődéstörténetét.

A tanuló legyen képes különböző karakterű műveket élményszerűen, stílusosan előadni.

Tegyen szert tapasztalatokra a kamarazenében, aktívan vegyen részt az együttmuzsikálásban

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy non mesure prelude / Froberger tombeau / angol virginál darab / Frescobaldi vagy Rossi toccata,

- Egy polifon szerkesztésű mű,

- Egy Scarlatti szonáta / klasszikus szonátatétel / egy francia karakterdarab / mű a gáláns korszakból. A vizsga anyaga kottából játszható.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét. Ebből következik, hogy az „A” tagozatnál bővebb, átfogóbb tananyagot kell elvégezniük.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Az évfolyam zenei anyagának megfelelő játékformák elsajátítása

- A tanuló legyen képes a már megismert stílusokban önállóan is megtanulni egy-egy művet.
 - Nagyon fontos a lapról játék fejlesztése, a négykezes játékhoz és kamarazenéhez szükséges alkalmazkodás kitapasztalása és kialakítása.

Hangszeres készségek fejlesztése

- skálák külön kézzel különböző díszítésekkel
 - ujjgyakorlatok Fr. Couperin L'Art de toucher ...c. csembalóiskolájából
 - basso continuo játék alapjai: hármashangzatok és fordításai, kadenciák

- gyakorlatok J. B. Christensen 'Grundlagen ...' című basso continuo' iskolájából
- non mesure prelude-ök elemzése és játéka

Ajánlott tananyag:

- J. Duphy: La Felix (66. old.)
- L. Couperin: 7. non mesure prelude (62. old. L'O.Lyre)
- Daquin: La Mélodieuse (Rondeau) (57. old.)
- J. Ph. Rameu: e/E Rigaudon (30. old.)
- J. Fr. Dandrieu: Prelude (D) non mesure (54. old.)
- Fr. Couperin: Les Baricades Misterieuses (II/16. old.)
- J. Ch. F. Bach: F-dúr menuet (ML Hours 22. old.)
- G. Fr. Händel: Lesson HWV496 (FCP I/80. old.)
- J. S. Bach: Kétszólamú invenciók - válogatás
- J. C. F. Fischer: Prelúdiumok és fűgák (300 év-Korai német, 38. old.)
- J. Pachelbel: Phantasie (300 év, 32. old.)
- G. Böhm: a-moll szvit (EMB, Német zong., 3. old.)
- Th. Tallis: Antiphon: Gloria
- G. Farnaby: A Toye (EMB, Angol ... 16. old.)
- H. Purcell: Ground in c (56. old.)
- W. Croft: Sebell (Steiner41. old.)
- A. de Cabezón: Duo II. (Boxall 69. old.)
- J. P. Sweelinck: Malle Sijmon (The Amsterd. II/10. old.)
- D. Scarlatti: Szonáták - válogatás (javasolt K1, K9, K25)

Követelmények

Az elvégzendő anyag 5-10 mű.

A tanuló legyen képes az egyszerűbb non mesure prelude-ök harmóniai elemzésére, ami az ilyen típusú művek értelmeseen tagolt előadásához elengedhetetlenül fontos.

Legyen képes egyszerű, többnyire alaphelyzetű akkordokból álló 17. századi táncok basso continuo (csak basszus szólamból olvasott) kíséretének eljátszására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy prelude F. Couperin: L'Art de toucher le clavecin kötetből / egy non mesure prelude,
- Egy polifon szerkesztésű mű,
- Egy szabadon választott mű / kamara.

A vizsga anyaga 1 mű kivételével kottából játszható.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az évfolyam zenei anyagának megfelelő játékformák elsajátítása.
- A tanult ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a zenei anyagban található új előadási utasítások ismerete.
- Az állóképesség növelése.

A hangszeres készségek fejlesztése

Skálák:

- külön kézzel - díszítve,
- historikus ujjrenddel (pl. angol, francia minta szerint)

- ujjgyakorlatok (Hanon), technikailag nehéz helyek Scarlatti szonátaiból
- basso continuo játék alapjai: szextakkordok kettőzése
- gyakorlatok J. B. Christensen ' basso continuo' iskolájából ill. Händel continuo példatárából

Ajánlott tananyag

Dieupart: F-dúr Sarabande (48. old.)
 J.Ph.Rameau: Le Livri (101. old.)
 F.Couperin: Les Baricades Misterieuses (II/16. old.)
 F.Couperin: Huitième prelude (L'Art...)
 E. de la Guerre: Rigaudon I/II (Ferguson I/46. old.)
 D'Anglebert: Sarabande de Vieux Gautier
 J.Duphly: C/C Menuets (41. old.)
 L.Couperin: 8.(A-dúr) non mesuré prelude (62. old. L O. Lyre)
 J. Ch. Fr. Bach: F-dúr menuet (Musikalische Nebenstunden 22. old.)
 J. J. Froberger: Suite „Auf die Mayerin” (300 év, Korai német 18. old.)
 J. S. Bach: Kétszólamú invenciók - válogatás
 J. S. Bach: f-moll szvit BWV 823
 J. S. Bach: A-dúr szvit BWV 832
 C. Ph. E. Bach: Cantabile (FCP 138. old.)
 W. Fr. Bach: G-dúr szonáta (Kalmus Piano Series I.)
 W. Fr. Bach: 2 fuga (I to PP, 128. old.)
 J. Chr. Fr. Bach: A-dúr menuett (ML Hours 38. old.)
 J. K. F. Fischer: Musikalischer Parnassus - 9 szvit csembalóra, válogatás
 J. J. Froberger: Canzone (300 év, Korai német 15. old.)
 W. Byrd: La Volta (Boxall 52. old.)
 J. Duphly: C/C Menuets (Heugel, 41. old.)
 H. Purcell: Ground in c (Könemann 56. old.)
 Antonio Valente: La Ballo deli' Intoveia (Boxall 64. old.)
 D. Scarlatti: Szonáták-válogatás
 G. B. Pergolesi: Allegretto (EMB, Olasz 40. old.)

Követelmények

A tanuló legyen képes az elsajátított formák gyakorlati alkalmazására.
 A megtanult műveket a zenei-érzelmi tartalom kifejezésével adja elő.
 Legyen képes a tiszta szólamvezetésre, ismerje a játszott művek harmóniai szerkezetét.
 Tudjon az évfolyamának megfelelő szinten könnyebb műveket lapról játszani.
 Legyen képes a zárati harmóniák összekapcsolására (4 3 késleltetés).
 Az elvégzendő anyag 5-10 mű.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy francia karakterdarab/egy polifon szerkesztésű mű,
- Egy táncjáték/variációs forma,
- Egy szabadon választott mű / kamara.

A vizsga anyaga egy mű kivételével kottából játszható.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az előző évfolyamokban elsajátított játékformák továbbfejlesztése.

- A játszott anyag díszítéseinek megfelelő, stílusos kivitelezése.
- Állóképesség fokozása, igény a hibamentes, folyamatos előadás iránt.
- Pergő, virtuóz játék fejlesztése megfelelő gyakorlatokkal.
- Funkciós hallás fejlesztése.
- Különböző stílusú zenei anyag igényes, elméleti ismeretekkel alátámasztott, kifejező előadása.

A hangszeres készségek fejlesztése

- egyszerűbb disszonanciák: terc-kvart akkord, kvint-szext akkord és kapcsolási módozataik
- ehhez gyakorlatok G. Fr. Händel példatárából

Ajánlott tananyag

F. Couperin: Les Moissonneurs (II. kötet, 8. old.)

L. Marchand: Gavotte en Rondeau (13. old.)

J. Ph. Rameau: La Triomphante (Heugel 76. old.)

D'Anglebert: g-moll sarabande (35. old.)

L. Couperin: 12.(F) prelude non mesuré (70. old.)

Duphy: Gavottes (E,e) (99. old.)

J.S. Bach: Háromszólamú invenciók-válogatás

J. Chr. Fr. Bach: A-dúr menuett (ML Hours 38. old.)

J. K. F. Fischer Musikalischer Parnassus - 9 szvit csembalóra, válogatás

G. Böhm: F-dúr szvit (The B Pian. 82. old.)

G. Ph. Telemann: 6 Ouvertüren - válogatás

A. Valente: Lo Ballo dell' Intorcia (Boxall 64. old.)

J. Titelouze: Ave Maris Stella (Boxall 74.)

G. Frescobaldi: Gagliarda prima - quinta

Corrente prima - sexta (II Primo Libro...) - válogatás

A Soler Due sonate (EMB Des Mediterran 22-25. old)

Orbán György: Minuti - válogatás

Bartók Béla: Mikrokozmosz - válogatás (pl. VI/149, 152)

Petrovics Emil: Négy önarckép álarcban

Fehér György Miklós Invenciók csembalóra Op.55

Követelmények

A tanuló legyen képes különböző karakterű műveket élményszerűen, stílusosan előadni.

Ismerje az alapvető forrásmunkák (Couperin, Rameau, C. Ph. E. Bach traktátusainak) legfontosabb megállapításait és kitételeit az előadásmódra vonatkozóan.

Tegyen szert tapasztalatokra a kamarazenében, aktívan vegyen részt az együttmuzsikálásban.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy kisebb szvit (Froberger, Purcell, J. K. F. Fischer stb.) / toccata / karakterdarab,
- Egy Scarlatti, Soler vagy Albergo szonáta / klasszikus szonátatétel /variációs forma,
- Egy szabadon választott mű / kamara.

A vizsga anyaga egy mű kivételével kottából játszható.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A zenei anyagban előforduló játékformák tudatos alkalmazása az évfolyamnak megfelelő szinten.

- A tanuló törekedjen a minél nagyobb önállóságra (regisztrálásban, díszítések hozzáadásában).
- A stílushű előadásmód követelményeit igyekezzen igényesen megvalósítani és kifejezésre juttatni.

A hangszeres készségek fejlesztése

- az eddig tanultak gyakorlása és elmélyítése
- gyakorlatok G. Ph. Telemann: Singe-, Spiel- und Generalbaß Übungen c. kottájából

Ajánlott tananyag

- Fr. Couperin: La Prude (Sarabande) (43. old.)
- J. Titelouze: Ave Maris Stella (Boxall 74.)
- Dieupart: h-moll Courante (17) (26. old.)
- L. Marchand: d-moll Chaconne (10. old.)
- J. Dulphy: La Forqery
- Fr. Couprein La Superbe an I Forquerzy
- J. Ph. Rameau: a-moll Gavotte (72. old.)
- J. S. Bach: Francia szvit - válogatás
- J. S. Bach: 3 kis prelúdium és fughetta BWV 895, 899, 900
- J. G. Benda: dúr versenymű csembalóra és zenekarra
- J. Chr. Bach-W. A. Mozart: D-dúr versenymű csembalóra és zenekarra
- J. Pachelbel: Arie mit Variationen (300 év, korai német)
- C. Ph. E. Bach: Variationen (Fav. P Cl. I/70. old.) G. Fr. Händel: g-moll szvit (EMB Német 8. old.) J. Haydn: Szonáták - válogatás
- Purcell: Chacone in g (68. old.)
- W. Byrd: Galiarda (EMB-Virg. 6. old)
- M. Peerson: The fall of the leafe (EMB Angol 32. old.)
- W. Croft: Chacone (II/43. old.)
- G. Frescobaldi: Aria detta la Frescobalda (EMB Olasz. 7. old.)
- D. Zipoli: h-moll szvit (EMB Olasz. 22. old.) D. Scarlatti: Szonáták-válogatás

Követelmények

A tanulónak legyen áttekintése a csembaló repertoárjáról, ismerje a legfontosabb zeneszerzőket, előadóművészeket.

Legyen jártas a barokk zene formavilágában, ismerje a csembalóirodalom nagy részét képező táncok (szvit) fejlődéstörténetét.

Ismétléses formájú előadási darabokban legyen képes kisebb improvizatív variációk megszólaltatására.

Tegyen szert tapasztalatokra a kamarazenében, aktívan vegyen részt az együttműködésben.

Stílusosan, folyamatos kontroll mellett legyen képes élményszerű előadásban részesíteni a hallgatókat.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy non measure prelude / Froberger tombeau / angol virginál darab / Frescobaldi vagy Rossi mű,

- Egy polifon szerkesztésű mű / J. S. Bach Francia szvit-tételek,

- Egy virtuóz Scarlatti / Rossi / Albero szonáta,

- Egy francia karakterdarab / klasszikus szonátatétel / mű a gálans korszakból.

Az anyag egy mű kivételével kottából is játszható.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje hangszere irodalmát, a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Legyen képes

- a különböző korok műveit biztos technikával, stílushűen megszólaltatni és zenei élményt nyújtani,
- a művek karakterének megfelelően regisztrálni,
- legyen képes fokozott zenei igényességgel a már megismert stílusokban önállóan is megtanulni és megformálni - repertoárját szélesítendő - új, könnyebb műveket,
- legyen jártas a lapról játékban,
- ismerkedjék meg a basso continuo-játék alapjaival és gyakorlati alkalmazásával,
- ismerje meg a kamarazenélés legfontosabb szempontjait:
- ismerje és kövesse a kamarapartnerek szólamát,
- rugalmasan alkalmazkodjék a többi partnerhez,
- képességei szerint éljen a continuo-szólamban alkalmazható szabadság jogával.

Rendelkezzék

- a művek művészi előadásához szükséges képzelőerővel, előadói és formáló készséggel,
- fejlett hallási kontrollal,
- a hangszeréhez kapcsolódó stílus- és anyagismerettel

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a csembaló megszólaltatásának valamennyi lehetséges módját (szóló- és continuo-hangszerként egyaránt),
- a hangszer szerkezetét, mechanikáját, valamint kialakulásának történetét és a rokon hangszereket (clavichord, virginál stb.),
- a csembaló irodalmát, a reneszánsz kortól a hangszer fénykorán át napjainkig,
- a régi zene előadásmódjáról szóló alapvető korabeli forrásmunkák (Rameau, Couperin, C. Ph. E. Bach) legfontosabb részeit

Tudjon

- a csembalón kifejezően, virtuózan, és a stílustól függően érzelemgazdagon játszani,
- biztos stílusérzéssel nyúlni valamennyi korszak és nemzet zenéjéhez

Legyen tisztában

- a jó kottaválasztás szükségességével,
- a faksimile kiadványok használatával,
- a notáció koronkénti és szerzőnkénti különbözőségeivel,
- az előadói szabadság jelentőségével,
- valamennyi billentésfajtaival (legato, a Bach által tanított befelé húzott ujjas non legato, staccato, Überlegato stb.), és tudja ezeket adott helyen önállóan alkalmazni,
- a különféle szerzőknél leggyakrabban használatos díszítésekkel, azok elnevezésével és kivitelezésével,
- az olyan speciális előadói, korhoz és stílushoz kötött hagyományokkal, mint pl. a francia „inegal”, a szabad „prélude”, illetve „fantasia” vagy a túlpontozás stb.,
- a régi ujjrendek használatával,
- a régi és a ma használatos (egyenletes) hangolásfajták közti alapvető különbségekkel.

Ismerje

- a leggyakoribb kompozíciós technikákat (homofon, polifon szerkesztés, háromtagú, szonáta-rondó- variációs forma stb.),
- a legfontosabb reneszánsz és barokk tánc típusokat, azok jellegzetességeit és változásait korok szerint,

- a continuo-játék alapvető szabályait, összhangzattani ismeretei nyomán legyen képes azokat egyszerűbb formában alkalmazni.

Legyen képes

- hangológép segítségével hangolni, illetve fül után oktávokat és a két manuált tisztára hangolni,

- hallgatóság előtt - szóló- és kamaraművek előadásával egyaránt - művészi produkciót nyújtani,

- zenekari continuo-játékosként egyszerűbb feladatokat megoldani (pl. Vivaldi-versenyművek, korabeli szimfóniák stb. continuo-szólamai),

- ismétléses formájú előadási darabokban kisebb improvizatív variációk megszólaltatására.

Rendelkezzék

- a művek megtanulásához szükséges önállósággal,

- a gyakorláshoz elegendő kitartással,

- kellő szereplési rutinnal,

- biztos technikával és koncentrálóképesseggel,

- jó ízléssel és ítélőképességgel.

Művészeti záróvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Csembaló főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy XVII. századi mű prelűdje;

Ajánlott művek: L Couperin - Heugel-kiadás, G. Le Roux, Clerambault, H. d'Anglebert, L. Marchand - Fuzeau-kiadás/Editions de L'Oiseau-Lyre), vagy egy mű a Fitzwilliam Virginal Book-ból (Byrd (EMB 12030 kötetben), vagy Frescobaldi (EMB 13577), Rossi Toccata (EMB 13573, EMB 13574) (CEKM), vagy Froberger: Lamento (Bärenreiter), Tombeau (Bärenreiter) nehézségi szintjén.

- Egy polifon szerkesztésű mű;

Ajánlott művek: J. S. Bach: Kétszólamú invenciók BWV 772-786, Háromszólamú invenciók BWV 787-801 (EMB 6913), f-moll szvit BWV 823 (Peters), a-moll szvit BWV 966 (Peters), Prelúdium és fuga a Wohltemperiertes Klavier-ből BWV846-869 (EMB 4475, EMB 8015) és BWV870-893 (EMB 4476, EMB 8016) (ajánlott a Könemann-kiadás) nehézségi szintjén.

- Egy XVIII. századi mű;

Ajánlott művek: Scarlatti (EMB 7817, EMB 8268, EMB 8480, EMB 8666), Soler szonáta (Henle), Fr. Couperin (EMB 4372, EMB 5233, EMB 5234) (Zeneműkiadó/Gát), J. Ph. Rameau (EMB 6857 kötetben, EMB 8764 kötetben), J. Chr. Bach (Henle), C. Ph. E. Bach (Könemann), J. Haydn (Könemann), nehézségi szintjén.

Az anyag kottából is játszható.

„B” tagozat

- Egy XVII. századi mű: ütemvonal nélküli prelude;

Ajánlott művek: L. Couperin - Heugel-kiadás, G. Le Roux, Clerambault (Max-Eschig), H. d'Anglebert, L. Marchand - Fuzeau-kiadás), vagy egy mű a Fitzwilliam Virginal Book-ból (Byrd (EMB 12030 kötetben), vagy Frescobaldi (EMB 13577, Rossi Toccata (EMB 13573, EMB 13574) (CEKM), vagy Froberger: Lamento (Bärenreiter), Tombeau (Bärenreiter) nehézségi szintjén.

- Egy polifon szerkesztésű mű;

Ajánlott művek: J. S. Bach: Kétszólamú invenciók BWV 772-786, Háromszólamú invenciók BWV 787-801 (EMB 6913), f-moll szvit BWV 823 (Peters), a-moll szvit BWV 966 (Peters), Prelúdium és fuga a Wohltemperiertes Klavier-ből BWV 846-869 (EMB 4475, EMB 8015), Francia szvitok BWV 812-817 (EMB 7190) nehézségi szintjén.

- Egy virtuóz szonáta;

Ajánlott művek: Scarlatti (EMB 7817, EMB 8268, EMB 8480, EMB 8666), Soler (Henle), Albero műveiből.

- XVIII. századi mű; Fr. Couperin (Zeneműkiadó/Gát) (EMB 4372, EMB 5233, EMB 5234), J. Ph. Rameau (EMB 6857 kötetben, EMB 8764 kötetben), J. Duphly (Durand), J. Chr. Bach (Henle), C. Ph. E. Bach (Könemann), J. Haydn (Könemann), W. Fr. Bach: Fantáziák (Schott), J. Chr. Fr. Bach (Schott) műveiből.

Az anyag egy mű kivételével kottából is játszható.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges speciális taneszközök

Legalább egy csembaló (optimális esetben kétmanuális kópia-hangszer), állítható magasságú székkal.

Hangolókulcs, hangológép, a hangszerekhez szükséges póthúr- és pengetőkészlet,

Párásító és légtisztító készülék az állandó paratartalom biztosítására.

ORGONA

Az orgonatanulmányok megkezdése előtt legalább 4 év előzetes zongoratanulmány elvégzése javasolt.

Az orgonatanítás célja, feladatai

A tanuló a zenei anyagot életkora, évfolyama és egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

E cél elérése érdekében szükséges

- a kottaolvasás és a lapról játék fejlesztése,
- a két kéz önállóságának fejlesztése, amely biztosítja a jobb és bal kéz összjátékának, s ez az alapja a manuál-pedál összjátéknak is,
- a polifon (barokk) zenében a tiszta szólamvezetés, a logikus frazeálás és artikulálás, az agogika és a díszítések alkalmazása,
- a romantikus stílus értelmi és kifejezésbeli sajátosságainak megérzése és megvalósítása,
- a redőny stílusos használatának elsajátítása,
- a tanuló saját alkatának is megfelelő logikus ujj- és lábrend készítésének elsajátítása.

A tanár ismertesse a tanulókkal

- az orgona történetét, a más hangszercsaládokkal meglévő rokon vonásokat,
- a hangszer felépítését és működési elvét (a különböző építéstechnikákra tekintettel),
- az orgona akusztikai sajátosságait, az alapvető regisztereket,
- az orgonairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit.

Alakítson ki

- könnyed hangszerkezelést,
- helyes test-, kar-, kéz- és lábtartást,
- sokszínű, kidolgozott játékmód-kultúrát,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- könnyed manuálváltást, a különböző manuálok egy időben történő használatának természetességét,
- a különböző testrészek összehangolt munkáját.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- dúr és moll skálákat külön kézzel, két kézzel, valamint pedálon, párhuzamosan és ellenmozgásban, különböző tempókban és billentésmódokkal, oktáv, terc, szext és deci ma távolságokban,
- hármas- és négyes hangzatokat akkordfogásban, különböző felbontásokban, futamokban a skálához hasonló módokon,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat,
- technikai gyakorlatokat, etűdöket.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Fejlessze a tanuló

- zenei hallását, a tiszta intonációt, a melodikus, polifon és funkciós hallást,
- metrum- és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartást,

- hangszerkezelését, technikáját, a kezek és lábak függetlenségét az ügyesítő, az ujjgyakorlatok, etűdök, skálák alkalmazásával,
- muzikalitását a hajlékony dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával.

Az orgonát tanuló tanulók előképzettsége, életkora és zenei érettsége eltérő, ezért a javasolt zenei anyag csupán a haladás kívánatos szintjét jelöli, csak útmutatást kíván nyújtani a felhasználható művek nehézségi fokáról.

Előkészítő évfolyam

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg a tanuló

- a pedáljáték alapjait,
- az orgona-manuáljátékalapjait, módjait,
- a hangszer működésének alapelvét,
- a lábszámozást és a legfontosabb regiszterneveket, hangszíneket.

Hangszerjáték fejlesztése

Sajátítsa el a tanuló

- a pedáljátékot szabályszerűen: billentés lábheggyel és sarokkal, bokacsukló-gyakorlatok; két, majd három szomszédos hang játszása egy lábbal, kétféle kiinduló helyzetből; két szomszédos billentyű és - a különféle hangközök legato játszása váltott lábbal,
- a manuáljáték orgona-módozatait: legato, tenuto, staccato; néma ujjváltás egy, majd több szólamban,
- a hüvelykujj használatát az orgonajátékban,
- a manuál-pedál összjáték alpmódozatait: jobb kéz és pedál, bal kéz és pedál gyakorlatok; könnyebb két kéz és pedál összjáték-gyakorlatok (orgonaiskolák, egyházi népénekek).

Ajánlott tananyag

Zalánffy: Orgonaiskola I. és II. kötet (EMB Z 2043, 2783)

Antalfy: Orgonaiskola I. Kötet

Bach: Nyolc kis prelúdium (EMB Z 3098)

C. Franck: L'Organiste I. és II. kötet könnyebb darabjai

Liszt: Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Követelmény

Egyszerűbb manualiter darabok.

Biztonságos pedáljáték (pedálgyakorlatok, pedálskálák).

Két manuál és pedál összjáték-gyakorlat, vagy korálelőjátékok, esetleg egyházi népénekek pedállal.

A tanult műveket kottahűen, metrum- és ritmushűen, a megismert technikák alkalmazásával kell eljátszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy manualiter mű,
- Két pedálgyakorlat, három pedálskála,

- Egy trió-gyakorlat (esetleg korálelőjáték),
- Egy pleno korálelőjáték, vagy prelúdium, vagy egyházi népének.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszerkezelés fejlesztése
- Elhelyezkedés a padon.
- A helyes testtartás és ülés mód.

Pedál

- Billentésnemek: lábhegy és sarok.
- Két, majd három szomszédos hang legato játsszása egy lábbal, kétféle kiinduló helyzetből az összes fekvésben (átlendülés lábhegyen és sarkon).

- Bokacsukló-gyakorlatok.

- Két szomszédos billentyű játsszása váltott lábbal („vendég láb”).

- A különféle hangközök játsszása két lábbal, felbontva és együtt is.

- Lábhegy-glissandók.

- Pedálskála C-dúrban egy lábbal (átlendülés).

- Pedálskálák-dúr és -moll hangnemekben két lábbal a Zalánffy orgonaiskola lábrendje szerint.

- Kromatikus skála, néma pedálváltások.

Manuáljáték

- A zongora és orgona manuáljátéka közötti különbség.

- A főbb billentésnemek: legato, tenuto, staccato.

- A néma ujjváltási készség fejlesztése.

- A hüvelykujj használata.

- Előtanulmányok a polifon játékhoz.

- Szünet előtti hangok játsszása.

- Kétféle artikuláció egy kézben (Zalánffy I. kötet).

Összjáték

- Jobb kéz és pedál, bal kéz és pedál, két kéz és pedál.

- A bal kéz függetlenítése a pedáltól.

- Játék két manuálon, ugyanazon fekvésben.

- A trió-játék alapjai.

Ajánlott tananyag

Zalánffy: Orgonaiskola I-II. kötet (EMB Z 2043, 2783)

Antalfy: Orgonaiskola I-II. kötet (szemelvények)

Hermann Keller: Orgonaiskola (Edition Peters EP4517)

Riemann - Ambrust: Technische Studien (Edition Peters) és egyéb használható orgonaiskolák.

Orgonáskönyv I-II. kötet (Aelia Sabina Alapítvány, Budapest)

Bach: Nyolc kis prelúdium és fuga, (EMB Z 3098)

Bach: Orgelbüchlein - korálelőjátékok Sämtliche Orgelwerke 5. (EMB Z 12931)

Bach: e-moll prelúdium és fuga BWV 533 Sämtliche Orgelwerke 2. (EMB Z 12928)

Bach: c-moll prelúdium és fuga BWV 549 Sämtliche Orgelwerke 1. (EMB Z 1292)

Bach: G-dúr prelúdium BWV 568 Sämtliche Orgelwerke 4. (EMB Z 12930)

Könnyű triók (18. századi orgonatriók, Peters)
Zipoli: Versettók, Pastoral
C. Franck: L'Organiste I. és II. kötet
Liszt: Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)
Reger: Korálelőjátékok (Peters EP3980)
Kodály: Epigrammák (EMB 6086)

Követelmények

Az orgona felépítésének vázlatos ismerete: sípok, levegőellátás, a játszóasztal és berendezései.
A legfontosabb regiszternevek, lábszámozás.
A manuál és a pedál összjátékának megvalósítása egyszerűbb művekben.
Kisebb művek eljátszása tisztán, kottahűen, a metrum és ritmus követelményeit szem előtt tartva, a zenei tartalom kifejezésével.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy régi mester műve,
- Egy barokk mű (J. S. Bach).

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg a tanuló

- a különféle stílusokat, a köztük lévő különbséget, a hozzájuk tartozó játékformákat,
- a leggyakrabban előforduló díszítéseket,
- a regisztrálás alapszabályait. Sajátítsa el
- a hangszer alapvető kezelését,
- a művek stílusos, folyamatos és igényes előadását,
- a barokk zene artikulációjának értelmes megvalósítását,
- könnyebb művek ujj- és lábrendjének önálló elkészítését.

Ajánlott tananyag

Orgonáskönyv I. és II. kötet (Aelia Sabina Alapítvány, Budapest)

Buxtehude: Korálelőjátékok

Buxtehude: e-moll ciacona (könnyebb prelúdiumok és fűgák)

Pachelbel: d-moll ciacona (Peters EP3065)

Pachelbel: toccaták, korálelőjátékok

Frescobaldi: Fiori musicali (részletek) (Peters EP4514)

Walther: Korálelőjátékok

Purcell: Voluntary-k

Bach: Nyolc kis prelúdium és fűga (EMB Z 3098)

Bach: Orgelbüchlein - korálelőjátékok Sämtliche Orgelwerke 5. (EMB Z 12931)

Bach: e-moll prelúdium és fűga BWV 533 Sämtliche Orgelwerke 2. (EMB Z 12928)

Bach: G-dúr prelúdium BWV 549 C BWV 549 Sämtliche Orgelwerke 1. (EMB Z 12927)

Bach: c-moll fűga BWV 575 Sämtliche Orgelwerke 4. (EMB Z 12930)

Bach: Triók, triószonáta-tételek (Esz-dúr) Sämtliche Orgelwerke 9. (EMB Z 12935)

Franck: Prelúdium, fűga és variáció (Peters EP3744a)

Reger: könnyebb művek (op. 59, op. 129, op. 135/a stb.) (Peters EP3008a/b, EP9442, EP3980)

Kodály: Epigrammák (EMB Z 6086)

Kodály: Prelúdium (Universal UE7941-25)

Kodály: Epigrammák (EMB 6086)

Követelmény

A különféle stílusok, a hozzájuk tartozó játékformák ismerete.

A regisztrálás alapjainak önálló alkalmazása.

Alapvető ujj- és lábrendek készítése.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

Két, az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező, különböző karakterű mű:

- Egy Bach-prelúdium, vagy trió-jellegű korárelőjáték (szonáta-tétel)

- Egy romantikus vagy újabb mű.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A manuál és pedál összjáték fejlesztése.

- A négyszólamú manuáljáték fejlesztése, a nagyobb művek előadásához szükséges technikai készségek megalapozása.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

de Grigny: Pange lingua, Ave maris stella (Schott ED1877)

Frescobaldi: Toccata (Peters EP4514)

Bach: C-dúr prelúdium és fűga BWV 545 Sämtliche Orgelwerke I. (EMB Z 12927)

Bach: c-moll partita BWV 767 Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach Triószonáták, Korárelőjátékok Sämtliche Orgelwerke 9. (EMB Z 12935)

Franck: Cantabile (Peters EP3744d)

Franck: Pastoral (Peters EP3744b)

Franck: C-dúr fantázia (Peters EP3744a)

Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Liszt: Gebet (Ave Maria) Válogatott orgonaművek 1.(EMB Z 14202)

Liszt: Szent Erzsébet-legenda, Bevezetés Válogatott orgonaművek 1. (EMB Z 14202)

Brahms: Korárelőjátékok (Henle HN400)

Schumann: 3. B-A-C-H-fűga (Peters EP9530)

Kodály: Organoedia (részletek) (Boosey and Hawkes BH3547)

Antalfy: Madonna Válogatott orgonaművek (EMB Z 13122)

Langlais: kisebb művek (Homage ? Frescobaldi - részletek, Leduc, AL27896)

Langlais: Suite brève - tételek stb.) (Leduc, AL27898)

Dupré: kisebb művek (La tombe de Titelouze op. 38) (Leduc, AL27836)

Követelmények

Tudjon a tanuló különböző karakterű, műveket megformálni és egyéni adottságainak megfelelően, művészi módon előadni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach prelúdium és fűga (fantázia és fűga),

- Egy romantikus, vagy XX. századi mű,

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A manuál és pedál összjáték biztonságának erősítése.
- A koncentráció és állóképesség fejlesztése nagyobb művek tanulásához. A virtuóz játéktechnika alapozása válogatott gyakorlatokkal (orgonaiskolákból).

Ajánlott tananyag

Buxtehude: C-dúr prelúdium, fuga és ciacona (Peters EP4449)

Buxtehude: D-dúr prelúdium és fuga (Peters EP4449)

Frescobaldi: Fiori musicali (válogatva) (Peters EP4514)

Bach: G-dúr prelúdium és fuga BWV 541 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: dór toccata BWV 538 (Peters EP242)

Bach: G-dúr fuga BWV 577 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: C-dúr concerto BWV 595 (Peters EP247)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Korárelőjátékok

Franck: a-moll choral (Music Sales DP13285)

Franck: Pièce héroïque (Music Sales DP13285)

Liszt: Orpheus (Schott ED9806)

Schumann: B-A-C-H fúgák (Peters EP9530)

Mendelssohn: c-moll prelúdium és fuga (Peters EP1744)

Brahms: Korárelőjátékok (Henle HN400)

Dupré: Cortège et Litanie (Leduc AL16850)

Dupré: g-moll prelúdium és fuga (Leduc AL16405)

Vierne: 24 piéces en style libre I, II Op. 31 (Carus CV18161, CV18162)

Alain: Litanies (Leduc AL29835)

Kodály: Organoedia (tételek) (Boosey and Hawkes BH3547)

Pikéthý: a-moll prelúdium és fuga (EMB Z 13129)

Sulyok: Te Deum Két orgonadarab (EMB Z 3275)

Követelmények:

Legyen képes a tanuló nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek stílusos, pontos és kifejező előadására.

Legyen képes a játék folyamata alatt önmagát kontrollálni.

Legyen képes egy kb. 15 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani és megformálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

Egy J.S. Bach előtti mű,

Egy J. S. Bach-mű,

Egy romantikus, vagy XX. századi mű.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra azokat a tanulókat irányítjuk, akik kimagasló képességűek, zenei pályára készülnek és meg tudnak felelni a zeneileg, technikailag és mennyiségileg magasabb elvárásoknak.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg a tanuló

- a stílusok közötti különbségeket, a hozzájuk tartozó játékformákat,
- a barokk zenében leggyakrabban előforduló díszítéseket,
- a regisztrálás alapszabályait.

Legyen képes

- természetes hangszerkezelésre,
- a tanult művek stílusos, igényes, folyamatos előadására,
- értelmes artikuláció megvalósítására a barokk zenében,
- önálló, saját alkatának megfelelő ujj- és lábrend készítésére.

Ajánlott tananyag

Zalánffy: Orgonaiskola I-II. kötet (szemelvények) (EMB Z 2043, 2783)

Buxtehude: C-dúr prelúdium, fuga és ciacona (Peters EP4449)

Buxtehude: D-dúr prelúdium és fuga (Peters EP4449)

Buxtehude: e-moll ciacona Alte Meister des Orgelspiels (Peters EP 3065)

Frescobaldi: Fiori musicali (részletek) (Peters EP4514)

Bach: C-dúr prelúdium és fuga BWV 531 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: e-moll prelúdium és fuga BWV 533 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: a-moll fantázia és fuga BWV 561 (Music Sales NOV010009)

Bach: c-moll fuga BWV 575 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Pastorale BWV 590 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Fantázia in h (imitációs) BWV 563 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Korárelőjátékok

Bach: Triók, triószonáták (Esz-dúr) Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Franck: Cantabile (Peters EP3744d)

Franck: Pastorale (Peters EP3744b)

Franck: Prelúdium, fuga és variáció (Peters EP3744a)

Liszt: Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Mendelssohn: c-moll szonáta (Peters EP1744)

Mendelssohn: G-dúr prelúdium és fuga (Peters EP1744)

Schumann: 3. B-A-C-H fuga (Peters EP9530)

Brahms: Korárelőjátékokop. 122 (Henle HN400)

Kodály: Prelúdium (Universal UE7941)

Kodály: Epigrammák (EMB Z 6086)

Kodály: Organoedia (részletek) (Boosey and Hawkes BH3547)

Antalffy: Esti dal Válogatott orgonaművek (EMB Z 13122)

Messiaen: Le banquet céleste (Leduc AL22893)

Vierne: 24 pi?ces en style libre I, II Op. 31 (Carus CV18161, 18162)

Követelmény

A különféle stílusok, a hozzájuk tartozó játékformák ismerete.

A regisztrálás alapjainak önálló alkalmazása.

Alkatának megfelelő ujj- és lábrendek készítése.

Természetes, folyamatos játékmód.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach-prelúdium és fuga (toccata, fantázia),
- Egy romantikus, vagy XX. századi mű.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A manuál és pedál összjáték fejlesztése.
- A négyszólamú manuáljáték fejlesztése, a nagyobb művek előadásához szükséges technikai készségek megalapozása.
- Virtuózabb pedáljáték kialakítása

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fúgák, toccaták (Peters EP4449)

Böhm: C-dúr prelúdium és fuga Alte Meister des Orgelspiels 1 (Peters EP4301)

Frescobaldi: Toccata (Peters EP4514)

Bach: C-dúr prelúdium és fuga BWV 545 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: C-dúr concerto BWV 595 (Peters EP247)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Korárelőjátékok

Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Liszt: Orpheus (Schott ED9806)

Franck: C-dúr fantázia (Peters EP3744A)

Franck: Pièce héroïque (Peters EP3744D)

Mendelssohn: c-moll prelúdium és fuga (Peters EP1744)

Schumann: B-A-C-H fúgák (Peters EP9530)

Brahms: Korárelőjátékok (Henle HN400)

Reger: D-dúr fuga op. 59 (Peters EP3008A)

Antalfy: Madonna Válogatott orgonaművek (EMB Z 13122)

Kodály: Organoedia (tételek) (Boosey and Hawkes BH3547)

Pikéthý: a-moll prelúdium és fuga (EMB Z 13129)

Pikéthý: C-dúr introductio és fuga (EMB Z 12510)

Maros: Bagatelles Magyar orgonazene 2 (EMB Z 4663)

Sulyok: Te Deum Két orgonadarab (EMB Z 3275)

Dupré: La tombe de Titelouze op. 38 (Leduc AL27836)

Vierne: 24 piéces en style libre I, II Op. 31 (Carus CV 18161, 18162)

Követelmények

Tudjon a tanuló különböző karakterű, nagyobb lélegzetű műveket megformálni és egyéni adottságainak megfelelően művészi módon előadni.

Ennek érdekében a tananyagon keresztül fejlődjön a tanuló manuál és pedál összjátéka, négyszólamú manuáljátéka, és alapozza meg a nagyobb művek előadásához szükséges technikai készségeket.

Legyen képes a virtuózabb pedáljáték alkalmazására, valamint a manuál és pedál összjátékára magasabb szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach-prelúdium és fuga (toccata, fantázia),

- Egy triószonáta-tétel vagy triós korárelőjáték,
- Egy romantikus mű,
- Egy XX. századi mű.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Legyen jártas a tanuló a barokk zene hangzás- és formavilágában, tudatosan alkalmazza az ennek megfelelő zenei-technikai elemeket (artikuláció, díszítések, regisztrálás).
- Ismerje hangszerre repertoárját és fontosabb zeneszerzőit.
- Tudjon önállóan regisztrálni.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Walther: Partita „Jesu, meine Freude” Breitkopf

Bach: D-dúr prelúdium és fűga BWV 532 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: G-dúr fantázia BWV 572 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Korárelőjátékok

Mozart: f-moll adagio és allegro (Universal UE17165)

Liszt: B-A-C-H prelúdium és fűga Válogatott orgonaművek 3 (EMB Z 2915)

Franck: Pièce héroïque (Peters EP3744D)

Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters) EP1744

Schumann: B-A-C-H fűgák (Peters 9530)

Reger: e-moll prelúdium és fűga op. 69 (Peters EP9442)

Saint-Saens: Prelúdium és fűga op. 99, op. 109 (Durand DF00488800, DF00542100)

Saint-Saens Fantáziák (Durand DF00502300)

Kodály: Organoedia (tételek) (Boosey and Hawkes BH 3547)

Pikéthý: G-dúr toccata (EMB Z 12511)

Hidas: Szonáta Magyar orgonazene I (EMB Z 4192)

Sulyok: Partita (EMB Z 12745)

Alain: Litanies (Leduc AL29835)

Dupré: Cortège et Litanie (Leduc AL16850) Hindemith: Szonáták I, II, III (Schott ED2557, 2558, 3736)

Követelmények

Legyen képes a tanuló nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek stílusos, pontos és kifejező előadására.

Legyen képes a játék folyamata alatt önmagát kontrollálni.

Legyen képes egy kb. 30 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani és megformálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach-prelúdium és fűga (toccata, fantázia),
- Egy triószonáta-tétel vagy triós korárelőjáték,
- Egy romantikus mű,
- Egy XX. századi mű.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszere múltját, történetét,
- a különböző zenei stílusok jellemző vonásait,
- a díszítések különböző fajtáit,
- a regisztrálás alapvető szabályait,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- az adott mű helyes metrikai és ritmikai megoldására,
- a barokk zenében tiszta szólamvezetésre, értelmes frazeálásra és artikulációra, a díszítések alkalmazására,
- könnyebb művek lapról olvasására.

Rendelkezzék

- a művek megvalósítását lehetővé tevő technikával,
- koncentrálóképeséssel,
- megfelelő gyakorlási módszerrel.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Legyen képes:

- nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek stílusos, pontos és kifejező előadására,
- a játék folyamata alatt önmagát kontrollálni.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Orgona főtárgy „A” tagozat: minimum 10 perc „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy triós tétel vagy korálelőjáték; Bach triós-korál (EMB 12935), illetve Telemann (Peters) vagy Homilius (Breitkopf) triós szerkezetű darabjainak nehézségi szintjén.
- Egy romantikus mű; Liszt: Gyászóda (Universal), Choral (EMB 14202), Franck: Pastorale, Reger: korálelőjátékok, d-moll toccata nehézségi szintjén.
- XX. századi, illetve kortárs szerzők művei; Kodály: Csendes mise (Boosey & Hawkes), Antalffy: Madonna (EMB 13122), Pikéthý: G-dúr toccata, Hidas: Fantázia (EMB 12588), Koloss: Reflexions, II. partita nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehet kottából játszani.

A „B” tagozat

- Egy nagyobb lélegzetű Bach-mű; g-moll fantázia és fuga BWV 542 (EMB 12929 kötetben), Concertók BWV 592-596 (EMB 12936) nehézségi szintjén.
- Egy triószonáta-tétel (lehetőleg gyors tétel); Bach 6 triószonátájából BWV 525-530 (EMB 12935).

- Egy romantikus mű; Mendelssohn: d-moll prelúdium és fuga (Peters), D-dúr szonáta (Peters), Franck: a-moll Choral (Peters), h-moll Choral (Peters), Final (Peters), Liszt: B-A-C-H prelúdium és fuga (EMB 2915 kötetben) nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi vagy egy kortárs kompozíció; Vierne szimfónia-tételek, Messiaen: Nativité - részletek (Leduc), Antalffy: Változatok néger spirituálékra (EMB 13122 kötetben), Gárdonyi Zsolt: Grand Chsur nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehet kottából játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az állóképesség fokozása
- Az összjáték további fejlesztése nagyobb szabású művek technikai problémáinak megoldásához.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: E-dúr prelúdium és fuga (Peters EP4449)

de Grigny: Veni creator Orgonamise (Schott ED1877)

Bach D-dúr prelúdium és fuga BWV 532 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: G-dúr prelúdium és fuga BWV 550 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Nagyobb korárelőjátékok

Bach: Concertók (válogatva) Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Mozart: f-moll adagio és allegro KV 594 (Universal UE17165)

Franck: a-moll choral (Peters EP3744)

Liszt: Gebet (Ave Maria) Válogatott orgonaművek 1 (EMB Z 14202)

Liszt: Orpheus (Schott ED9806)

Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters EP1744)

Messiaen: Le banquet céleste (Leduc AL22893)

Kodály: Orgonaedia (Boosey and Hawkes BH3547)

Követelmények

A folyamatos, hibátlan játék biztosítása

Az orgona játszóapparátusának önálló és biztos használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző karakterű mű.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tudjon a tanuló nagyobb lélegzetű, különböző karakterű műveket kulturáltan, élményszerűen megformálni.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Böhm: C-dúr prelúdium és fűga Alte Meister des Orgelspiels 1 (Peters EP4301)

Bach: h-moll prelúdium és fűga BWV 544 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: c-moll prelúdium és fűga BWV 546 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: dór toccata és fűga BWV 538 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Korálelőjátékok

Liszt: B-A-C-H prelúdium és fűga Válogatott orgonaművek 3 (EMB Z 2915)

Schumann: B-A-C-H fűgák (Peters EP9530)

Mendelssohn: d-moll szonáta (Peters EP1744)

Boëllmann: Gótikus szvit (PWM 5230050)

Alain: Litanies (Leduc AL29835)

Pikéthy: G-dúr toccata (EMB Z 12511)

Pikéthy: Idyll (EMB Z 13129)

Sulyok: Partita (EMB Z 12745)

Követelmény:

Legyen képes a virtuózabb pedáljáték alkalmazására, valamint a manuál és pedál összjátékára magasabb szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző karakterű mű.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A virtuóz manuál-pedál összjáték fejlesztése a nagyobb és bonyolultabb művek előadásához.

- A művek manuális részének plasztikusabbá tétele zongorán történő gyakorlással.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Walther: Partita „Jesu, meine Freude” Breitkopf

Walther: h-moll concerto Breitkopf

Bach: C-dúr prelúdium és fűga BWV 547 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: a-moll prelúdium és fuga BWV 543 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)
 Bach: a-moll concerto Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)
 Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)
 Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)
 Bach: Korárelőjátékok
 Franck: h-moll choral (Peters EP3744C)
 Franck: Final (Peters EP3744B)
 Liszt: Weinen, Klagen Válogatott orgonaművek 3. (EMB Z 2915)
 Reger: d-moll fantázia és fuga op. 135/b (Peters EP3981)
 Messiaen: Pünkösdi mise - Communio, Sortie
 Dupré: Cortége et Litanie (Leduc AL16850)
 Dupré: g-moll prelúdium és fuga op. 7 (Leduc ALI6405)

Követelmény:

A tanuló egyen képes nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek pontos, stílusos és kifejező előadására,

Tudja önmagát a játék folyamán kontrollálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A polifon (barokk) zenében a tiszta szólamvezetés, a logikus frazeálás és artikulálás, az agogika és a díszítések alkalmazása,
- A romantikus stílus értelmi és kifejezésben sajátosságainak megérzése és megvalósítása,
- Repertoár ismerete
- Állóképesség megszerzése

Ajánlott tananyag

Buxtehude: fisz-moll prelúdium és fuga (Peters EP4449 vagy EP3065)
 Bruhns: G-dúr prelúdium és fuga Alte Meister des Orgelspiels (Peters EP4301 A)
 Bach: F-dúr toccata és fuga BWV 540 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)
 Bach: E-dúr toccata BWV 566 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)
 Bach: g-moll fantázia és fuga BWV 542 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)
 Bach: Passacaglia BWV 582 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)
 Bach: Concertók Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)
 Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)
 Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)
 Bach: Korájjátékok
 Mozart: f-moll fantázia (Peters EP2415)
 Händel: orgonaversenyek (Peters)
 Franck: E-dúr choral (Peters EP3744C)

Követelmény:

Ismerje a tanuló hangszere repertoárját, fontosabb zeneszerzőit.

Legyen jártas a barokk zene hangzás- és formavilágában, tudja alkalmazni az ennek megfelelő zenei-technikai elemeket (artikuláció, díszítések, regisztrálás).

Tudjon egy kb. 35-40 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Fejlessze muzikalitását a hajlékony dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával.

- Az állóképesség fokozása és az összjáték további fejlesztése nagyobb szabású művek technikai problémáinak megoldásához.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: E-dúr prelúdium és fuga (Peters EP4449)

de Grigny: Veni creator Orgonamise (Schott ED1877)

Bach D-dúr prelúdium és fuga BWV 532 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: G-dúr prelúdium és fuga BWV 550 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Nagyobb korárelőjátékok

Bach: Concertók (válogatva)

Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Mozart: f-moll adagio és allegro KV 594 (Universal UE17165)

Franck: a-moll choral (Peters EP3744)

Liszt: Gebet (Ave Maria) Válogatott orgonaművek 1 (EMB Z 14202)

Liszt: Orpheus (Schott ED9806)

Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters EP1744)

Messiaen: Le banquet céleste (Leduc AL22893)

Kodály: Orgonaedia (Boosey and Hawkes BH3547)

Követelmények

A folyamatos, hibátlan játék biztosítása (először a tanulandó művek nehéz részei kerüljenek technikai kidolgozásra).

Az orgona játszóapparátusának önálló és biztos használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tudjon a tanuló nagyobb lélegzetű, különböző karakterű műveket kulturáltan, élményszerűen megformálni.

- Harmonizálási és improvizációs készség fejlesztése

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Böhm: C-dúr prelúdium és fűga Alte Meister des Orgelspiels 1 (Peters EP4301)

Bach: h-moll prelúdium és fűga BWV 544 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: c-moll prelúdium és fűga BWV 546 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: dór toccata és fűga BWV 538 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: G-dúr prelúdium és fűga BWV 541 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Korárelőjátékok

Liszt: B-A-C-H prelúdium és fűga Válogatott orgonaművek 3 (EMB Z 2915)

Schumann: B-A-C-H-fűgák (Peters EP9530)

Mendelssohn: d-moll szonáta (Peters EP1744)

Boëllmann: Gótikus szvit (PWM 5230050)

Alain: Litanies (Leduc AL29835)

Pikéthý: G-dúr toccata (EMB Z 12511)

Pikéthý: Idyll (EMB Z 13129)

Sulyok: Partita (EMB Z 12745)

Követelmény:

Legyen képes a virtuózabb pedáljáték alkalmazására, valamint a manuál és pedál összjátékára magasabb szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A virtuóz manuál-pedál összjáték fejlesztése a nagyobb és bonyolultabb művek előadásához.

- A művek manuális részének plasztikusabbá tétele zongorán történő gyakorlással.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Walther: Partita „Jesu, meine Freude” Breitkopf

Walther: h-moll concerto Breitkopf

Bach: C-dúr prelúdium és fűga BWV 547 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: a-moll prelúdium és fűga BWV 543 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: a-moll concerto Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Korárelőjátékok

Franck: h-moll choral (Peters EP3744C)

Franck: Final (Peters EP3744B)

Liszt: Weinen, Klagen Válogatott orgonaművek 3. (EMB Z 2915)

Reger: d-moll fantázia és fűga op. 135/b (Peters EP3981)

Messiaen: Pünkösdi mise - Communio, Sortie

Dupré: Cortége et Litanie (Leduc AL16850)

Dupré: g-moll prelúdium és fuga op. 7 (Leduc ALI6405)

Követelmény:

A tanuló legyen képes nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek pontos, stílusos és kifejező előadására, tudja önmagát a játék folyamán kontrollálni.

Képes legyen önálló harmonizálásra

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző karakterű mű.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Repertoár bővítése

- Állóképesség fejlesztése

- Improvizációs készség erősítése

- Díszítések pontos alkalmazása

Ajánlott tananyag

Buxtehude: fisz-moll prelúdium és fuga (Peters EP4449 vagy EP3065)

Bruhns: G-dúr prelúdium és fuga Alte Meister des Orgelspiels (Peters EP4301 A)

Bach: F-dúr toccata és fuga BWV 540 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: E-dúr toccata BWV 566 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: g-moll fantázia és fuga BWV 542 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: Passacaglia BWV 582 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: Concertók Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Koráljátékok

Mozart: f-moll fantázia (Peters EP2415)

Händel: orgonaversenyek (Peters)

Franck: E-dúr choral (Peters EP3744C)

Követelmény:

Ismerje a tanuló hangszere repertoárját, fontosabb zeneszerzőit.

Legyen jártas a barokk zene hangzás- és formavilágában, tudja alkalmazni az ennek megfelelő zenei-technikai elemeket (artikuláció, díszítések, regisztrálás).

Tudjon egy kb. 35-40 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani.

Legyen képes harmonizálási és improvizációs feladatokra

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző karakterű mű.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje hangszere irodalmát, a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Legyen képes

- a különböző korok műveit biztos technikával, stílushűen megszólaltatni és zenei élményt nyújtani,
- a romantikus stílus értelmi és kifejezésben sajátosságait megérezni és megvalósítani,
- a művek karakterének megfelelően regisztrálni, valamint a saját alkatanak megfelelő ujj- és lábrendeket önállóan készíteni,
- új műveket önállóan megtanulni, repertoárját bővíteni.

Rendelkezzék

- a művek művészi előadásához szükséges képzelőerővel, előadói és formálókészséggel,
- fejlett hallási kontrollal,
- a hangszeréhez kapcsolódó stílus- és anyagismerettel, megfelelő repertoárral.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a díszítések különböző fajtáit, és azok kivitelezésének eltérő nemzeti hagyományait,
- a regisztrálás részletes szabályait.

Legyen képes

- az adott mű helyes metrikai, ritmikai és regisztrálási megoldására,
- a barokk zenében tiszta szólamvezetésre, értelmes frazeálásra és artikulációra, a díszítések precíz alkalmazására.

Rendelkezzék

- a nehezebb művek megvalósítását lehetővé tevő technikával,
- koncentrálóképességgel,
- jó lapról olvasási készséggel,
- harmonizálási és improvizációs készséggel

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Orgona főtárgy „A” tagozat: minimum 10 perc „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Három különböző karakterű darab (ebből egy triós tétel) előadása a következőkből:

- Egy közepes nehézségű barokk prelúdium és fuga, concerto vagy variációsorozat; Buxtehude: fisz-moll Praeludium (Breitkopf), korálfantáziák (Breitkopf), vagy partita (Breitkopf), Lübeck: E-dúr prelúdium és fuga (Peters), Böhm: d-moll prelúdium és fuga (Breitkopf), Bruhns: (nagy) e-moll Praeludium (Peters), Bach: a-moll prelúdium és fuga BWV 543 (EMB 12928 kötetben), f-moll prelúdium és fuga BWV 534 (EMB 12928 kötetben), concertók BWV 592-596 (EMB 12936), f-moll partita BWV 766 (EMB 12931 kötetben), Walther: h-moll concerto (Breitkopf), Partita „Jesu meine Freudé” (Breitkopf) nehézségi szintjén.

- Egy triós tétel; Bach 6 triószonátájából BWV 525-530 (EMB 12935) lehetőleg gyors tétel), vagy triós korálelőjáték Bach: Allein Gott in der Höh sei Ehr BWV 664 (EMB 12932 kötetben), Krebs-triók, Homilius: Christ lag in Todesbanden triós korál nehézségi szintjén.

- Egy romantikus vagy XX. századi kompozíció; Liszt: Orpheus (Leduc), Evocation, Schumann: B-A-C-H-fügák (Peters), Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters, c-moll szonáta (Peters), Franck: a-moll Choral (Peters), Vierne fantázia-darabok, szimfóniatételek, Messiaen: Le banquet céleste (Leduc), Lisznyai: Szent István fantázia nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

„B” tagozat

A vizsgán a tanulónak négy különböző karakterű előadási darabot kell játszani:

- Egy nagyobb lélegzetű Bach-mű; g-moll fantázia és fuga BWV 542 (EMB 12929 kötetben), Concertók BWV 592-596 (EMB 12936) nehézségi szintjén.

- Egy triószonáta-tétel (lehetőleg gyors tétel); Bach 6 triószonátájából BWV 525-530 (EMB 12935).

- Egy romantikus mű; Mendelssohn: d-moll prelúdium és fuga (Peters), D-dúr szonáta (Peters), Franck: h-moll Choral (Peters), E-dúr Choral (Peters), Final (Peters), Liszt: B-A-C-H prelúdium és fuga (EMB 2915 kötetben) nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi vagy egy kortárs kompozíció; Vienne szimfónia-tételek, Messiaen: Nativité - részletek (Leduc), Antalffy: Változatok néger spirituálékra (EMB 13122 kötetben), Gárdonyi Zsolt: Grand Chsur nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Az orgona jó minőségű, szabványos méretű játszóasztallal rendelkező, legalább 18-20 regiszteres, mechanikus traktúrájú legyen, 2-3 manuállal és pedállal.

VONÓS TANSZAK

HEGEDŰ

A hangszerjátéknál a zenei elképzelés és az azt megvalósító technika elválaszthatatlanok. Különösen áll ez a tanulás kezdeti éveire, amikor a zenei appercepció és a hangszeres mozgásérzetek még fejletlenek, s a tanuló valóban csak azt tudja helyesen megszólaltatni hangszerén, amiről intenzív hallási élménye van.

A hegedűtanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a hegedű akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangképzés főbb fizikai törvényszerűségeit,
- a különböző ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést,
- a hegedűirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a vonós hangszercsalád többi tagját.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát,
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező hegedűhangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző vonásnemekkel valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a pizzicato-technikára, a pergő-technikára,
- az üveghangok megszólaltatására,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések alkalmazására,
- a hangköz és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A foglalkozások anyaga: gyermekdalok, versek, mondókák; a hangszeres játékot előkészítő mozgásgyakorlatok.

Készségfejlesztés

- A hangszerjátékra való felkészítés fázisai, valamint a hangszerre irányuló mozgások gyakorlása
- a helyes testtartás kialakítása, tájékozódás a test és végtagok térbeli helyzetéről;

- a helyes légzés felismerése, illetve alkalmazása
- a kar és kéz alapmozgásainak kialakítása, függetlenítése;
- a hangszertartással kapcsolatos érzetek megfigyelése, gyakorlása.

Hangszer nélkül

- emelés - ejtés (fej, kar, kéz, ujjak);
- közelítés - távolítás;
- súlyérzet;
- rotálás, tengelyfogás érzete;
- a hegedű „fészek” megismerése.

A hegedűtartás, vonótartás kialakítása:

- a hangszer pengetéssel való megszólaltatása;
- a vonóval való megszólaltatás elemi formái;
- a billentés, húrváltás, fekvésváltás játékos megalapozása.

Ajánlott tananyag:

Gyermekdalokeljátszása, egyszerűbb népdalok és a Hegedűiskola I. kötetében található egyszerűbb etűdök tanulása.

Kodály: 333 olvasógyakorlat

Forrai: Óvódás énekeskönyv

Dénes - Kállai - Lányi - Mező: Hegedűiskola I.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola I.

Dénes - Szászné Réger J.: Hegedű ABC

Szilvay: Színes húrok I.

Követelmény

A hangszerre irányuló mozgások természetes és jó irányú mozgása

A tanulók figyelme irányuljon a hangszer szép hangon való megszólaltatására, és a tiszta intonációra való törekvésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egyéni fejlődéstől függően értékelhető keresztmetszet a hangszerkezelés alapelemeiről.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek

- Kottaolvasási ismeretek fejlesztése
- Egész, fél, negyed, nyolcad, és szünetei ismerete
- Módosítójelek
- Dallamsorok felismerése

Hangszerkezelés fejlesztése, készségfejlesztés

- Helyes testhelyzet, hegedűtartás kialakítása
- Billentő mozgás fejlesztése
- A két kéz helyezkedő műveleteinek fejlesztése
- Koncentrált figyelem a tiszta intonáció kialakítására
- Vonókezelési feladatok, vonóbeosztások tudatosítása

Ajánlott tananyag:

30-40 gyakorlat

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola I.

Dénes - Szászné Réger J.: Hegedű ABC

Dénes-Lányi: Hegedűiskola I. füzet

Követelmény

Tudja a tanuló önállóan elhelyezni a hangszerét és vonóját

Törekedjen a tiszta intonációra

Tudjon kottát olvasni az egyszerűbb gyakorlatoknál

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Keresztmetszet az év során tanult hangszerkezelési és zenei anyagról, egyéni fejlődéstől függően

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A helyes testhelyzet és a hegedűtartás kialakítása.

- A bal kar és bal kéz helyezkedő műveletei (súlyérzet, húrváltó és fekvésváltó mozgások, alkar-rotáció).

- A billentő mozgások kialakítása. Tenyérérzet.

- Intonáció a tanult hangkészletben

A helyes vonótartás (húron és húr fölött), a vonóvezetés érzetének kialakítása. Húrsík-érzet, -vonóvezetés üres húrokon és húrpárokon. Húrváltás külön vonóval és kötve.

- Vonókezelési feladatok: játék egész vonóval. A legato és détaché játékmód kialakítása.

Vonóbeosztási formák a különböző ritmusképletek megszólaltatásakor.

- A szép hang iránti igény felkeltése - már a pengetés és az első vonóhúzási feladatok során.

- Hangsorok egyszerű vonásnemekkel.

Zenei ismeretek

- Kottaolvasás a tananyag hangkészletén belül.

- Metrum, mérőütés, tempó.

- Ütem: 2/4, 4/4, 3/4.

- Hangjegyértékek: az egész, fél, negyed, nyolcad és szüneteik.

- Nyújtópont a fél és a negyed érték mellett.

- Módosítójelek, előjegyzés.

- Hangközök: szekundok, tercek, tiszta kvart, kvint, oktáv ismerete.

- A hármashangzat fogalma.

- Dallamsorok formai tagolódása. Zenei összefüggések.

- Memóriafejlesztés.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Kállay - Mező: Hegedűiskola I. Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola I. Dénes - Szászné Réger J.: Hegedű ABC

Követelmény

Sajátítsa el a természetes mozgásműveleteket, ha kell, a tanár segítségével korrigáljon.

Alakuljon ki a tanuló játék készsége az évfolyamban megjelölt hangkészleten belül egyszerű ritmusok alkalmazásával, mérsékelt tempóban.

Olvasson folyamatosan abszolút hangnevekkel, törekedjen a tiszta intonációra. A zeneművek nehézségi szintje pl. Haydn: Dalocska, Lully: Dal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző jellegű tanulmány,
- Két zongorakíséretes darab lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

A hegedűtartás és vonótartás fejlesztése.

Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére:

- ejtő-emelő billentés;
- a húrvaltozó-készség fejlesztése;
- az ujjak nyújtása, csúsztatása;
- a kettősfogások egyszerű formái (terc, szext);
- a fekvőjáték és a vibrato előkészítése;
- vonókezelési feladatok:
- a détaché játékmód fejlesztése különböző vonórészekben,
- legato (2, 4, 8 hang kötésével is), portato, a martelé játékmód előkészítése nyugodt tempóban, éneklő jelleggel; barokk „non legato”.

A magyar népdalok játékaival kapcsolatos nehezebb vonóbeosztási formák, nagy és kis „nyújtott” és „éles” ritmus, legato.

Zenei ismeretek

- A kottaolvasás továbbfejlesztése.
- A tempó- és dinamikai jelzések ismerete.
- Egyszerű és változó ütemek.
- Hangjegyértékek: nyolcad, triola, tizenhatod
- Hangközök: szekund, terc, kvint.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Kállay - Mező: Hegedűiskola II. Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola II. Dénes - Szászné Réger J.: Hegedű ABC Kodály: Biciniumok

Követelmény

Alakuljon ki a tanuló játékkészsége a 4#, 4b előjegyzésű skálák hangkészletén belül.

Ismerje az új ritmusokat.

Legyen képes a détachét, legatót (2, 4, 8 hang kötését) a tanult hangkészleten belül alkalmazni.

Ismerje a dinamikára és a tempóra vonatkozó zenei kifejezéseket.

A zeneművek nehézségi szintje pl. Bartók: Betyárnóta, Rameau: Rigaudon, Schubert: Német tánc.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Két zongorakíséretes darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére és a helyezkedő-készség fejlesztésére az I. fekvésben
- Játékkészség a II. és III. fekvésben (a közvetítőhang szerepe).
- Kettősfogas-játék: tercek, szextek.
- Dúr és moll hangsorok, akkordfelbontások két oktávon.
- Nagy és kis détaché.
- Martelé a vonó különböző részein.
- A legato fejlesztése, vonáskombinációk.
- Akkordjáték és emelt vonás, a staccato vonások előkészítése.
- A vibrato fejlesztése.
- A hangszer önálló felhangolása.

Zenei ismeretek

- A harmincketted és a szinkópák nehezebb formái.
- Szűkített és bővített hangközök.
- A hármashangzat és fordításai.
- A dominánsszeptim hangzat.
- Tonika, szubdomináns, domináns - hangzatfűzésben.
- Kvintkör, klasszikus periódus.
- Két- és háromtagú kis formák elemzése.
- Ékesítések: előke, utóka, trilla, paránytrilla és mordent.
- Memóriafejlesztés.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedőiskola III-IV.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola III.

Wohlfahrt: 40 etűd op. 54 (válogatva)

Konyusz: Kettősfogasok az első fekvésben

Az ajánlott irodalomjegyzékében található előadási művek.

Kodály: Biciniumok

Pejtsik: Régi kamarazene sorozat: Duók, Triók

Szervánszky: Duók Z. 3083

Mozart: 12 duó K. 487 (válogatva)

Bartók: Duók

Követelmény

A tanuló legyen képes az eddig tanult mozgásformák, vonástípusok folyamatos alkalmazására.

Ismerje a zenei ékesítések egyszerűbb módoszatait: előke, utóka, mordent, trilla.

Törekedjen a tiszta intonációra az első fekvésben (szűkített és bővített hangközök).

A tanuló ismerje az egyszerű fekvésváltásokat (azonos ujjak, üres húr alatti fekvésváltások).

A zeneművek nehézségi szintje pl. Járdányi: Magyar tánc, Stanley: Allegro grazioso, Händel: Gavotte.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd (különböző technikai feladatokkal)

- Két zongorakíséretes mű (lehet koncerttétel, vagy barokk, illetve klasszikus táncjáték), lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Az előző években jobb és bal kézzel elsajátított elemek összekapcsolása és fejlesztése.
- 1/2 fekvés, II-III. fekvés, fekvésérzet.
- A vibrato fejlesztése
- Dúr és moll skálák két oktávon, fekvésekben, fekvésváltással is.
- A kromatikus játéktechnika fejlesztése.
- Az eddig tanult vonásnemek gyorsítása, alkalmazása összetettebb feladatokban.
- A staccato játékmód, az emelt vonás fejlesztése.
- A dobott vonás (spiccato) előkészítése.
- Az akkordjáték és a kettősfogás-játék fejlesztése első fekvésben.
- A hangindítás, a vonós artikuláció fejlesztése, a fontosabb zenei karakterek megszólaltatásának megalapozása (dolce, risoluto, espressivo).

Zenei ismeretek

- A tempó- és a dinamikai jelzések bővebb ismerete.
- Ütem: 5/4, 5/8, változó ütemek.
- A teljes kvintkör.
- A játszott anyag zenei - formai és harmóniai - elemzése a tanár segítségével.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűsiskola III-IV.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűsiskola IV/A, B.

Kayser: 36 gyakorlat hegedűre op. 20, I.

Wohlfahrt: 60 etűd op. 45, vagy

Wohlfahrt: 40 etűd op. 54 (válogatva)

Konyusz: Kettősfogások az első fekvésben

Pleyel: Duók

Szervánszky: Duók Z. 3083

Mozart: Duók K. 487

Bartók: Duók

Hegedűduók kezdőknek (Vigh)

Kamarazene kezdők számára (Máriássy)

Régi kamarazene (sorozat): Duók, Triók

Követelmény

Ismerje a tanuló a 1/2 fekvést, a II. és III. fekvést, az egyszerűbb kettősfogásokat és akkordokat.

Legyen képes a fekvésekben közlekedni (közvetítőhang).

Tudja az eddig tanult vonásnemeket alkalmazni gyorsabb tempóban is.

Legyen képes az emelt vonós és staccato játékmód alkalmazására.

Ismerje a játszott zenei anyagban előforduló szakkifejezéseket.

A zeneművek nehézségi szintje pl. Zathureczky: Gyermeknek, Farkas: Régi magyar táncok, Steibelt: Uno ballo, Mozart: Andantino.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Két zongorakíséretes mű (az egyik lehet kamarazene), lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Az eddig tanult fekvésekben való jártasság elmélyítése.
- A IV. és V. fekvés elsajátítása, a páros és páratlan számú fekvések egyenrangú fejlesztése.
- Kettősfogás-játék a fekvések alkalmazásával.
- A vibrato fejlesztése (egyenletesség, gyorsaság, folyamatosság).
- Az akkordjáték fejlesztése -játéka könnyebb fekvésváltásokkal is.
- Folyamatos játék dobott vonóval, könnyebb etűdanyagon.
- Az eddig tanult vonásnemek összetettebb alkalmazása, zeneileg árnyaltabbá tétele, a vonós artikuláció fejlesztése.
- Dúr és moll hangsorok, akkordfelbontások két oktávon az V. fekvésig.

Zenei ismeretek

- A hangnemkapcsolatok fokozott ismerete.
- Szűkített és bővített hármashangzat, szűkített szeptimakkord.
- A legalapvetőbb zenei karakterek: dolce, espressivo, risoluto.
- A szonátaforma tematikus és hangnemi elemzése, a barokk szvit felépítése.
- Klasszikus táncok.
- Romantikus karakterdarabok.
- Variációs forma.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V-VI.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola V

Kayser: 36 gyakorlat hegedűre op. 20, I-II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38, I.

Dancsa: Etűdök op. 68

Bloch: Hangsoriskola II-III.

Bartók: Duók

Mozart: Duók K. 487

XX. századi kamarazene-művek

A vonós kamarazene iskolája (Pejtsik): I. II.

Négy évszázad könnyű triói Z. 13548

A barokk triószonáta Z. 13549

Követelmény

Ismerje és játssza a dúr és moll hangsorokat (5#, 5b előjegyzésig) két oktávon keresztül az V fekvésig.

Ismerje a IV és V fekvést.

Legyen képes az eddig tanult vonásnemek összetettebb alkalmazására (emelt vonó, dobott vonó, staccato), zeneileg árnyaltabbá tételére, a vonós artikuláció használatára.

Gyorsabb mozgású darabokat is szép hangon, értelmes frazeálással játsszon (bal kéz pergőtechnika).

Alkalmazzon folyamatos vibratot az éneklő jellegű műveknél.

Legyen képes az évfolyam anyagánál könnyebb műveket lapról eljátszani.

A játszandó művek nehézségi szintje pl. Bartók: Gyermeknek, Pergolesi: Siciliano, Beethoven: Menüett

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egyzongorakíséretes mű lehetőleg kotta nélkül
- Egy kamaramű (tanárral vagy tanulótársaival).

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Tájékozódás és játékkészség a VI., VII. fekvésben és félfekvésben.

- Háromoktávós hangsorok akkordfelbontásokkal. A bal kéz mozgékonyságának sokoldalú fejlesztése:

- trilla, pergőtechnika, fekvésváltás (kettősfogásokkal is);
- természetes üveghangok.

A vibrato fejlesztése minden fekvésben.

Zenei ismeretek

- Barokk művek felépítése (szonáta, koncert).
- Szekvenciális szerkesztésmód a barokk művekben.
- Kifejező és stílusos artikuláció.
- A portamento fogalma.

- A XX. századi zene hangzásvilágának ismerete: melodikai, harmóniai sajátosságok, szerkesztési elvek ismerete a játszott művek alapján.

Ajánlott tananyag

Mazas: Études speciales op. 36 I. füzetből válogatva,

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V-VI.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola V

Kayser: 36 gyakorlat hegedűre op. 20, I-II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38, I.

Dancla: Etűdök op. 68

Bloch: Hangsoriskola II-III.

Bartók: Duók

Mozart: Duók K. 487

XX. századi kamarazene-művek

A vonós kamarazene iskolája (Pejtsik): I. II.

Négy évszázad könnyű triói Z. 13548

A barokk triószonáta Z. 13549

Követelmény

Rendelkezzék stílustapasztalattal a barokk művek játékában és szerezzon jártasságot a bécsi klasszikus és romantikus művek terén.

Legyen kedve az önálló társas muzsikáláshoz, ambíciója új művek felkutatásához, terjessze ki érdeklődését korunk zenéje iránt.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két zongorakíséretes előadási darab, lehetőleg kotta nélkül - az egyik kamarazene is lehet.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, zenei ismeretek

A vibrato kialakítása, árnyaltabb dinamika,

A martelé játékmód fejlettebb, differenciáltabb formái.

A hegedűtartás és vonótartás fejlesztése.

Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére:

- ejtő-emelő billentés;
- a hűrváltó-készség fejlesztése;
- az ujjak nyújtása, csúsztatása;
- a kettősfogások egyszerű formái (terc, szext);
- a fekvésjáték és a vibrato előkészítése;

Vonókezelési feladatok:

- a détaché játékmód fejlesztése különböző vonórészekben, legato (2,4,8 hang kötésével is), portato,

- a martelé játékmód előkészítése nyugodt tempóban, éneklő jelleggel; barokk „non legato”.

A magyar népdalok játékaival kapcsolatos nehezebb vonóbeosztási formák. Nagy és kis „nyújtott” és „éles” ritmus, legato is, valamint a szinkópa.

Zenei ismeretek

- A kottaolvasás továbbfejlesztése.
- A tempó- és dinamikai jelzések ismerete.
- Egyszerű és változó ütemek.
- Hangjegyértékek: nyolcad, triola, tizenhatod
- Hangközök: szekund, terc, kvint.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola II.; III-IV. II. fejezet: Fekvéstanulmányok

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola II.

Schradieck: Ujjgyakorlatok

Wohlfahrt: 40 etűd op. 54 (válogatva), vagy

Wohlfahrt: 60 etűd op. 45 (válogatva)

Követelmény

A II. és III. fekvés használata könnyebb hangnemekben. Egyszerűbb fekvésváltások, tanult zenei anyag játéka újrendváltozattal.

Önálló hangolás.

Hangsorok, népdalok, klasszikus etűdök és összetettebb zenei anyagok kotta nélküli előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd
- Két zongorakíséretes mű kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A fekvésérzet differenciálása, a fekvésváltás készségének fejlesztése, a II. és III. fekvés elsajátítása.

- A vibrato kialakítása, fejlesztése.
- Trilla, a kromatika intonálása, ujjfüggetlenítés.
- A kettősfogas fejlesztése a II. és III. fekvésben (fekvésváltás nélkül).
- Ismerkedés a IV. fekvéssel és a félfekvéssel.
- Hangsorok, akkordfelbontások két oktávon, a tanult fekvésekben, fekvésváltással is.
- Az eddig tanult vonások fejlesztése a vonó különböző részein, vonáskombinációk.
- Lassú, tartott hangok.
- A staccato játékmód fokozatos fejlesztése.
- Az akkordjáték és az emelt vonás előkészítése, majd alkalmazása.
- Természetes üveghangok.
- Tempótartás, a tempó fokozása.

Zenei ismeretek

- A harmincketted és a szinkópák nehezebb formái.
- Szűkített és bővített hangközök.
- A hármashangzat és fordításai.
- A dominánsszeptim hangzat.
- Tonika, szubdomináns, domináns - hangzatfűzésben.
- Kvintkör, klasszikus periódus.
- Két- és háromtagú kis formák elemzése.
- Ékesítések: előke, utóka, trilla, parányitrilla és mordent. Memóriafejlesztés.
- alteráció, hangnemi kitérés, moduláció;
- a főtéma, melléktéma fogalma (koncert vagy szonáta játéka kapcsán);
- a klasszikus periódus; XX. századi stílusjelenségek.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola III-IV.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola IV/A, B (válogatva)

Sándor: Hegedűiskola III.

Wohlfahrt: 60 etűd op. 45, illetve 40 etűd op. 54 (válogatva)

Kayser: 36 gyakorlat op. 20 I. (a technikailag könnyebb etűdök: 1,3,5,8)

Konyusz: Kettősfogasok az első fekvésben

Az ajánlott irodalom jegyzékében található művek.

Bartók: Duók

Régi kamarazene (Pejtsik-Szász): Duók, Triók

Pleyel: Duók

Szervánszky: Duók (Z. 3083)

Követelmény

Játsszon a tanuló szép és kifejező hangon.

Billentése legyen mozgékony, rendelkezzen tapintási érzékenységgel.

Rendelkezzen intonációs biztonsággal a tanult fekvésekben.

Törekedjen a fekvésváltás vonóvezetéssel való ritmikai összehangoltságára.

Alkalmazza helyesen a közvetítőhangokat a gyakorlásban, a vibratot a zene kifejező megformálása során.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző jellegű technikai tanulmány- közülük az egyik klasszikus etűd
- Két zongorakíséretes mű kotta nélkül

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanult fekvésekben való játék elmélyítése, a IV-V. fekvés elsajátítása.
- Ismerkedés a VI-VII. fekvéssel (hangsorok, szekvenciális fekvésváltás-gyakorlatok).
- A páros és páratlan számú fekvések egyenrangú fejlesztése.
- A fekvések összekötése I-V. fekvésig.
- Az akkordjáték fejlesztése: egyszerre megszólaltatott háromszólamú akkordok és egyszerű négyszólamú tört akkordok tanulása.
- Hangsorok 5#-5b előjegyzésig, akkordfelbontásokkal, két oktávon.
- A pergőtechnika, trilla, zenei díszítések alkalmazása.
- A vibrato fejlesztése, kifejezésben gazdagítása éneklő művek előadásánál.
- Az eddig tanult vonások gyorsítása, karakterbeli gazdagítása.
- A kettősfogás-játék fejlesztése (fekvésváltással kombinálva is).

Zenei ismeretek

- A tempójelzések bővebb ismerete.
- Ütem: 5/4, 5/8, változó ütem.
- A hangnemkapcsolatok fokozott ismerete.
- Szűkített és bővített hármashangzatok, szűkített szeptimakkord.
- A rondó- és a szonátaforma főbb jellemzői.
- Alapvető zenei karakterek: dolce, espressivo, risoluto, grazioso, marcato.
- Az egészhangú skála.
- A portamento fogalma.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűsiskola III-IV.

Dénes- Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűsiskola V-VI.

Sándor-Járdányi-Szervánszky: Hegedűiskola IV/A, B

Bloch: Hangsoriskola II. Z. 1767

Kayser: 36 etűd op. 20 I-II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 I.

Dancla: Etűdök op. 68 (válogatva, pl. 2, 4, 6, 1, 9.)

Az ajánlott irodalom jegyzékében található művek.

Követelmény

Játsszon a tanuló felszabadult hangszerkezeléssel, rendelkezzen karakterérzékeny vonótechnikával.

Zenei igénnyel váltson fekvést, igazodjon a játszott mű tempójához és karakteréhez.

Vibratoja legyen folyamatos, alkalmazza mozgalmasabb zenei anyagot is.

Tudjon könnyebb műveket önállóan megtanulni.

Könnyebb darabokat, valamint zenekari és kamaraművek egyszerűbb szólamait tudja lapról játszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző jellegű technikai tanulmány- közülük az egyik klasszikus etűd
- Két zongorakíséretes mű kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A játékkészség fejlesztése I-VII. fekvésig.
- Hangsorok és akkordfelbontások három oktávon.
- A bal kéz biztonságának és minden irányú mozgékonyságának fejlesztése.
- Pergőtechnika.
- A fekvésváltás, trilla, vibrato fejlesztése, kettősfogás, természetes és mesterséges üveghang.
- A tanult vonásnemek, vonáskombinációk fejlesztése, a gyorsasági készség fokozása.
- Spiccato játék középtempóban.
- Célszerű ujjrend megválasztása a zenei kifejezés szolgálatában.

Zenei ismeretek

- A ciklikus művek felépítése, a barokk szonáta és koncert tematikus és hangnemi elemzése. -

Szekvenciális szerkesztés a barokk művekben.

- A bécsi klasszikusok játékához vezető könnyedebb játékmód kialakítása.
- Romantikus hangszeres dalok, karakterdarabok.
- Ismerkedés korunk zenéjével.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skulptúra: Hegedűsiskola V-VI.

Kayser: 36 etűd op. 20 II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II.

Dancla: Etűdök op. 68

Seveik: Fekvésváltások op. 8

Bloch: Hangsoriskola II-III. Z. 1767-68

Feigler: 24 gyakorlat I. (a könnyebbek közül válogatva)

Mazas: Études speciales op. 36, I.

Régi kamarazene (Pejtsik-Szász): Duók, Triók

Bartók: Duók

Lendvay: Duók (Z. 13224)

Szokolay: Magyar gyermekdalok (két és három hegedűre) (Z. 7254)

Kiss Zs.: Duók Z. 12565

Reményi: Duók Z. 13247, (Z. 12567)

Követelmény

Memóriafejlesztés: hosszabb terjedelmű művek megtanulása fejből (etűdök is).

Az eddig tanult technikai elemeket alkalmazza a tanuló érzékeny, kifejező, a mű karakteréhez igazodó egyéni hangvételen.

Legyen képes virtuóz jellegű művek előadására

Az év folyamán több alkalommal szerepeljen hangversenyen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd (közülük az egyik klasszikus etűd),
- Két zongorakíséretes mű - az egyik vagy koncert, vagy szonáta.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A játékkészség fejlesztése I-VII. fekvésig.
- Hangsorok és akkordfelbontások három oktávon, terc-, szext és oktávskálák két oktávon; az ujjrendi formák bővítése a zenei kifejezés szolgálatában („kúszó ujjrend”, ujjazatos kromatika).
- A bal kéz biztonságának és minden irányú mozgékonyságának fejlesztése.
- Pergőtechnika.
- A fekvésváltás, trilla, vibrato fejlesztése, kettősfogás, természetes és mesterséges üveghang.
- A tanult vonásnemek, vonáskombinációk fejlesztése, a gyorsasági készség fokozása.
- Spiccato játék középtempóban.
- Célszerű ujjrend megválasztása a zenei kifejezés szolgálatában.

Zenei ismeretek

- A ciklikus művek felépítése, a barokk szonáta és koncert tematikus és hangnemi elemzése, szekvenciális szerkesztés a barokk művekben.
- A bécsi klasszikusok játékához vezető könnyedebb játékmód kialakítása.
- Romantikus hangszeres dalok, karakterdarabok.
- Ismerkedés korunk zenéjével.
- Az elérendő készségszintet az évfolyam technikai és zenei anyaga jelöli meg.
- Az értőbb, önálló előadáshoz szükséges zenei összefüggések, stílusjegyek, szakkifejezések ismeretének kibővítése.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V-VI., II. rész

Bloch: Hangsoriskola II-III. Z. 1767-68

Mazas: Études speciales op. 36, I. Études brillantes op. 36 II. (a lehetőségek szerint)

Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (a könnyebbek közül)

Kayser: 36 etűd op. 20, III.

Sevcík: Fekvésváltás op. 8

Sevcík: Trillagyakorlatok op. 7

Követelmény

A tanuló hangszerkezelése legyen perspektivikusan megalapozott.

Legyen képes tudatos helyezkedő-műveletekre a tiszta intonáció érdekében.

A fekvésváltásokat és a vibratot a zenei folyamatokba illesztve, zavartalanul tudja megoldani.

Az alapvonásokat tudja hajlékony, szép hangon játszani.

Tudjon önállóan megtanulni technikai felkészültségének megfelelő műveket, megfelelő zenei karakterekkel és

Dinamikai árnyalásokkal.

Alakuljon ki jártassága a technikai és zenei szempontból célszerű ujjrendek megválasztásában.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy koncerttétel vagy egy zongorakíséretes darab (a koncerttétel helyett lehet szonáta I-II. tételt játszani) kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszer és a vonó felépítését, részeit, hangszerének gondozását és megóvását,
- a fontosabb tempó- és karakterjelzéseket, valamint a dinamikára vonatkozó jeleket,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangsorok előjegyzését és ujjrendjét,
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit (a vonás iránya, a vonó sebességének, nyomásának és a lábtól való távolságának összefüggése),
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez (dolce, grazioso, espressivo, risoluto) tartozó vonókezelést,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- a zenei anyagot életkora és egyéni képességei, illetve készsége szintjén kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni,
- ujjrenddel és vonásjelzéssel gondosan ellátott, könnyebb zenei anyagot mérsékelt tempóban lapról eljátszani,
- szokatlan nehézséget nem támasztó könnyebb művet ujjrenddel és vonásjelzéssel ellátni,
- technikai eszközeit a stílusos és kifejező játék szolgálatába állítani,
- tájékozódni, szabad fekvésváltással közlekedni a fogólapon, törekedve az igényes intonációra,
- az alapvonások, valamint a dallamnak, a ritmusnak, a dinamikának megfelelő vonóbeosztás alkalmazására,
- szép hangon való, karakteres előadásra,
- a megismert mozgások, izomérzetek felidézésére, tudatos alkalmazására. Kottaolvasási készsége legyen olyan szintű, hogy belső elképzelés vezesse játékát.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- Háromoktávós skála, akkordfelbontásokkal,
 - Két szabadon választott etűd,
 - Egy versenymű saroktéttele,
 - Egy barokk szonáta lassú és gyors téttele, vagy egy lassú és egy élénk tempójú előadási darab.
- A választott etűdök tartalmazzanak egymástól eltérő technikai feladatokat.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hegedű főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd;

Ajánlott anyag: Dénes: V-VI. Hegedűiskola (EMB 7111), vagy Dancla op. 68 (EMB 7918) 2., 9., 14., vagy Dont op. 38 (EMB 2214, EMB 2215, EMB 2216), vagy Mazas: Études speciales op. 36.1 (EMB 2244) 2., 8., 9. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel;

Ajánlott anyag: Beethoven: Menuett (PWM) és Trió (Peters), Rameau: Gavotte (EMB 4535 kötetben), Dancla: Variációk-sorozat, Vivaldi: G-dúr koncert (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel, Seitz: D-dúr koncert (Peters) I. tétel, Corelli: e-moll, A-dúr szonáta (EMB 12050 kötetben, EMB 12051 kötetben, EMB 12265 kötetben) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd, a játék technikai biztonságának felmérésére;

Ajánlott anyag: Dont op. 68/12., 15., Mazas: Études speciales op. 36. I (EMB 2244) 2., 7., 9., 15., 17., 18., Mazas: Études brillantes op. 36. II. (EMB 2245) nehézségi szintjén.

- Karakteretűd a zenei kifejezés felmérésére;

Ajánlott anyag: Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604), a könnyebbek szintjén.

- Egy előadási darab vagy barokk szonáta tétel-pár (lassú-gyors);

Ajánlott anyag: Boyce: Matelotte (EMB 2751 kötetben), Járdányi: Magyar tánc (EMB 3236). Wieniawski: Kuyawiak (EMB 8001) nehézségi szintjén.

- Egy koncert- vagy szonáta-tétel;

Ajánlott anyag: Komarovszkij: A-dúr koncert (Peters) I. tétel, Vivaldi: a-moll Koncert (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel Accolay: a-moll koncert (PWM), Seitz: g-moll koncert op. 12 no. 3 (PWM, Music Sales) I. tétel, Dancla: Concert-solo op. 77 no. 2, 3 Telemann: A-dúr szonáta, Händel: E-dúr Szonáta (EMB 12309) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok fő célja a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A hajlékony hang kialakítása,
- Alapvonások (legato, martele, detache) kidolgozása,
- A fekvésváltás könnye alkalmazása,
- A hűrváltó mozgások fejlesztése.

Ajánlott tananyag Mazas: Études speciales op. 36, I. Mazas: Études brillantes op. 36, II. Feigerl: 24 Etüd Kayser: Etüdok III. Block: Hangsoriskola Vivaldi: G-dúr Koncert Haydn: D-dúr Koncert no.2. Komarovszkij: A-dúr Koncert Händel: E-dúr Szonáta Corelli: e-moll Szonáta Haydn: Menüett D-dúr, F-dúr Vivaldi: Siciliano Rubinstein: Polka

Követelmény

Legyen képes a tanuló a zenei karakterek alkalmazására, a dinamikai váltásokra, a tempók helyes megválasztására

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etüd
- Egy előadási darab (választható koncerttétel, szonáta, vagy kamaramű) lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Jobbkéz mozgásainak fejlesztése (különösen a vonóbeosztással kombinált vonásoknál)
- A tanuló legyen jártas a barokk zene hangzásvilágában

Követelmény

Legyen képes oldott és rugalmas billentésre a magasabb fekvésben is.

A fekvésváltás legyen könnyed és folyamatos

A tanuló tudjon tisztán intonálni a magasabb fekvésben is

Ajánlott tananyag

Mazas: Études speciales op. 36, I.
Mazas: Études brillantes op. 36, II.
Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37
Kayser: 36 etüd op. 20, III.
Vivaldi: e-moll, E-dúr Koncert
Vivaldi: d-moll Kettősverseny
Stamitz: B-dúr Koncert
Händel: g-moll Szonáta
Corelli: A-dúr Szonáta
Mozart: Albumok (Dobszay)
Veracini: Largo (Remekművek sorozat)
Járdányi: Magyar tánc
Bartók: Duók

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etüd,
- Egy előadási darab, vagy koncert, vagy szonáta tétel lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladat

- A korábbiakban elsajátított zenei és technikai eszközök alkalmazási készségének további finomítása
- A bécsi klasszika jellegzetes formáinak megismerése

Ajánlott tananyag

Mazas: Études speciales op. 36, II.

Feigler: II. Füzet

Block: Skálák

Schradieck: Ujjgyakorlatok

Bach: a-moll Koncert

Mozart: D-dúr (Adelaide) Koncert

Stamik: B-dúr Koncert

Beriot: a-moll Koncert

Tartini: F-dúr Szonáta

Händel: A-dúr Szonáta

Schubert: A méh

Gluck: Melódia (Remekművek sorozat)

Wieniawsky: Legenda

Beethoven: Romanc (F dúr)

Bartók: Szonatina

Vivaldi: d-moll Kettősverseny

Stamitz: B-dúr Koncert

Händel: g-moll Szonáta

Corelli: A-dúr Szonáta

Mozart: Albumok (Dobszay)

Veracini: Largo (Remekművek sorozat)

Járdányi: Magyar tánc

Bartók: Duók

Követelmény

Legyen a tanuló intonációs biztonsága fejlett a magasabb fekvésekben is.

Tudjon hangszerén folyamatosan pergő trillát játszani.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy előadási darab, vagy koncert, vagy szonáta tétel lehetőleg kotta nélkül.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Zenei karakterek és a hozzá tartozó virtuózabb vonásfajták játéka,
- Gyorsabb tempójú futamok fejlesztése,
- Hangképzése a zenei kifejezést szolgálja.

Ajánlott tananyag

Mazas: Études brillante II.

Feigler: Etűdök

Block: Skálák
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bach: E-dúr Koncert
Mozart: G-dúr
Koncert
Spohr: d-moll Koncert
Kabalevskij: C-dúr Koncert
Tartini: 12 fantázia szólóhegedűre
Locatelli: g-moll Szonáta
Bach: E-dúr Partita
Bruck: Air
Rachmanyivov: Vocalise
Bartók: Szonatina
Bartók: Román népi táncok

Követelmény

Legyen képes hangszerttechnikájának önálló fejlesztésére.

Tudjon önállóan ujjazatot és vonásnemet változtatni a zenei kifejezés szolgálatában.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy előadási darab, vagy koncert, vagy szonáta tétel, lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Billentés alapformáinak tudatos alkalmazása
- Húr és vonóváltás műveleteinek előkészítése, fejlesztése

Ajánlott tananyaga

Mazas: Études speciales op. 36, I. II.

Feigler: 24 Etűd

Kayser: Etűdök III.

Dont: Etűdök op. 37

Block: Skálaiskola

Vivaldi: a-moll, d-moll

Koncert

Haydn: G-dúr Koncert

Viotti: G-dúr Koncert

Händel: g-moll, F-dúr

Szonáta

Corelli: e-moll

Szonáta

Dancla: Solo I., II

Vivaldi: Siciliano

Farkas: Szonatina

Bartók: Duók

Követelmény

Legyen képes a tiszta intonáció érdekében a balkéz tudatos helyezkedő műveleteire.

Tudjon alapvonásokat hajlékony, szép hangon játszani.

Legyen képes a megfelelő dinamikai váltásokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,

- Két előadási darab - koncert, vagy szonáta tétel kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Oldott és rugalmas billentés kialakítása,

- Könnyed és folyamatos fekvésváltás,

- Ritmikus pergőjáték.

Ajánlott tananyaga

Mazas: Études speciales op. 36, I.

Mazas: Études brillantes op. 36, II.

Feigler: 24 Etűd

Kayser: Etűdök III.

Dont: Etűdök op. 37

Sevcik: Trilla és fekvésváltás gyakorlat

Flesch: Hangsoriskola

Bach: a-moll E-dúr Koncert

Haydn: G-dúr Koncert

Stamic: B-dúr Koncert

Händel: Szonáták

Tartini: Szonáták

Veracini: Szonáták

Brahms: A-dúr Keringő

Smetana: Hazámról

Gluck: Melódia (Remekművek)

Franceour: Sicilien és Rigaudon

Bartók: Duók

Követelmény

Legyen képes hangszerén az alsó 5 fekvésben oldott és rugalmas billentésre.

Könnyed és folyamatos fekvésváltás.

Ritmikus pergőjáték.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,

- Két előadási darab, koncert, vagy szonáta tétel kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Kombinált vonások gyorsabb alkalmazása

- Különböző fajta dobott és emelt vonások játéka

Ajánlott tananyag
Kreutzer: 42 Etüd
Roda: 24 Caprices
Dancla: Etüdek op. 73
Sevcik: Trilla és fekvésváltás gyakorlat
Sevcik: Vonótechnika 40 variáció
Flesch: Hangsoriskola
Bach: E-dúr Koncert
Mozart: G-dúr Koncert
Spohr: d-moll Koncert
Bruch: g-moll Koncert
Tartini: g-moll Szonáta
Veracini: e-moll Szonáta
Bach: Partita
Smetana: Hazámról
Beethoven: Romanc
Kreisler: Schön Rosmaria
Bartók: Duók

Követelmény

A tanuló intonációs biztonsága terjedjen ki a fogólap egész területére.

Tudjon folyamatos pergő trillát játszani.

Legyen képes hangszerén átélni a játszott művek érzelmi tartalmát.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etüd,
- Két előadási darab, koncert, vagy szonáta tétel kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Gyors tempójú futamok,
- Kettősfogás-játékok fejlesztése (terc, szext, oktáv),
- Kromatikus skálák.

Ajánlott tananyag

Kreutzer: 42 Etüd
Roda: 24 Caprices
Hubay: Etudes de Violin
Sevcik: Trilla és fekvésváltás gyakorlat
Schradeck: Fekvésváltás gyakorlat op. 8
Vivaldi: Négy évszak-ból
Mozart: D-dúr, A-dúr koncert
Telemann: 12 Szólófantázia
Bach: E-dúr Hegedűverseny
Mozart: G-dúr Hegedűverseny
Spohr: d-moll Hegedűverseny
Bruch: g-moll Hegedűverseny
Tartini: g-moll Szonáta

Veracini: e-moll Szonáta
Bach: Partita
Smetana: Hazámról
Beethoven: Romanc (F-dúr)
Kreisler: Preludium és Allegro
De Falla: Spanyol Tánc

Követelmény

Legyen képes egyéni adottságainak megfelelően művészi szándékú kifejezésre, a gazdagabb hangszínek és karakterek megvalósítására.

Hangképzése legyen kifejező és árnyalt a zenei megformálás és hangvétel szuggesztivitásának természetes kialakítására

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két előadási darab, koncert, vagy szonáta tétel kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló és tudja alkalmazni a virtuózabb vonásfajtákat.

Legyen képes:

- a zenei kifejezés szolgálatába állítva a játék folyamata alatt is tudatosan irányítani, szabályozni hangszeres műveleteit,
- kettősfogás-meneteket kötött formában és külön vonással, détachéval is megoldani,
- egyenletes futamokat megszólaltatni,
- mindenkor kifejező és dinamikailag gazdagon árnyalt hangképzéssel játszani,
- egyéni adottságai szintjén olyan művészi szándékú kifejezésmódra, amely összefüggő egységben tükrözi zenei tudása és képzelőereje fejlettségét, hangszeres felkészültségét, valamint előadókészségének érettségét.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- természetes, oldott hangszerkezelésre,
- a különböző hangsorokat 3 oktávon keresztül akkordfelbontásokkal, tisztán, ritmikusan, élénk tempóban játszani,
- különböző módon vibrálni,
- a jobb és bal kéz játékának összehangolására,
- a legfontosabb zenei alapkarakterek megjelenítésére és a hozzájuk kapcsolódó alapvonások alkalmazására,
- dinamikailag árnyalt és kifejező hangképzésre.

Rendelkezzék

- képzett hallással,
- biztos memóriával,
- koncentrálóképeséssel,
- megfelelő lapról olvasási készséggel.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hegedű főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

„A” tagozat

- Két különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta lehetőleg nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két etűd;

Ajánlott anyag: Mazas: Études brillantes op. 36. II., (EMB 2245) Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604), Kreutzer: 42 gyakorlat (EMB 2560), Rode: 24 Caprices (EMB 2453) /2., 7., 10. nehézségi szintjén.

- Barokk szonáta két tétele;

Ajánlott anyag: Händel: g-moll (EMB 12309 kötetben), D-dúr (EMB 12309 kötetben), A-dúr szonáta (EMB 12309 kötetben) nehézségi szintjén.

- Egy koncert-tétel, vagy előadási darab;

Ajánlott anyag: Bach: a-moll (EMB 1600), E-dúr (EMB 1601), Haydn: C-dúr (Peters), Mozart: D-dúr - Adelaide, Beriot: a-moll op. 104 (Peters) koncertek 1. tétele, Raff: Cavatine (EMB 13745), Fiocco: Allegro (EMB 3558 kötetben), Beethoven: F-dúr románc (EMB 13494), Weiner: Rókatánc (EMB) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő számú, méretű és minőségű hegedű tartozékokkal (vonó, tok, gyanta)

Hangszerenként évente legalább két garnitúra húr.

BRÁCSA

A képzés különböző fokozatain nyújt lehetőséget a tanulónak a hegedűről brácsára való áttérésre, de - a korábbi gyakorlattól eltérően - az abszolút kezdőnek is biztosítja a brácsatanulás lehetőségét.

A brácsatanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a brácsa akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangképzés főbb fizikai törvényszerűségeit,
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést,
- a brácsairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a vonós hangszercsalád többi tagját.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést

- megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát,
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező brácsahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző figurációkkal és szólamszámmal valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a pizzicato-technikára,
- az üveghangok megszólaltatására,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések beosztására,
- a hangköz- és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a brácsa- és violinkulcsok folyamatos olvasásának kialakítására,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolásra és a legalapvetőbb hangszer-karbantartásra.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés kialakítása

- A foglalkozások anyaga: gyermekdalok, mondókák; a hangszeres játékot előkészítő mozgásgyakorlatok.

Készségfejlesztés

A hangszerjátékra való felkészítés fázisai

Előkészítő mozgások:

- a helyes testtartás kialakítása, tájékozódás a test és a végtagok térbeli helyzetéről;
- a helyes légzés felismerése, illetve kialakítása;
- a kar és kéz alapmozgásainak kialakítása, függetlenítése;
- a hangszertartással kapcsolatos érzetek megfigyelése, gyakorlása.

A hangszerre irányuló mozgások gyakorlása (hangszer nélkül):

- emelés - ejtés (fej, kar, kéz, ujjak);
- közelítés-távolítás;
- súlyérzet;
- rotálás, tengelyfogás érzete;
- a brácsa elhelyezése.

A brácsatartás, vonófogás kialakítása:

- a hangszer pengetéssel való megszólaltatása;
- a vonóval való megszólaltatás elemi formái;
- a billentés, húrváltás, fekvésváltás játékos megalapozása.

Ajánlott tananyag

Paksa Katalin: Magyar népzene történet (Balassi Kiadó, 1999.)

Dobszay László: A magyar dal könyve

Dénes-Szászné Réger J.: Hegedű ABC

Szilvay: Színes húrok I.

Garlej-Gonzales: Méthode d'Alto Vol. 1. (Editions Henry Lemoine, Paris)

Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Prima (Editoni Curci, Milano)

Dénes-Kállay-Lányi-Mező: Hegedűiskola I. (alt-kulcsban, kvinttel lejjebb)

Sándor-Járdányi-Szervánszky: Hegedűiskola I.

Követelmény

Alakuljon ki jártasság a tanult hangszeres mozgások megítélésében.

A megismert mozgások alkalmazása, szükség esetén tanári segítséggel.

Gyermekdalok: g-a-h-c-d (g-húr); d-e-fisz-g-a (d-húr) hangkészletben.

Játékos ismerkedés az alt-kulccsal.

Törekedjen a szép hangra és a tiszta intonációra. Ezek az első évfolyamba lépés feltételei.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egyéni fejlődéstől függően értékelhető keresztmetszet a hangszerkezelés alapelemeiről.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A helyes testhelyzet és hangszertartás kialakítása, a bal kéz helyezkedő műveletei (súlyérzet, hűrváltó mozgások, alkar-rotáció), a billentő mozgások kialakítása (lágy tenyérérzet).
- A fekvésjáték és vibrato előkészítése, ismerkedés a III. fekvéssel.

Intonáció a következő hangkészletekben:

- a-húr: a-h-cisz(c)-d-e
- d-húr: d-e-fisz(f)-g-a
- g-húr: g-a-h(b) c-d
- c-húr: c-d-e(esz)-f-g

- A helyes vonótartás (húron és húr fölött), a vonóvezetés érzetének kialakítása. Húrsík-érzet, vonóvezetés üres húrokon és húrpárokon. Hűrváltás külön vonóval és kötve.

- Az ütemszúly és a vonókezelés összefüggései.
- Vonóbeosztási formák a különböző ritmusképletek megszólaltatásakor.

A szép hang iránti igény felkeltése már a pengetés és az első vonóhúzási feladatok során.

Zenei ismeretek

- Kottaolvasás továbbfejlesztése a tananyag hangkészletén belül alt-kulcsban.
- Metrum, mérőütés, tempó.
- Ütem: 2/4, 4/4, 3/4.
- Hangjegyértékek: az egész, fél, pontozott fél, negyed, nyolcad, triola, tizenhatod és szüneteik.
- Felütés.
- Nyújtópont a fél, a negyed és a nyolcad érték mellett.
- Módosítójelek.
- Előjegyzés.
- Hangközök: szekundok, tercek, tiszta kvart, kvint, szextek, szeptimek, oktáv ismerete.
- A hármashangzat fogalma.
- Dallamsorok formai tagolódása. Zenei összefüggések.
- Memóriafejlesztés.
- Társas zene: egyszerű kétszólamú tanulmányok a tananyagból.
- Dúr és moll tonalitás, a párhuzamos hangnem fogalma.
- Kromatika, kánon.
- Memóriafejlesztés.

Ajánlott tananyag

Paksa Katalin: Magyar népzene történet (Balassi Kiadó, 1999.)

Dobszay László: A magyar dal könyve

Garlej-Gonzales: Méthode d'Alto Vol. 1. (Editions Henry Lemoine, Paris)

Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Prima (Editioni Curci, Milano)

Dénes-Szászné Réger J.: Hegedű ABC (alt-kulcsban, kvinttel lejjebb)

Dénes-Kállay-Lányi-Mező: Hegedűiskola I. (alt-kulcsban, kvinttel lejjebb)

Sándor-Járdányi-Szervánszky: Hegedűiskola I. (alt-kulcsban, kvinttel lejjebb)

Követelmény

Sajátítsa el a természetes mozgásműveleteket, ha kell, a tanár segítségével korrigáljon.

Alakuljon ki a tanuló játékkészsége az évfolyamban megjelölt hangkészleten belül - egyszerű ritmusok alkalmazásával, mérsékelt tempóban.

Olvasson folyamatosan abszolút hangnevekkel alt-kulcsban, törekedjen a tiszta intonációra.

Ismerje a dinamikára és tempóra vonatkozó zenei szakkifejezéseket.

Zeneművek nehézségi szintje: Schubert: Altató, Haydn: Dalocska, Rebikov: Dal szöveg nélkül, Mozart: Májusi dal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása.

- A brácsatartás és vonótartás fejlesztése,
- Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére,
- Játékkészség a III. fekvésben,
- A II. fekvés és a félfekvés.

Vonókezelési feladatok:

- a détaché játékmód fejlesztése különböző vonórészekben,
- legato (2, 4, 8 hang kötésével is), portato,
- a martelé játékmód előkészítése nyugodt tempóban, éneklő jelleggel.
- A magyar népdalok játékával kapcsolatos nehezebb vonóbeosztási formák.
- Nagy és kis „nyújtott” és „éles” ritmus, legato is, valamint a szinkópa.

Zenei ismeretek

- Új ritmikai elem:
- A harmincketted és a szinkópák nehezebb formái.
- A hármashangzat és fordításai.
- A dominánsseptim hangzat.
- Tonika, szubdomináns, domináns - hangzatfűzésben.
- Kvintkör, klasszikus periódus.
- Két- és háromtagú kis formák elemzése.
- Ékesítések: előke, utóka, trilla,
- Memóriafejlesztés.

Ajánlott tananyag

Garlej-Gonzales: Méthode d'Alto Vol. 1-2. (Editions Henry Lemoine, Paris)

Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Prima - Parte Seconda (Editioni Curci, Milano)

Bezrukov-Oznobisev: Alapfokú technika a brácsajátékban

Wohlfahrt: 60 etűd (Hofmeister)

Kayser: 36 etűd op. 20 I. kötet (Hofmeister)

Delphin Alard: Etűdök brácsára I. (Real Musical, Madrid)

Bruni: 25 gyakorlat

Követelmény

A tanulónak legyen önálló elképzelése, a tanult fekvésekben.

Legyen biztonságos, tiszta intonációja.

Vibratoja legyen szép hangú és tudja azt helyesen alkalmazni a zenei kifejezésekben.

Rendelkezzék biztos helyezkedő képességgel, billentéssel.

A zeneművek nehézségi szintje:

Sosztakovics: Gavott,

Bartók: Kánon,

Farkas Ferenc: Arioso,

Hasse: Két tánc.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére és a helyezkedő készség kialakítására.

- Jártasság a IV-V. fekvésben.

- Egyszerűbb fekvésváltások,

- A vibrato fejlesztése,

- Trilla, és ékesítések előkészítése,

- Dúr és moll skálák fekvésekben, fekvésváltással.

Zenei ismeretek

- A hangnemkapcsolatok fokozott ismerete.

- A legalapvetőbb zenei karakterek: dolce, espressivo, risoluto.

- Klasszikus táncok.

- Romantikus karakterdarabok.

- A rondo, a szonátaforma és a barokk szvit felépítése.

- Alapvető zenei karakterek: grazioso, marcato.

Ajánlott tananyag

Wohlfahrt: 60 etűd (Hofmeister)

Kayser: 36 etűd op. 20 I. kötet (Hofmeister)

Ország: Brácsaiskola

Sitt: Brácsaiskola

Delphin Alard: Etűdök brácsára II.(Real Musical, Madrid)

Dancla: Etűdök op. 68

Palashko: 24 melodikus etűd op. 77

Bruni: Etűdök

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 I. kötet

Bartók-Zathureczky: Gyermekeknek

Csajkovszkij: ChansonTriste

Rubinstein: Melodia

Követelmény

A tanuló legyen képes az eddig tanult vonástípusok használatára.
Rendelkezzen intonációs biztonsággal a tanult fekvésekben.
Ismerje az egyszerűbb fekvésváltásokat (azonos ujj, üres húr).
Alkalmazza a vibratot a zene kifejező megformálása során.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Ismerje a VI-VII. fekvést is.
- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játéokra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Legyen képes a kombinált vonások játékára.
- Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.
- Legyen képes elmélyedni a művek zenei, tartalmi elemzésében.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II. kötet (Hofmeister)

Ország: Brácsaiskola

Sitt: Brácsaiskola

Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III. (Real Musical, Madrid)

Dancla: Etűdök op. 68

Palashko: 24 melodikus etűd op. 77

Bruni: Etűdök

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 I. kötet

Bartók: Este a székelyeknél

Weiner: Rókatánc

Mendelssohn: Dal szöveg nélkül

Zelter: Esz-dúr koncert

Leopold Mozart: D-dúr koncert

Wagenseil: Esz-dúr koncert

Romberg: Rondo

Breval: Concertino in A

Barokk és preklasszikus szonáták

Bartha: 25 előadási darab

Követelmény

Rendelkezzen intonációs biztonsággal a tanult fekvésekben.

Ismerje a közvetítőhangok szerepét.

Alkalmazza a vibratot a zene kifejező megformálása során.

Legyen képes az eddig tanult vonásnemek összetett alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Az „A” tagozat követelményein felül:

- Az alt- és violinkulcs használata.
- A vibrato kialakítása.
- Jártasság a III-II. - és félfekvésben.
- Egyszerűbb fekvésváltások.
- Kettősfogások fekvésváltás nélkül.
- Hangsorok és hármashangzataik két vagy három oktávon.
- Vonás gyakorlatok: kombinált vonások, martelé, staccato játékmód
- Hangsorok, etűdök és zenei anyagok kotta nélküli előadása.

Ajánlott tananyag

Garlej-Gonzales: Méthode d’Alto Vol. 2. (Editions Henry Lemoine, Paris)

Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Seconda (Editioni Curci, Milano)

Bezrukov-Oznobisev: Alapfokú technika a brácsajátékban

Wohlfahrt: 60 etűd (Hofmeister)

Kayser: 36 etűd op. 20 I. kötet (Hofmeister)

Delphin Alard: Etűdök brácsára I. (Real Musical, Madrid)

Bruni: 25 gyakorlat

Követelmény:

A művek jellegéből adódó helyes tempóvétel.

Törekedjen szép hangú, dinamikailag árnyalt előadásra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Az „A” tagozat követelményein felül

- Háromoktávós skálák hangzat felbontásokkal
- Kettősjáték fejlesztése fekvésváltással is
- Lassú tartott hangok játéka
- Vibrato fejlesztése éneklő művek előadásánál

- Staccato, „vetett” vonás, arpeggio

Zenei ismeretek

- Szűkített és bővített hármashangzat, domináns szeptimakkord.
- A rondo, a szonátaforma és a barokk szvit felépítése.
- Alapvető zenei karakterek: grazioso, marcato

Ajánlott tananyag

Bloch: Hangsoriskola
 Bloch: Ujjgyakorlatok
 Mazas: Etudes speciales op. 36 I. kötet
 Dont: Gradus ad Parnassum I-II.
 Kayser: Etűdök I-II. Delphin Alard: Etűdök II.
 Handoskin: Koncert
 Hubay: Gyermekjelenetek
 Klengel: G-dúr Concertino (cselló-zongora átirat)
 Martini: Concerto D (cselló-zongora átirat)
 Barokk szonáták
 Bartha: 25 előadási darab brácsára

Követelmény

A tanuló szép hangon, törésmentesen váltson fekvést.
 Játsszon gyorsabb mozgású darabokat szép hangon, helyes értelmezéssel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Ismerje a VI-VII. fekvést is.
- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Legyen képes a kombinált vonások játékára.
- Tudjon háromoktávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.
- Ismerje a fekvésváltás különböző módjait, törekedjen a fekvésváltás vonóvezetéssel való ritmikai összehangoltságára, helyesen alkalmazza a közvetítő hangokat a gyakorlás folyamán.
- Legyen képes felbontott terc, szext és oktáv meneteket játszani.

Zenei ismeretek

- A klasszikus formák szerkezete játékhöz vezető játékmód kialakítása
- A barokk formák szerkezete, előadásmódja
- A kortárs pedagógiai művek elemzése tanári segédlettel
- Romantikus karakterdarabok értelmezése
- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.

- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.
- Legyen képes elmélyedni a művek zenei, tartalmi elemzésében.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

Dancla: Etűdök op. 68
 Mazas: Etűdök op. 3
 Bruni: 25 gyakorlat
 Ország: Brácsaiskola (a 45-nél magasabb sorszámúak közül)
 Mazas: Etűdök op. 36
 Dont: Gradus ad Parnassum op. 38, II-III. kötet
 Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37
 Campagnoli: 41 gyakorlat
 Bezrukov-Oznobisev: Alapfokú technika a brácsajátékban (Muzika, Moszkva)
 Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)
 Ország: Brácsaiskola
 Sitt: Brácsaiskola
 Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III. (Real Musical, Madrid)
 Dancla: Etűdök op. 68
 Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
 Bruni: Etűdök
 Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet
 Mazas: Etűdök Op. 36 I-II. kötet
 Campagnoli: 41 gyakorlat
 Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.
 Schradieck: Ujjgyakorlatok
 Bloch: Hangsoriskola
 Bartók: Este a székelyeknél
 Weiner: Rókatánc
 Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
 Zelter: Esz-dúr koncert
 Leopold Mozart: D-dúr koncert
 Wagenseil: Esz-dúr koncert
 Romberg: Rondo
 Breval: Concertino in A
 Barokk és preklasszikus szonáták
 Telemann: G-dúr koncert
 Vivaldi: G-dúr koncert
 Chr. Bach: c-moll koncert
 Maros: Balkán szvit
 Hubay: Mese
 Hubay: A kép előtt

Követelmény

A tanuló hangszerkezelése legyen perspektivikusan megalapozott.
 Tudjon önállóan könnyebb kamara, zenekari és szóló műveket megfelelő zenei karakterekkel és dinamikával elsajátítani.

Képes legyen az önálló gyakorlásra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszer és a vonó felépítését, részeit, hangszerének gondozását és megóvását,
 - a fontosabb tempó és karakterjelzéseket, valamint a dinamikára vonatkozó jeleket,
 - a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
 - a hangsorok előjegyzését és ujjrendjét,
 - a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit (a vonás iránya, a vonó sebességének, nyomásának és a hídtól való távolságának összefüggése),
 - a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
 - a zenei alapkarakterekhez (dolce, grazioso, espressivo, risoluto) tartozó vonókezelést,
 - a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
 - a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, születési dátumát, a korszakot, amelyben élt és alkotott, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
 - a tanulandó darab vagy mű formáját. Legyen képes
 - a zenei anyagot életkora és egyéni képességei, illetve készsége szintjén kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni,
 - ujjrenddel és vonásjelzéssel gondosan ellátott könnyebb zenei anyagot mérsékelt tempóban lapról eljátszani,
 - szokatlan nehézséget nem támasztó könnyebb művet ujjrenddel és vonásjelzéssel ellátni,
 - technikai eszközeit a stílusos és kifejező játék szolgálatába állítani,
 - tájékozódni, szabad fekvésváltással közlekedni a fogólapon, törekedve az igényes intonációra,
 - az alapvonások, valamint a dallamnak, ritmusnak, dinamikának megfelelő vonóbeosztás alkalmazására,
 - szép hangon való, karakteres előadásra,
 - a megismert mozgások, izomérzetek felidézésére, tudatos alkalmazására.
- Kottaolvasási készsége legyen olyan szintű, hogy belső elképzelés vezesse játékát.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:

- Két különböző jellegű gyakorlat,
- Egy versenymű saroktéttele,
- Egy lassú és egy gyors tétel egy barokk szonátából.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Brácsa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab.

- Egy versenymű és egy szonáta saroktételle (barokk szonáta esetén két tétel), versenyművek;

Ajánlott anyag: Händel: h-moll brácsaverseny I. tétel, Telemann: G-dúr brácsaverseny I-II. tétel, vagy III-IV. tétel, Chr. Bach: c-moll brácsaverseny I. vagy III. tétel; szonáták: Bonporti: Due invenzioni; nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab és 1 kamaramű, előadási darabok;

Ajánlott anyag: Brácsamuzsika I-III. (EMB); Frescobaldi: Toccata, Wieniawski: Álmodozás; kamaraművek: M. Haydn: Szonáták, Bartók: 44 duó (W. Primrose) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy háromtávos (mélyebb fekvésekből induló) hangsor, akkordfelbontásokkal.

- Két különböző technikai jellegű etűd;

Ajánlott anyag: Dancla: Etűdök op. 68; Mazas: Etűdök op. 36 I-II. kötet; Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet; Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37; Kaiser: 36 etűd op. 20 III. kötet nehézségi szintjén.

- Egy brácsaverseny-saroktétel;

Ajánlott anyag: Händel: h-moll brácsaverseny III. tétel, Vanhal: C-dúr brácsaverseny, Zelter: Esz-dúr brácsaverseny nehézségi szintjén.

- Egy zongorakíséretes darab vagy egy szonátatétel, vagy két barokk szonátatétel; Ajánlott anyag: Brácsamuzsika I-III. (EMB), Csajkovszkij: Melódia, Marcello: F-dúr szonáta, Corelli: Szonáták (Nagy S.) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

5. évfolyam „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok fő célja, az alapfokon megszerzett felkészültség megtartása mellett, a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játéokra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)

Ország: Brácsaiskola

Sitt: Brácsaiskola

Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III.(Real Musical, Madrid)

Dancla: Etűdök op. 68

Palashko: 24 melodikus etűd op. 77

Bruni: Etűdök

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet

Mazas: Etűdök Op. 36 I-II. kötet

Campagnoli: 41 gyakorlat

Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.

Schradieck: Ujjgyakorlatok

Bloch: Hangsoriskola

Bartók: Este a székelyeknél

Weiner: Rókatánc

Mendelssohn: Dal szöveg nélkül

Zelter: Esz-dúr koncert

Leopold Mozart: D-dúr koncert

Wagenseil: Esz-dúr koncert

Romberg: Rondo

Breval: Concertino in A

Barokk és preklasszikus szonáták

Telemann: G-dúr koncert

Vivaldi: G-dúr koncert

Chr. Bach: c-moll koncert

Maros: Balkán szvit

Hubay: Mese

Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül vagy kamaramű.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékokra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)

Ország: Brácsaiskola

Sitt: Brácsaiskola

Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III. (Real Musical, Madrid)

Dancla: Etűdök op. 68

Palashko: 24 melodikus etűd op. 77

Bruni: Etűdök

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet

Mazas: Etűdök op. 36 I-II. kötet

Campagnoli: 41 gyakorlat

Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.

Schradieck: Ujjgyakorlatok

Bloch: Hangsoriskola

Bartók: Este a székelyeknél

Weiner: Rókatánc

Mendelssohn: Dal szöveg nélkül

Zelter: Esz-dúr koncert

Leopold Mozart: D-dúr koncert

Wagenseil: Esz-dúr koncert

Romberg: Rondo

Breval: Concertino in A

Barokk és preklasszikus szonáták

Telemann: G-dúr koncert

Vivaldi: G-dúr koncert

Chr. Bach: c-moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül vagy kamaramű.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása.

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.
- Ismerkedjen meg a társas zenélés különböző formáiban alkalmazandó technikákkal.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III.(Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I-II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székelyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz-dúr koncert
Leopold Mozart: D-dúr koncert
Wagenseil: Esz-dúr koncert

Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Telemann: G-dúr koncert
Vivaldi: G-dúr koncert
Chr. Bach: c-moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül vagy kamaramű.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása.

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III.(Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I-II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.
Schrädieck: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székelyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül

Zelter: Esz-dúr koncert
Leopold Mozart: D-dúr koncert
Wagenseil: Esz-dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Telemann: G-dúr koncert
Vivaldi: G-dúr koncert
Chr. Bach: c-moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Tudjon háromoktávos skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.

Ajánlott tananyag:

Mazas: Etudes speciales op. 36. I. II.
Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37.
Kayser: 36 etűd op. 20. (Hofmeister)
Kreutzer: 42 etűd (alt-kulcsban)
Rode: 24 caprices (alt-kulcsban)
Bruni 25 gyakorlat
Alard: Etűdök brácsára (Real Musical)
Ország: Brácsaiskola
Ševčík: Fekvésváltó gyakorlatok op. 8.

Flesch: Hangsoriskola
 Hoffmeister: 12 etűd
 Zelter: Esz-dúr koncert
 Telemann: G-dúr koncert
 Telemann: G-dúr kettősverseny
 Vanhal C-dúr koncert
 Hofmeister: B-dúr és D-dúr koncert
 Vivaldi: G-dúr koncert (in C)
 Haydn: C-dúr gordonkaverseny
 Mozart: Klarinétverseny
 Leopold Mozart: D-dúr koncert
 Wagenseil: Concerto
 Stamitz: F-dúr, A-dúr és D-dúr koncertek
 Forsyth: Brácsaverseny
 Rolla: Brácsaversenyek
 Chr. Bach: c-moll koncert
 Ph. E. Bach: Brácsaverseny
 J. S. Bach: Csellószvit, Hegedű szólószonáták és Partiták
 Telemann: 12 szólófantázia
 Brácsamuzsika I-II-III.
 Hummel: Fantázia
 Csajkovszkij: Évszakok
 Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)
 Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III.(Real Musical, Madrid)
 Dancla: Etűdök op. 68

Követelmény

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy szonáta-tételpár, vagy koncert saroktételle kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékokra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Tudjon háromoktávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.

- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)

Ország: Brácsaiskola

Sitt: Brácsaiskola

Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III. (Real Musical, Madrid)

Dancla: Etűdök op. 68

Palashko: 24 melodikus etűd op. 77

Bruni: Etűdök

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet

Mazas: Etűdök Op. 36 I-II. kötet

Campagnoli: 41 gyakorlat

Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.

Schradieck: Ujjgyakorlatok

Bloch: Hangsoriskola

Bartók: Este a székeleyknél

Weiner: Rókatánc

Mendelssohn: Dal szöveg nélkül

Zelter: Esz-dúr koncert

Leopold Mozart: D-dúr koncert

Wagenseil: Esz-dúr koncert

Romberg: Rondo

Breval: Concertino in A

Telemann: G-dúr koncert

Vivaldi: G-dúr koncert

Chr. Bach: c-moll koncert

Maros: Balkán szvit

Hubay: Mese

Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy előadási darab kotta nélkül,
- Egy koncert saroktétele kotta nélkül.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.

- Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.
- Ismerkedjen meg a társas zenélés különböző formáiban alkalmazandó technikákkal.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)
 Ország: Brácsaiskola
 Sitt: Brácsaiskola
 Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III. (Real Musical, Madrid)
 Dancla: Etűdök op. 68
 Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
 Bruni: Etűdök
 Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet
 Mazas: Etűdök Op. 36 I-II. kötet
 Campagnoli: 41 gyakorlat
 Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.
 Schradieck: Ujjgyakorlatok
 Bloch: Hangsoriskola
 Bartók: Este a székelyeknél
 Weiner: Rókatánc
 Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
 Zelter: Esz-dúr koncert
 Leopold Mozart: D-dúr koncert
 Wagenseil: Esz-dúr koncert
 Romberg: Rondo
 Breval: Concertino in A
 Telemann: G-dúr koncert
 Vivaldi: G-dúr koncert
 Chr. Bach: c-moll koncert
 Maros: Balkán szvit
 Hubay: Mese
 Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy előadási darab kotta nélkül,
- Egy koncert saroktételle vagy szonáta tétel kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játéokra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II-III. kötet (Hofmeister)

Sitt: Brácsaiskola

Delphin Alard: Etűdök brácsára II-III.(Real Musical, Madrid)

Dancla: Etűdök op. 68

Palashko: 24 melodikus etűd op. 77

Bruni: Etűdök

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet

Mazas: Etűdök Op. 36 I-II. kötet

Campagnoli: 41 gyakorlat

Ševčík: Gyakorlatok op. 1-8.

Schradieck: Ujjgyakorlatok

Bloch: Hangsoriskola

Bartók: Este a székelyeknél

Weiner: Rókatánc

Mendelssohn: Dal szöveg nélkül

Zelter: Esz-dúr koncert

Leopold Mozart: D-dúr koncert

Wagenseil: Esz-dúr koncert

Romberg: Rondo

Breval: Concertino in A

Telemann: G-dúr koncert

Vivaldi: G-dúr koncert

Chr. Bach: c-moll koncert

Maros: Balkán szvit

Hubay: Mese

Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy előadási darab kotta nélkül (vagy kamaramű),
- Egy koncert saroktétele kotta nélkül.

Követelmény a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat végén

Ismerje a tanuló és tudja alkalmazni a virtuózabb vonásfajtákat.

Legyen képes a tanuló

- a zenei kifejezés szolgálatába állítva a játék folyamata alatt is tudatosan irányítani, szabályozni hangszeres műveleteit,
- kettősfogás-meneteket kötött formában és külön vonással, détachéval is megoldani,
- egyenletes futamokat megszólaltatni,
- mindenkor kifejező és dinamikailag gazdagon árnyalt hangképzéssel játszani,
- egyéni adottságai szintjén olyan művészi szándékú kifejezésmódra, amely összefüggő egységben tükrözi zenei tudása és képzelőereje fejlettségét, hangszeres felkészültségét, valamint előadóképességének érettségét.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- természetes, oldott hangszerkezelésre,
- a különböző hangsorokat 3 oktávon keresztül akkordfelbontásokkal, tisztán, ritmikusan, élénk tempóban játszani,
- különböző módon vibrálni,
- a jobb és bal kéz játékának összehangolására,
- a legfontosabb zenei alapkarakterek megjelenítésére és a hozzájuk kapcsolódó alapvonások alkalmazására,
- dinamikailag árnyalt és kifejező hangképzésre. Rendelkezzék
- képzett hallással,
- biztos memóriával,
- koncentrálóképesseggel,
- megfelelő lapról olvasási készséggel.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Brácsa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab.

- Egy versenymű és egy szonáta saroktételle (barokk szonáta esetén két tétel); versenyművek: Händel: h-moll brácsaverseny I. tétel, Telemann: G-dúr brácsaverseny I-II. tétel, vagy III-IV. tétel, Chr. Bach: c-moll brácsaverseny I. vagy III. tétel; szonáták: Bonporti: Due invenzioni; nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab és egy kamaramű; előadási darabok: Brácsamuzsika I-III. (EMB); Frescobaldi: Toccata, Wieniawski: Álmodozás; kamaraművek: M. Haydn: Szonáták, Bartók: 44 duó (W. Primrose) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy háromtávós (mélyebb fekvésekből induló) hangsor, akkordfelbontásokkal.
- Két különböző technikai jellegű etűd;

Ajánlott anyag: Dancla: Etűdök op. 68; Mazas: Etűdök op. 36 I-II. kötet; Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. kötet; Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37; Kayser: 36 etűd op. 20 III. kötet nehézségi szintjén.

- Egy brácsaverseny-saroktétel;

Ajánlott anyag: Händel: h-moll brácsaverseny III. tétel, Vanhal: C-dúr brácsaverseny, Zelter: Esz-dúr brácsaverseny nehézségi szintjén.

- Egy zongorakíséretes darab, vagy egy szonátatétel, vagy két barokk szonátatétel; Ajánlott anyag: Brácsamuzsika I-III. (EMB), Csajkovszkij: Melódia, Marcello: F-dúr szonáta, Corelli: Szonáták (Nagy S.) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

GORDONKA

A gordonkatanítás célja, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a gordonka akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit,
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést,
- a gordonkairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a vonós hangszercsalád többi tagját.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát,
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező gordonkahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző figurációkkal és szólamszámmal valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a pizzicato-technikára,
- az üveghangok megszólaltatására,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések beosztására,
- a hangköz- és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a basszus-, tenor- és violinkulcs folyamatos olvasásának kialakítására,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Általános követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkora, évfolyama és egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

A képességek kibontakoztatása és a készségek fejlesztése

A hallás és a ritmusérzék fejlesztése, érzékenység a dinamikai és a hangszínbeli különbségekre.

A kottaolvasás és a lapról játszás fejlesztése.

A tudatos zenei memorizálás fejlesztése.

A zenei ízlés, a stílusérzék és a karakterek iránti érzékenység fejlesztése, a zenei fantázia kibontakoztatása.

A céltudatos és gazdaságos gyakorlási módszer kialakítása.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer és a vonó felépítése, részei. A hangszer és a vonó kezelésére vonatkozó jelek.
- Az A-, D-, G- és C-húr hangkészlete az első fekvés szűk fogásmódjában.
- A módosítójelek.
- A 2/4-es, 3/4-es és 4/4-es ütem.

- A fél, negyed és nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és vonófogás kialakítása.
- A bal kéz játéka szűkfogásban egy húron.
- Pizzicato, Détaché vonás. Egyenletes sebességű vonás.
- Vonóbeosztás kétféle ritmusértéken (fél és negyed vagy negyed és nyolcad érték). Két hang kötése.

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonka ABC

Gárdián: Gordonkaiskola

Friss: Gordonkaiskola I.

Előadási darabok gordonkára I. (Csáth-Brodszky EMB 2417)

Gordonkamuzsika kezdőknek I.(EMB 6312)

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlat, gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása egy húron.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlat, gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása egy húron.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az egész, fél, negyed és nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek.
- Nyújtópont a fél- és a negyedérték mellett.
- Húrváltás két szomszédos húron, két hang kötése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Egy oktáv terjedelemben két húron való játék kvintváltó népdalokon.
- Később hangsorok és hármashangzatok segítségével egyéb dallamokon.
- Bal kéz legato fejlesztése terclépésekkel.
- Egész- és részvonó használata, a vonóbeosztás alapjainak elsajátítása.

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonka ABC

Gárdián: Gordonkaiskola

Friss: Gordonkaiskola I.

Előadási darabok gordonkára I. (Csáth-Brodszky EMB 2417)

Gordonkamuzsika kezdőknek I. (EMB 6312)

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlat, gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása két húron.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer és a vonó felépítése, részei. A hangszer és a vonó kezelésére vonatkozó jelek.
- Az első fekvés szűk fogásmódjának hangkészlete.
- A módosítójelek.
- A dúr hangsor szerkezete, hangközei.
- A 2/4-es, 3/4-es és 4/4-es ütem.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek. Nyújtópont a fél és negyed érték mellett.
- Dallamsorok, motívumok azonosságának felismerése. A hasonló részletek különbségeinek felismerése. Indítás, befejezés.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és vonófogás kialakítása.
- A bal kéz játéka szűkfogásban egy húron. A bal kéz hűrváltása.
- Pizzicato. A détaché vonásmód.
- Egész- és részvonások és ezek egyenletes sebességű összekapcsolása. 2-3-4 hang kötése.
- Egyszerű hűrváltás szomszéd húrok között.
- Nyújtópontos ritmus kötve.
- C-dúr hangsor két oktávon, G-dúr, D-dúr és F-dúr hangsor egy oktávon keresztül. A hangsorok - hármashangzat-felbontásai.

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonka ABC

Gárdián: Gordonkaiskola

Friss: Gordonkaiskola I.

Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70 (EMB 12195)

Wojciechowska-Wilkomirski: Gamy i pasaze na wiolonczele (PWM)

Előadási darabok gordonkára I. (Csáth-Brodsky EMB 2417)

Régi zene gordonkára (Brodsky) (EMB 2452)

Gordonkamuzsika kezdőknek I. (EMB 6312)

Régi zene 2 és 3 gordonkára (EMB 7222)

Hajdu: Magyar gyermekdalok (EMB 7014)

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó népdal, népdalfeldolgozás, vagy előadási darab eljátszása szomszédos húrokon, egy oktáv hangterjedelemben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kétféle ritmusértéket tartalmazó népdal, vagy népdalfeldolgozás
- Egy előadási darab zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangkészlet bővítése a tágfogásban tanult hangokkal.
- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei és összehasonlításuk.
- A 2/2-es, 3/8-os és a 6/8-os ütem. A tizenhatod érték és szünetjele. A triola. Nyújtópont nyolcad érték mellett. Kettős nyújtópont. A szinkópa.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. Azonosság, hasonlóság és a különbség felismerése. A periódus két felének kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A bal kéz játéka tágfogásban, az előző év anyagának ritmikai, vonókezelési és terjedelmi szintjén. (A kétfajta tágfogás tanításának sorrendjét a tanár dönti el.)
- A vonókezelés fejlesztése szűkfogásos anyagon. 6-8 hang kötése. A portato vonásmód. Az egyszerű húr váltások fejlesztése. Az összetett húr váltás (arpeggio) alapjai. A barokk és a klasszikus táncok karakterének megfelelő, elválasztott hangok játéka.
- A változó sebességű vonás megalapozása (nyújtó pontos fél érték és negyed érték, illetve nyújtó pontos negyed érték és nyolcad érték külön vonóval). Nyújtó pontos nyolcad és tizenhatod kötve.
- A dinamikai árnyalás alapjai (visszhanghatás, záróhangok diminuendója).
- Hangsorok tágfogásban az első fekvésben. Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola I-II.

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70 (EMB 12195)

Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I. (EMB 13409)

Sevcík-Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Sevcík-Feuillard: Schule der Bogentechnik op. 2 (Bosworth)

Előadási darabok gordonkára II. (Csáth-Brodszky) (EMB 4480)

Repertoire Album (a Friss-iskola II. darabjai) (EMB 5958)

Gordonkamuzsika kezdőknek II. (EMB 6748)

Könnyű előadási darabok (magyar szerzők művei) (EMB 8295)

Hajdu: Magyar gyermekdalok (EMB 7015)

Klassische Stücke für den Anfang I-II. (Schott 4918-9)

Alte Meisterweisen für junge Cellisten I. (Schott 2384)

Sugár: Téma variációkkal (EMB 1540)

Gordonkaduók kezdőknek (EMB 8158)

Papp: 15 kis gordonkaduó (EMB 6722)

Bartók: 18 duo (Universal 12850)

Bréval: Leichte Stücke I-II. (Schott 6158-9)

Leichte Cello-Duette I-II. (Schott 5276-7)

Követelmény

Egy adott technikai feladatot feldolgozó 8-24 ütemes, szűkfogásos etűd (pl. Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70 kötetből) eljátszása.

Tágfogás (és összekapcsolása szűkfogással) népdal vagy gyermekdal keretében. 16-32 ütemes előadási darab eljátszása az évfolyamnak megfelelő szintű hangszerkezeléssel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Egy gyermekdal vagy népdal,
- Egy előadási darab zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első fekvés teljes hangkészlete, kibővítve a fekvésjátékban megismert hangokkal.
- A változó ütem.
- A könnyebb ékesítések (előke, paránytrilla, mordent) írásmódja és ritmusa.
- A triós forma és a rondóforma.
- A tanult anyagban szereplő barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az előző évben jobb és bal kézzel külön-külön elsajátított technikai elemek összekapcsolása és fejlesztése.

- A tágfogás fejlesztése. A fekvésjáték alapjai. (Az egyes fekvések tanítási sorrendjét a tanár dönti el.) - Gyakorlatok az egyes fekvésekben. A tanult fekvések összekapcsolása az első fekvéssel, az előző évek anyagának ritmikai, vonókezelési és terjedelmi szintjén. Ujjgyakorlatok a trilla és a pergőjáték megalapozására. A könnyebb ékesítések játéka. A vibrato alapjai. Könnyű kettősfogások első fekvésben.

- Akkordpizzicato. A húr váltás és az arpeggio fejlesztése. Az akkordjáték alapjai. Martelé vonásmód. Összetett ritmusok és a velük kapcsolatos vonóbeosztás.

- Dinamikai árnyalás, crescendo és diminuendo.

- Az első fekvésben játszható valamennyi hangsor, kibővítve a tanult fekvésekben játszható hangsorokkal. Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola II-III.

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Somló: Tanulmányok (EMB 2138)

Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I.

Grützmacher: 12 Etudes op. 72 (EMB 13872)

Dotzauer: 113 gyakorlat I. (EMB 13486)

Baklanova: Dallamos fekvésváltó gyakorlatok (EMB 4606)

Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Klengel: Tägliche Übungen I. (Breitkopf)

Klengel: Tägliche Übungen II. (Breitkopf)

Klengel: Technische Studien I. (Breitkopf)

Bartók: Gyermekeknek (Liebner-Halász) (EMB 2325)

Gordonkamuzsika kezdőknek III. (EMB 14037)

Alte Meisterweisen für junge Spieler (Schott 983)

Gárdonyi: Két kis rapszódia EMB 2205

Offenbach: Sechs Duos op. 49 I-II. (Schott 4646-7)

Kummer: Sechs Duos op. 156 I. (Hofmeister 30231)

Vivaldi: Concerto in Do maggiore (EMB 8941)

Követelmény

Egy adott technikai feladatot feldolgozó tágfogásos etűd (pl. Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70, vagy Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I. kötetből) eljátszása.

Az első fekvés összekapcsolása valamely másik fekvéssel mérsékelt tempójú, könnyű ritmusú gyakorlatokban.

Nagyobb terjedelmű (triós forma, vagy rondó) barokk, vagy klasszikus táncjáték első fekvésben, szűk- és tágfogásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk, vagy klasszikus táncjáték zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első négy fekvés hangkészlete. Az üres húrok oktávja üveghanggal.
- A tenorkulcs.
- A bonyolultabb ékesítések (trilla utóka nélkül és utókéval, kettős ékesítés stb.) írásmódja és ritmusa.
- A játszott anyag zenei formáinak elemzése.
- Egyszerű, egyszólamú művek harmóniavázának felismerése és elemzése a tanár irányításával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az előző évben jobb és bal kézzel külön-külön elsajátított elemek összekapcsolása és fejlesztése.
- Nagyobb terjedelmű művek az előző év technikai szintjén.
- Játék az első négy fekvésben. A trilla és a pergőjáték fejlesztése. A bonyolultabb ékesítések játéka. A vibrato fejlesztése. A kettősfogás-játék fejlesztése.
- Az arpeggio fejlesztése a bal kéz számára nehézséget nem tartalmazó anyagon. Akkordjáték az első fekvésben. A martelé vonásmód fejlesztése. Összetett vonásnemek.
- A hangindítás és a vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) megszólaltatásának megalapozása.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Hangsorok egy, illetve két oktávon az első négy fekvésben 3#, 3 b előjegyzésig (a fisz-moll kivételével). Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola II-III.

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Somló: Tanulmányok (EMB 2138)

Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I.

Grützmacher: 12 Etudes op. 72 (EMB 13872)

Dotzauer: 113 gyakorlat I. (EMB 13486)

Baklanova: Dallamos fekvésváltó gyakorlatok (EMB 4606)

Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Klengel: Tägliche Übungen I. (Breitkopf)

Klengel: Tägliche Übungen II. (Breitkopf)

Klengel: Technische Studien I. (Breitkopf)
Bartók: Gyermekeknek (Liebner-Halász) (EMB 2325)
Gordonkamuzsika kezelőknek III. (EMB 14037)
Alte Meisterweisen für junge Spieler (Schott 983)
Gárdonyi: Két kis rapszódia (EMB 2205)
Offenbach: Sechs Duos op. 49 I-II. (Schott 4646-7)
Kummer: Sechs Duos op. 156 I. (Hofmeister 30231)
Vivaldi: Concerto in Do maggiore (EMB 8941)

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú és fejlettebb vonókezelést igénylő etűd az első fekvésben (pl. Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I., Dotzauer-Klingenberg: 113 gyakorlat I.).

Egyszerű ritmikájú, mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. a Lee-iskola, vagy a Kummer-iskola kantilénás etűdjei).

Barokk vagy klasszikus táncétel, vagy romantikus darab stílusos előadása az első négy fekvésben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk, vagy klasszikus táncétel zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első négy fekvés hangkészletének tudatos rendszerezése húronként, illetve fekvésenként. Az átmeneti fekvések (V., VI., és VII.) hangkészlete az A- és a D-húron.
- A természetes üveghangok fogáshelye az első öt fekvésben, elemi tudnivalók a felhangsorról.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- Az újjrendezés alapelvei. A jellegzetes figurációk harmóniai elemzése, a harmóniahangok, átmenőhangok és váltóhangok megkülönböztetése, a hangnemi kitérések felismerése, az alterált hangok.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tájékozódás és a játék biztonságának fejlesztése az első négy fekvésben.
- A klasszikus zene jellegzetes vonós hangszeres figurációt tartalmazó fekvésváltó szekvenciáinak igényes kidolgozása. Az átmeneti fekvések játékának alapjai. A vibrato mozgás az átmeneti fekvésekben. A kettősfogas-játék fejlesztése.
- Az akkordjáték és az arpeggio fejlesztése. A vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek kifejező megszólaltatása. A könnyebb barokk szonáták stílusos megszólaltatásához szükséges vonókezelés kialakítása. A hangszín árnyalása vibratoval és vonókezeléssel.
- Dúr és moll hangsorok két oktávon keresztül 3#,3b előjegyzésig. Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Lee: 40 melodische Etüden op. 31 I. (Schott 966)

Lee: Melodische und progressive

Lee: Übungen op. 131 (Schott 979)
 Battanchon: 50 Studien I. (Hofmeister 7198)
 Schulz: Lagenwechsel-Studien (Hofmeister)
 Sevcík-Boyd: Lagenwechsel und Tonleiter-Vorstudien op. 8 (Bosworth)
 Becker: Finger- und Bogen-Übungen (Schott)
 7 Sonatinen (Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert) (EMB 13310)
 Alte Meisterweisen für junge Cellisten II. (Schott 5533)
 Cello & Piano I. (EMB 14636)
 Cello & Piano II. (EMB 14637)
 Farkas: Apor Lázár tánca (EMB 2424)
 9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)
 Breval: C-dúr szonáta (Schott Cello Bibliothek 21)
 Lanzetti: G-dúr szonáta (Schott CB 103)
 Baretta: 6 divertimentó (Dallam Kiadó)
 9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)
 Fiorè Három cselló szonáta (EMB 1466)2
 Lee: Sechs Duos op. 60 I. (Hofmeister 30116)
 Dotzauer: 3 Sonaten op. 103 (Peters 7439)
 Offenbach: Sechs Duos op. 50 I-II. (Schott 6105-6)
 Bréval: 3 leichte Sonaten op. 40 (Peters 13054)
 Hook: Hat szonáta (EMB 14405)
 Martini: Concerto in Re maggiore (EMB 13182)

Követelmény

Közepes terjedelmű és mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. Lee op. 31 és op. 131, Dotzauer-Klingenberg I.).

A mélyebb fekvések és az átmeneti fekvések összekapcsolása rövid, könnyű gyakorlatokon.

Az első négy fekvés folyamatos használatát igénylő előadási darab, vagy szonáta-tétel eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk, vagy klasszikus tételpár zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az átmeneti fekvések (V., VI., és VII.) teljes hangkészlete.
- Az üres húrok oktávján alapuló hüvelykujjas fekvés hangkészlete.
- Az üres húr nélkül játszott hangsorok általános ujjrendje.
- A kromatikus hangsor ujjrendje.
- A hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.
- A gyakorlás célravezető és gazdaságos módszerei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tájékozódás és a biztonság fejlesztése az első hét fekvésben. Hüvelykujjas játék az üres húrok oktávján alapuló fekvésben.
- A barokk kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások továbbfejlesztése.

- A klasszikus kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások alapjai, könnyű etűdökön és gordonkaduók megfelelő részletein gyakorolva.
- A tónus és a zenei kifejezés fejlesztése romantikus darabokon.
- Az önállóság fejlesztése az ujjrendek meghatározásában és a gyakorlás módszerességében.
- Egy-két hangsor a több előjegyzést tartalmazó hangsorok általános ujjrendjével. A kromatikus hangsor.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola IV-V

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB 13487)

Jákó: Hüvelykujjgyakorlatok (EMB 5963)

Kummer: 10 études mélodiques op. 57 (EMB 13873)

Battanchon: 50 Studien II-III. (Hofmeister)

Popper: Népszerű előadási darabok I. (EMB 12943)

Farkas: Magyar tánc (EMB 2424)

Marcello: 6 sonate (EMB Urtext 13547)

De Fesch: 6 sonate Peters 12078 (egyenként a Schott CB-ban is megjelent)

Boismortier: g-moll szonáta (Schott CB 98)

Mező: Kilenc kis duett (EMB 5499)

Hajdu: 4 duó (EMB 13380)

Kummer: Sechs Duos op. 126 I. (Hofmeister 7365)

Romberg: 3 Sonaten (Peters 6741)

Offenbach: 3 Duos (Schott CB 116)

Marcello: 6 sonate per 2 violoncellie bassocontinuo I-II. (EMB 13490-1)

Vivaldi: Concerto in Re maggiore (EMB 13524)

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, differenciált vonókezelést kívánó etűd (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer I-II., Kummer op. 57) eljátszása.

Barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors), vagy két különböző karakterű előadási darab eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk, illetve klasszikus tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első fekvés teljes hangkészlete.
- A dúr és moll hangsor szerkezete, hangközei és összehasonlításuk.
- A 2/2-es, 3/8-os, 6/8-os ütem. A tizenhatod érték és szünetjele. A triola. Nyújtópont a nyolcad érték mellett. Kettős nyújtópont. A szinkópa.
- A könnyebb ékesítések (előke, paránytrilla, mordent) írásmódja és ritmusa.
- A triós forma és a rondóforma.

- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. Azonosság, hasonlóság és a különbség felismerése. A periódus két felének kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Mozgékony, folyamatos játék az első fekvésben, a szűk- és a kétféle tágfogásban. Gördülékeny hangsorjáték. Ujjgyakorlatok, a trilla és a pergőjáték megalapozására. A könnyebb ékesítések játéka. A vibrato alapjai. Könnyű kettősfogások első fekvésben.

- A vonókezelés fejlesztése. 6-8 hang kötése. A portato vonás. Az egyszerű húr váltások fejlesztése. Az összetett húr váltás (arpeggio) alapjai. A barokk és a klasszikus táncok karakterének megfelelő elválasztott hangok játéka. Változó sebességű vonások (nyújtott ritmus külön vonóval) kiegyenlített hangon, igényes vonóbeosztással.

- Az előadási darabok igényes, dinamikailag is árnyalt megszólaltatása.

- Az első fekvésben játszható valamennyi hangsor. Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola I-II.

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I. (EMB 13409)

Sevcík-Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Sevcík-Feuillard: Schule der Bogentechnik op. 2 (Bosworth)

Előadási darabok gordonkára II. (Csáth-Brodszky) EMB 4480

Repertoire Album (a Friss-iskola II. darabjai) (EMB 5958)

Gordonkamuzsika kezdőknek II. (EMB 6748)

Könnyű előadási darabok (magyar szerzők művei) (EMB 8295)

Hajdu: Magyar gyermekdalok (EMB 7015)

Klassische Stücke für den Anfang I-II. (Schott 4918-9)

Alte Meisterweisen für junge Cellisten I. (Schott 2384)

Sugár: Téma variációkkal (EMB 1540)

Gordonkaduók kezdőknek (EMB 8158)

Papp: 15 kis gordonkaduó (EMB 6722)

Bartók: 18 duo (Universal 12850)

Bréval: Leichte Stücke I-II. (Schott 6158-9)

Leichte Cello-Duette I-II. (Schott 5276-7)

Követelmény

Egy adott technikai feladatot feldolgozó tágfogásos etűd (pl. Lee op. 70, vagy Popper op. 76/I. kötetéből) eljátszása.

Nagyobb terjedelmű (triós forma, vagy rondó) barokk vagy klasszikus tánc szűk- és tágfogásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,

- Egy barokk, vagy klasszikus táncjáték zongorakísérettel, kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első négy fekvés hangkészlete. Az üres húrok oktávja üveghanggal.
- A változó ütem.
- A bonyolultabb ékesítések (trilla utóka nélkül és utókéval, kettős ékesítés stb.) írásmódja és ritmusa.
- A játszott anyagban szereplő barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Fokozódó terjedelmi követelmények az előző év technikai szintjén.
- A tájékozódás és folyamatos játék fejlesztése az első négy fekvésben. A trilla és a pergőjáték fejlesztése. A bonyolultabb ékesítések játéka. A vibrato fejlesztése. Kettősfogások első fekvésben, tágfogásban is.
- Akkordpizzicato. A hűrváltás és az arpeggio fejlesztése a bal kéz számára nehézséget nem tartalmazó anyagon. A martelé vonásmód. Összetett ritmusok és a velük kapcsolatos vonóbeosztás. Összetett vonásnemek.
- A hangindítás és a vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) megszólaltatásának megalapozása.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése.
- Hangsorok egy, illetve két oktáv hangterjedelemben, az első négy fekvésben 3#, 3b előjegyzésig (a fisz-moll kivételével). Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola II-III

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Somló: Tanulmányok (EMB 2138)

Grützmacher: 12 Etudes op. 72 (EMB 13872)

Dotzauer: 113 gyakorlat I. (EMB 13486)

Baklanova: Dallamos fekvésváltó gyakorlatok (EMB 4606)

Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Klengel: Tägliche Übungen I. (Breitkopf)

Klengel: Tägliche Übungen II. (Breitkopf)

Klengel: Technische Studien I. (Breitkopf)

Bartók: Gyermekeknek (Liebner-Halász) (EMB 2325)

Gordonkamuzsika kezdőknek III. (EMB 14037)

Alte Meisterweisen für junge Spieler (Schott 983)

Gárdonyi: Két kis rapszódia (EMB 2205)

Offenbach: Sechs Duos op. 49 I-II. (Schott 4646-7)

Kummer: Sechs Duos op. 156 I. (Hofmeister 30231)

Vivaldi: Concerto in Do maggiore (EMB 8941)

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú és fejlettebb vonókezelést igénylő etűd az első fekvésben (pl. Popper op. 76/I., Dotzauer-Klingenberg I.).

Egyszerű ritmikájú, mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. a Lee-iskola, vagy a Kummer-iskola kantilénás etűdjei).

Barokk vagy klasszikus táncjáték, vagy romantikus darab stílusos előadása az első négy fekvésben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk, illetve klasszikus táncjáték vagy egy romantikus darab zongorakísérettel, kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az első négy fekvés hangkészletének tudatos rendszerezése húronként, illetve fekvésenként. Az átmeneti fekvések (V., VI. és VII.) hangkészlete az A- és a D-húron. A természetes üveghangok fogáshelye az első öt fekvésben, elemi tudnivalók a felhangsorról.

- A tenorkulcs.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- Az ujjrendkészítés alapelvei.
- A kromatikus hangsor ujjrendje.
- Egyszerű, egyszerűmű művek harmóniavázának felismerése és elemzése a tanár irányításával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tájékozódás és a játék biztonságának fejlesztése az első négy fekvésben.
- A klasszikus zene jellegzetes vonós hangszerek figurációt tartalmazó fekvésváltó szekvenciáinak igényes kidolgozása. Az átmeneti fekvések játékának alapjai. Az átmeneti fekvések vibrato mozgása. - A kettősfogás-játék fejlesztése.
- Akkordjáték és egyszerű arpeggiók fekvésváltást is tartalmazó tanulmányokban és darabokban. A vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) kifejező megszólaltatása. A könnyebb barokk szonáták stílusos megszólaltatásához szükséges vonókezelés kialakítása.
- A hangszín árnyalása vibratoval és vonókezeléssel.
- Dúr és moll hangsorok két oktávon, 3#, 3b előjegyzésig.
- Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Lee: 40 melodische Etüden op. 31 I. (Schott 966)

Lee: Melodische und progressive

Lee: Übungen op. 131 (Schott 979)

Battanchon: 50 Studien I. (Hofmeister 7198)

Schulz: Lagenwechsel-Studien (Hofmeister)

Sevcík-Boyd: Lagenwechsel und Tonleiter-Vorstudien op. 8 (Bosworth)

Becker: Finger- und Bogen-Übungen (Schott)

7 Sonatinen (Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert) (EMB 13310)

Alte Meisterweisen für junge Cellisten II. (Schott 5533)

Cello & Piano I. (EMB 14636)

Cello & Piano II. (EMB 14637)

Farkas: Apór Lázár tánca (EMB 2424)

9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)

Breval: C-dúr szonáta (Schott Cello Bibliothek 21)

Lanzetti: G-dúr szonáta (Schott CB 103)

Baretti: 6 divertimentó (Dallam Kiadó)

9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)

Fiorè Három cselló szonáta (EMB 14662)
Lee: Sechs Duos op. 60 I. (Hofmeister 30116)
Dotzauer: 3 Sonaten op. 103 (Peters 7439)
Offenbach: Sechs Duos op. 50 I-II. (Schott 6105-6)
Bréval: 3 leichte Sonaten op. 40 (Peters 13054)
Hook: Hat szonáta (EMB 14405)
Martini: Concerto in Re maggiore (EMB 13182)

Követelmény

Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer-Klingenberg I.).

A mélyebb fekvések és az átmeneti fekvések összekapcsolása rövid, könnyű gyakorlatokon.

Az első négy fekvés folyamatos használatát igénylő előadási darab, vagy szonátatétel eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk, vagy klasszikus szonátatétel zongorakísérettel, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az átmeneti fekvések (V., VI. és VII.) teljes hangkészlete. Az üres húrok oktávján alapuló hüvelykujjas fekvés hangkészlete.

- A hegedűkulcs.
- Az üres húr nélkül játszott hangsorok általános ujjrendje.
- Az üres húr is tartalmazó kromatikus hangsor ujjrendje.
- A jellegzetes hangszeres figurációk harmóniai elemzése, a harmóniahangok, átmenőhangok és váltóhangok megkülönböztetése, a hangnemi kitérések felismerése az alterált hangokról, a tanár irányításával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tájékozódás és a játék biztonságának fejlesztése az első hét fekvésben. Hüvelykujjas játék az üres húrok oktávján alapuló fekvésben.

- A barokk kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások továbbfejlesztése.
- A klasszikus kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások alapjai, könnyű etűdökön és gordonkaduók megfelelő részletein gyakorolva.
- A tónus és a zenei kifejezés fejlesztése romantikus darabokon.
- Az önállóság fejlesztése az ujjrendek meghatározásában és a gyakorlás módszerességében.
- Dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig, két oktávon, a mélyebb fekvésű hangsorok három oktávon keresztül. Hármashangzat-felbontások és terclépések. A terc- és a szextskála alapjai (megfelelő fejlettségű kézalkat esetén). A kromatikus hangsor üres húrral.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola IV-V
Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB 13487)
Jákó: Hüvelykujjgyakorlatok (EMB 5963)
Kummer: 10 études mélodiques op. 57 (EMB 13873)

Battanchon: 50 Studien II-III. (Hofmeister)
Popper: Népszerű előadási darabok I. (EMB 12943)
Farkas: Magyar tánc (EMB 2424)
Marcello: 6 sonate (EMB Urtext 13547)
De Fesch: 6 sonate (Peters 12078)
Boismortier: g-moll szonáta (Schott CB 98)
Mező: Kilenc kis duett (EMB 5499)
Hajdu: 4 duó (EMB 13380)
Kummer: Sechs Duos op. 126 I. (Hofmeister 7365)
Romberg: 3 Sonaten (Peters 6741)
Offenbach: 3 Duos (Schott CB 116)
Marcello: 6 sonate per 2 violoncellie bassocontinuo I-II. (EMB 13490-1)
Vivaldi: Concerto in Re maggiore (EMB 13524)

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, differenciált vonókezelést kívánó etűd (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer-Klingenberg I-II., Kummer: 10 melodikus etűd) eljátszása.

Barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors), vagy két különböző karakterű előadási darab eljátszása.
Vagy: egy koncert, illetve concertino-tétel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk tételpár, vagy két különböző karakterű előadási darab zongorakísérettel, kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A legfontosabb hüvelykujjas fekvések hangkészlete.

Az üres húr nélkül játszható hangsorok általános ujjrendje.

A hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.

A gyakorlás célravezető és gazdaságos módszerei.

A hangszerkezelés fejlesztése

A játék biztonságának és mozgékonyságának fejlesztése az első hét fekvésben. A hüvelykujjas játék fejlesztése.

A hüvelykujjas fekvés összekapcsolása a mélyebb fekvésekkel. Igényes kettősfogás játék.

Az előző évben elsajátított vonásmódok továbbfejlesztése. A spiccato vonás alapjai.

Barokk és klasszikus művek stílusos előadása.

A tónus és a zenei kifejezés fejlesztése romantikus darabokon.

Az önállóság fejlesztése az ujjrend megválasztásában és a gyakorlás módszerességében.
Nagyobb terjedelmű művek gyors, megbízható elsajátítása.

Dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig három oktávon keresztül. A terc- és a szextskála fejlesztése (megfelelő kézalkat esetén). A kromatikus hangsor üres húr nélkül.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola IV-V

Lee: 40 melodische Etüden op. 31 II. (Schott 967)

Franchomme: 12 Etudes op. 35 (EMB 13871)
 Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
 Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
 Merk: 20 etűd op. 11
 Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
 Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
 Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)
 Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
 Klengel: Tägliche Übungen III. (Breitkopf)
 Kodály: Epigrammák (EMB 1814)
 Járdányi: Szonatina (EMB 6528)
 Farkas: Népdalszonatina (EMB 2458)
 Papp: Négy kis darab (EMB 6111)
 Hajdu: Szonatina (EMB 5489)
 Vivaldi: 9 sonate (EMB Urtext 13439)
 Porpora: F-dúr szonáta (EMB 12052)
 Caldara: D-dúr szonáta (EMB 12043)
 Kodály-Jákó: 15 duó (és 10 trió) (EMB 7426 és 7710)
 Kummer: Sechs Duos op. 156 II. (Hofmeister 30232)
 Lee: Sechs Duos op. 60 II. (Hofmeister 30117)
 Giordani: Six Duos op. 4 (Schott CB 119)
 Vivaldi: Concerto in la minore (EMB 6253)
 Porpora: Concerto in la minore (EMB 12802)

Követelmény

Nagyobb technikai felkészültséget kívánó etűd (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer-Klingenberg I-II., Kummer op. 57, valamint Franchomme op. 35-ből és Merk op. 11-ből a könnyebbek) eljátszása.

Komolyabb követelményeket támasztó barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors) eljátszása (pl. Marcello, Vivaldi).

Egy koncert-, illetve concertino-tétel, vagy két különböző karakterű előadási darab eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Egy barokk, vagy preklasszikus tételpár zongorakísérettel, kotta nélkül,
- Egy előadási darab zongorakísérettel, kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszer és a vonó felépítését, részeit, hangszerének gondozását és megóvását,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangsorok előjegyzését és ujjrendjét,
- az egyes húrok és az egyes fekvések hangkészletét,

- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit (a vonás iránya, a vonó sebességének, nyomásának és a hídtól való távolságának összefüggése),
 - a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
 - a zenei alapkarakterekhez (dolce, grazioso, espressivo, risoluto) tartozó vonókezelést. Legyen képes
 - a zenei anyagot életkora és egyéni képességei, illetve készsége szintjén kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni,
 - ujjrenddel és vonásjelzéssel gondosan ellátott könnyebb zenei anyagot mérsékelt tempóban lapról eljátszani,
 - szokatlan nehézséget nem támasztó könnyebb művet ujjrenddel és vonásjelzéssel ellátni.
- Tudjon kottát olvasni basszus-, tenor- és violinkulcsban.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- dúr és moll skálák, hármashangzatok 3 oktávon keresztül, 3 #, 3 b előjegyzésig, tercek és szextek, az alsó fekvésekben kettes kötéssel is,
- két etűd (pl. Dotzauer: Etűdök II.),
- egy preklasszikus szonáta lassú és gyors tétele,
- egy előadási darab.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gordonka főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd,

Ajánlott anyag: Somló: Tanulmányok gordonkára (EMB 2138), Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters)/I. - /1., 2., 3., 4., 11.; Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters), op. 131 - /1., 5., 13. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű előadási darab;

Ajánlott anyag: Mező: 4 magyar népdal, Beethoven: Menüett (EMB 14636 kötetben), Mattheson: Ária, G. Marie: La Cinquantain (EMB 13598), Beethoven: Szonatina (EMB 13310 kötetben), Dvořák: Melódia nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt támasztó etűd; a játék mozgékonyságának, és egy kantilenás etűd a zenei kifejezés felmérésére;

Ajánlott anyag: Dotzauer: Etűdök I (EMB 13486)-II (EMB 13487). - Klingenberg, Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters) I-II. -, Lee: 40 etűd op. 31 (Peters) és op. 131-ből -, Kummer Melodikus etűdök op. 57 (Peters) nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű előadási darab;

Ajánlott anyag: Popper: Gavotte (EMB 12943 kötetben és EMB 12944 kötetben), Mazurka (EMB 13634, vagy EMB 12944 kötetben), Saint-Saëns: A hattyú (EMB 13585), vagy barokk szonáta-tételpár (lassú, gyors): Marcello: e-moll szonáta (EMB 13547 kötetben) I-II. tétel, Marcello: G-dúr szonáta (EMB 13547 kötetben) III-IV. tétel, de Fesch: C-dúr szonáta, d-moll szonáta, Vivaldi: e-moll szonáta (EMB 13439 kötetben) I-II. tétel, Vivaldi: a-moll szonáta (EMB 13439 kötetben) I-II. tétel vagy egy koncerttétel Klengel: C-dúr Concertino nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok célja az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megszerzése a hangszer szóló- és kamarazene-irodalmában. Olyan művek, kiadványok és kiadványsorozatok ismerete, amelyek megfelelnek a tanuló képességeinek és hangszertudásának.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hat zeneiskolai évfolyamban elsajátított készségek fejlesztése.
- A fogásmódok, a bal kéz legato játékmód és a fekvésváltás fejlesztése.
- Nagyobb intervallumú fekvésváltások.
- A legato, détaché és martelé vonás fejlesztése.
- A vonós artikuláció, a helyes hangindítás és a hangképzés fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)

Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)

Kodály: Adagio (EMB 768)

Lisznyai: Ősz (EMB 2525)

Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)

Járdányi: Melódia (EMB 2840)

Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)

Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)

Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)

Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)

Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)

Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)

Corelli: d-moll szonáta

Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)

Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 642)

Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)

Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)

Breval Concertino

Romberg Divertimento

Romberg Variációk

Klengel d-moll concertino

Goltermatt G-dúr koncert

J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

A zeneiskolai évfolyamokban elért színvonal fejlesztése.

Memóriafejlesztés, hosszabb terjedelmű művek megtanulása fejből.

Az eddig tanult technikai elemeket alkalmazza a tanuló érzékeny, kifejező, a mű karakteréhez igazodó egyéni hangvételen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár.

A vizsgaanyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az átmeneti fekvések (V., VI., VII.) fejlesztése.

- A legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) igényes, kifejező megszólaltatása.

- A barokk szonáták stílusos megszólaltatásához szükséges vonásmódok fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
 Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)
 Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)
 Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
 Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)
 Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)
 Kodály: Adagio (EMB 768)
 Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
 Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
 Járdányi: Melódia (EMB 2840)
 Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
 Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
 Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
 Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
 Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
 Vandini: 2 szonáta 8Schott CB 48)
 Corelli: d-moll szonáta
 Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
 Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
 Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
 Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
 Breval Concertino
 Romberg Divertimento
 Romberg Variációk
 Klengel d-moll concertino
 Goltermatt G-dúr koncert
 J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

Tudjon önállóan megtanulni technikai felkészültségének megfelelő műveket, megfelelő zenei karakterekkel és dinamikai árnyalásokkal.

A tanult művek stílusos és kifejező eljátszása, amely tükrözi, hogy a tanuló ismeri a játszott mű formai felépítését és harmóniai szerkezetét.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár.

A vizsgaanyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hüvelykujjas játék fejlesztése.
- A játék mozgékonyságának fejlesztése ujjgyakorlatokkal.
- Összetett vonások.
- A bécsi klasszikus kamarazene basszus szólamainak megszólaltatásához szükséges vonásmódok fejlesztése, könnyű anyagon.
- A hangsorjáték gördülékenységének fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
Merk: 20 etűd op. 11.
Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)
Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)
Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)
Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)
Kodály: Adagio (EMB 768)
Lisztnyi: Ősz (EMB 2525)
Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
Járdányi: Melódia (EMB 2840)
Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 669)
Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
Corelli: d-moll szonáta
Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breval Concertino
Romberg Divertimento
Romberg Variációk
Klengel d-moll concertino
Goltermatt G-dúr koncert
J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

A hangszeren való biztos tájékozódás, topográfia ismerete mind az átmeneti, mind a hüvelykfekvésben. Alakuljon ki jártassága a technikai és zenei szempontból célszerű ujjrendek megválasztásában.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár.

A vizsgaanyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hüvelykujjas fekvések összekapcsolása mélyebb fekvésekkel.
- A vibrato fejlesztése dolce és espressivo karakterű darabokon.

- A kettősfogásjáték tisztaságának és szép hangzásának fejlesztése.
- A tónus árnyalása, a zenei kifejezés fokozása romantikus műveken.
- Nagyobb önállóság az ujjrendek meghatározásában és a gyakorlás megtervezésében, módszereinek kiválasztásában.

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
 Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
 Merk: 20 etűd op. 11 (többféle kiadás)
 Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
 Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
 Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)
 Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)
 Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
 Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)
 Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)
 Kodály: Adagio (EMB 768)
 Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
 Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
 Járdányi: Melódia (EMB 2840)
 Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
 Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
 Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
 Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
 Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
 Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
 Corelli: d-moll szonáta
 Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
 Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
 Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
 Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
 Breval Concertino
 Romberg Divertimento
 Romberg Variációk
 Klengel: d-moll concertino
 Goltermatt G-dúr koncert
 J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

Legyen képes a tanuló, a zenei karakterek alkalmazására, a dinamikai váltásokra, a tempók helyes megválasztására.

A hangszeres fejlődés mellett a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása, a kortárs zene befogadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár.

A vizsgaanyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulóinak egy része nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarja őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hat zeneiskolai évfolyamban elsajátított technikai ismeretek átisméltése és továbbfejlesztése.
- A szűk- és a tágfekvés, valamint az átmeneti fekvések kivitelezésének ellenőrzése, a helyes kéztartás és intonációs szempontok figyelembe vételével.
- A legato játékmód továbbfejlesztése, húr váltás 2, 3, 4 húron is.
- Az egyes vonásnemek tökéletesítése, és könnyebb kombinált vonásnemek.
- Vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságának változtatása és helyes alkalmazása.

Zenei készségfejlesztés:

- Legyen képes a tanuló egészséges, salaktalan alaphangon, tudatos hangképzéssel a vonó teljes hosszán játszani.
- Tudja a vonóváltásait zökkenőmentesen megoldani.
- Legyen képes világosan megkülönböztethető forte és piano játékmódra.
- Tudjon kantilénában minden ujjal vibrálni.
- Ismerje és tudja játszani a legato, détaché és martelé vonásokat, és azok kombinációit.

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (MB 12944)

Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)

Kodály: Adagio (EMB 768)

Lisznyai: Ősz (EMB 2525)

Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)

Járdányi: Melódia (EMB 2840)

Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)

Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)

Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)

Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)

Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)

Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)

Corelli: d-moll szonáta

Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)

Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)

Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breval: Concertino
Romberg: Divertimento
Romberg: Variációk
Klengel: d-moll concertino
Goltermatt: G-dúr koncert
J. Chr. Bach: c-moll koncert

Követelmény

Memóriafejlesztés, hosszabb terjedelmű művek megtanulása fejből.

Az eddig tanult technikai elemeket alkalmazza a tanuló érzékeny, kifejező, a mű karakteréhez igazodó egyéni hangvételben.

Legyen képes virtuóz jellegű művek előadására

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd
- Egy szonáta tételpár
- Egy előadási darab

A vizsgaanyagot az etűd kivételével kotta nélkül kell játszani.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Technikai készségfejlesztés:

- A fekvésváltások topográfiai biztonságának fejlesztése, segédhangok felhasználásával és tudatosításával.

- Akkordjáték 3 és 4 húron, a vonóbeosztás, vonónyomás tanítása a helyes arányok betartásával, a húrsíkok figyelembe vételével, és a jobb kar ívmozgására való törekvéssel.

- Ujjgyakorlatok: az egyenletes pergőtechnikához vezető gyakorlatok, fokozatos gyorsítással.

Zenei készségfejlesztés:

- Tudjon mindkét irányban mérsékelt hosszúságú kitartott hangon egyenletes crescendo és decrescendo játszani.

- Ismerje fel, és tudja alkalmazni a négy zenei alapkaraktert: dolce, espressivo, risoluto, grazioso.

- Tudja alkalmazni egy zenei frázison belül a súlyos és súlytalan hangok arányait, ami később a helyes zenei deklamációhoz vezet.

Ajánlott tananyaga

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)
 Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)
 Kodály: Adagio (EMB 768)
 Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
 Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
 Járdányi: Melódia (EMB 2840)
 Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
 Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
 Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
 Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
 Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
 Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
 Corelli: d-moll szonáta
 Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
 Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
 Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
 Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
 Breval Concertino
 Romberg Divertimento
 Romberg Variációk
 Klengel d-moll concertino
 Goltermatt G-dúr koncert
 J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

Tudjon önállóan megtanulni technikai felkészültségének megfelelő műveket, megfelelő zenei karakterekkel és dinamikai árnyalásokkal.

Alakuljon ki jártassága a technikai és zenei szempontból célszerű ujjrendek megválasztásában.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Egy szonáta tételpár vagy 1 előadási darab,
- Egy koncert-tétel, vagy egy előadási darab.

A vizsgaanyagot etűd kivételével kotta nélkül kell játszani.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Technikai készségfejlesztés:

- A hüvelykujjas játék fejlesztése két szomszédos húrátmenettel.
- A bal kéz játékterületének kiterjesztése az összes fekvésbe.
- Skálák és hármashangzatok 3 oktáv terjedelemben a G húron kezdődő, 4 oktáv terjedelemben a C húron kezdődő hangsorokkal, különböző vonásokkal (detaché, 2, 3, 4, 8 hang legato kötéssel, martelé).
- Trilla gyakorlatok, az ujjak billentési, és különösen felemelési sebességének fokozása, szükség szerinti fekvő tartásának tudatosítása.
- A vibrato továbbfejlesztése.
- Arpeggio (akkordfelbontás) 3 és 4 húron legato és detaché vonásokkal.

Zenei készségfejlesztés:

- Tudjon 3, ill. 4 oktáv terjedelemben mérsékelt gyors tempóban tisztán, egyenletesen skálákat és hármashangzatokat játszani.
- Tudjon kifejezően minden ujjal vibrálni tartalmas hangon, piano és forte dinamikában kantiléna íveket játszani.
- Legyen képes gördülékeny fekvésváltások végrehajtására.
- Ismerje a barokk zene díszítéseinek kivitelezését.
- Tudja alkalmazni a barokk zenében előforduló különböző vonásnemeket.

Ajánlott tananyaga

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)

Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)

Kodály: Adagio (EMB 768)

Lisznyai: Ősz (EMB 2525)

Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)

Járdányi: Melódia (EMB 2840)

Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)

Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)

Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)

Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)

Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)

Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)

Corelli: d-moll szonáta

Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)

Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)

Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)

Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)

Breval: Concertino

Romberg: Divertimento

Romberg: Variációk

Klengel: d-moll concertino

Goltermann: G-dúr koncert

J. Chr. Bach: c-moll koncert

Követelmény

Legyen képes a tiszta intonáció érdekében a balkéz tudatos helyezkedő műveleteire.

Tudjon alapvonásokat hajlékony, szép hangon játszani.

Legyen képes a megfelelő dinamikai váltásokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,

- Egy tétel Bach szólószvitjeiből,
 - Egy koncert-tétel, vagy egy szonáta tételpár.
- A vizsgaanyagot etűd kivételével kotta nélkül kell játszani.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Technikai készségfejlesztés:

A staccato vonás alapjainak ismertetése és gyakoroltatása.

A legato és staccato vonás kombinációi egy vonóhosszon belül.

Fekvésváltás gyakorlatok nagy intervallumokban.

A hüvelykujj használatának kiterjesztése alsóbb fekvésekbe és alsóbb húrokra is.

Zenei készségfejlesztés:

Tudjon a tanuló magasabb fekvésekben is tartalmaz hangot képezni. A tanult vonásnemeket a zenei kívánalmaknak megfelelően alkalmazni.

Legyen képes a jobb és bal kar játszóméchanizmusának egybehangolására, a ritmikus zenei problémák megoldása érdekében.

Tudja a dinamikai árnyalatokat kiterjeszteni az intenzív pianissimo felé, valamint szükség esetén a risoluto fortissimo hangzásig.

Legyen képes mérsékelt gyors tempóban egyenletes pergő játékra, és a zenei agogikák helyes kivitelezésére.

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)

Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)

Kodály: Adagio (EMB 768)

Lisznyai: Ősz (EMB 2525)

Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)

Járdányi: Melódia (EMB 2840)

J. S. Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)

Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)

Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)

Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)

Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)

Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)

Corelli: d-moll szonáta

Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)

Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)

Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)

Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breval: Concertino
Romberg: Divertimento
Romberg: Variációk
Klengel: d-moll concertino
Goltermann: G-dúr koncert
J. Chr. Bach: c-moll koncert

Követelmény

Legyen képes a tanuló, a zenei karakterek alkalmazására, a dinamikai váltásokra, a tempók helyes megválasztására.

Könnyed és folyamatos fekvésváltásra.

Ritmikus pergőjátéokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy tétel Bach szólószvitjeiből,
- Egy koncert-tétel vagy szonáta tételpár,
- Egy előadási darab.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Tudjon a tanuló szép hangon, kifejezően koncertet, szonátákat, előadási darabokat eljátszani.

Legyen képes gazdagabb hangszínek és karakterek megvalósítására, virtuózabb darabok eljátszására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tisztán

- 4 oktáv terjedelemben gyors tempóban egyenletesen skálázni,
- hármashangzatokat, terceket és szexteket játszani,
- p és f dinamikában kantilénáíveket megszólaltatni.

Tudjon

- a magasabb fekvésekben is tartalmas hangot képezni,
- kifejezően, minden ujjal vibrálni.

Legyen képes

- gördülékeny fekvésváltások végrehajtására,
- mérsékelten gyors tempóban egyenletes pergő-játéokra,
- zenei agókák helyes kivitelezésére,
- a jobb és bal kéz könnyed mozgásainak összehangolására,
- a dinamikai árnyalatok megvalósítására,
- a zenei alapkarakterek (dolce, espressivo, risoluto, grazioso) megjelenítésére.

Ismerje

- az abszolút intonáció fogalmát szemben a temperálttal,
- a különböző vonásnemeket és azok kombinációit.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gordonka főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár (lassú, gyors), vagy egy versenymű-tétel; Vivaldi: a-moll-szonáta (EMB 13439 kötetben) I-II., Csajkovszkij: Szentimentális keringő, Vivaldi: G-dúr koncert (EMB 6425) I. tétel) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy tétel Bach szólószvitjeiből; (EMB 13965), a G-dúr szólószvit nehézségi szintjén.

- Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy 1 előadási darab;

Ajánlott anyag: Eccles: g-moll szonáta (Schott), Sammartini: G-dúr szonáta (Schott), Lisznyai: Ősz (EMB 2525), Járdányi: Melódia (EMB 2840) nehézségi szintjén.

- Egy koncert-tétel;

Ajánlott anyag: Goltermann: G-dúr koncert (Schott), J. Chr. Bach: c-moll koncert (Peters) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

VIOLA DA GAMBA

A viola da gamba tantárgy a gordonka alapfokú 4. évfolyam sikeres elvégzése után, a főtárgyként, vagy a gordonka tanulmányok mellett választható tantárgyként felvehető tantárgy. Heti órakerete 2*30 perces óra.

*A viola da gamba tanítás célja, feladatai a zeneiskolákban
Ismertesse meg a tanulókkal*

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a reneszánsz és barokk zenében jelenlévő hangszeres élet ideált,
- a viola gamba irodalmában rejlő együtt zenélés szinte kiaknázhatatlan jövőképét,
- az társas improvizáció sajátosságait, a korabeli stílusok elsajátításával,
- a viola da gamba akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolásának módszereit,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó sok esetben országonként eltérő jelzéseket,
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit,
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a vonó vezetésének struktúráját,
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést,
- a viola da gamba legkiemelkedőbb alkotó– és előadóművészeit,
- a különböző méretű és hangolású viola da gambákat, a hangszercsalád többi tagját.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő vonóvezetést, balkéz–technikát,
- helyes, test–, hangszer– és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező viola da gamba hangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj– és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző figurációkkal és szólamszámmal valamennyi húron és fekvésben,
- diminúciós sorokat skálákba kötve
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj– és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a különböző stílus elemek megismerésére,
- a különböző országok egymástól elkülönülő stílusaira,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések beosztására,
- a hangköz– és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a különböző kulcsok (basszus-, szoprán-, alt-, oktáv violin- és violin kulcsok) folyamatos olvasásának kialakítására,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer–karbantartási feladatokra.

Általános követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkora, évfolyama és egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően, kotta– és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

A képességek kibontakoztatása és a készségek fejlesztése

A hallás és a ritmusérzék fejlesztése, érzékenység a dinamikai és a hangszínbeli különbségekre.

A kottaolvasás és a lapról játszás fejlesztése.

A tudatos zenei memorizálás fejlesztése.

A zenei ízlés, a stílusérzék és a karakterek iránti érzékenység fejlesztése, a zenei fantázia kibontakoztatása.

A céltudatos és gazdaságos gyakorlási módszer kialakítása.

Alapfok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A basszus és oktáv violin kulcs hangjainak megismertetése.
- a hangszer és a vonó felépítése, részei.
- a hangszer behangolásának módjai.
- a hangszer és a vonó kezelésére vonatkozó jelek.
- az első- és a fél fekvés szűk illetve tág fogásmódjának hangkészlete.
- a módosítójelek a reneszánsz és barokk korban.
- a dúr és moll hangsorok szerkezete, különböző ujjrendjei.
- a 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es, 2/2-es ütemrajzok súlyrendszerei.
- dallamsorok, motívumok azonosságának felismerése. A hasonló részletek különbségeinek felismerése. Indítás, befejezés.
- alapvető zenei formák megismerése a gyakorlatban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- a helyes testtartás, hangszertartás és vonófogás, illetve a balkéz tartásának kényelmes, egyben szabályos kialakítása.
- a bal kéz játéka szűkfogásban egy húron. A bal kéz hűrváltása.
- a balkéz játéka hátranyújtott tágfogásban.
- a vonó súlyérzetének, a hang indításának megtalálása, beágyazásának elindítása.
- félévente egy-egy ground dallamának elsajátítása, egyszerűbb diminúciók rögtönzése.
- a legato és marcato vonásmód.
- egész- és részvonások és ezek egyenletes sebességű összekapcsolása. 2–3–4 hang kötése.
- egyszerű hűrváltás szomszéd húrok között.
- d–dúr, g–dúr és f–dúr, valamint d–moll, e–moll, g–moll hangsorok két oktávon keresztül külön vonóval és 2-3-4-es kötésekkel. A hangsorok – hármashangzat–felbontásai külön és 3-as kötésekkel.

Ajánlott tananyag

Gamba iskola kezdők számára (Stücke für den Unterricht auf der Bassgambe, Leicht)

Diminúcio

D. Ortiz: Trattado de Glosas I. - hangköz lépések;

D. Ortiz: Trattado de Glosas II. Recercada sobre „La Spagna” (diminúciók korai gregorián dallamokra)

Tabulatúra

T. Hume: Lengyel dalok - Musicall Humors kötetből

Kamara

O. Gibbons: Fantáziák 2 viola da gambára

T. Morley: Kanzonák 2 viola da gambára

P. Matthys: Fantáziák 2 viola da gambára

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó tánc, előadási darab, valamint 2 szólamú consort mindkét szólamának eljátszása, valamint válsztott basszus menetre történő egyszerű rögtönzés.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- egy tambulatúrával lejegyzett egyszerű mű,
- egy rögtönzött diminúció válsztott basszusmenetre és egy megkomponált diminúció Ortiz: Trattado de Glosas c. művéből
- egy szvit két különböző karakterű (pl. bourrée és menüett) tánctétele,
- egy nem akkordikus szonáta lassú és gyors tétele kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az alt kulcs hangjainak megtanulása.
- A hangkészlet kiterjesztése az összes húrra a fél- és az első fekvésben, valamint a tágfogásban tanult hangokkal.
- A dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei és összehasonlításuk.
- a skálák kiegészítése a diminúciós elemekkel. (diminúciós skálák)
- szekund-terc-kvart-kvint lépések egyszerű diminúciós figurációkkal történő kitöltése a legegyszerűbb elemekkel.
- A reneszánsz és a barokk évszázadainak ütemmutatói és írásjelei.
- Az inegál játékmód megismertetése.
- A viola da gamba tabulatúra rendszerének logikája.
- A tanult művek formai elemzése az az aktuális tudásnak megfelelő szinten. Azonosság, hasonlóság és a különbség felismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A bal kéz játéka mindkét tágfogásban, az előző év anyagának ritmikai, vonókezelési és terjedelmi szintjén.
- A vonókezelés fejlesztése egyszerűbb anyagokon. Az egyszerű húr váltások fejlesztése. A különféle stílusú és szélességű okkordok megismerése.
- A tabulatúra olvasásának fejlesztése.

- Az enflé, a változó sebességű vonás megalapozása
- A dinamikai árnyalás alapjai (visszhanghatás, záróhangok diminuendója).
- hangsorok két oktávon keresztül külön vonóval és 2-3-4-es kötésekkel A hangsorok – hármashangzat–felbontásai külön és 3-as kötésekkel.
- Szekund-terc-kvart-kvint lépések egyszerű diminúciós figurációkkal történő kitöltése a legegyszerűbb elemekkel

Ajánlott tananyag

Gamba iskola kezdők számára (Stücke für den Unterricht auf der Bassgambe, Mittelschwer)

Diminúcio

D. Ortiz: Trattado de Glosas I. hangköz lépések;

II. Recercada sobre „La Spagna” (diminúciók korai gregorián dallamokra)

Tabulatúra

T. Hume: Polish Aires - Musically Humors

Szonáta

G. Ph. Telemann: a-moll szonáta

Kamara

T. Morley: Canzonet-ák 2 viola da gambára

M. East: Fantáziák 2 viola da gambára

Követelmény

Egy adott technikai feladatot feldolgozó 8–24 ütemes, könnyű barokk mű eljátszása.

Tágfogás és annak összekapcsolása szűkfogással. 16–32 ütemes előadási darab eljátszása az évfolyamnak megfelelő szintű hangszerkezeléssel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy tabulatúrával lejegyzett mű
- Egy rögtönzött diminúció választott basszusmenetre és egy megkomponált diminúció
- Egy szvit két különböző karakterű tánc tétele
- Egy nem akkordikus szonáta lassú és gyors tétele kísérettel, lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú művészeti vizsga

A gyakorlati vizsga időtartama 10 perc

Gyakorlati vizsga

- Két különböző karakterű tánc tétel
- Egy szonáta lassú gyors tétel párja

Az alapfokú művészeti vizsga elméleti vizsgarésze megegyezik a főtárgy elméleti vizsgarészeével

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek
- technikai felkészültség
- helyes testtartás, hangszertartás
- hangképzés
- intonáció
- artikulációk és díszítések alkalmazása
- helyes ritmus és tempó
- előadásmód
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása
- memória
- alkalmazkodóképesség
- állóképesség

Továbbképző

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az eddig tanult kulcsok (basszus-, alt- és violin kulcs) hangjainak átismétlése
- Az első fekvés teljes hangkészlete, kibővítve a fekvésjátékban megismert hangokkal.
- Az egyszerűbb díszítések (előke, trilla, mordent, enflé) írásmódja és ritmusa.
- A táncok kéttagú formája és a rondó forma.
- A tanult anyagban szereplő barokk táncok főbb jellegzetességeinek ismerete.
- az előző évben kezdett skálák kiegészítése a bonyolultabb diminúciós elemekkel. (diminúciós skálák)
- szekund-terc-kvárt-kvint lépések bonyolultabb diminúciós figurációkkal történő kitöltése a komolyabb elemekkel.
- páros és páratlan ütemrajzú dallamok vonókezelése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az előző évben jobb és bal kézzel külön-külön elsajátított technikai elemek összekapcsolása és fejlesztése.
- A támfogás fejlesztése. A fekvésjáték alapjai. (Az egyes fekvések tanítási sorrendjét a tanár dönti el a feldolgozandó repertoár alapján.)
- Gyakorlatok az egyes fekvésekben. A tanult fekvések összekapcsolása az első fekvéssel, az előző évek anyagának ritmikai, vonókezelési és terjedelmi szintjén. Ujjgyakorlatok a trilla és a pergőjáték megalapozására. A vibrató alapjai. Könnyű kettősfogások első fekvésben.
- A húr váltás és az arpeggio fejlesztése.
- A különböző vonásmódok. Összetett ritmusok és a velük kapcsolatos vonóbeosztás.
- Dinamikai árnyalás, crescendo és diminuendo.

Ajánlott tananyag

Gamba iskola kezdők számára (Stücke für den Unterricht auf der Bassgambe, Fortgeschritten)

Diminúcio

D. Ortiz: Trattado de Glosas I. hangköz lépések; egyszerűbb kadencia variációk
II. Recercada sobre „La Spagna” és Recercada sobre tenores Italianos (ground diminúciók)
The Baroque Musician's Book of Grounds

Tabulatúra

T. Hume: Polish Aires - Musicall Humors

Szonáta

G. Ph. Telemann: a-moll és e-moll szonáta

Fr. Ruhe: Szonáták

Kamara

T. Morley: Canzonet-ák 2 viola da gambára

M. East: Fantáziák 2 viola da gambára

Követelmény

Az előző évben tanultak (fél és első fekvésben szűk és tág tartásban)

Összekapcsolása a második és harmadik fekvéssel mérsékelt tempójú, könnyű ritmusú művekben.

Hosszabb terjedelmű táncjáték első és második fekvésben, szűk- és tágfogásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy tabulatúrával lejegyzett mű,
- Egy rögtönzött diminúció választott basszusmenetre és egy megkomponált diminúció,
- Egy részben akkordikus szvit prelűdje és két különböző karakterű táncjátéka,
- Egy nem akkordikus szonáta lassú és gyors tétele kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első három fekvés hangkészlete.
- A bonyolultabb díszítések (trilla utóka nélkül és utókaival, összetett díszítések stb.) írásmódja és ritmusa.
- A játszott művek zenei formáinak elemzése.
- Egyszerű, egyszólamú művek harmóniavázának felismerése és elemzése a tanár irányításával.
- az előző években kezdett skálák kiegészítése a bonyolultabb diminúciós elemekkel.
(diminúciós skálák)
- szekund-terc-kvart-kvint lépések bonyolultabb diminúciós figurációkkal történő kitöltése a komolyabb elemekkel.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az előző évben jobb és bal kézzel külön-külön elsajátított elemek összekapcsolása és fejlesztése.
- Nagyobb terjedelmű művek az előző év technikai szintjén.
- Játék az első négy fekvésben. A trilla és a pergőjáték fejlesztése. A bonyolultabb díszítések játéka. A kétféle francia vibrató fejlesztése. A kettősfogás-játék fejlesztése.
- Az arpeggio fejlesztése a bal kéz számára nehézséget nem tartalmazó anyagon. Akkordjáték az

első fekvésben.

– A hangindítás és a vonós artikuláció fejlesztése.

– A dinamikai árnyalás fejlesztése.

– Hangsorok egy, illetve két oktávon az első négy fekvésben 3#, 3 b előjegyzésig.

Hármashangzat–felbontások és terclépések. Bonyolultabb diminúciós figurációkkal történő kitöltése komolyabb elemekkel.

Ajánlott tananyag

Gamba iskola kezdők számára (Stücke für den Unterricht auf der Bassgambe, Fortgeschritten)

Diminúcio

D. Ortiz: Trattado de Glosas I. hangköz lépések; komplexebb kadencia variációk

II. Recercada sobre „La Spagna” és Recercada sobre tenores Italianos (ground diminúciók)

C. Simpson: The Division-Viol I. II. III. kötet

The Baroque Musician’s Book of Grounds

Tabulatúra

T. Hume: Musicall Humors,

T. Hume: Poteticall Musicke

Szonáta

J. S. Bach: G-dúr gambaszonáta I. tétele

G. Fr. Händel: C-dúr szonáta

Fr. Ruhe: Szonáták

J. Schenck: a-moll szonáta I., II tétel a L’Echo du Danube-ből

J. Schenck: Tyd en Konst-Oeffeningen, Op.2

C. Fr. Abel: Szonáták

Szvitek

M. Marais: 1-5. kötetek közül az egyszerű, kevésbé akkordikus jellegű darabok

De Machy: Előadási darabok viola da gambára

Duboisson: Szvitek

J. B. Boismortier: Szvitek

Kamara

G. P. Telemann: szonáták 2 hangszerre

G. P. Telemann: Melodikus kánonok

J. Jenkins: Áriák két viola da gambára

G. G. Gastoldi: Fantáziák két viola da gambára

Követelmény

A német barokk stílus ismereteinek megalapozása.

Hosszabb terjedelmű, igényes ritmikájú és fejlettebb vonókezelést igénylő, de egyszerű ritmikájú, mérsékelt tempójú elsősorban dallamos, éneklő, kantilénás művek előadása.

Táncjáték, vagy karakter darabok stílusos előadása az első négy fekvésben, elsősorban a német barokk irodalomból.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

– Egy tabulatúrával lejegyzett mű,

– Egy rögtönzött diminúció választott basszusmenetre és egy megkomponált diminúció,

– Egy részben akkordikus szvit prelűdje és két különböző karakterű táncjátéka,

- Egy nem akkordikus szonáta lassú és gyors tétele kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Pl. Telemann: a-moll szonáta, vagy Ruhe egyik szonátája

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első négy fekvés hangkészletének tudatos rendszerezése húronként, illetve fekvésenként.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- Az ujjrendkészítés alapelvei. A jellegzetes figurációk harmóniai elemzése, a harmóniahangok, átmenőhangok és váltóhangok megkülönböztetése, a hangnemi kitérések felismerése, modulációk eszközkészletének megismerése a tanult irodalmon keresztül, az alterált hangok.
- a többszólamú játékmód szólamainak felismerése, előadás során azok egyértelmű elkülönítése.
- az eddig tanult diminúciós eszközök további gyakorlása, kiegészítve a zárlati diminúciók elsajátításával

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tájékozódás és a játék biztonságának fejlesztése az első négy fekvésben.
- A klasszikus zene jellegzetes vonós hangszeres figurációt tartalmazó fekvésváltó szekvenciáinak igényes kidolgozása. A kettősfogas–játék fejlesztése.
- Az akkordjáték és az arpeggio fejlesztése. A vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek kifejező megszólaltatása. A könnyebb szonáták és szvittek stílusos megszólaltatásához szükséges vonókezelés kialakítása. A hangszín árnyalása vonókezeléssel.
- Dúr és moll hangsorok két oktávon keresztül 3#, 3b előjegyzésig. Hármashangzat–felbontások és terclépések.
- A német viola da gamba repertoárból a zeneiskolai szinten játszható könnyebb darabok ismerete.

Ajánlott tananyag

Diminúcio

- D. Ortiz: Trattado de Glosas I. bonyolult kadencia variációk
 II. Recercada sobre „Doulce Memoire” és „O Felici Occhi Mieí” (madrigál diminúciók)
 C. Simpson: The Division-Viol I. II. III. kötet
 The Baroque Musician’s Book of Grounds
 G. Bassano: Ricercate/Passaggi et cadentie

Tabulatúra

- T. Hume: Musically Humors,
 T. Hume: Potetically Musicke
 De Machy: szóló darabok viola da gambára

Szonáta

- J. S. Bach: G-dúr gambaszonáta
 Fr. Ruhe: Szonáták
 J. Schenck: Tyd en Konst-Oeffeningen, Op.2
 C. Fr. Abel: Szonáták
 A. Kühnel: Partiták, Szonáták
 G. Ph. Telemann: Fantáziák
 Ste. Colombe: Szóló darabok

A. Kühnel: Partiták, Szonáták
D. Buxtehude: D-dúr triószonáta

Szvitek

De Machy: Előadási darabok viola da gambára
M. Marais: Előadási darabok viola da gambára - 1-5. kötetek
J. B. Boismortier: Szvitek
J. Morel: G-dúr chaconne

C. Hacquart: Szvitek

F. Couperin: Előadási darabok viola da gambára

Kamara

Ste. Colombe: Koncertek 2 viola da gambára

J. Jenkins: Áriák 2 viola da gambára

G.G. Gastoldi: Fantáziák 2 viola da gambára

Ste. Colombe: Koncertek 2 viola da gambára

Követelmény

A német barokk stílus átfogó tanulmányozása elemzése.

A francia barokk stílus ismereteinek megalapozása.

Közepes terjedelmű és mérsékelt tempójú etűd karakterű előadási darab az első négy fekvésben (pl. L. Couperin: e-moll gavotte, G.Ph. Telemann: Melodikus kánonok).

A mélyebb fekvések és az átmeneti fekvések összekapcsolása rövid, könnyű gyakorlatokon.

Az első fekvések folyamatos használatát igénylő előadási darab, szvit, vagy szonáta-tétel eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy rögtönzött diminúció választott basszusmenetre és egy megkomponált itáliai diminúció (pl. egy Rognoni madrigál diminúció).
- Két különböző karakterű etűd jellegű előadási darab, szvit-, vagy szonáta tétel
- Egy J. S. Bach, vagy C. Fr. Abel szonáta lassú és gyors tételpárja

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az üres húr nélkül játszott hangsorok általános ujjrendje.
- A kromatikus hangsor ujjrendje.
- A hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.
- A gyakorlás célravezető és egyben gazdaságos módszerei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Biztonságos tájékozódás az első négy szűk- és tág fekvésben
- A barokk és reneszánsz kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások továbbfejlesztése.
- A kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások alapjai, könnyű – mai értelemben vett – etűdszerű előadási darabokon és azok megfelelő részletein gyakorolva.
- A tónus és a zenei kifejezés fejlesztése.
- Az önállóság fejlesztése az ujjrendek rendszerének meghatározásában és a gyakorlás módszerességében.
- Egy-két hangsor a több előjegyzést tartalmazó hangsorok általános ujjrendjével. A kromatikus

hangsor.

– A francia viola da gamba repertoárból a zeneiskolai szinten játszható könnyebb darabok ismerete.

Ajánlott tananyag

Diminúcio

C. Simpson: The Division-Viol I. II. III. kötet

The Baroque Musician's Book of Grounds

G. Bassano: Ricercate/Passaggi et cadentie

Anonymous: Faronell's ground

M. Marais: La folia varációk - válogatás

Chr. Simpson: Division Viol III.

F. Rognoni: Diminution on Pulcra es anima mea

F. Rognoni: Selva de varii passaggi

Szonáták

J. S. Bach: D-dúr gambaszonáta

J. Schenck: Scerzi musicali

J. Schenck: L'Echo du Danube

G. Ph. Telemann: D-dúr szonáta szóló viola da gambára

A. Kühnel: Partiták, Szonáták

J. B. Boismortier: Sonata for 2 viols, Op. 10

J. B. Boismortier: Sonata for 2 basson, Op. 14

G. Ph. Telemann: Fantáziák

D. Buxtehude: D-dúr szonáta viola da gambára és basso continuora és obligált basszus gambára

J. Richmann: 6 szonáta Op.1

Szvitek

M. Marais: 1-5. kötetek

J. B. Boismortier: Szvitek

J. Morel: Szvitek viola da gambára és basso continuora

C. Hacquart: Szvitek viola da gambára és basso continuora

F. Couperin: Szvitek viola da gambára és basso continuora

Kamara

J. B. Boismortier: Szonáta 2 gambára

M. Marais: Szvitek 2 viola da gambára

D. Buxtehude: Jubilate Domino – kantáta

J. Nicolai: Szonáták 2 és 3 viola da gambára

Ste. Colombe: Koncertek 2 viola da gambára

Koncertek

G. Ph. Telemann: D-dúr szvit viola da gambára és vonósokra

G. Ph. Telemann: a-moll concerto blockflötére, viola da gambára és vonósokra

Követelmény

A francia barokk stílusának tanulmányozása, elemzése

Nagyobb terjedelmű francia szvit részletek átfogó kidolgozása és eljátszása. (Prelude, allemande, courante, sarabande, gigue és chaconne táncjátékok)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

– Egy rögtönzött diminúció választott basszusmenetre és egy megkomponált itáliai, vagy angol

diminúció

- Két különböző karakterű etűd jellegű előadási darab, szvit-, vagy szonáta tétel
- Egy francia karakterdarab M. Marais 4. kötetéből
- Egy francia szvit prelűdje és két-három tánc tétele

A művészeti záróvizsga

A gyakorlati vizsga időtartama 10 perc

A gyakorlati vizsga anyaga:

- Két barokk szvit tétel
- Egy francia karakterdarab előadása
- Egy szonáta legalább két, különböző karakterű tétele mely választható a tanult kamarazenei irodalomból

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek
- technikai felkészültség
- helyes testtartás, hangszertartás
- hangképzés
- intonáció
- artikulációk és díszítések alkalmazása
- helyes ritmus és tempó
- előadásmód
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása
- memória
- alkalmazkodóképesség
- állóképesség

A művészeti záróvizsga elméleti vizsgarésze megegyezik a főtárgy elméleti vizsgarészával

NAGYBŐGŐ

A nagybőgőtanítás célja, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a nagybőgő akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását (külön tekintettel a 4-, illetve az 5-húros nagybőgőkre),
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit,
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést,

- a nagybőgő-irodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a vonós hangszercsalád többi tagját.

Alakítsa ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát,
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező nagybőgőhangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző vonásnemekkel valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a pizzicato-technikára,
- az üveghangok megszólaltatására,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések beosztására,
- a hangköz- és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a basszus-, tenor- és violinkulcs folyamatos olvasásának kialakítására,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Előképző évfolyam

1. évfolyam

- Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A helyes testhelyzet és a hangszertartás kialakítása.
- A hangszer és a vonó felépítése, részei.
- A hangszer és a vonó kezelésére vonatkozó jelek.
- A módosítójelek.
- A félfekvés és az I. fekvés hangjai.
- A 2/4-es, 3/4-es és 4/4-es ütem, metrum, mérőütés,
- Az egész, fél, negyed és nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek.
- Memória, az azonosságok és különbözőségek felismerése és megjegyzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és vonófogás kialakítása.
- A karok és kezek alapmozdulatai, a helyes súlyérzet megalapozása.
- A bal kéz játéka fél- vagy I. fekvésben.
- Pizzicato, détaché vonás, egyenletes sebességű vonás.

- Vonóbeosztás kétféle ritmusértéken (fél és negyed vagy negyed és nyolcad érték), két hang legatoja.

Ajánlott tananyag

Montag: Nagybőgőiskola I. (EMB Z 1811)

Simandl: Nagybőgőiskola I. New Methode I (Carl Fischer) (CF0492)

Streicher: Nagybőgőiskola I.

Pejtsik Á.: Gordonka ABC (1-4. lecke) EMB Z 14177)

Kovács M.: Hat kis darab

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlat, gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása.

Kottaolvasás mérsékelt tempóban, abszolút hangnevekkel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Négy gyermek- vagy népdal, illetve egyéb dallam a tanult hangkészlet minél teljesebb igénybevételével, kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer és a vonó felépítése, részei.
- A hangszer- és vonókezelés, ezek jelrendszerének megismerése.
- A módosítójelek.
- A félfekvés és az I. fekvés hangjai.
- A fekvésváltás.
- Legato játék
- Egyszerűbb üteműsúlyok, ritmusértékek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és vonófogás kialakítása.
- A bal kéz játéka a húrokon, húrúzó bal kézzel, haránt-gyakorlatok.
- A pizzicato.
- Vonóvezetés, vonóbeosztás kétféle ritmusértékben, húrúzó.
- Fekvésváltás

Ajánlott tananyag

Montag: Nagybőgőiskola I. (EMB Z 1811)

Simandl: Nagybőgőiskola I. New Methode I (Carl Fischer CF0492)

Streicher: Nagybőgőiskola I.

Pejtsik Á.: Gordonka ABC (1-4. lecke) EMB Z 14177)

Kovács M.: Hat kis darab

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlatok, gyermekdalok vagy népdalfeldolgozások eljátszása.